

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Postboks 120
4491 Kvinesdal
Bankkonto:
3080 32 25660
Organisasjonsnr.:
988 798 185

Til kontrollutvalets medlemmar:

Gunnar Brottveit (leiar), Åse Ingebjørg Flateland (nestleiar), Torleif B. Harstad (medlem),
Ånund Viki (medlem), Marianne Rysstad (medlem)

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALET

Tid/stad: Onsdag 3. mai 2023 kl. 13.00 kommunehuset, kommunestyresalen

ORIENTERING:

Kommunedirektør er invitert inn fra starten av møte for følgende orienteringar:

- Presentasjon av årsrekneskapen og årsmelding
- Presentasjon av tilbakemelding på forvaltningsrevisjon «Næringsutvikling»

SAKSLISTE

SAK 07/23	GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 15.02.23
SAK 08/23	ÅRSREKNESKAPEN 2022 VALLE KOMMUNE
SAK 09/23	ÅRSREKNESKAPEN FOR 2022, ØYNE INDUSTRIBYGG VALLE KF
SAK 10/23	BESTILLING RISIKO- OG VESENTLIGHETSANALYSE AV KOMMUNENS VERKSEMD OG VERKSEMDA I SELSKAPER – GRUNNLAG PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2023 - 2027
SAK 11/23	BESTILLING RISIKO- OG VESENTLIGHETSANALYSE – GRUNNLAG PLAN FOR EIGARSKAPSKONTROLL 2023-2027
SAK 12/23	KOMMUNEDIREKTØRENS OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT «NÆRINGSUTVIKLING»
SAK 13/23	EIGARSKAPSKONTROLL SETESDAL MILJØ OG GJENVINNING IKS
SAK 14/23	REVISOR ORIENTERAR

FAST POST

Vidare arbeid i kontrollutvalet:

EVENTUELT

REFERATSAKER

REF 04/23	FORVALTNINGSREVISJON «BARN I LAVINNTEKTSFAMILIER I IVELAND KOMMUNE» (vedlegg i epost)
REF 05/23	VEDTAK OM KONTROLLUTVALETS ÅRSMELDING

Valle, 26. april 2023

Eierkommuner:
Bygland, Bykle, Evje og Hornnes,
Farsund, Flekkefjord, Hægebostad,
Iveland, Kvinesdal, Lindesnes,
Lyngdal, Sirdal, Valle, Åseral

Ansatte:
Daglig leder Willy Gill
Telefon: 90 95 62 46
E-post: willy.gill@asekretariat.no

Rådgiver Inger Lise Austrud
Telefon: 91 86 99 75
E-post: inger.lise.austrud@asekretariat.no

Agder Sekretariat

Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Gunnar Brottveit
Leiar

Inger Lise Austrud
Utvallssekretær

Forfall og inhabilitet bes meldt til Inger Lise Austrud, tlf. 918 69 975 / ila@asekretariat.no
Kopi til: Ordfører, kommunedirektør, revisor, Gunn Margith Homme, Setesdølen
Varamedlemmer møter berre etter særskilt innkalling.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Valle kommune

Sak 07/23

Møtedato: 03.05.23

Sakshandsamar: ILA

SAK 07/23 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 15.02.23

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll frå møte 15.02.23

Bakgrunn for saka:

Forslag til protokoll frå møte 15.02.23 vert lagt fram for godkjenning.

Framlegg til vedtak:

1. Møteprotokoll frå kontrollutvalets møte 15.02.23 vert godkjent.
2. Leiar får fullmakt til å underteikne møteprotokollen

VALLE KOMMUNE – KONTROLLUTVALET

MØTEBOK

Møte nr. 01/23

Dato: 15.02.23 kl. 13.00 – ca. kl. 14.20.

Stad: Kommunehuset, kommunestyresalen.

<p><u>Til stades:</u> Gunnar Brottveit, leiar Knut J. Homme, varamedlem Torleif B. Harstad, medlem Ånund Viki, medlem Marianne Rysstad, medlem</p> <p><u>Forfall:</u> Åse Ingebjørg Flateland, nestleiar</p>	<p><u>Andre til stades (heile eller deler av møtet):</u> Agder Kommunerevisjon IKS v/ Tommy Pytten, Henriette Svendsen og Anne Wikøren Agder Sekretariat v/ Inger Lise Austrud Administrasjonen v/ kommunedirektør Vidar Homme Ordførar Steinar Kyrvestad</p>
--	---

Det var ikkje merknader til innkalling og saksliste.

SAKSLISTE

- SAK 01/23 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 09.11.22
- SAK 02/23 PROSJEKTPLAN FORVALTNINGSREVISJON
- SAK 03/23 UAVHENGIGHETSERKLÆRINGAR FRÅ REVISOR
- SAK 04/23 RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING FORENKLET
ETTERLEVELSESKONTROLL - VALLE KOMMUNE
- SAK 05/23 KONTROLLUTVALET'S ÅRSMELDING 2022
- SAK 06/23 REVISOR ORIENTERAR

FAST POST

Vidare arbeid i kontrollutvalet:

EVENTUELT

REFERATSAKER

- REF 01/23 ANMODNING TIL KOTROLLUTVALET OM UNDERSØKINGAR
- REF 02/23 SLUTTRAPPORT ETTER FORVALTNINGSKONTROLL –
PRODUKSJONS- OG AVLØYSARTILSKOT I JORDBRUKET
- REF 03/23 KOMMUNENS TILSVAR PÅ SLUTTRAPPORT ETTER
FORVALTNINGSKONTROLL

Underskrift

Gunnar Brottveit
Leiar

Kopi av møteboka sendes: Ordførar, kommunedirektør, revisor, postmottak og Setesdølen

SAK 01/23 GODKJENNING AV MØTEPROTOKOLL FRÅ MØTE 09.11.22

Vedtak:

1. Møteprotokoll frå kontrollutvalets møte 09.11.22 vert godkjent.
2. Leiar får fullmakt til å underteikne møteprotokollen

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Forslag til møteprotokoll frå møte 09.11.22

Bakgrunn for saka:

Forslag til protokoll frå møte 09.11.22 vert lagt fram for godkjenning.

Framlegg til vedtak:

1. Møteprotokoll frå kontrollutvalets møte 09.11.22 vert godkjent.
2. Leiar får fullmakt til å underteikne møteprotokollen

SAK 02/23 PROSJEKTPLAN FORVALTNINGSREVISJON «INTERNKONTROLL – AVVIK OG AVVIKSHÅNDTERING I VALLE KOMMUNE»

Vedtak:

Kontrollutvalet ber Agder Kommunerevisjon IKS om å gjennomføre forvaltningsrevisjonsprosjektet «Internkontroll – avvik og avvikshåndtering i Valle kommune» basert på dei problemstillingane som kjem fram av prosjektplanen og innanfor kontrollutvalets budsjettramme.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Framlegg til prosjektplan frå Agder Kommunerevisjon IKS, datert 06.02.23

Bakgrunn:

Kontrollutvalet bestilte i sitt møte 09.11.2022 gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekt med tema «Internkontroll – avvik og avvikshåndtering». Agder Kommunerevisjon IKS har utarbeida framlegg til prosjektplan som kontrollutvalet må ta stilling til.

Første ledd i prosjektet er utarbeiding av ein prosjektplan som nærare beskriv bakgrunn for prosjektet, problemstillingar, revisjonskriterier og metode.

Revisor foreslår følgjande problemstillingar i den framlagde prosjektplanen:

1. I hvilken grad bidrar Valle kommunes internkontrollsystem til å avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik?
 - Har Valle kommune utarbeidet nødvendige rutiner og prosedyrer for å kunne avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik?
 - Er avvikssystemet dokumentert i den form og det omfang som er nødvendig?
 - I hvilken grad evaluerer, og ved behov forbedrer Valle kommune skriftlige prosedyrer og andre tiltak for å avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik?
 - Avdekkes og følges avvik og risiko for avvik opp i Valle kommune?
 - Er de ansatte i Valle kommune kjent med rutinene for å melde inn avvik?
2. Rapporterer kommunedirektøren i Valle kommune til kommunestyret om internkontroll minst en gang i året?

Det viktigaste er å vurdere om problemstillingane samsvarer med kontrollutvalets ønsker når det gjeld kva ein vil å få svar på gjennom dette prosjektet.

Vurderingar:

Revisjonen tek sikte på å framlegga rapport frå prosjektet til kontrollutvalet hausten 2023.

For nærmare detaljer og avgrensingar vises det til framlegg til prosjektplan og til forvaltningsrevisors presentasjon av prosjektplanen i møtet.

I samråd med forvaltningsrevisor vil det være mogleg å foreta eventuelle justeringar i prosjektplanen dersom utvalet skulle ønske det.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet ber Agder Kommunerevisjon IKS om å gjennomføre forvaltningsrevisjonsprosjektet «Internkontroll – avvik og avvikshåndtering i Valle kommune» basert på dei problemstillingane som kjem fram av prosjektplanen og innanfor kontrollutvalets budsjettramme.

SAK 03/23 UAVHENGIGHETSERKLÆRINGAR FRÅ REVISOR

Vedtak:

Basert på revisors eigenvurdering av sin uavhengighet meiner kontrollutvalet at ein kan konkludere med at revisor tilfredsstiller kommunelova og revisjonsforskriftas krav til uavhengighet.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Uavhengighetserklæringar frå dei oppdragsansvarlege revisorane Tor Ole Holbek og Tommy Pytten.

Bakgrunn for saka:

Oppdragsansvarleg revisor skal i medhald av forskrift om kontrollutval og revisjon §19 kvart år gje ei skriftleg eigenvurdering om sin uavhengighet til kontrollutvalet.

Kontrollutvalet må vurdere om revisors eigenvurdering tilseier at revisor tilfredsstiller dei krav til uavhengighet som går fram i kommunelova og forskrift om kontrollutval og revisjon.

Framlegg til vedtak:

Basert på revisors eigenvurdering av sin uavhengighet meiner kontrollutvalet at ein kan konkludere med at revisor tilfredsstiller kommunelova og revisjonsforskriftas krav til uavhengighet.

SAK 04/23 RISIKO OG VESENTLIGHETSVURDERING FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL - VALLE KOMMUNE

Vedtak:

Kontrollutvalet tar risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga i Valle kommune til orientering.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Risiko og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll frå Agder Kommunerevisjon IKS, datert 11.11.2022

Bakgrunn for saka:

I kommunelova § 24-9 står det følgande om revisors oppgåve:

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Saksframstilling:

Ansvar for oppgåva er lagt til rekneskapsrevisor og det er i lova lagt opp til ein uttale på utført arbeid med moderat sikkerheit.

Det kjem fram av risiko- og vesentlighetsvurderinga at revisor etter ei samla vurdering har valt ut området kapitalvarer – justering, for kontroll av følgande forhold:

- Dokumentasjon ved anskaffelse og fremstilling av kapitalvarer jf. merverdiavgiftsforskriften § 9-1-2
- Dokumentasjon av bruken av kapitalvarer jf. merverdiavgiftsforskriften § 9-1-3
- Tilfredsstillende rutine for oppbevaring av dokumentasjon knyttet til anskaffelse og fremstilling av kapitalvarer, da det her foreligger inntil 15 års oppbevaringstid, jf. merverdiavgiftsforskriften § 9-1-3, 3. ledd.

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga vil bli gjennomført og rapportert til kontrollutvalet innan den fristen som lova har satt, 30. juni 2023. Rekneskapsrevisor vil vere til stades i møtet.

Vurdering:

Forenklet etterlevelseskontroll erstattar ikkje den ordinære rekneskapsrevisjon eller forvaltningsrevisjon, men kan sjåast på som eit supplement. For kontrollutvalets del er ansvaret avgrensa til å sjå til at det gjennomførast, og halde seg orientert om risiko- og vesentlighetsvurderinga, samt resultatane frå kontrollen.

Forenklet etterlevelseskontroll styrkar kontrollutvalets grunnlag for ivareta sitt ansvar for å føre kontroll med at økonomiforvaltninga foregår i samsvar med føresegner og vedtak.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltninga i Valle kommune til orientering.

SAK 05/23 KONTROLLUTVALETS ÅRSMELDING 2022

Vedtak:

1. *Framlegg til årsmelding for 2022 vert vedteken.*
2. *Årsmeldinga sendes kommunestyret til orientering.*

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Vedlegg:

Framlegg til årsmelding for 2022

Bakgrunn for saka:

I kommunelova §23-5 står det at kontrollutvalet skal informere kommunestyret om sitt arbeid. Det er etablert ein praksis med å utarbeide ei enkel årsmelding frå kontrollutvalet. Eg har utarbeida eit framlegg til årsmelding som vert lagt fram for godkjenning. Utvalet sender den endelege årsmeldinga vidare til kommunestyret til orientering.

Framlegg til vedtak:

1. Framlegg til årsmelding for 2022 vert vedteken.
2. Årsmeldinga sendes kommunestyret til orientering.

SAK 06/23 REVISOR ORIENTERAR

Handsaming i møte:

Eigarskapskontroll SMG vert lagt fram i neste møte i kontrollutvalet.

Rekneskapsrevisor skal i gong med årsoppgjeret. Valle kommune legg opp til å levere rekneskapen innan fristen 22.02.23.

Vedtak:

Kontrollutvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.

Saksutgreiing:

Sakshandsamar: Inger Lise Austrud

Bakgrunn for saka:

Det er kontrollutvalets ansvar å sjå til at det blir gjennomført revisjon i kommunen.

Revisor orienterar løpande gjennom året om relevante saker og tema. På denne måten held kontrollutvalet seg informert om det løpande revisjonsarbeidet.

Dei tema revisor orienterar om vil bli protokollført.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.

FAST POST

Vidare arbeid i kontrollutvalet: Neste møte i kontrollutvalet er 03.05.22

EVENTUELT

REFERATSAKER

REF 01/23 ANMODNING TIL KONTROLLUTVALET OM UNDERSØKINGAR

Drøfting i møte:

Utvalet drøfta førespurnaden. Utvalet etterspurde om det sit representantar valt av Valle kommune i styret til stiftelsen. Det vart bekrefta at det gjorde det ikkje.

Kontrollutvalet kan ikkje overprøve vedtak fatta av kommunestyret.

Kontrollutvalet tek referatsaka til orientering. Kontrollutvalet går ikkje vidare med saka då den fell utanfor utvalets kompetanseområde.

REF 02/23 SLUTTRAPPORT ETTER FORVALTNINGSKONTROLL –
PRODUKSJONS- OG AVLØYSARTILSKOT I JORDBRUKET

Kontrollutvalet tek referatsaka til orientering.

REF 03/23 KOMMUNENS TILSVAR PÅ SLUTTRAPPORT ETTER
FORVALTNINGSKONTROLL

Kontrollutvalet tek referatsaka til orientering.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Valle kommune

Sak 08/23

Møtedato: 03.05.23

Sakshandsamar: ILA

SAK 08/23 ÅRSREKNESKAPEN 2022 VALLE KOMMUNE

Lover, forskrifter:

Lov om kommunar og fylkeskommunar m.m.
Budsjett- og rekneskapsforskrifta av 2019

Saksdokument vedlagt saka:

Revisjonsberetning, datert 17. april 2023
Årsrekneskapen og årsberetning 2022 (vedlegg i epost)

Saksopplysningar:

Kommunens årsrekneskap viser eit netto driftsresultat på kr 11 442 057 og eit netto driftsresultat i den konsoliderte årsrekneskapen på kr 11 546 992.

Revisor har gitt normal revisjonsberetning utan forbehold eller presiseringar.

I revisjonsberetninga uttaler revisor seg om:

Revisjonen av årsrekneskapen:

Revisors konklusjon :

Etter vår meining er

- *oppfyller kommunekassa sin årsrekneskap gjeldande lovkrav og gir i det alt vesentlege ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunekassa per 31. desember 2022, og av resultatet for rekneskapsåret avslutta per denne datoen i samsvar med kommunelova og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.*
- *oppfyller den konsoliderte årsrekneskapen gjeldande lovkrav og gir i det alt vesentlege ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til Valle kommune som økonomisk eining per 31. desember 2022, og av resultatet for rekneskapsåret avslutta per denne datoen i samsvar med kommunelova og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.*

Andre lovmessige krav:

- Konklusjon om registrering og dokumentasjon
- Konklusjon om årsmeldinga
- Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik

Revisjonen har gjennom sine handlingar ikkje avdekket forhold som er av ein slik art at dei har betydning for konklusjonane på andre lovmessige krav.

For nærare informasjon vises det til revisjonsberetninga.

Uttale frå kontrollutvalet:

Kontrollutvalet skal gi uttale til følgande:

- Kommunekassens årsrekneskap og årsberetning
- Konsolidert årsrekneskap
- Kommunale føretak (årsrekneskap og årsberetning)
- Lånefondet (årsberetning kan inngå i kommunekassens årsberetning)

Som oftast vil det vere hensiktsmessig med ein samla uttale til kommunekassens årsrekneskap, konsolidert årsrekneskap og årsberetning. Kontrollutvalet gir ikkje uttale til politisk råd og kommunalt oppgåvefelleskap, med mindre revisor har gitt revisjonsberetning.

Når det gjelder Valle kommune skal kontrollutvalet gi uttale til kommunekassens årsrekneskap og årsberetning, konsolidert årsrekneskap og Øyne Industribygg KF.

Handsaming av årsrekneskapen

Handsaming av årsrekneskapen og årsberetning vil vere som følger.

- Kommunedirektør avlegg årsregnskapet innan 22.02.23
- Kommunedirektør utarbeider årsberetning innan 31.03.23
- Revisor avgir revisjonsberetning til kommunestyret innan 15.04.23
- Kontrollutvalet avgir uttale om årsrekneskapen til kommunestyret
- Formannskapet innstiller overfor kommunestyret om godkjenning og disponering (Kontrollutvalets uttale skal føreligge når formannskapet handsamar årsrekneskapen)
- Kommunestyret godkjenner årsrekneskapen innan 30.06.23

Vurderingar:

Sekretariatet vil anbefale kontrollutvalet å gi ein standard uttale til årsrekneskapen og årsberetninga for 2022.

Framlegg til vedtak:

Uttale frå kontrollutvalet til kommunestyret:

Kontrollutvalet har handsama Valle kommunes årsrekneskap og årsberetning for 2022.

Årsrekneskapen viser eit netto driftsresultat på kr 11 442 057 og eit netto driftsresultat i den konsoliderte årsrekneskapen på kr 11 546 992.

Agder Kommunerevisjon IKS har avgitt normalberetning utan spesielle merknader.

Basert på revisjonsberetninga har kontrollutvalet ingen spesielle merknader til kommunens årsberetning. Kontrollutvalet er ikkje kjent med andre forhold, framkomme i dialog med revisor, som kunne hatt betydning for utvalets uttale.

Kontrollutvalet anbefaler at kommunestyret godkjenner årsrekneskapen og årsberetninga for 2022.

Til kommunestyret i Valle kommune

Kopi:
Kontrollutvalet
Formannskapet
Kommunedirektør

MELDING FRÅ UAVHENGIG REVISOR

Utsegn om årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert årsrekneskapen for Valle kommune, som viser eit netto driftsresultat på Kr. 11 442 057 i kommunekassen, og eit netto driftsresultat i den konsoliderte årsrekneskapen på kr. 11 546 992. Årsrekneskapen er samansett av:

- kommunekassa sin årsrekneskap, som består av balanse per 31. desember 2022, oversikt over løyvingar til drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, samt notar til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp, og
- konsolidert årsrekneskap, som består av balanse per 31. desember 2022, driftsrekneskap og investeringsrekneskap, for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, og notar, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining er:

- oppfyller kommunekassa sin årsrekneskap gjeldande lovkrav og gir i det alt vesentlege ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunekassa per 31. desember 2022, og av resultatet for rekneskapsåret avslutta per denne datoen i samsvar med kommunelova og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.
- oppfyller den konsoliderte årsrekneskapen gjeldande lovkrav og gir i det alt vesentlege ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til Valle kommune som økonomisk eining per 31. desember 2022, og av resultatet for rekneskapsåret avslutta per denne datoen i samsvar med kommunelova og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Noreg og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta *Revisors oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av kommunen i samsvar med krava i lovar og forskrifter i Noreg, og har etterlevd dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og føremålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

AGDER KOMMUNEREVISJON IKS

Årsmeldinga og annan øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarleg for informasjonen i årsmeldinga og den øvrige informasjonen som er publisert saman med årsrekneskapen. Øvrig informasjon omfattar den lovbestedte årsmeldinga og annan informasjon i kommunens årsrapport. Vår konklusjon om årsrekneskapen ovanfor dekker informasjonen i årsmeldinga.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det vår oppgåve å lese årsmeldinga og annan øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det føreligg vesentleg inkonsistens mellom årsmeldinga, annan øvrig informasjon og årsrekneskapen og den kunnskap vi har opparbeida oss under revisjonen av årsrekneskapen, eller hvorvidt informasjon i årsmeldinga og annan øvrig informasjon ellers framstår som vesentleg feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsmeldinga eller annan øvrig informasjon framstår som vesentleg feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ut frå kunnskapen vi har opparbeidd oss i revisjonen, meiner vi at årsmeldinga

- inneheld dei opplysningar som skal vere med etter gjeldande lovkrav og
- at opplysningane om økonomi i årsmeldinga stemmer overeins med årsrekneskapen.

Vi viser elles til avsnittet «Konklusjon om årsmeldinga» og «Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik» under vår utsegn om andre lovmessige krav.

Kommunedirektøren sitt ansvar for årsrekneskapen

Kommunedirektøren er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at den gir ei dekkande framstilling i samsvar med kommunelovas regler og god kommunal rekneskapskikk i Noreg. Kommunedirektøren er også ansvarleg for slik intern kontroll han/ho finn naudsynt for å kunne utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Vårt mål er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld vår konklusjon. Tryggande sikkerheit er ei høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon er å anse som vesentleg dersom den åleine eller samla, innanfor rimeleg grenser, kan forventast å påverke dei økonomiske avgjerdene som brukarane tar, på grunnlag av årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjøn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoane for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkelege og formålstenlege som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekka, er høgare enn risikoen for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, feil presentasjonar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er føremålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av kommunen sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er føremålstenlege, og vi vurderer om rekneskapsestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av kommunedirektøren,

AGDER KOMMUNEREVISJON IKS

er rimelege.

- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet i årsrekneskapen, tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gir ei dekkande framstilling.
- hentar vi inn tilstrekkeleg og formålstenleg revisjonsbevis om den finansielle informasjonen til rekneskapseiningane som inngår i konsolidert årsrekneskap, for å kunne gi uttrykk for ei meining om den konsoliderte årsrekneskapen. Vi er ansvarlege for å leie, følgje opp og gjennomføre revisjonen av den konsoliderte årsrekneskapen. Vi har eineansvar for vår konklusjon om den konsoliderte årsrekneskapen.

Vi kommuniserer med kontrollutvalet og kommunedirektøren, mellom anna om det planlagde innhaldet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlege funn i revisjonen, irekna vesentlege svakheiter i intern kontroll som vi avdekkjer i løpet av revisjonen.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar, i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik

Vi har utført eit attestasjonsoppdrag som skal gje moderat sikkerheit, knytt til Valle kommune si forklaring for vesentlege budsjettavvik, enten det skuldast beløpsmessige avvik eller avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane.

Konklusjon

Basert på dei utførte handlingane og innhenta bevis, er vi ikkje blitt kjende med forhold som gjev grunn til å tru at årsmeldinga ikkje gir dekkande opplysningar om vesentlege budsjettavvik.

Kommunedirektøren sitt ansvar for å forklare budsjettavvik

Kommunedirektøren er ansvarleg for å etablere administrative rutinar som sørger for at det blir utarbeidd og iverksett rutinar som sikrar at alle vesentlege budsjettavvik blir identifisert og forklart. Dette gjeld både beløpsmessige rammer og vedtekne premisser for bruken av løyvingane. I årsmeldinga skal kommunedirektøren forklare vesentlege beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsrekneskapen, og vesentlege avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane.

Våre oppgåver og plikter

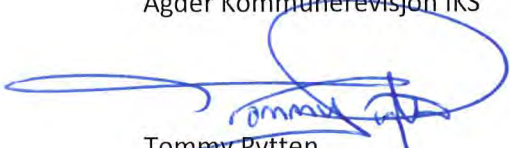
Vår oppgåve er å sjå etter om årsmeldinga gir dekkande opplysningar om vesentlege beløpsmessige avvik frå årsbudsjettet og vesentlege avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane. Vi skal gje ei fråsegn om årsmeldinga på grunnlag av bevisa vi har henta inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerheit i samsvar med reglane i kommunelova og RSK 302 Forenkla etterlevingskontroll av vesentlege budsjettavvik. Standarden krev at vi planlegg og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerheit for om det ligg føre dekkande opplysningar om vesentlege budsjettavvik i årsmeldinga.

Utføring av eit attestasjonsoppdrag som skal gje moderat sikkerheit i samsvar med RSK 302, inneber å utføre handlingar for å innhente bevis for om det er avvik frå budsjettvedtak, både beløpsmessige avvik og avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane, og om det i årsmeldinga er gitt

AGDER KOMMUNEREVISJON IKS

dekkande opplysningar om årsakene til avvika. Revisor sitt skjønn avgjer typen, tidspunktet for og omfanget handlingar. Moderat sikkerheit har klart lågare sikkerheitsgrad enn tryggande sikkerheit, og vi gir derfor ikkje uttrykk for same nivå av sikkerheit i attestasjonen, som i konklusjon om årsrekneskapen i revisjonsmeldinga. Vi meiner at vi har innhenta tilstrekkeleg og føremålstenleg bevis som grunnlag for konklusjonen vår.

Kristiansand, 17. april 2023
Agder Kommunerevisjon IKS

Tommy Pytten
statsautorisert revisor

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Valle kommune

Sak: 09/23

Møtedato: 03.05.23

Sakshandsamar: ILA

SAK 09/23 ÅRSREKNESKAPEN FOR 2022, ØYNE INDUSTRIBYGG VALLE KF

Lover, forskrifter:

Lov om kommunar og fylkeskommunar m.m.
Budsjett- og rekneskapsforskrifta av 2019

Saksdokument vedlagt saka:

Revisjonsberetning, datert 17. april 2023
Årsrekneskapen og årsberetning 2022 (vedlegg i epost)

Saksopplysningar:

Kommunens årsrekneskap viser eit netto driftsresultat på kr 104 936.

Revisor har gitt normal revisjonsberetning utan forbehold eller presiseringar.

I revisjonsberetninga uttaler revisor seg om:

Revisjonen av årsrekneskapen:

Revisors konklusjon :

Etter vår meining:

- *oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og*
- *gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til foretaket per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.*

Andre lovmessige krav:

- Konklusjon om registrering og dokumentasjon
- Konklusjon om årsberetningen
- Uttale om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Revisjonen har gjennom sine handlingar ikkje avdekket forhold som er av ein slik art at dei har betydning for konklusjonane på andre lovmessige krav.

For nærare informasjon vises det til revisjonsberetninga.

Uttale frå kontrollutvalet:

Kontrollutvalet skal gi uttale til følgande:

- Kommunekassens årsrekneskap og årsberetning
- Konsolidert årsrekneskap
- Kommunale føretak (årsrekneskap og årsberetning)

- Lånefondet (årsberetning kan inngå i kommunekassens årsberetning)

Som oftest vil det vere hensiktsmessig med ein samla uttale til kommunekassens årsrekneskap, konsolidert årsrekneskap og årsberetning. Kontrollutvalet gir ikkje uttale til politisk råd og kommunalt oppgåvefelleskap, med mindre revisor har gitt revisjonsberetning.

Handsaming av årsrekneskapen

Handsaming av årsrekneskapen og årsberetning vil vere som følger.

- Føretaket avlegger årsregnskapet innan 22.02.23
- Føretaket utarbeider årsberetning innan 31.03.23
- Revisor avgir revisjonsberetning til kommunestyret innan 15.04.23
- Kontrollutvalet avgir uttale om årsrekneskapen til kommunestyret
- Formannskapet innstiller overfor kommunestyret om godkjenning og disponering (Kontrollutvalets uttale skal føreligge når formannskapet handsamar årsrekneskapen)
- Kommunestyret godkjenner årsrekneskapen innan 30.06.23

Vurderingar:

Sekretariatet vil anbefale kontrollutvalet å gi ein standard uttale til årsrekneskapen og årsberetninga for 2022.

Framlegg til vedtak:

Uttale frå kontrollutvalet til kommunestyret:

Kontrollutvalet har handsama Øyne Industribygg KF sin årsrekneskap og årsberetning for 2022. Agder Kommunerevisjon IKS har avgitt normalberetning utan spesielle merknader.

Basert på revisjonsberetninga har kontrollutvalet ingen spesielle merknader til kommunens årsberetning. Kontrollutvalet er ikkje kjent med andre forhold, framkomme i dialog med revisor, som kunne hatt betydning for utvalets uttale.

Kontrollutvalet anbefaler at kommunestyret godkjenner årsrekneskapen og årsberetninga.

Til kommunestyret i Valle kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren
Styret

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Øyne Industribygg Valle KF som viser et netto driftsresultat på kr. 104.936. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til foretaket per 31. desember 2022, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen

Ledelsen er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og

AGDER KOMMUNEREVISJON IKS

- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som anses nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foretakets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Øyne Industribygg Valle KFs redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Styret og daglig leders ansvar for å redegjøre for budsjettavvik

Styret og daglig leder er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at det utarbeides og iverksettes rutiner som sikrer at alle vesentlige budsjettavvik identifiseres og beskrives. Dette gjelder både beløpsmessige rammer og vedtatte premisser for bruken av bevilgningene. I årsberetningen skal styret redegjøre for vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

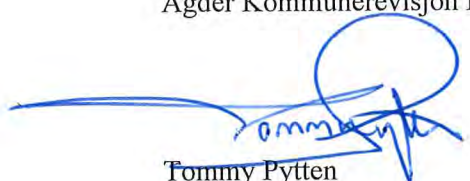
Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å se etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene. Vi skal avgi en uttalelse om årsberetningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 302 Forenklet etterlevelseskontroll av vesentlige budsjettavvik. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik i årsberetningen

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 302, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for om det foreligger avvik fra budsjettvedtak, både beløpsmessige avvik og avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene, og om det i årsberetningen er gitt dekkende opplysninger om årsakene til avvikene. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i konklusjon om årsregnskapet i revisjonsberetningen. Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Evje, 12. april 2023

Agder Kommunerevisjon IKS

Tommy Pytten
statsautorisert revisor

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Valle kommune

Sak 10/23

Møtedato: 03.05.23

Saksbehandlar: ILA

**SAK 10/23 BESTILLING RISIKO- OG VESENTLIGHETSANALYSE AV
KOMMUNENS VERKSEMD OG VERKSEMMA I SELSKAPER –
GRUNNLAG PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2023 - 2027**

Bakgrunn og formål:

I ny kommunelov (§23-3) fremgår det at kontrollutvalet, minst ei gong i valperioden og seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal utarbeide ein plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen skal baserast på ein risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens verksemd og verksemma i kommunens selskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsanalysen er å finne ut kor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Formålet med risiko- og vesentlighetsanalysen er å framskaffe relevant informasjon om kommunens verksemd og verksemma i kommunens selskap, slik at det er mogleg for kontrollutvalet å legge ein plan for forvaltningsrevisjon og å prioritera mellom ulike områder kor det kan vera aktuelt å gjere forvaltningsrevisjon. Målet er å avdekka indikasjonar på avvik eller svakheiter i forvaltninga sett i medhald av lov, forskrift, kommunestyrets vedtak og forutsetningar.

Det er viktig i arbeidet med analysen at ein sikrar brei involvering når ein innhentar informasjon. Kontrollutvalet bør spele ein aktiv rolle undervegs i arbeidet med analysen.

Ein finn det naturleg at risiko og vesentlighetsanalysen gjennomførast av kommunens revisor, sjølv om den etter forskrifta og kan utførast av andre. Sekretariatet utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon basert på analysen og eventuelle innspel frå utvalets medlemmar.

Kontrollutvalet kan allereie nå kome med innspel til områder som ein ønsker vurdert i analysen.

Vurdering:

Slik sekretariatet oppfattar det, har kontrollutvalet fått og får gjennomført dei mest sentrale prosjekta som er prioritert i plan for forvaltningsrevisjon. Utvalet handsamar eigarskapskontroll Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS våren 2023 og ventar rapport frå forvaltningsrevisjon «Internkontroll – avvik og avvikshåndtering i Valle kommune» hausten 2023.

Dersom ein vel å bestille analyser nå, vil det nye kontrollutvalet raskare kunne utarbeide planar som vil danne grunnlag for bestilling av forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll i neste valperiode.

Sekretariatet erfarer at det for kontrollutvala opplevast lenge å vente til ein kan foreta bestilling av prosjekt når planane ikkje vert vedtekne før på hausten året etter valåret. Dersom

analysen vert bestilt og igangsett tidlegare kan det nye kontrollutvalet handsame framlegg til planar tidlegare enn før, og ein kan då kome i gong med prosjekt ca. eit halvt år tidlegare enn elles.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet ber Agder Kommunerevisjon IKS om å gjennomføre ein risiko- og vesentlighetsanalyse av kommunens verksemd og verksemda i kommunens selskap, for å kunne identifisere kva for nokre sektorar og område kor det kan vere behov for å gjere forvaltningsrevisjon.

Analysen skal danne grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon for valperioden 2023 – 2027.

Kontrollutvalet ønsker å vere ein aktiv medspelar undervegs i dette arbeidet i form av å kome med innspel til aktuelle området som kan bli vurdert for forvaltningsrevisjon.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Valle kommune

Sak 11/23

Møtedato: 03.05.23

Saksbehandlar: ILA

**SAK 11/23 BESTILLING RISIKO- OG VESENTLIGHETSANALYSE –
GRUNNLAG PLAN FOR EIGARSKAPSKONTROLL 2023-2027**

Bakgrunn:

I ny kommunelov (§23-3) fremgår det at kontrollutvalet minst ei gong i valperioden og seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal utarbeide ein plan for gjennomføring av eigarskapskontroll. Planen skal baserast på ein risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eigarskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsanalysen er å finne ut kor det er størst behov for eigarskapskontroll.

Det er nytt i ny kommunelov at det skal lagast ein eigen plan for eigarskapskontroll lausrivet frå behovet for forvaltningsrevisjon i selskap.

Ein finn det naturleg at risiko og vesentlighetsanalysen gjennomførast av kommunens revisor, sjølv om den etter forskrifta og kan utførast av andre. Sekretariatet utarbeider forslag til plan for eigarskapskontroll basert på analysen og eventuelle innspel frå utvalets medlemmar.

Vurderingar:

Dersom ein vel å bestille analyser nå for gjennomføring, vil det nye kontrollutvalet raskare kunne utarbeide planar som vil danne grunnlag for bestilling av forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll i neste valperiode.

Sekretariatet erfarer at det for kontrollutvala opplevast lenge å vente til ein kan foreta bestilling av prosjekt når planane ikkje vert vedtekne før på hausten året etter valåret. Dersom analysen vert bestilt og igangsett tidlegare kan det nye kontrollutvalet handsame framlegg til planar tidlegare enn før, og ein kan då kome i gong med prosjekt tidlegare.

Generelt har det vore slik at kontrollutvala i større grad har prioritert gjennomføring av forvaltningsrevisjon framfor eigarskapskontroll. I analysen/plan for eigarskapskontroll bør kanskje moglegheita for å gjennomføre ein overordna eller felles eigarskapskontroll blir vurdert nærare.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet ber Agder Kommunerevisjon IKS om å gjennomføre ein risiko- og vesentlighetsanalyse av kommunens eigarskap. Analysen skal danne grunnlag for plan for eigarskapskontroll for valperioden 2023 – 2027.

Kontrollutvalet ønsker å vere ein aktiv medspelar undervegs i dette arbeidet.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Valle kommune

Sak 12/23

Møtedato: 03.05.23

Sakshandsamar: ILA

**SAK 12/23 KOMMUNEDIREKTØRENS OPPFØLGING AV
FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT «NÆRINGSUTVIKLING»**

Vedlegg:

Tilbakemelding frå kommunedirektøren datert 24.04.23

Rutine for sakshandsaming av næringsøknader

Bakgrunn for saka:

Kontrollutvalet handsama kommunedirektørens tilbakemelding på forvaltningsrevisjon «Næringsutvikling» i sitt møte 09.11.22 og vedtok følgande:

Kontrollutvalet tar kommunedirektørens tilbakemelding til foreløpig orientering. Kontrollutvalet ber om skriftleg tilbakemelding når alle anbefalingane i rapporten er følgt opp og innan 01.05.23.

Oppfølginga på eit par av tilrådingane i rapporten vart utsette til våren 2023. Skriftleg tilbakemelding følger vedlagt saka.

Kommunedirektør vil orientere utvalet i møte. Revisor vil og vere til stades i møte og kan kommentere saka.

Tilrådingane i rapporten: (Kommunedirektøren sine tilbakemeldingar kjem under kvart kulepunkt i kursiv:)

Kommunen bør utarbeide ein rutine for sakshandsaming av næringsøknader som inkluderer kva for krav forvaltningslova, vedtektene og retningslinjene stiller til sakshandsaminga

Vedlagd fylgjer rutine for sakshandsaming av næringsøknader. Rutina er integrert i kommunen sitt internkontroll- og kvalitetssikringssystem Compilo.

Kommunen bør revidere retningslinjene for næringsfondet sine reglar om klagesakshandsaming

Kommunestyret handsama framlegg til reviderte retningslinjer for det kommunale næringsfondet i møte den 30.03.2023. Retningslinjene er publiserte på kommunen si heimeside her: <https://www.valle.kommune.no/naering.528614.nn.html>

Vurdering:

Hensikten med denne oppfølginga er å sjå til at kommunedirektør har følgt opp anbefalingane i rapporten på ein tilfredsstillande måte. Sekretariatet har elles ingen merknader i saka.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar kommunedirektørens tilbakemelding til orientering.

Fra: [Vidar Homme](#)
Til: [Inger Lise Austrud](#)
Kopi: [Tor Ole Holbek](#); [Post revisjonen](#)
Emne: Tilbakemelding - oppfølging av forvaltningsrevisjonen "Næringsutvikling"
Dato: mandag 24. april 2023 20:30:09
Vedlegg: [Rettleiar_sakshandsaming_naeringsfond_Valle.pdf](#)

Jf. tilbakemeldinga frå kommunedirektøren til kontrollutvalet om oppfølginga av forvaltningsrevisjonen «Næringsutvikling», og handsaminga av denne i kontrollutvalet 9.11.2022.

På grunn av at næringsrådgjevar Kay Arne Søgård hadde fødselspermisjon hausten 2022 vart oppfølginga av eit par av punkta frå forvaltningsrevisjonen utsette til etter nyttår. Dei aktuelle punkta omhandla rutine for sakshandsaming av næringsøknader og retningslinjer for klagesakshandsaming. Kontrollutvalet bad om tilbakemelding innan 1.5.2023 på oppfølginga.

Vedlagd fylgjer rutine for sakshandsaming av næringsøknader. Rutina er integrert i kommunen sitt internkontroll- og kvalitetssikringssystem Compilo.

Kommunestyret handsama framlegg til reviderte retningslinjer for det kommunale næringsfondet i møte den 30.03.2023. Retningslinjene er publiserte på kommunen si heimeside her: <https://www.valle.kommune.no/naering.528614.nn.html>

Underteikna stiller seg til disposisjon for kontrollutvalet om det er ynskjeleg med ei orientering om ovannemnde.

Med venleg helsing

Med venleg helsing
Vidar H. Homme
kommunedirektør

M +47 90 01 82 40 | **E** vidar.homme@valle.kommune.no

Valle kommune Kommunehuset | PB 4 4746 Valle
E post@valle.kommune.no | +47 37 93 75 00 | www.valle.kommune.no

E-postar til og fra Valle kommune er som hovudregel journalpliktige etter arkivlova. Andre vil kunne få innsyn i dei etter reglane i offentleglova.

Valle kommune
Gjestfri for nye tankar

RETTLEIAR SAKSHANDSAMING KOMMUNALT NÆRINGSFOND VALLE KOMMUNE (2023)

Innholdsfortegnelse

Generelle retningslinjer for handsaming av søknad om tilskot	3
Sjekkliste gjennomgang av motteken søknad.....	4
Prioriterte tiltak.....	5
Foremelt grunnlag	5
Utrekning av tilskot.....	5
Skjønnsmessige vurderingar.....	6
Utbetaling av tilskot.....	6

Generelle retningslinjer for handsaming av søknad om tilskot

Ved handsaming av søknader til kommunalt næringsfond for Valle kommune blir lagd lovverk og retningslinjer til grunn for handsaming. Desse lovverka og retningslinjene kan ein ikkje fråvike og det føreset at sakshandsamar er kjende med desse. Til kvar tid gjeldande lovverk og retningslinjer som er gjeldande er lista under.

- Retningslinjer for kommunalt næringsfond Valle kommune – (Compilo)
- Vedtekter for tiltaks- og næringsfondet i Valle kommune (Compilo)
- Forvaltningslova (særskilt § 23-27) - <https://lovdata.no/dokument/nl/lov/1967-02-10>
- Kommunelova - <https://lovdata.no/dokument/lti/lov/2018-06-22-83>
- Etske retningslinjer for Valle kommune – (Compilo)
- Statsstøtteregulverket (EØS-regulverk/EU-kommisjon) - https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/de_minimis_regulation_en.PDF (Sjå rettleiar om offentleg tilskot i Compilo)

Det er utarbeidd mal for forenkla forretningsplan. Denne er linka til i søknadsskjemaet på regionalforvaltning. Om den ikkje skulle vera vedlagt ein søknad, kan denne hentast på Compilo og sendast søkjar for utfylling. Den skal følgja søknad, før søknaden blir rekna som komplett.

Det er utarbeidd ferdige brev-malar som skal nyttast ved handsaming av søknader. Desse er utarbeidd slik at dei varettek gjeldande lovverk og retningslinjer. I brev-malen er raud tekst meint som forslag til utforming av tekst, basert gjeldande retningslinjer. Tekst i vanleg sort farge, skal ikkje endrast på, men kan tilpassast ved behov. Brev-malar finst på Compilo, og dei målar som skal nyttast er lista under.

- BREVMAL – Mottatt søknad
- BREVMAL – Vedtaksbrev (fungerer og som utkast til saksframlegg)
- BREVMAL – Anmodning om informasjon – Bagatellmessig tilskot

Saksframlegg skal vera grundigare utført enn vedtaksbrev, sjølv om vedtaksbrevet inneheld mykje av det same på grunn av søkjars krav om innsikt i sakshandsaminga som er utført i saka.

Under følgjer sjekklister for handsaming av søknader. Desse er utarbeidd på grunnlag av vedtekter og retningslinjer, og dessutan gjeldande lovverk. Rettleiing for sjekklister følgjer kvar sjekklister.

Sjekkliste gjennomgang av mottaken søknad

I sjekklista under, kryssar du av for kvar rad. Når alle punkt er kryssa av, blir søknaden rekna for å vera komplett, vilkåra i retningslinene følgt opp, og det er avdekt om det er forhold i søknaden som det ikkje blir gitt tilskot til. Ein skal alltid kvalitetssikra resultatet av sjekklista opp mot retningsliner for kommunalt næringsfond Valle kommune. Sjekklista er berre eit hjelpemiddel for å hugsa å vurdere viktige punkt.

Sjekkliste av søknadspapira		
1	Søknad er sendt inn via www.regionalforvaltning.no	
2	Søknaden er vurdert som offentlig/ikkje offentlig	
3	Det er sendt skriftleg underretning om at søknad er mottatt, til kontaktperson i søknaden	
4	Sakshandsamar ikkje er ugild ved handsaming av denne søknaden	
5	Forretningsplan er utfylt og vedlagt	
6	Namn på ansvarleg <u>prosjekteigar</u>	
7	Kontaktinformasjon	
8	Organisasjonsnummer til prosjekteigar	
9	Verksemda har forretningsadresse i Valle kommune	
10	Detaljert budsjett med finansieringsplan. Beløp viser meirverdiavgift.	
11	Søknadsbeløp	
12	Kva det spesifikt søkjast tilskot til (detaljert)	
13	Skildring av framdriftsplan (sjekk forretningsplan)	
14	Prosjektet har ikkje vart påbegynt før søknad er sendt	
15	Det føreligg opplysningar om mottak av bagatellmessig støtte siste 2 rekneskaps år	
16	Søknadsbeløpet er under 30% av kapitalbehovet til prosjektet	
17	Eigeninnsats er ikkje medrekna i søknadsbeløpet	
18	Beløp som listast opp i søknad er utan Mva (For Mva pliktige verksemdar)	
19	Søknadsbeløpet berører ikkje driftskostnader	
20	Søknadsbeløpet inkluderer ikkje gjeldssanering eller lån	
21	Søknadsbeløpet inkluderer ikkje innkjøp av varelager	
22	Søknadsbeløpet inkluderer ikkje varer som er lett omsettelege	
23	Søknadsbeløpet inkluderer ikkje transportmidlar, leasingbilar (firmabilar) og vedlikehald av disse	
24	Søknadsbeløpet inkluderer ikkje private planprosessar	
25	Søknadsbeløpet inkluderer ikkje forbruksmateriell, råvarer, rekvisittar/tilbehøyr eller tradisjonelt landbruksutstyr	
26	Søknadsbeløpet inkluderer ikkje oppussing og vedlikehald	
27	Søknadsbeløpet inkluderer ikkje maskiner og utstyr som må skiftes ut som ein naturleg del av drifta	
28	Andre sentrale eller regionale støtteordningar er forsøkt/vurdert	

Prioriterte tiltak

Prioriterte tiltak og satsingar		
*	Sysselsettingseffekt	
*	Verdiskaping	
*	Prosjekter som omfattar fleire verksemder/prosjekt	
*	Lokale behov	
*	Prosjekt som er med på å betre sysselsettingssituasjonen for ungdom	
*	Prosjekter Vedrørande infrastruktur som kjem fleire verksemder til gode	
*	Kompetanseheving	
*	Innovative prosjekter	

Formelt grunnlag

Søknad må kunne knyttes til Valle kommunes målsettingar			
*	Kommuneplan	Kap. 10	
*	Økonomi og handlingsplan	Kap.	
*	Næringsplan	Kap.	
*	Bustadpolitisk plan	Kap.	

Utrekning av tilskot

Tilskot til investering kan gjevast med intill 10% eller maksimalt 200.000,- pr.søknad og prosjekt. Samla stønad frå fondet skal som hovudregel ikkje overstiga 30% av kapitalbehova for prosjektet. I særskilde høve og ved prosjekt av spesiell verdi for ungdomsarbeidsplassar, kan det løyvast inntil 50% av kapitalbehovet.

Tilskot til utviklingskostnader med inntil 30% eller maksimalt kr. 200.00,- pr. søknad.

- Sjekk finansieringsplan. Vist det kjem fram at andre etatar eller organ gir økonomisk støtte til prosjektet, skal det beløpet trekkjast frå søknadsgrunnlaget.
- Sjå til at dersom søkjar får frådrag for Mva, skal søknadsbeløpet/budsjettet for tiltaka som skal investerast i vera eks. Mva.
- Av summen det blir søkt om skal ein trekkja frå kostnader som knyter seg til punkt lista under frå søknads og utrekningsgrunnlaget.
 - Egeninnsats
 - Ordinære driftskostnader
 - Gjeldssanering eller lån
 - Innkjøp av varelager og lett omsettelege varer
 - Transportmidler, leasingbilar og vedlikehald av desse
 - Private planprosessar
 - Forbruksmateriell, råvarer, rekvisitt/tilbehøyr eller tradisjonelt landbruksutstyr
 - Oppussing og vedlikehald

- Fornyning av maskiner og utstyr som må skiftase ut som ein naturleg del av drifta.

Er tilskotsbeløpet under 15.000,-, kan ein behandla saka administrativt.

Er tilskotsbeløpet større enn 15.000,- (utanom etableringstilskot) skal saka handsamast politisk i formannskapet 2 gonger i året. Samla opp alle saker og sende dei samtidig 2 gonger i året. Då i mars/april – møtet eller i september/oktober – møtet.

Utrekingar som utløyser tilskotet, skal visast i saksframlegg og i vedtaksbrev. Alle skal kunna sjå korleis ein kom fram til tilskotets storleik.

Skjønnsmessige vurderingar

- Bedrifter i økonomiske vanskar (snuoperasjon)
- Evt. Siste års rekneskap
- Behov dekte i kommunen?
- Tvilstilfelle, prøv å la det komma næringa til gode, men ikkje risiker presedenssaker
- Ved tvilstilfelle, kan ein vurdere mindre beløp. Retningslinjene seier inntil 10%/30%. ein kan til dømes gi 5%.
- Drøftingssak i formannskap den 08.02.2023 bekreftar at tilskot ikkje treng å vere utløysande for prosjektet.

Utbetaling av tilskot

Korleis handsama annmoding om utbetaling av tilskot

1. Retningslinjer for å kunna gjennomføra utbetaling

Tilskot vert utbetalt etterskotsvis mot:

- revisorstadfesta rekneskap eller med kopi av bilag,
- Alle nødvendige offentlege godkjenningar og løyvingar knytte til prosjektet.
- Om kostnaden vert lågare enn grunnlaget for tilsegn, vert tilskotet redusert tilsvarande.
- Tilsegn om tilskot fell bort dersom det ikkje er gjort krav om utbetaling innan 2 år frå vedtaksdato.
- Fristen kan forlengast etter søknad.
- Dersom verksemd som har fått tilskot blir avvikla eller flyttar frå kommunen innan tre år frå tilskot er gjæve kan Valle kommune krevje betalt tilbake tilskot med 30% for kvart år.

2. Sjekk om nødvendig dokumentasjon er vedlagt oppmodinga om utbetaling
 - Jf. Pkt. 1.
3. Sjekka oppmoding om utbetaling opp mot vedtak som vart gjort i saka.
4. Gjer ei ny utrekning ut ifrå dokumentasjon som har komme.
 - Om dokumentasjon/bilag er lågare enn den summen det vart søkt om, blir redusert tilskotet i tråd med dette. Om det er høgare kostnader enn det vart søkt om, skal ikkje tilskotet aukast.
5. Opprett ny «post» i Elements, beskriv tiltaket i internt notat.
6. Søk dokument – «tilskot til skanning»
 - Fyll inn år, kontonummer. –søkjer – sum – namn føretak – ressursnummer
 - Leggja ved vedlegg. (Søknad + Vedtaksbrev)
 - Skriv brev til søkjar at ein finn dokumentasjonen ok og at det vart utbetalt eller reduksjon etter utrekning.

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Valle kommune

Sak 13/23

Møtedato: 03.05.23

Sakshandsamar: ILA

SAK 13/23 EIGARSKAPSKONTROLL SETESDAL MILJØ OG GJENVINNING IKS

Vedlegg:

Rapport frå Agder Kommunerevisjon IKS, datert april 2023.

Saksopplysningar:

Generelt:

Eigarskapskontroll er ein del av kontrollutvalets kontrollverksemd, jf.. kommunelova § 23-4. Eigarskapskontroll er ei av dei lovpålagte oppgåvene til kontrollutvalet og utvalet skal sjå til at det vert gjennomført kontroll med den som utøver kommunens eigarinteresse og utøver mynde og på den måte som er fastsett i den aktuelle verksemda. I kontrollen inngår også ei vurdering av den som utøver eigarinteressene gjer dette i samsvar med kommunens vedtak og forutsetningar for forvaltninga av kommunens eigarinteresser.

Det å bidra til forbetring er eit viktig aspekt for kontrollutvalet ved gjennomføring av eigarskapskontroll.

Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS er prioritert i plan for eigarskapskontroll for gjeldande periode. Kontrollutvalet bestilte denne eigarskapskontrollen i september 2021. Prosjektplan vart godkjent i møte i november 2021.

Agder Kommunerevisjon leverte endeleg rapport frå prosjektet i slutten av april 2023.

Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS er eit interkommunalt selskap eigd av kommunane Bykle, Valle, Bygland, Evje og Hornnes og Iveland. Føremålet med selskapet er å take vare på alt avfall i regionen på ein miljømessig, teknisk og økonomisk forsvarleg måte, ved at kommunane overfører dette ansvaret til selskapet.

Bakgrunn og problemstilling:

Følgande problemstilling ligg til grunn for prosjektet:

«Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?»

Problemstillinga er besvart ved å innhente informasjon knytt til mellom anna: (utdrag frå rapporten)

- *Stiftelsesdokumenter*
- *Hvilke føringer og rutiner har kommunen for eieroppfølging av selskapet?*
- *I hvilken grad følges de vedtatte prinsippene for eierstyring overfor selskapet?*
- *Er det utarbeidet egen eierstrategi for Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS?*
- *Hvem er valgt som eierrepresentant fra kommunen til representantskapet til selskapet?*
- *Har eier rutiner for dialog med selskapet utover det som skjer i representantskapet?*

- *Hvilken informasjon og rapportering får kommunen som eier fra selskapet?*
- *Gjennomføres det eiermøter mellom kommunen som eier og selskapet?*
- *Har kommunen etablert rutiner for evaluering av sine eierinteresser?*
- *Har eier opprettet en valgkomite?*
- *På hvilket grunnlag velges styremedlemmer?*
- *I hvilken grad evalueres styret og er det tegnet styreforsikring?*

Rapporten har på vanleg måte vore på høyring hjå kommunedirektør, styret og selskap. Høyringssvara er på s. 26 i rapporten.

Revisjonen vil presentere rapporten i møte. Dagleg leiar og styreleiar i selskapet er og invitert til møte.

Hovedfunn og konklusjon:

Revisor konkluderer med: (utdrag frå rapporten)

Undersøkelsen viser at det gjeres mye bra eieroppfølging i kommunen. Det er revisjonens konklusjon at med unntak av noen lovbestemmelser så utøves eieroppfølgingen i hovedsak i samsvar med aktuelle lovbestemmelser og kommunestyrets vedtak.

Det er lagt til rette for et klart skille mellom monopolvirksomhet og konkurransevirkosomhet noe revisjonen påpeker er viktig. Sentrale folkevalgte representerer eierkommunene i representantskapet og sakspapirer sendes ut med god nok frist før møtene i representantskapet for å nevne noe.

Revisjonen mener imidlertid at det er grunnlag for å gi anbefalinger basert på normer for god eierstyring og KS sine anbefalinger. Revisjonen vil av denne grunn komme med 11 anbefalinger i pkt 7 i rapporten.

Revisors tilrådingar:

Revisor kjem med følgende tilrådingar:

- Revisjonen anbefaler kommunen at det gis god folkevalgtopplæring om eierskap og eierstyring, jf pkt 5.3.
- Revisjonen anbefaler at i og med at det utarbeides eierskapsmeldinger i hver valgperiode jf koml § 26-1, så bør man foreta en årlig rapportering til kommunestyret om økonomi og viktige saker i selskapet, jf pkt 5.4.
- Revisjonen anbefaler at selskapsavtalen oppdateres med lovhenviing etter ny kommunelov ved neste revisjon jf pkt 5.5.
- Revisjonen anbefaler at kommunen vurderer å avholde eiermøter ut over representantskapsmøtene, for å sikre gjensidig informasjon mellom eierkommune og selskap, jf pkt 5.6
- Revisjonen anbefaler at man etablerer rutiner for vurdering og håndtering av habilitet i styret jf pkt 5.9.
- Revisjonen anbefaler at kommunen foretar en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv jf pkt 5.10.
- Innføre en ordning som sikrer at styreverv rutinemessig blir innmeldt i KS styrevervregister, jf pkt 5.11.
- Revisjonen anbefaler at rekruttering til styret ikke bør begrensas til kommunalt ansatte jf pkt 5.14
- Revisjonen anbefaler at det nedtegnes i eierstrategi at det skal gjennomføres

årlige styreevalueringer, jf pkt 5.15.

- Revisjonen anbefaler at man ved revisjon av selskapsavtalen vurderer en ordning hvor man oppnevner numeriske vararepresentanter jf pkt 5.16.
- Revisjonen anbefaler at Valle kontrollutvalg og kommunens revisor blir varslet fra kommunen om representantskapsmøter i SMG, jf. pkt 5.18.

For nærare detaljer vises det til rapporten og til revisjonens presentasjon i møte.

Vurderingar:

Slik sekretariatet vurderer saka bør tilrådingane frå revisor blir følgt opp for å få ei forbedra eigarstyring. Sekretariatet anser rapporten å svare ut kontrollutvalets bestilling.

Det er kommunestyret som fattar vedtak i saka etter innstilling frå kontrollutvalet.

Det bør settast ein frist for tilbakemelding til kontrollutvalet som gir tilstrekkeleg tid til å foreta naudsynt oppfølging av tilrådingane.

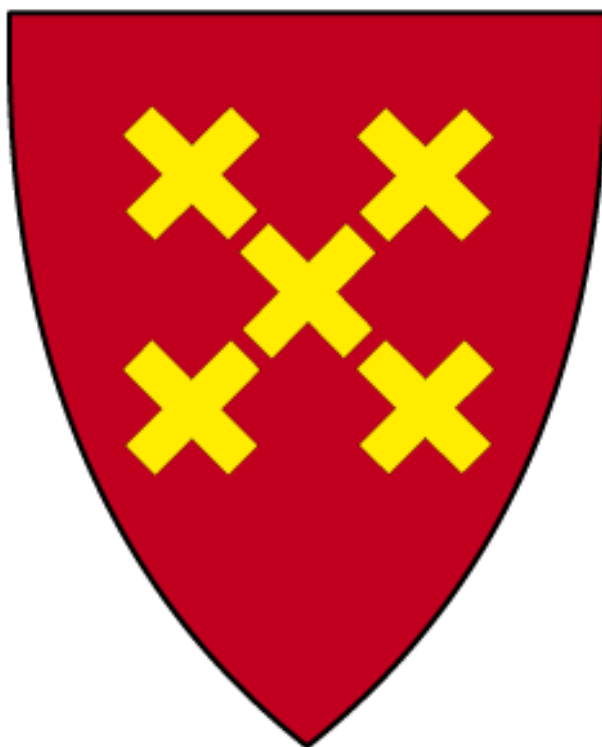
Framlegg til innstilling:

Kommunestyret tar rapporten «Eigarskapskontroll Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS» frå Agder Kommunerevisjon IKS til orientering.

Kommunestyret ber kommunen/ eigarrepresentant/ selskapet følge opp tilrådingane i rapporten.

Kommunestyret ber kommunen/ eigarrepresentant/ selskapet rapportere skriftleg til kontrollutvalet om korleis revisors tilrådingar er følgt opp innan 10. september 2023.

Eierskapskontroll i Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS

Rapport til Valle kontrollutvalg 2023

Agder Kommunerevisjon IKS
Postadr.: Postboks 4
4685 Nodeland
Hovedktr. Tollbodgata 37
Org.nr. 987 183 918

E-post: post@agderkomrev.no
Hjemmeside: www.agderkomrev.no
Telefon Kr.sand: 901 06 118
Telefon Evje: 977 60 455

Avd. Setesdal
Kasernevegen 19
4735 Evje

SAMMENDRAG

Setesdal Miljø & Gjenvinning IKS (heretter SMG) er et interkommunalt selskap eid av fem kommuner i Setesdal. Formålet med selskapet er å ta vare på alt avfall i regionen på en miljømessig, teknisk og økonomisk forsvarlig måte. Selskapet har ansvar for innsamling og håndtering av avfall fra abonnenter i eierkommunene, driver komposteringsanlegg, gjenvinningsanlegg, deponi for restavfall og annen generell avfallsbehandling i tillegg til en gjenvinningsstasjon i hver av eierkommunene. Selskapet omsetter årlig for ca. 25 mill. hvorav ca. 90 prosent kommer fra aktiviteter innen selvkostområdet.

Undersøkelsen viser at store deler av eierstyringen er i tråd med lovverket og anbefalingene fra KS. Det er lagt til rette for et klart skille mellom monopolvirksomhet og konkurransevirkosomhet noe revisjonen synes er viktig, sentrale folkevalgte representanter eierkommunene i representantskapet og sakspapirer sendes ut med god nok frist før møtene i representantskapet, for å nevne noe.

Revisjonens anbefalinger er ment å styrke den folkevalgte kontrollen med selskapet i tråd med KS sine anbefalinger for eierstyring. Revisjonen anbefaler at kommunestyrene i eierkommunene bør:

- Revisjonen anbefaler kommunen at det gis god folkevalgtopplæring om eierskap og eierstyring, jf pkt 5.3.
- Revisjonen anbefaler at i og med at det utarbeides eierskapsmeldinger i hver valgperiode jf koml § 26-1, så bør man foreta en årlig rapportering til kommunestyret om økonomi og viktige saker i selskapet, jf pkt 5.4.
- Revisjonen anbefaler at selskapsavtalen oppdateres med lovhenvvisning etter ny kommunelov ved neste revisjon jf pkt 5.5.
- Revisjonen anbefaler at kommunen vurderer å avholde eiermøter ut over representantskapsmøtene, for å sikre gjensidig informasjon mellom eierkommune og selskap, jf pkt 5.6
- Revisjonen anbefaler at man etablerer rutiner for vurdering og håndtering av habilitet i styret jf pkt 5.9.
- Revisjonen anbefaler at kommunen foretar en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv jf pkt 5.10.
- Innføre en ordning som sikrer at styreverv rutinemessig blir innmeldt i KS styrevervregister, jf pkt 5.11.
- Revisjonen anbefaler at rekruttering til styret ikke bør begrenses til kommunalt ansatte jf pkt 5.14
- Revisjonen anbefaler at det nedtegnes i eierstrategi at det skal gjennomføres årlige styreevalueringer, jf pkt 5.15.
- Revisjonen anbefaler at man ved revisjon av selskapsavtalen vurderer en ordning hvor man oppnevner numeriske vararepresentanter jf pkt 5.16.
- Revisjonen anbefaler at Valle kontrollutvalg og kommunens revisor blir varslet fra kommunen om representantskapsmøter i SMG, jf pkt 5.18.

Kristiansand, 25.04.23

Tor Ole Holbek
Revisjonsdirektør

Tommy Pytten
Statsautorisert revisor

INNHALDSFORTEGNELSE

SAMMENDRAG	2
1 INNLEDNING	6
1.1 Bakgrunn og bestilling	6
1.2 Problemstilling	6
1.3 Kilder til kriterier	6
1.4 Metode og gjennomføring	7
1.5 Om selskapet	7
1.6 Høring	7
2 KRITERIER	8
2.1 Kilder til kriterier og KS sine anbefalinger	8
2.2 Anbefalinger om eierstyring generelt	9
2.3 Anbefalinger om styre og styrevalgprosesser	11
3 STYRINGSKONTROLLER OG STYRINGSDIALOG I SMG	14
3.1 Velge selskapsform ut fra formål og behov	14
3.2 Skille mellom monopol og konkurransevirkosomhet	14
3.3 Sørge for god kunnskap til folkevalgte om eierskap	14
3.4 Utarbeidelse av årlige eierskapsmeldinger	15
3.5 Utarbeide og revidere selskapsstrategi og selskapsavtale	15
3.6 Gjennomføre eiermøter jevnlig	15
3.7 Sentrale folkevalgte bør oppnevnes som representanter i eierorganet	16
3.8 Innkallingsfrist til representantskapsmøter	16
3.9 Informasjon til kontrollutvalg og kommunens revisor	16
3.10 Innmelding i arbeidsgiverorganisasjon	16
3.11 Sørge for at styret utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften	16
4 STYREVALGPROSESSER I SMG	17
4.1 Sørge for god sammensetning og kompetanse i styret	17

4.2	Vedtektsfeste bruk av valgkomité ved styreutnevnelser	17
4.3	Lage rutiner for å sikre nødvendig kompetanse i styret	18
4.4	Oppnevning av vararepresentanter.....	18
4.5	Sørge for balansert kjønnsrepresentasjon i styret	18
4.6	Etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet i styret	19
4.7	Foreta en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv	19
4.8	Registrere styreverv i KS styrevervregister	19
5	VURDERINGER	20
5.1	Velge selskapsform ut fra formål og behov.....	20
5.2	Skille mellom monopol og konkurransevirkosomhet	20
5.3	Sørge for god kunnskap til folkevalgte om eierskap.....	20
5.4	Utarbeidelse av årlige eierskapsmeldinger	20
5.5	Utarbeide og revidere selskapsstrategi og selskapsavtale	20
5.6	Gjennomføre eiermøter jevnlig	21
5.7	Sentrale folkevalgte bør oppnevnes som representanter i eierorganet	21
5.8	Innkallingsfrist til representantskapsmøter	21
5.9	Etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet i styret	21
5.10	Foreta en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv	21
5.11	Registrere styreverv i KS styrevervregister	22
5.12	Innmelding i arbeidsgiverorganisasjon	22
5.13	Sørge for at styret utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften.....	22
5.14	Sørge for god sammensetning og kompetanse i styret	22
5.15	Lage rutiner for å sikre nødvendig kompetanse i styret	23
5.16	Oppnevning av vararepresentanter.....	23
5.17	Sørge for balansert kjønnsrepresentasjon i styret	23
5.18	Informasjon til kontrollutvalget og kommunens revisor	24
6	KONKLUSJON	24
7	ANBEFALINGER.....	25

HØRINGSUTTALELSER	26
VEDLEGG	29
7.1 Vedlegg 1: - egenerklæringer fra styret.....	29
7.2 Vedlegg 2: egenerklæringer fra representantskapet.....	31

1 Innledning

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper, jf. kommunelovens § 23-2 med tilhørende forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Slik eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. kommuneloven § 23-4.

1.1 Bakgrunn og bestilling

Kontrollutvalget i Valle vedtok i sak 15/21 å bestille en eierskapskontroll for selskapet «Setesdal Miljø og gjenvinning (SMG). Revisjonen la i sak 19/21 frem en prosjektplan for kontrollutvalget, som kontrollutvalget vedtok. Likelydende plan ble vedtatt i de fire andre eierkommunene.¹

1.2 Problemstilling

Kontrollutvalgene har vedtatt følgende problemstilling:

«Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?»

For å svare på problemstillingen vil revisjonen innhente informasjon knyttet til blant annet:

- Stiftelsesdokumenter
- Hvilke føringer og rutiner har kommunen for eieroppfølging av selskapet?
- I hvilken grad følges de vedtatte prinsippene for eierstyring overfor selskapet?
- Er det utarbeidet egen eierstrategi for Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS?
- Hvem er valgt som eierrepresentant fra kommunen til representantskapet til selskapet?
- Har eier rutiner for dialog med selskapet utover det som skjer i representantskapet?
- Hvilken informasjon og rapportering får kommunen som eier fra selskapet?
- Gjennomføres det eiermøter mellom kommunen som eier og selskapet?
- Har kommunen etablert rutiner for evaluering av sine eierinteresser?
- Har eier opprettet en valgkomite?
- På hvilket grunnlag velges styremedlemmer?
- I hvilken grad evalueres styret og er det tegnet styreforsikring?

1.3 Kilder til kriterier

Til grunn for eierskapskontrollen ligger lovkrav i kommuneloven (kl) og lov om interkommunale selskaper (IKS-loven). Revisjonen vil også legge «Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll» fra Kommunesektorens organisasjon (KS) til grunn for kontrollen.

Kommunestyret har vedtatt «Eigarskapsmelding» i møte 01.04.2020 (sak 21/20). Revisjonen vil se på i hvilken grad den vedtatte eierskapsmeldingen fastsetter

¹ Bykle sak 20/21, Iveland sak 186/21, Evje og Hornnes sak 17/21 og Bygland sak 16/21.

eierstyringsprinsipper i tråd med lov og anbefalinger. Revisjonen vil også se på i hvilken grad kommunen har eieroppfølging og utøver et aktivt eierskap overfor SMG i samsvar med vedtatte prinsipper for eierstyring.

1.4 Metode og gjennomføring

Revisjonen følger NKRFs standard for eierskapskontroll, RSK 002². Denne standarden beskriver hva som er god kommunal revisjonsskikk for eierskapskontroller.

Revisjonen har hentet inn en egenerklæring fra styret og fra hver av eierrepresentantene. I et interkommunalt selskap er det operative eierorganet et representantskap med medlemmer fra hver av eierkommunene. Eierrepresentantene er den eller de menneskene som sitter i representantskapet og ivaretar eierskapet på vegne av kommunen.

I tillegg har revisjonen innhentet og gjennomgått følgende dokumenter:

- Selskapsavtale for Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS
- Styreprotokoller for perioden 2019-2022
- Eierstyringshåndboka «Eigarstyring og rutinar for dialog mellom kommunane og interkommunale verksemder i Setesdal³»
- Avfallsplan for Setesdal
- Årsplan for styret
- Årsberetninger 2020 og 2021
- Møteinnkallinger og referater fra representantskapsmøter 15.06 2022, 21.6 2021 og 18.12 2019

1.5 Om selskapet

Setesdal Miljø & Gjenvinning IKS er et interkommunalt selskap eid av kommunene Iveland, Evje og Hornnes, Bygland, Valle og Bykle. Formålet med selskapet er ifølge selskapsavtalen å ta vare på alt avfall i regionen på en miljømessig, teknisk og økonomisk forsvarlig måte, ved at kommunene overfører dette ansvaret til selskapet.

Selskapet har ansvar for innsamling og håndtering av avfall fra abonnenter i eierkommunene. Administrasjonen ligger på Syrtveit i Evje og Hornnes kommune, hvor selskapet også driver komposteringsanlegg, gjenvinningsanlegg, deponi for restavfall og annen generell avfallsbehandling. I tillegg driver selskapet en gjenvinningsstasjon i hver av eierkommunene, hvor de tar imot avfall fra innbyggerne. Selskapet har i dag 17 ansatte fordelt på 15,8 årsverk. Fra 01.11.2019 begynte selskapet å samle inn husholdningsavfall og kommunalt næringsavfall i egenregi. Selskapet omsetter årlig for ca. 25 mill. hvorav ca. 90 prosent kommer fra aktiviteter innen selvkostområdet.

1.6 Høring

Rapporten er sendt på høring til den som utøver kommunens eierfunksjon og til selskapet ved daglig leder. Høringssvar følger på side 26 i rapporten.

² Fastsatt av NKRFs styre 12.8.2020, og trådt i kraft 30.9 2020.

³ Denne er udatert, og det fremgår ikke av eierstyringshåndboka hvem som har vedtatt den. Lovreferansene i eierstyringshåndboka er til gammel kommunelov, så det er derfor rimelig å anta at den er vedtatt før (og ikke oppdatert etter) 2018. Revisjonen har fått denne oversendt fra styret i SMG.

2 Kriterier

2.1 Kilder til kriterier og KS sine anbefalinger⁴

Kontrollkriterier er de krav, normer og/eller standarder som utøvelsen av eierskapet skal vurderes opp mot. Aktuelle kilder til kontrollkriterier i denne undersøkelsen er hentet fra:

- lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kompl.)
- lov 29. januar 1999 om interkommunale selskap (IKS-lova)
- KS sine anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll (2020)
- Eierkommunenenes eiermeldinger
- Selskapsavtalen

Kommunesektorens organisasjon (KS) har utarbeidet 21 anbefalinger for hvordan forvalte eierskapet, samt hvilke system og rutiner kommunen bør etablere. Anbefalingene er ikke rettslig bindende men er anbefalt å følges. Anbefalingen tar for seg følgende 21 temaer, og kan leses i sin helhet på KS nettsider.

Tabell 1: KS 21 anbefalinger

KS 21 anbefalinger for god eierstyring	
1	Velge selskapsform ut fra formål og behov
2	Skille mellom monopol og konkurransevirkosomhet
3	Sørge for god kunnskap til folkevalgte om eierskap
4	Utarbeidelse av årlige eierskapsmeldinger
5	Utarbeide og revidere styringsdokumenter
6	Gjennomføre eiermøter jevnlig
7	Sentrale folkevalgte bør oppnevnes som representanter i eierorganet
8	Innkallingsfrist til representantskapsmøter
9	Sørge for god sammensetning og kompetanse i styret
10	Vedtaksfeste bruk av valgkomité ved styreutnevnelser
11	Sørge for balansert kjønnsrepresentasjon i styret
12	Lage rutiner for å sikre nødvendig kompetanse i styret
13	Styresammensetning i konsernmodell
14	Oppnevne av vararepresentanter
15	Etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet i styret
16	Foreta en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv
17	Registrere styreverv i KS styrevervregister
18	Sørge for at selskapene melder seg inn i en arbeidsgiverorganisasjon
19	Sørge for at styret utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften
20	Særlig om administrasjonssjefens rolle i kommunale foretak
21	Utøvelse av tilsyn og kontroll

Vi vil i denne eierskapskontrollen gruppere anbefalingene i to grupper: 1) generelle eierskapsprinsipper (anbefaling 1-8 og 18-19) og 2) anbefalinger knyttet til styre og styrevalgprosesser (anbefaling 9-17). Anbefaling nr. 13 og 20 angår spesielt hhv konsern og kommunale foretak, og er derfor ikke aktuelle i denne eierskapskontrollen.

⁴ <https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/for-deg-som-folkevalgt/AnbefalingerEierskap2020.PDF>

2.2 Anbefalinger om eierstyring generelt

Eierstyring handler om folkevalgt kontroll over selskapene og at kommunene som eiere skal få mest mulig ut av selskapene i form av at formålet oppfylles. Kommunens selskaper forvalter ofte store verdier og ivaretar viktige tjenester på vegne av kommunen. Det er derfor viktig at selskapsform velges ut fra formål og behov⁵. KS understreker også hvor viktig det er å kommunisere klart hva kommunen ønsker å oppnå med sine selskaper og samarbeid.

Selskaper som opererer i et marked i konkurranse med andre aktører, samtidig som de utfører kommunal- eller fylkeskommunale oppgaver som ikke skjer i konkurranse med andre, bør sørge for et skille mellom de to delene for å unngå brudd på reglene om offentlig støtte⁶.

Noen typer kommunale selskap driver både konkurranseutsatt virksomhet og lovpålagte oppgaver som er skjermet fra konkurranse. Renovasjonsselskaper er et godt eksempel fordi de både samler inn og håndterer husholdningsavfall og konkurrerer om oppdrag i et fritt marked. Selskapene har på denne måten en blandet virksomhet. Her kan det oppstå spørsmål om den delen av selskapet som konkurrerer i markedet mottar en eller annen form for offentlig støtte (fordeler med en økonomisk verdi), og om denne støtten er i strid med regelverket om offentlig støtte. Det sentrale her er at selskapets konkurranseutsatte virksomhet ikke må subsidieres av offentlige midler ved at denne delen mottar fordeler, for eksempel i form av husleie under markedspris eller rimelig lån av personell og utstyr fra den skjermede delen av virksomheten. Slike fordeler kan innebære ulovlig krysssubsidiering av den konkurranseutsatte virksomheten, og er ikke tillatt. Prinsippet er at den konkurranseutsatte delen av selskapet som utgangspunkt, skal kunne stå økonomisk på egne ben, og selv må bære alle kostnader knyttet til virksomheten eller en forholdsmessig andel av kostnadene ved tjenester den har felles med den skjermede delen av virksomheten.

Eierstyring er i stor grad en folkevalgt oppgave, og det er derfor viktig at de folkevalgte har god kunnskap om eierskap og de selskapene kommunen eier⁷. Det kan for eksempel ivaretas ved å avholde eierskapsseminarer for samtlige folkevalgte tidlig i perioden. Det er viktig at kommunestyret som eier får kunnskap og innsikt i omfanget av selskapsorganisering og de styringsmuligheter kommunen har for de selskapene kommunen har eierandeler i. Det er også viktig at de folkevalgte får innsikt i de ulike rollene de har som folkevalgte, som styremedlemmer eller som medlemmer av representantskap. Rollen som folkevalgt i kommunestyret er ulik den rollen man har i et selskapsorgan. Det er viktig å være bevisst roller, styringslinjer og ansvarsfordeling.

Eierstyringen foregår primært på to måter: gjennom styringsdokumenter som vedtas av de folkevalgte i eierkommunene og gjennom det operative eierorganet. I interkommunale selskaper er det operative eierorganet et representantskap. Anbefaling nr 4 og 5 handler om styringsdokumenter, anbefaling 6 om eiermøter og anbefaling 7 og 8 handler om representantskapet.

⁵ KS anbefaling nr 1: Velge selskapsform ut fra formål og behov

⁶ KS anbefaling nr 2: Skille mellom monopol og konkurransevirkosmhet

⁷ KS anbefaling nr 3: Sørge for god kunnskap til folkevalgte om eierskap

Eiermeldingen er en oppsummering av kommunens eierportefølje som ofte også klargjør kommunens eierpolitikk. Kommunestyret eller fylkestinget skal etter kommuneloven § 26-1 minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som blant annet fastsetter overordnede prinsipper for kommunens eller fylkeskommunens eierskap. KS påpeker at lovens krav om utarbeiding av eierskapsmeldinger én gang i valgperioden ikke er til hinder for at dette kan skje oftere, og anbefaler at eiermeldingen oppdateres årlig i kommuner med eierandeler i mange selskaper⁸. Hvis dette ikke skjer fullt så ofte, så anbefaler KS at kommunestyret uansett bør få seg forelagt en rapport om selskapene hvert år som omhandler økonomi, spesielle saker, utfordringer med å nå målsetting osv.

De viktigste styringsdokumentene er kommunenes eiermeldinger, selskapsavtaler/vedtekter og selskaps-spesifikke eierstrategier. En eiermelding er en kommunes "status" over sitt eierskap i de selskaper kommunen har eierandeler i, og vil derfor ofte være særegen for hver av eierkommunene, og nødvendigvis noe generell i innhold. Mer spesifikke målsettinger og forventninger til det enkelte selskap kan vedtas i en eierstrategi, som er et dokument som angir kommunens/eiers rammer og retningslinjer for eierskapet til selskapet. Den sier noe om hva eier vil med sitt eierskap i selskapet, hva selskapet skal drive med og hvilket formål det skal ha. Det er viktig at styringsdokumenter og avtaler revideres jevnlig slik at styringsdokumentene til enhver tid samsvarer med eiernes intensjoner⁹.

I tillegg til styringsdokumentene og eierorganet anbefaler KS at det jevnlig gjennomføres eiermøter for å bidra til god kunnskap om og dialog med selskapet¹⁰. Noen ganger har eierne behov for å diskutere strategier seg imellom uten å treffe formelle beslutninger. Dette bør kunne gjøres uten å måtte innkalle til møte i representantskapet etter de formelle reglene i loven. Et eiermøte er et møte mellom kommunen/e som eier, styret og daglig leder for selskapet. Et eiermøte er ikke lovregulert og er en uformell arena der det ikke skal treffes vedtak, men hvor både eieren og selskapet kan ha gjensidig informasjonsutveksling, forventningsavklaringer og drøfte generell utvikling og rammevilkår for virksomheten. Det bør ikke legges føringer eller «gis signaler» i eiermøtene som kan anses å gripe inn i styrets myndighetsområde. Formell eierstyring skjer i representantskapet. Eiermøtene er uforpliktende for eierne og for selskapet.

I interkommunale selskaper (IKS) er det operative eierorganet et representantskap. Representantskapet er selskapets øverste myndighet og behandler selskapets regnskap, budsjett og økonomiplan og andre saker som etter loven eller selskapsavtalen skal behandles i representantskapet. Det består av representanter fra alle eierne. KS anbefaler som en hovedregel at kommunestyret oppnevner sentrale folkevalgte som selskapets eierrepresentant i eierorganet¹¹.

KS anbefaler at bestemmelser om innkallingsfrist bør tas inn i selskapsavtalen¹². Representantskapet er det formelle eierorganet og har den øverste myndigheten i selskapene. Det er derfor viktig at de får saksdokumenter i god tid slik at de rekker å

⁸ KS anbefaling nr 4: Utarbeidelse av årlige eierskapsmeldinger

⁹ KS anbefaling nr 5: Utarbeide og revidere selskapsstrategi og selskapsavtale

¹⁰ KS anbefaling nr 6: Gjennomføre eiermøter jevnlig

¹¹ KS anbefaling nr 7: Sentrale folkevalgte bør oppnevnes som representanter i eierorganet

¹² KS anbefaling nr 8: Innkallingsfrist til representantskapsmøter

sette seg inn i sakene og slik at det tas hensyn til kommunens behov for å ha tid til å behandle aktuelle saker.

Kommunalt tilknyttede selskaper organisert som selvstendige rettssubjekter har ikke et avledet medlemskap i KS gjennom kommunens eierskap. Selskapet må selv melde seg inn i en arbeidsgiverorganisasjon for å være omfattet av organisasjonens tariffavtaler og det interessepolitiske arbeidet organisasjonen gjør. KS anbefaler derfor for at eierne skal sørge for at selskapet melder seg inn i en arbeidsgiverorganisasjon.¹³

KS anbefaler også at eierne skal sørge for at styret utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften.¹⁴ Kommunale selskaper forvalter fellesskapets ressurser. Forvaltningen skal derfor skje på en måte som samsvarer med befolkningens oppfatninger om rett og galt. Kommunenes omdømme vil også avhenge av hvordan en forvalter sitt samfunnsansvar gjennom egne selskaper. Et mål for mange kommunale selskaper er at driften og virksomheten skal være ansvarlig i et samfunnsperspektiv.

Etikk er en viktig del av de vurderinger som gjøres i forbindelse med det å drive et selskap, fordi de etiske holdningene legger grunnlaget for hvordan man faktisk handler. For å legge til rette for at styret har et aktivt forhold til retningslinjene bør de diskuteres og eventuelt revideres årlig.

KS anbefaler derfor at kommunens selskaper bør ha en aktiv og bevisst holdning til etiske spørsmål, gjerne fastlagt i egne etiske retningslinjer som utarbeides for og brukes aktivt i det enkelte selskap.

2.3 Anbefalinger om styre og styrevalgprosesser

KS gir en rekke anbefalinger som skal bidra til at selskapet får et godt, profesjonelt styre. Den grunnleggende tanken er at styrets rolle er å ivareta selskapets interesser, og at det derfor ikke skal være en arena der ulike særinteresser er representert. Slike særinteresser kan for eksempel være politiske partier eller eierkommuner. Styremedlemmene skal ivareta selskapets interesse og eierne totalt sett på best mulig måte, sett ut ifra selskapets formål og innenfor lovens rammer. Styremedlemmet skal ikke representere politiske partier, kommunen eller andre interessenter.

Det er eiers ansvar å sørge for at styrets kompetanse samlet sett er tilpasset selskapets virksomhet¹⁵. Hensikten er at styret skal gjenspeile og representere selskapets behov. Styret bør derfor ha ulike og supplerende kompetanse i økonomi, organisasjon, om markedet selskapet opererer i, og alle styrerepresentantene må ha faglig innsikt og en interesse for selskapets formål. For å oppnå dette bør eierkommunen definere forventet kompetanse og kapasitet til styremedlemmene. Kommunen kan ta utgangspunkt i selskapets formål, langsiktige strategier og situasjonsbestemte forhold de neste årene.

¹³ KS anbefaling nr 18: Sørge for at selskapene melder seg inn i en arbeidsgiverorganisasjon

¹⁴ KS anbefaling nr 19: Sørge for at styret utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften

¹⁵ KS anbefaling nr 9: Sørge for god sammensetning og kompetanse i styret

Styret bør altså ha kompetanse som komplementerer hverandre. For å sikre utvikling av nødvendig kompetanse i styret anbefaler KS at styret etablerer følgende rutiner¹⁶:

- Foreta en egevaluering hvert år.
- Vurdere behovet for ekstern styreopplæring.
- Nye styremedlemmer skal gis opplæring om ansvar, oppgaver og rollefordeling.
- Gjennomføre egne styreseminarer om roller, ansvar og oppgaver.
- Fastsette en årlig plan, herunder møteplan, for sitt arbeid med vekt på mål, strategi og gjennomføring.
- Gi en samlet redegjørelse for selskapets styring og ledelse i en årsrapport.

Ordningen med valgkomité er ikke lovregulert, og KS anbefaler derfor at ordningen nedfelles i selskapsavtalen¹⁷. Hensikten med en valgkomite er at den skal vurdere styrets samlede kompetanse, identifisere hvordan styret best kan kompletteres og foreslå kandidater som har den kompetansen styret trenger.

KS påpeker at det bør være forsvarlige og gjennomtenkte prosesser rundt valg av kandidater i styrene med fokus på kompetanse og personlige egenskaper. Ansvar, rolleforståelse og habilitet er viktige tema. En valgkomité kan arbeide langsiktig og bruke god tid på å kartlegge og finne egnede styrekandidater med den rette kompetansen og bidra til at helheten ivaretas ved den endelige sammensetningen av styret.

KS anbefaler at valgkomitéen har en dialog med styret før forslag til styrekandidater fremmes, og at valgkomitéen begrunner sine forslag.

I henhold til IKS-loven § 10 er det krav om balansert kjønnsrepresentasjon i styrene. Kjønnsbalansen bør sikres både blant de faste medlemmene til styret og blant varamedlemmene. Dette er også tatt med i KS sine anbefalinger¹⁸.

KS har også en anbefaling om at varamedlemmer bør velges numerisk, og altså ikke personlig vararepresentant for hvert styremedlem¹⁹. Lovverket gir mulighet for å utpeke enten personlige eller numeriske vara. Med numeriske vararepresentanter vil første vara møte uansett hvilket styremedlem som melder forfall, mens personlige vararepresentanter vil møte dersom deres representant melder forfall.

Anbefalingen om numerisk vara er gitt ut fra behovet for kontinuitet og kompetanse. Det vil si at 1. varamedlem alltid stiller ved faste styremedlemmers fravær, uansett hvem som er fraværende. 1. varamedlem bør rykke opp som fast styremedlem dersom et av de faste styremedlemmene fratrer i løpet av valgperioden, og inntil neste ordinære representantskapsmøte holdes.

En ordning med numeriske vararepresentanter vil føre til at første vararepresentant møter oftere og dermed får bedre oversikt over sakene som skal behandles. Vararepresentanter, i likhet med styremedlemmer, representerer verken eiere eller interessegrupper, og skal fatte avgjørelser som er til selskapets beste.

¹⁶ KS anbefaling nr 12: Lage rutiner for å sikre nødvendig kompetanse i styret

¹⁷ KS anbefaling nr 10: Vedtektsfeste bruk av valgkomité ved styreutnevnelser

¹⁸ KS anbefaling nr 11: Sørge for balansert kjønnsrepresentasjon i styret

¹⁹ KS anbefaling nr 14: Oppnevning av vararepresentanter

I tråd med denne anbefalingen har fire av de fem²⁰ Eiermeldingene tatt inn formuleringer om at «vararepresentanter til styret skal normalt velges i nummerrekkefølge.» I tillegg til disse anbefalingene som skal sikre gode styrevalgprosesser kommer KS med tre konkrete anbefalinger:

Det anbefales at styrene har faste rutiner for å håndtere mulig habilitetskonflikter. Ordfører og kommunedirektør bør ikke sitte i styret i selskaper²¹.

Spørsmål om inhabilitet når virksomhet er lagt til selskaper kan oppstå på to måter. For det første kan det oppstå inhabilitet i saker som selskapet skal behandle. Inhabilitet for ansatte og medlemmer av styrende organer i interkommunale selskaper er regulert i IKS-loven.

For det andre kan inhabilitet oppstå når kommunen skal behandle en sak hvor selskapet er part. Denne situasjonen er regulert i kommuneloven og forvaltningsloven.

Personer i de kommunale selskapenes eierorganer og styret må alltid vurdere sin egen habilitet i forhold til sakene som skal behandles, og bør si fra til organet dersom det kan foreligge forhold som kan lede til inhabilitet.

At en person er inhabil innebærer at vedkommende ikke kan tilrettelegge saksgrunnlaget eller treffe avgjørelser i en sak. Forvaltningsloven fastslår at en person er inhabil når han leder eller har en ledende stilling i, eller er medlem av styret for et selskap som er part i saken. Ingen kommunalt ansatte eller folkevalgte skal håndtere saker i kommunen eller fylkeskommunen som gjelder et selskap der de selv er styremedlem. Dette gjelder uansett om selskapet er privat eid eller helt eller delvis offentlig eid.

Kommunen bør i forbindelse med utarbeidelse av eierskapsmelding ha en prinsipiell diskusjon om godtgjøring av styreverv. Denne bør danne grunnlag for eierorganets fastsetting av styrehonorar²².

Godtgjørelsen for styrevervet bør reflektere styrets økonomiske og strafferettslige ansvar, i tillegg til styremedlemmenes kompetanse og forventet tidsbruk, samt virksomhetens kompleksitet. Dette innebærer blant annet at honorar i selskaper som opererer i et marked og hvor det er betydelig risiko, bør reflektere dette ansvaret. Generelt bør styreleder godtgjøres høyere enn styremedlemmene pga. det særlige arbeidet som følger med styreleder vervet. Det anbefales at selskapene gjør en konkret vurdering av behovet for styreforsikring for styremedlemmene. Forsikringen gjelder det økonomiske ansvaret, ikke det strafferettslige.

Kommuner og fylkeskommuner er avhengig av allmennhetens tillit når det gjelder både forvaltning og styring. Åpenhet rundt hvilke roller lokalpolitikere har er viktig for å unngå mistanke om rolleblanding. Alle som påtar seg styreverv og som sitter i ledelsen for kommunale foretak og selskaper bør derfor registreres i KS styrevervregister²³.

²⁰ Iveland, Bygland, Bykle og Valle

²¹ KS anbefaling nr 15: Etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet i styret

²² KS anbefaling nr 16: Foreta en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv

²³ KS anbefaling nr 17: Registrere styreverv i KS styrevervregister

3 Styringsdokumenter og styringsdialog i SMG

3.1 Velge selskapsform ut fra formål og behov

SMG er et interkommunalt selskap (IKS). Selskapet ble stiftet 01.07.2004.

Formålet med selskapet er ifølge selskapsavtalen § 3:

...å take vare på alt avfall i regionen på ein miljømessig, teknisk og økonomisk forsvarleg måte, ved at kommunane overfører dette ansvaret til selskapet.

Selskapets oppgaver er videre utdypet i formålsparagrafen.

Selskapet skal:

- etablere, eige og drive anlegg for mottak, handsaming og deponering av avfall i dei fem kommunane i samsvar med forureiningslov og konsesjonsvilkår,*
- vere ansvarleg for innsamling, transport og handsaming av alle avfallstypar etter lovverk og føresegner,*
- ta seg av all innsamling og vidare handsaming av slam frå reinseanlegg, septiktankar og lukka anlegg,*
- drive informasjon, samordning, rådgjeving og tilrettelegging vedkomande avfallshandtering,*

3.2 Skille mellom monopol og konkurransevirkosomhet

Selskapet driver både konkurransevirkosomhet og monopolvirkosomhet. Styret påpeker imidlertid i egenerklæringen at selskapet ikke er aktive i konkurransevirkosomhet. Selskapet går ikke aktivt ut for å rekruttere kunder innen det private næringslivet. Dette skilles regnskapsmessig fra hverandre ved at alt næringsavfall som registreres på de enkelte næringskunder holdes adskilt i regnskapet og kontrolleres av revisjonen.

3.3 Sørge for god kunnskap til folkevalgte om eierskap

Det går frem av egenerklæringsskjemaene som eierrepresentantene har fylt ut at de fem eierkommunene i varierende grad har gjennomført folkevalgtopplæring om eierskap i perioden.

Eierrepresentantene i Valle og Evje og Hornnes oppgir i sin egenerklæring at det ikke har vært gjennomført slik opplæring i deres kommuner.

I Bykle ble det i 2019 gjennomført en tre timer lang opplæring i «eierstruktur i kommunale selskaper» og tre timer om «økonomi og budsjett».

I Iveland oppgir eierrepresentanten at det ikke har vært et eget opplegg om eierstyring eller lignende. Temaet har vært oppe i folkevalgtopplæringen, men eierrepresentanten sier at dette ikke er å betrakte som noen omfattende opplæring. Byglands eierrepresentant har ikke besvart spørsmålet.

3.4 Utarbeidelse av årlige eierskapsmeldinger

Alle de fem eierkommunene har en eierskapsmelding som er vedtatt i denne perioden²⁴.

De fem eierkommunene har nedfelt i Eiermeldingene at Eiermeldingene skal rulleres minst én gang i hver valgperiode²⁵. Det er ingen av kommunene som har vedtatt eller praktisert årlige Eiermeldinger.

3.5 Utarbeide og revidere selskapsstrategi og selskapsavtale

Styret oppgir i egenerklæringen at selskapsavtalen har vært evaluert to ganger i løpet av de siste elleve årene. Første gang i 2011 og igjen i 2017/2018. Det ble i 2011 gjennomført mindre endringer i selskapsavtalen. I 2017/2018 fant man det ikke relevant å gjøre endringer i selskapsavtalen. Mål og strategier for selskapet står nedfelt i selskapsavtalen. I representantskapsmøtene blir det i enkelte tilfeller gjort vedtak om særskilte mål utover de som fremgår av selskapsavtalen. Det vises her bl.a. til vedtak om særskilte krav til innsparing og særskilt evaluering etter overgang til innsamling i egenregi. For øvrig fremkommer vedtatte mål for selskapet i selskapets avfallsplan. Styret oppgir at de opplever målene som tydelige. Selskapets strategi legges ved utarbeidelse av avfallsplan. Avfallsplanen vil få en revisjon i løpet av 2023/2024 med en høring til eierkommunene.

En gjennomlesing av gjeldende selskapsavtale viser at den inneholder foreldede henvisninger til kommuneloven av 1992 som ble erstattet av ny kommunelov i 2018. Dette gjelder for eksempel henvisningen til kommuneloven § 26 nr. 1 i selskapsavtalens § 8.

Det er også pålegg i selskapsavtalen som i praksis ikke etterleves, som for eksempel at representantskapet skal velge valgmennd (selskapsavtalen § 7 nr. 5 første kulepunkt).

3.6 Gjennomføre Eiermøter jevnlig

Styret og Eierrepresentantene forklarer i egenerklæringene at det her har vært lagt opp til at representantskapets møter fyller rollen som Eiermøte. Det arrangeres ikke andre Eiermøter utover møtene i representantskapet. Daglig leder besøker i tillegg kommunestyrene i innledningen av en ny kommunestyreperiode og ved enkelte større saker.

Styret oppgir i egenerklæringen at på representantskapsmøtene deltar ordfører og varaordfører fra eierne. I tillegg har kommunedirektøren i kommunene møterett. For selskapet er det styreleder og daglig leder som møter, og en gang iblant har hele styret stilt på disse møtene. I representantskapsmøtene behandles årsmøtesakene

²⁴ Bykle sak 70/21, Valle sak 21/20, Bygland sak 80/20, Evje og Hornnes sak 5/21 og Iveland sak 34/20.

²⁵ Bykle 29.6 2021: «[...] rulleres ved behov, minst en gang i hver valgperiode (side 15).

Valle 1.4 2020: «[...] rulleres ved behov, minst en gang i hver valgperiode» (side 13).

Bygland 5.11 2020: «[...] rulleres ved behov, minst en gang i hver valgperiode (side 13).

Evje og Hornnes 28.1 2021 viser til kommuneloven § 26-1 som krever at kommunen minst en gang i valgperioden skal vedta en eierskapsmelding.

Iveland 5.4 2018: «[...] rulleres ved behov, minst en gang i hver valgperiode (side 13).

(årsberetning, årsregnskap, budsjett og økonomiplan). I tillegg tas andre aktuelle saker opp på møtene og det gis en generell informasjon fra selskapet (driften i selskapet, hva som rører seg i avfallsbransjen – krav fra statlige myndigheter, EU/EØS-krav og lign.). Informasjon om Returkraft AS hvor SMG er medeier er også vanlig her.

3.7 Sentrale folkevalgte bør oppnevnes som representanter i eierorganet

I eiermeldinger og egenerklæringer fra representantskapsmedlemmene fremkommer det at eierkommunene konsekvent oppnevner ordførerne som sin eierrepresentant, med varaordføreren som vararepresentant.

3.8 Innkallingsfrist til representantskapsmøter

Innkallingsfristen til representantskapsmøtene er regulert i selskapsavtalen § 6 C:

Innkalling og sakliste skal sendast medlemene og varamedlemene med minst 4 vekers varsel, om ikkje stuttare frist er heilt naudsynt. Innkalling med sakliste skal også sendast kommunane med same frist.

3.9 Informasjon til kontrollutvalg og kommunens revisor

Det følger av koml § 24-6 og § 24-10 at kontrollutvalget og kommunens revisor skal varsles om møter i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organer og har rett til å være tilstede på disse. I dagens kommunelov står det direkte hvem som har plikt til å varsle kontrollutvalget. Departementet har imidlertid presisert i høringsutkast til endring²⁶ i kommuneloven at der er kommuner og fylkeskommuner som har plikt til å varsle kontrollutvalget

3.10 Innmelding i arbeidsgiverorganisasjon

SMG er medlem i Samfunnsbedriftene.

3.11 Sørge for at styret utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften

Selskapet har utarbeidet etiske retningslinjer. Styret oppgir i egenerklæringen at disse er presentert på personalmøter og at de etiske retningslinjene nå vurderes på nytt og fremmes som sak til styret i løpet av 2022/2023.

Flere av eierrepresentantene viser i egenerklæringen til at dette følges opp fra representantskapets side i forbindelse med behandlingen av selskapets årsberetning.

²⁶ Høring – endringer i kommunelovens, publisert 23.06.2022

4 Styrevalgprosesser i SMG

4.1 Sørge for god sammensetning og kompetanse i styret

I selskapsavtalen § 8 heter det:

Styret skal ha 5 medlemmer med personlege varamedlemmer, som vert valde av representantskapet for fire år om gongen, etter framlegg frå deltakarkommunane. Alle deltakarkommunar skal vere representert i styret.

Selskapsavtalen sier ikke hvem kommunene skal velge, men kommunene har også utarbeidet en eierskapshåndbok. I punkt 3.2 «Styret» står det blant annet at «Frå 2008 har ein innarbeidd ein praksis med rein administrativ representasjon i IKS-styra.»

I praksis så er det altså administrativt ansatte som representerer kommunene i styret. Det er, som beskrevet nærmere i 5.2 under, kommunedirektøren i kommunen som nominerer styremedlemmer. Revisjonen har ikke sett/mottatt protokoller fra kommunedirektørutvalget som viser behandling av slike styrenominasjoner.

4.2 Vedtektsfeste bruk av valgkomité ved styreutnevnelser

Det er ikke nedfelt i selskapsavtalen at det skal finnes en valgkomite, men det kan se ut til at § 7 nr 5 første kulepunkt forutsetter at det skal gjøres. Der står det at representantskapet når det er nødvendig skal gjøre en rekke valg, deriblant også utnevne valgkomite. Dette kan imidlertid tolkes dithen at det er opp til representantskapet å avgjøre om det er nødvendig, og praksis tyder på at representantskapet ikke har ment at dette har vært nødvendig.

Eierrepresentantene oppgir i egenerklæringene at det er kommunedirektørene i medlemskommunene som utgjør valgkomite for selskapet. I Eierstyringshåndboka står det i punkt 3.5 «Valnemnd» at

«Etter vedtak i representantskapa i 2008 utgjør rådmannsutvalet valnemnd for val av styremedlemmer til IKSa i valperioden. Dei skal også tilrå godtgjersle for styremedlemmer. Valnemnda skal sikre balanse i forhold til kompetanse og kjønn i styra. Tilrådinga frå valnemnda blir forankra i styret i Setesdal Regionråd og skal vedtakast i det einskilde representantskapet.»

Revisjonen har ikke sett protokoller eller annen dokumentasjon som viser at kommunedirektørene i kraft av å være valgkomite har gjort en evaluering av styrets kompetansebehov og koordinert styrekrutteringen for å sikre at styret samlet sett får bransjekompetanse, økonomikompetanse, juridisk kompetanse m.v. Uten slik dokumentasjon er det vanskelig beskrive hvordan kommunedirektørene har fungert som valgkomite.

Kommunedirektørene har rekruttert blant sine egne ansatte, en fra hver kommune. I selskapsavtalen står det at alle deltakerkommunene skal være representert i styret, og at hver representant skal ha en personlig vararepresentant (§ 8).

4.3 Lage rutiner for å sikre nødvendig kompetanse i styret

Eierrepresentantene oppgir at det ikke gjøres evaluering av styret utover det som fremkommer i årsmelding og lignende dokumenter. Styret selv oppgir i egenerklæringen at: «Styret har dessverre ikke gjennomført egevaluering. Dette settes opp i årsplan fra og med 2023.»

Styret oppgir i egenerklæringen at de inntil nylig har hatt stor kontinuitet, men har fra sommeren 2022 to nye styremedlemmer. Det er videre valgt ny styreleder da den forrige sluttet i sin jobb i Evje og Hornnes kommune. Det kom også inn ett nytt styremedlem i 2021. Nye styremedlemmer får på første møte en innføring i form av informasjon om selskapet og driften av dette. Styremøter avholdes i stor grad på Syrtveit avfallsanlegg og nye styremedlemmer får omvisning på området.

Styremedlemmene har ikke blitt tilbudt opplæring i perioden 2020 – 2022. Forrige styrekurs var i 2019 og ble avholdt sammen med styret i Setesdal Brannvesen IKS. KS-bedrift var den gang leid inn til å holde kurset.

Det settes opp styrekurs for alle styremedlemmene våren 2023 i regi av Samfunnsbedriftene. Denne gangen vil styrekurset kun være for styremedlemmene i SMG. Det legges opp til et utvidet kurs hvor én del er ordinært styrekurs og én del er knyttet til utfordringer i avfallsbransjen på kort og lang sikt.

Styret har satt opp et årshjul som plan for sitt arbeid. Det er i årsplanen lagt opp til seks styremøter i løpet av året. Det har unntaksvis forekommet at et planlagt møte har blitt avlyst, da man ikke har funnet det nødvendig å avholde møtet. Det avlegges også årsmelding som samlet redegjørelse for selskapets styring og ledelse.

4.4 Oppnevning av vararepresentanter

Styret oppgir i egenerklæringen at det er oppnevnt fem vararepresentanter, ett for hvert styremedlem fra eierkommunene. I selskapsavtalen står det at:

Styret skal ha 5 medlemmer med personlege varamedlemmer, som vert valde av representantskapet for fire år om gongen, etter framlegg frå deltakarkommunane. Alle deltakarkommunar skal vere representert i styret.²⁷

Det vil si at eierkommunene ikke har nedfelt i selskapsavtalen at vararepresentantene skal velges numerisk, men at det skal være personlige vararepresentanter for hvert styremedlem.

4.5 Sørge for balansert kjønnsrepresentasjon i styret

Styret i SMG består av tre menn og to kvinner. To av mennene har kvinnelige vararepresentanter, mens de to kvinnene og den ene mannen har mannlige vararepresentanter. Både blant faste representanter og vararepresentanter er det altså nøyaktig 40 prosent kvinneandel.

²⁷ Selskapsavtale for Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS § 8

Ettersom det er personlige vararepresentanter vil det ved forfall kunne forekomme at det på et styremøte bare er mannlige representanter til stede, eller at det er 80 prosent kvinner til stede på møtet.

4.6 Etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet i styret

Styret oppgir i egenerklæringen at de ikke har etablert faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter. «Styret vurderer dette fra sak til sak med utgangspunkt i de generelle habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6.»

Det fremgår ikke av egenerklæringen eller styringsdokumentene at det er gjort vurderinger omkring hvilke konsekvenser det kan ha at styremedlemmene er administrativt ansatte i eierkommunene. Det er ikke fremlagt vurderinger av om ansettelsesforholdet påvirker styrets uavhengighet eller habilitet.

4.7 Foreta en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv

Eierrepresentantene for de fem kommunene oppgir at det ikke har vært noen prinsipiell diskusjon rundt godtgjøringen for styreverv utover at dette er omtalt i Eiermeldingene.

Dette omhandles imidlertid kort i de fleste Eiermeldingene²⁸. I Eiermeldingene for Iveland, Bygland og Valle kommune heter det blant annet at: «Et styreverv er et personlig verv og godtgjørelsen bør reflektere styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet.» Bykle kommune har formuleringen: «Kommunen vil arbeide for at styret si godtgjørelse står i rimelig tilhøve til ansvar, kompetanse, tidsbruken til styret og verksemda sin kompleksitet.²⁹»

I Eierstyringshåndboka³⁰ står det at rådmannskollegiet (nå kommunedirektørutvalget) skal «tilrå godtgjørelse for styremedlemmer». Revisjonen legger derfor til grunn at det er kommunedirektørutvalget som innstiller til representantskapet i de enkelte selskapene om godtgjørelsen.

4.8 Registrere styreverv i KS styrevervregister

Revisor kan ikke finne³¹ at selskapet eller noen av dets styrerepresentanter er registrert i styrevervregisteret.

²⁸ Unntatt Evje og Hornes

²⁹ Side 12, Prinsipp 7

³⁰ «Eigarstyring og rutinar for dialog mellom kommunane og interkommunale verksemder i Setesdal»

³¹ Pr.31.10.22

5 Vurderinger

5.1 Velge selskapsform ut fra formål og behov

Selskapet er dannet for å yte tjenester som eierkommunene er pålagt å tilby sine innbyggere, samt tilby tjenester på samme område i et åpent marked. Formålet fremstår etter revisjonens mening som tydelig og hensiktsmessig formulert. Når flere kommuner skal samarbeid om disse tjenestene så fremstår det som en rimelig kopling mellom selskapets formål og valget av organisasjonsformen interkommunalt selskap (IKS).

5.2 Skille mellom monopol og konkurransevirkosomhet

Revisjonen understreker at vi i denne undersøkelsen ikke har gått nærmere inn på om skillet mellom monopolvirkosomhet og konkurransevirkosomhet i praksis er gjennomført godt nok. I en eierskapskontroll nøyer revisjonen seg med å konstatere at det er tilrettelagt for et slikt skille, og at eierne har bidratt til å sikre at det skilles mellom de to delene for å unngå brudd på reglene om offentlig støtte. Det er vår vurdering at dette er tilrettelagt for et slikt skille i SMG.

5.3 Sørge for god kunnskap til folkevalgte om eierskap

Undersøkelsen viser at eierkommunene som hovedregel har vedtatt at det skal gis folkevalgtopplæring om eierskap, men at det kun er opplyst at det er gitt opplæring i én av fem eierkommuner.

Revisjonen påpeker at eierstyring kan være en krevende aktivitet som fordrer kunnskaper om både lovverket og kommunens eierportefølje. Revisjonen mener derfor at det er viktig med folkevalgtopplæring om eierskap for å sikre demokratisk styring, og at slik opplæring derfor bør gjennomføres regelmessig slik eiermeldingene legger opp til.

5.4 Utarbeidelse av årlige eierskapsmeldinger

Kommunestyret skal etter kommuneloven § 26-1 minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som blant annet fastsetter overordnede prinsipper for kommunens eierskap. Alle 5 eierkommunene oppfyller lovens krav. KS anbefaler at det årlig utarbeides en eierskapsmelding eller rapport om selskapene for kommunestyret eller fylkestinget.

KS anbefaler at der hvor eierskapsmeldingen utarbeides hvert 4 år, så bør kommunestyret hvert år få seg forelagt en rapport om selskapene om økonomi, spesielle saker osv, slik at kommunestyret er informert om aktiviteten.

5.5 Utarbeide og revidere selskapsstrategi og selskapsavtale

Revisjonen mener at de grunnleggende styringsdokumentene er dekkende og tilstrekkelig utfyllende og ser at de også har vært oppdatert flere ganger. Imidlertid påpeker revisjonen behov for ny gjennomgang og oppdatering av disse dokumentene, slik at lovhenvvisninger blir i samsvar med nytt lovverk.

5.6 Gjennomføre eiermøter jevnlig

Revisjonen er ikke kjent med at det gjennomføres eiermøter utover representantskapsmøtene. Vi får tilbakemelding på at flere av eierrepresentantene mener at representantskapsmøtene fyller rollen som eiermøter. Revisjonen vil imidlertid påpeke at eiermøter er uformelle møter mellom eier(ne) og selskapet som skal bidra til god kunnskap om selskapet og dialog om strategiske veivalg. Eiermøtene er uforpliktende for eierne og for selskapet. På eiermøtene skal det ikke fattes beslutninger, og det bør ikke legges føringer eller «gis signaler», da dette kan anses å gripe inn i styrets myndighetsområde. Eiermøte er altså en annen type møte enn representantskapsmøtene. Eierne og selskapet må selv vurdere hvor ofte det er behov for den typen møter, men revisjonen mener at eierkommunene ved å innføre eiermøter vil kunne oppnå større grad av informasjon og folkevalgt styring av selskapet.

5.7 Sentrale folkevalgte bør oppnevnes som representanter i eierorganet

Til representantskapet i SMG har eierne oppnevnt sentrale politikere og dette samsvarer med KS sin anbefaling. Revisjonen mener at dette er positivt fordi det er med på å sikre at eierorganets synspunkter samsvarer med diskusjonene i eierkommunene og at viktige diskusjoner i representantskapet raskt kan bringes til eierkommunene.

5.8 Innkallingsfrist til representantskapsmøter

Det følger av selskapsavtalen at innkalling til representantskapet skal skje med 4 ukers varsel, noe som samsvarer med lovens krav jf IKS-lovens § 8 (2). Revisjonen mener at innkallingsfristen er hensiktsmessige og tilstrekkelige til å ivareta behovet for å sikre at representantene rekker å sette seg inn i sakene og informere om disse i egen kommune.

5.9 Etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet i styret

Styret har ikke etablert rutiner for å håndtere habilitet, noe revisjonen anbefaler. Det vil også medføre større grad av bevissthet rundt problemstillingen. I dag er det ofte praksis at kommunedirektørene nominerer kommunalt ansatte til styreverv, og at disse sitter i styret i kraft av sin stilling. Det er ikke noe til hinder at hverken medlemmer av folkevalgte organer eller ansatte i kommunen kan velges til styre i kommunale eide selskaper, men det er et grunnleggende prinsipp at styret ikke skal ivareta eiernes interesser, men selskapets. I situasjoner der selskapets interesser skulle komme i konflikt med interessene til en eller flere eierkommuner, kan styremedlemmene som sitter tett på en kommune komme i en lojalitetskonflikt. Revisjonen mener derfor at før man velger inn styremedlemmer bør man gjøre en vurdering av hvor ofte vedkommende kan bli inhabil, da det ikke er hensiktsmessig å velge styremedlemmer som i flere sammenhenger må fra tre som inhabil. Revisjonen mener at det derfor er viktig å ha høy bevissthet i styret om slike problemstillinger og gode rutiner for å vurdere og håndtere habilitet når situasjonen måtte oppstå.

5.10 Foreta en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv

Revisjonen er ikke kjent med at det er gjort prinsipielle avklaringer om godtgjøring for styreverv i kommunestyret. I dag er det innstilling fra kommunedirektørene.

Revisjonen mener at det ikke er noe i veien for at administrasjonen utreder og også innstiller til folkevalgte organer om godtgjørelse, men kommunestyret bør likevel ta en slik prinsipiell diskusjon med jevne mellomrom. Denne diskusjonen og avklaringen fra eierne kan deretter legges til grunn for vurderingene om nivået på godtgjøringene til de enkelte styrene. Revisjonen anbefaler at diskusjon om godtgjørelse for styreverv tas i forbindelse med eierskapsmeldingen.

5.11 Registrere styreverv i KS styrevervregister³²

Revisor legger til grunn KS sin anbefaling om at alle som påtar seg styreverv og som sitter i ledelsen for kommunale selskaper bør registreres i KS styrevervregister. Et slikt register bidrar sammen med andre registre til åpenhet og synliggjør eventuelle rolleblandinger. Revisjonen kan ikke se at selskapet eller noen av dets styre-representanter er registrert i styrevervregisteret³³. Revisjonen vil anbefale dette da åpenhet rundt roller er viktig for allmennhetens tillit til forvaltningen.

5.12 Innmelding i arbeidsgiverorganisasjon

KS anbefaler at selskapene melder seg inn i en arbeidsgiverorganisasjon, slik at man er omfattet av tariffavtaler og interessepolitisk arbeid. Setesdal Miljø & Gjenvinning IKS er medlem i Samfunnsbedriftene som arbeidsgiverorganisasjon.

5.13 Sørge for at styret utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften

Revisjonen har i denne eierskapskontrollen sett til at selskapet har utarbeidet etiske retningslinjer og at disse er jevnlig revidert. Revisjonen har ikke vurdert de etiske retningslinjene, da det tilligger en forvaltningsrevisjon i selskapet, men mener det er positivt at retningslinjer er på plass og at det dermed er en bevissthet om etikk i selskapet.

5.14 Sørge for god sammensetning og kompetanse i styret

Fra 2008 er det innarbeidet en praksis med administrativ representasjon i styret. Det fremgår ikke av eierstyringshåndboka noen begrunnelse for denne praksisen. Praksisen er i samsvar med lovkrav, men revisjonen har i pkt 5.9 vist til mulige habilitetskonflikter som man må være bevisst. Revisjonen vil i tillegg bemerke at det i til styret bør tilstrebes en sammensetning med komplementær kompetanse og erfaring. Det er viktig å oppnevne styremedlemmer som kan sikre styrets tilsyns og kontrollfunksjon overfor daglig leder. Styret skal gjenspeile og representere selskapets behov og bør ha forskjellig og supplerende kompetanse innen blant annet økonomi, jus og det markedet som selskapet opererer i. Revisjonen anbefaler derfor at man fortsatt kan oppnevne kommunalt ansatte styremedlemmer, men at man ikke bør innsnevre rekrutteringsområdet til kun å omfatte de administrativt ansatte i eierkommunene.

³² <https://www.styrevervregisteret.no/velkommen>

³³ Pr 30.10.22

5.15 Lage rutiner for å sikre nødvendig kompetanse i styret

Revisjonen mener at eier bør anbefale styret jevnlig å vurdere egen kompetanse ut fra eiernes formål med selskapet. Styret bør derfor etablere rutiner for å sikre nødvendig kompetanse. Det er kommunen som eier som har ansvaret for å sikre at styret har nødvendig kompetanse til å nå selskapets mål. For å sikre utvikling av nødvendig kompetanse i styret anbefales det på generelt grunnlag at styret etablerer følgende rutiner;

- Foreta egevaluering hvert år
- Vurdere behovet for ekstern styreopplæring. Nye styremedlemmer må få opplæring om ansvar, oppgaver og rollefordeling
- Gjennomfører egne styreseminarer om roller, ansvar og oppgaver
- Fastsetter en årlig plan, herunder møteplan, for sitt arbeid med vekt på mål, strategi og gjennomføring.
- Gir en samlet redegjørelse for selskapets styring og ledelse i en årsrapport.

Undersøkelsen viser at styret i SMG ikke har gjennomført egevaluering, men at de har satt det opp i årsplanen for 2023. Det har ikke vært gjennomført opplæring eller seminarer de to siste årene, men det ble gjennomført noe opplæring i 2019 og det vil bli satt opp styrekurs i 2023.

Revisjonen vil påpeke at det er styrets eget ansvar å kartlegge sitt eget kompetansebehov, og at en egevaluering er et sentralt redskap for å kartlegge behovet for styreseminarer og opplæring. En slik kompetansekartlegging og egevaluering bør også ligge til grunn ved oppnevning av nye styremedlemmer. Revisjonen mener at det er positivt at styret vil gjennomføre egevaluering og styrekurs i 2023.

5.16 Oppnevning av vararepresentanter

KS sin anbefaling er at varamedlemmer bør velges numerisk, og altså ikke personlig vararepresentant for hvert styremedlem. Lovverket gir mulighet for å utpeke enten personlige eller numeriske vara, men fire av de fem eierkommunene i SMG har i eiermeldingene tatt inn formuleringer om at «vararepresentanter til styrer skal normalt velges i nummerrekkefølge.» De presiserer også at «dette vil forde vedtektsendring i enkelte selskaper». I selskapsavtalen til SMG står det jf pkt 4.4;

«Styret skal ha 5 medlemmer med personlige varamedlemmer....»

Anbefaling om numerisk vara er gitt ut fra behovet for kontinuitet og kompetanse. Det vil si at 1 varamedlem alltid stiller ved faste styremedlemmers fravær, uansett hvem som er fraværende. En ordning med numeriske vararepresentanter vil føre til at første vararepresentant møter oftere og dermed får bedre oversikt over sakene som skal behandles. Revisjonen anbefaler at dette vurderes ved revisjon av selskapsavtalen.

5.17 Sørge for balansert kjønnsrepresentasjon i styret

Undersøkelsen viser at det er 40 prosent kvinner og 60 prosent menn både blant de faste styrerepresentantene og vararepresentantene. Dette er i tråd med lovverket og KS sine anbefalinger, jf IKS-lov § 10.

Revisjonen vil imidlertid peke på at ordningen med personlig vararepresentant medfører at dette kravet ikke vil være oppfylt hvis et av de kvinnelige styremedlemmene som har mannlig vararepresentant skulle få varig fritak. I så fall vil representantskapet måtte gjøre et suppleringsvalg for å gjenopprette kjønnsbalansen.

5.18 Informasjon til kontrollutvalget og kommunens revisor

Det følger av koml § 23-6 at kontrollutvalget skal varsles om møter i generalforsamling, representantskap og tilsvarende organer og har rett til å være tilstede på disse. Tilsvarende gjelder for kommunens revisor, jf koml § 24-10, jf § 23-6. Hverken kontrollutvalget eller kommunens revisor er varslet om møte i representantskapet i SMG fra kommunen. Revisjonen anbefaler kommunen å lage en rutine for dette.

6 Konklusjon

Revisjonen har i denne eierskapskontroll undersøkt følgende problemstilling:

«Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?»

Undersøkelsen viser at det gjøres mye bra eieroppfølging i kommunen. Det er revisjonens konklusjon at med unntak av noen lovbestemmelser så utøves eieroppfølgingen i hovedsak i samsvar med aktuelle lovbestemmelser og kommunestyrets vedtak.

Det er lagt til rette for et klart skille mellom monopolvirksomhet og konkurransevirkosomhet noe revisjonen påpeker er viktig. Sentrale folkevalgte representerer eierkommunene i representantskapet og sakspapirer sendes ut med god nok frist før møtene i representantskapet for å nevne noe.

Revisjonen mener imidlertid at det er grunnlag for å gi anbefalinger basert på normer for god eierstyring og KS sine anbefalinger. Revisjonen vil av denne grunn komme med 11 anbefalinger i pkt 7 i rapporten

7 Anbefalinger

Revisjonen vil på grunnlag av de vurderinger som er gjort i denne eierskapskontrollen anbefale følgende;

- Revisjonen anbefaler kommunen at det gis god folkevalgtopplæring om eierskap og eierstyring, jf pkt 5.3.
- Revisjonen anbefaler at i og med at det utarbeides eierskapsmeldinger i hver valgperiode jf koml § 26-1, så bør man foreta en årlig rapportering til kommunestyret om økonomi og viktige saker i selskapet, jf pkt 5.4.
- Revisjonen anbefaler at selskapsavtalen oppdateres med lovhenvvisning etter ny kommunelov ved neste revisjon jf pkt 5.5.
- Revisjonen anbefaler at kommunen vurderer å avholde eiermøter ut over representantskapsmøtene, for å sikre gjensidig informasjon mellom eierkommune og selskap, jf pkt 5.6
- Revisjonen anbefaler at man etablere rutiner for vurdering og håndtering av habilitet i styret jf pkt 5.9.
- Revisjonen anbefaler at kommunen foretar en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv jf pkt 5.10.
- Innføre en ordning som sikrer at styreverv rutinemessig blir innmeldt i KS styrevervregister, jf pkt 5.11.
- Revisjonen anbefaler at rekruttering til styret ikke bør begrenses til kommunalt ansatte jf pkt 5.14
- Revisjonen anbefaler at det nedtegnes i eierstrategi at det skal gjennomføres årlige styreevalueringer, jf pkt 5.15.
- Revisjonen anbefaler at man ved revisjon av selskapsavtalen vurderer en ordning hvor man oppnevner numeriske vararepresentanter jf pkt 5.16.
- Revisjonen anbefaler at Valle kontrollutvalg og kommunens revisor blir varslet fra kommunen om representantskapsmøter i SMG, jf pkt 5.18.

HØRINGSUTTALELSER

Det er mottatt følgende høringsuttalelse til rapporten;

- **Valle kommune**

Jf. mottaken høringsrapport fra eigarskapskontroll av SMG.

Kommunedirektøren er nøgd med at revisjonen konkluderer med at eigarstyringa stort sett er i tråd med lovverk og tilrådingane frå KS, og har elles desse kommentarane til tilrådingane i rapporten:

- *Revisjonen anbefaler kommunen at det gis god folkevalgtopplæring om eierskap og eierstyring, jf pkt 5.3.*

Kommentar:

Kommunedirektøren er samd i tilrådinga.

- *Revisjonen anbefaler at i og med at det utarbeides eierskapsmeldinger i hver valgperiode jf koml § 26-1, så bør man foreta en årlig rapportering til kommunestyret om økonomi og viktige saker i selskapet, jf pkt 5.4.*

Kommentar:

Protokoll frå representantskapsmøta, med tilhøyrande saksunderlag om økonomi og informasjon om aktiviteten, vert lagt fram for kommunestyret som referatsak. Meiner kommunerevisjonen at det er nødvendig med ytterlegare rapportering?

Revisjonens kommentar:

Anbefalingen stammer fra KS sin anbefaling nr 4. Et representantskap behandler lovpålagte oppgaver (budsjett/regnskap m.v), mens styret håndterer driftsrelaterte saker. Ofte vil ikke et referat fra et møte i representantskapet dekke behovet i seg selv, men med fyllestgjørende saksunderlag kan det dekke informasjonen på den aktuelle saken. Disse sakene er imidlertid skrevet av selskapet og det trenger ikke være likhetstegn med informasjonsbehov/ønske som kommunestyret i Valle ønsker å få (kan være bredere, for eksempel i utvikling av forhold mellom næringsavfall og husholdningsavfall og grunnlag for gebyr-fastsettelse m.v) sett opp mot kommunens eierskapsmelding. SMG er også et viktig selskap for eierne og derfor anbefaler vi at det settes opp en årlig rapportering (som treffer) informasjonsbehovet til Valle og det beste er jo om selskapet også møter opp til å kunne svare på evt spørsmål.

- *Revisjonen anbefaler at selskapsavtalen oppdateres med lovhenviisning etter ny kommunelov ved neste revisjon jf pkt 5.5.*

Kommentar:

Ingen merknader.

- *Revisjonen anbefaler at kommunen vurderer å avholde eiermøter ut over representantskapsmøtene, for å sikre gjensidig informasjon mellom eierkommune og selskap, jf pkt 5.6*

Kommentar:

Kommunedirektøren meiner i utgangspunktet at representantskapsmøta bør vere tilstrekkeleg som eigararena, m.a. utifrå omsynet til effektiv ressursbruk. Eigarmøte

utover dette berre bør gjennomførast unntaksvis, til dømes i samband med strategiske vegval eller vesentlege enkeltsaker.

Revisjonens kommentar;

Enig at det er et ressurs-spørsmål og derfor må dere vurdere hyppigheten av eiermøte og i anbefalingen skriver vi «vurdere å avholde». Anbefalingen springer ut fra KS anbefaling nr 6 og handler om at i motsetning til representantskapsmøtene som er et formelt organ som fatter vedtak og hvor kun representanten som møter er oppnevnt av kommunestyret, så er eiermøte en uformell arena hvor man ikke treffer vedtak og hvor både politisk og administrativ ledelse kan møte selskapet. I viktige selskap tenker revisjonen dette er viktige møtearena, hvor man har gjensidig informasjonsutveksling, forventningsavklaring, rammevilkår osv. Det er en god anledning til å snakke uformelt med selskapet, men noe dere vurderer fortløpende.

- *Revisjonen anbefaler at man etablerer rutiner for vurdering og håndtering av habilitet i styret jf pkt 5.9.*

Kommentar:

Kommunedirektøren er samd i tilrådinga.

- *Revisjonen anbefaler at kommunen foretar en prinsipiell avklaring av godtgjøring for styreverv jf pkt 5.10.*

Kommentar:

Kommunedirektøren er samd i tilrådinga. Naturleg at dette vert gjort i samband med handsaminga av eigarskapsmeldinga.

- *Innføre en ordning som sikrer at styreverv rutinemessig blir innmeldt i KS styrevervregister, jf pkt 5.11.*

Kommentar:

Ingen merknader.

- *Revisjonen anbefaler at rekruttering til styret ikke bør begrenses til kommunalt ansatte jf pkt 5.14*

Kommentar:

Kommunedirektøren er samd med revisjonen i at styret bør ha ei samansetjing med komplementær kompetanse og erfaring. Røynsle med styrearbeid er saman med kompetanse innanfor økonomi, juss, fag og marknad vesentleg. Det same er innsikt i kommunal forvaltning og samspelet mellom selskapet og eigarane. Normalt vil dette kunne dekkast på ein god måte blant eigarkommunane sine egne tilsette. Kommunedirektøren er einig med revisjonen at dersom slik kompetanse ikkje er tilgjengeleg internt i kommunane, bør ein kunne rekruttere eksternt. Det er likevel grunn til å minne om at dette truleg vil medføre eit høgare nivå på styrehonorara og auke i kostnadene.

- *Revisjonen anbefaler at det nedtegnes i eierstrategi at det skal gjennomføres årlige styreevalueringer, jf pkt 5.15.*

Kommentar:

Ingen merknader, einig i tilrådinga.

- *Revisjonen anbefaler at man ved revisjon av selskapsavtalen vurderer en ordning hvor man oppnevner numeriske vararepresentanter jf pkt 5.16.*

Kommentar:

Kommunedirektøren er samd i tilrådinga.

- *Revisjonen anbefaler at Valle kontrollutvalg og kommunens revisor blir varslet fra kommunen om representantskapsmøter i SMG, jf pkt 5.18.*

Kommentar:

Ingen merknader.

Eg bed om orsak for seint svar.

Med venleg helsing

Vidar H. Homme

kommunedirektør

M +47 90 01 82 40 | E vidar.homme@valle.kommune.no

Valle kommune Kommunehuset | PB 4 4746 Valle

E post@valle.kommune.no | +47 37 93 75 00 | www.valle.kommune.no

E-postar til og fra Valle kommune er som hovudregel journalpliktige etter arkivlova. Andre vil kunne få innsyn i dei etter reglane i offentleglova.

- **Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS;**

Som styreleder synes jeg det er veldig interessant å lese rapporten. Jeg og styret tar med oss dette videre og har ingen merknader. Vi har allerede tatt tak i flere punkter i styremøtet vi hadde i forrige uke.

Takk for en god rapport, dette var en lærerik prosess for meg som ny styreleder.

Med vennlig hilsen

Egil Mølland

Leder, Drift og utvikling

M +47 90 87 56 26 | E egil.molland@iveland.kommune.no

Daglig leder i Setesdal Miljø & Gjenvinning IKS har ikke noen merknader til oversendte eierskapskontroll.

Mvh.

Svend Aage Petersen

Daglig leder

Setesdal Miljø & Gjenvinning IKS

Tlf: +47 97 58 98

VEDLEGG

7.1 Vedlegg 1: - egenerklæringer fra styret

Det er ønskelig at svar på spørsmålene gis samlet fra medlemmene i styret, men dersom det er uenigheter mellom medlemmene, bør det framkomme som egne svar på de enkelte spørsmål.

Dersom det er behov for å gi et mer utfyllende svar eller gi annen informasjon som er relevant for eierskapsutøvelsen, kan dette gjøres mot slutten av erklæringen.

Dersom det foreligger relevant dokumentasjon, ber vi om henvisning til denne dokumentasjonen.

Selskapets navn: **Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS**

Vedtekter

1. Har styret vurdert, evaluert og evt. foreslått endringer i selskapsavtalen?

Mål og strategier

2. Har eier(ne)/representantskapet vedtatt eierstrategi for Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS?

3. Utover det som framgår av evt. eierstrategi for selskapet, hvilke resultatmål eller andre mål er satt for selskapet?

4. Hvor fremkommer disse målene?

5. Opplevs målene som tydelige?

6. Har styret vedtatt strategi for selskapet?

7. Hvordan følger styret opp at selskapet bidrar til bærekraftig verdiskapning?

Om styrets arbeid

8. Har styret vedtatt en årsplan for sitt arbeid?

9. Hvor mange styremøter gjennomføres normalt per år?

10. Er det oppnevnt vararepresentanter for styret?

I så fall hvor mange vararepresentanter?

Er det personlige vararepresentanter for hvert styremedlem eller numerisk rekkefølge?

11. Ved nyvalgt styre holdes det en informasjon og opplæringsssamling?

12. Har styremedlemmene blitt tilbudt opplæring i perioden 2019 - 2021?

13. Har styret selv igangsatt evalueringer av styrets arbeid i perioden 2019 - 2021?

14. Vurderer styret jevnlig egen kompetanse ut fra eiernes formål med selskapet?
15. Har styret etablert faste rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter?
16. Har styret tegnet styreforsikring?

Etisk regelverk og samfunnsansvar

17. Har styret utarbeidet retningslinjer for ivaretagelse av samfunnsansvar, herunder om selskapet?
- a) arbeider aktivt for å hindre misligheter og korrupsjon
 - b) har gode prosesser ved anskaffelser
 - c) har planer og systemer for HMS-arbeid
 - d) er bevisst sitt miljøansvar
 - e) er bevisst på likestilling
18. Hvordan har styret eventuelt fulgt opp at selskapet ivaretar sine etiske retningslinjer og sitt samfunnsansvar?

Eiermøter og rapportering om måloppnåelse mv.

19. Gjennomføres det eiermøter mellom eierne og selskapet?
- a) Hvor mange faste møter gjennomføres normalt per år?
 - b) Hvem deltar på møtene?
 - c) Hvilke typer saker diskuteres normalt på møtene?
 - d) Har det vært gjennomført andre typer møter?
 - e) Fattes det beslutninger på disse møtene?
20. Hvilke krav til rapportering har representantskapet satt til selskapet (drift, investering, måloppnåelse mm)?
21. Har eierne etterspurt annen særskilt informasjon eller rapportering utover den faste rapporteringen?

Ytterligere informasjon relevant for utøvelse av eierskap

22. Har styret annen informasjon som er relevant for deltakernes eierskapsutøvelse?

Et samlet styre i Vest-Agder-museet IKS bekrefter at besvarelsen av ovennevnte spørsmål er uttrykk for den faktiske kunnskapen styret hadde om selskapet på tidspunktet da svarene ble gitt.

Sted:

Dato:

Navn

Styreleder i Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS

7.2 Vedlegg 2: egenerklæringer fra representantskapet

Dersom det er behov for å gi et mer utfyllende svar eller gi annen informasjon som er relevant for eierskapsutøvelsen, kan dette gjøres mot slutten av erklæringen.

Dersom det foreligger relevant dokumentasjon, ber vi om henvisning til denne dokumentasjonen.

Selskapets navn: **Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS**

Selskapsavtale

1. Har representantskapet vurdert, evaluert og evt. foreslått endringer i selskapsavtalen?

Valg til styret

2. Er det opprettet en valgkomite?

3. Hvilke kriterier legges til grunn for valg av styremedlemmer?

4. Gjøres det evalueringer av styrets arbeid (dvs. utenom valg av medlemmer)?

Mål og strategier

5. Har representantskapet vedtatt eierstrategi for selskapet?

6. Utover det som evt. framgår av selskapsstrategi hvilke resultatmål eller andre mål er satt for selskapet?

Etisk regelverk og samfunnsansvar

7. Har representantskapet sikret at selskapet har etiske regler, herunder ivaretar sitt samfunnsansvar knyttet til selskapet:

- a) arbeider aktivt for å hindre misligheter og korrupsjon
- b) har gode prosesser ved anskaffelser
- c) har planer og systemer for HMS-arbeid
- d) er bevisst sitt miljøansvar
- e) er bevisst på likestilling
- f) med kritisk infrastruktur eller kritiske samfunnsfunksjoner har en god sikkerhetskultur

8. Hvordan har representantskapet eventuelt fulgt opp at selskapet ivaretar sine etiske retningslinjer og sitt samfunnsansvar?

Eiermøter og rapportering om måloppnåelse mv.

9. Har det i denne perioden blitt gjennomført obligatorisk eller frivillig folkevalgtopplæring om eierstyring, eierskapsseminarer eller lignende i din kommune? Oppgi i så fall når og hvor omfattende opplæringen var.

10. Gjennomføres det eiermøter mellom eier og selskapet?
- a) Hvor mange faste møter gjennomføres normalt per år?
 - b) Hvem deltar på møtene?
 - c) Hvilke typer saker diskuteres normalt på møtene?
 - d) Har det vært gjennomført andre typer møter?
 - e) Fattes det beslutninger på disse møtene?

11. Hvilke krav til rapportering har representantskapet satt til selskapet (drift, investering, måloppnåelse m.m.)?

12. Har XXXXXX kommune etterspurt hyppigere eller annen særskilt informasjon eller rapportering utover den faste rapporteringen?

13. Hvordan informeres kommunestyret om eierskapsutøvelse og selskapets virksomhet?

14. Hvilke saker som gjelder selskapet har vært fremmet for kommunestyret i perioden 2019 - 2022?

15. Har din kommune i forbindelse med utarbeidelse av eierskapsmelding hatt en prinsipiell diskusjon om godtgjøring av styreverv som grunnlag for representantskapets fastsetting av styrehonorar?

Ytterligere informasjon relevant for utøvelse av eierskap

16. Har representantskapet annen informasjon som er relevant for eierskapsutøvelsen?

Undertegnede som er eierrepresentant i Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS kunnskapen man hadde om selskapet på tidspunktet da svarene ble gitt.

Sted:

Dato:

Navn

Eierrepresentant navn kommune

Agder Sekretariat

Kontrollutvalet i Valle kommune

Sak 14/23

Møtedato:03.05.23

Sakshandsamar: ILA

SAK 14/23 REVISOR ORIENTERAR

Bakgrunn for saka:

Det er kontrollutvalets ansvar å sjå til at det blir gjennomført revisjon i kommunen.

Revisor orienterar løpande gjennom året om relevante saker og tema. På denne måten held kontrollutvalet seg informert om det løpande revisjonsarbeidet.

Dei tema revisor orienterar om vil bli protokollført.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tar informasjonen frå revisor til orientering.

AGDER SEKRETARIAT
Postboks 120
4491 KVINESDAL

Vår ref.: .2023/201-5
033

Sakshandsamar: Vidar Homme
vidar.homme@valle.kommune.no

Dato
31.03.2023

Melding om vedtak - Kontrollutvalet si årsmelding 2022

Handsaming i Kommunestyret av sak 18/2023 den 30.03.2023:

Handsaming:

Tilrådinga vart samrøystes vedteke.

Vedtak:

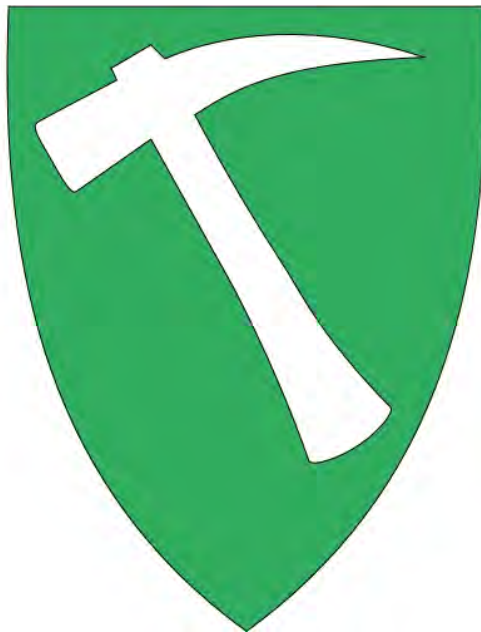
Kommunestyret tek kontrollutvalet si årsmelding for 2022 til orientering.

Med helsing
Valle kommune

Vidar Homme
Kommunedirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og vert sendt utan signatur.

Barn i lavinntektsfamilier i Iveland kommune

Rapport til kontrollutvalget i Iveland kommune

Januar 2023

SAMMENDRAG

I henhold til vedtak i kontrollutvalget i Iveland kommune, sak 10/21, har Agder Kommunerevisjon IKS gjennomført forvaltningsrevisjonsprosjektet «Barn i lavinntektsfamilier i Iveland kommune».

Rapportens problemstillinger er blitt besvart ved gjennomgang av nasjonale og lokale dokumenter og statistikker, gjennomgang av NAV saker, intervju med ansatte i kommunens tjenester og intervju med deler av frivilligheten i kommunen.

Revisjonskriterier er en samlebetegnelse på de krav, normer og / eller standarder som forvaltningsrevisjonsobjektet skal vurderes i forhold til. Revisjonskriterier danner grunnlaget for å vurdere om det foreligger mangler eller svakheter på det reviderte området. I dette prosjektet er det i hovedsak folkehelseloven, sosialtjenesteloven, kommuneloven, kommunens egne planer og strategier og nasjonale føringer og veiledere som er lagt til grunn som revisjonskriterier.

I denne forvaltningsrevisjonen har vi tatt utgangspunkt i tre problemstillinger. I **den første problemstillingen** har revisjonen sett på om Iveland kommune har tilstrekkelig oversikt over levekårene til barn og unge. På bakgrunn av dokument og statistikk gjennomgang og intervjuer med ansatte i kommunen finner revisjonen at kommunen har tilstrekkelig oversikt over levekårene til barn og unge i kommunen.

I **den andre problemstillingen** vurderer revisjonen i hvilken grad hensyntas barn og unges behov ved behandling av søknad om økonomisk sosialhjelp. Revisjonen har her sett på 25 vedtak i tidsrommet 2020-2022, både ordinære søknader om økonomisk sosialhjelp og søknader om nødhjelp. Sakene vi har sett på har vært ulike, men søker har i alle sakene hatt barn. Fokuset i gjennomgangen av sakene har vært å se om barn og unges behov er blitt undersøkt spesielt. Oppsummert viser revisjonens gjennomgang at det er mangler ved kartleggingen av barn og unges behov / situasjon og at det i liten grad er dokumentert at det er foretatt konkrete og individuelle vurderinger av barnas behov i den enkelte sak. Dette medfører risiko for feil og at familiens behov ikke blir tilstrekkelig ivaretatt i saksbehandlingen. Vi finner ikke at NAV Midt-Agder har utarbeidet egne rutiner / retningslinjer for saksbehandlingen av økonomisk stønad etter sosialtjenestelovens §§ 18 og 19. Det foreligger ingen konkret modell for hvordan internkontroll skal utføres og dokumenteres. Revisjonen får opplyst at alle vedtak om økonomisk sosialhjelp går gjennom en to-trinns prosess. Denne to-trinns prosessen innebærer at det er to saksbehandlere som ser på alle saker. Det fremgår ikke av saksdokumenter hva som er blitt gjort av de ulike saksbehandlerne, men alle vedtakene har to signaturer. Revisjonen vurderer at det er behov for å styrke fokuset på barn og unges behov i behandlingen av søknad om økonomisk sosialhjelp. Revisjonen vurderer at internkontrollen bør styrkes og dokumenteres.

I **den tredje problemstillingen** vurderer revisjonen i hvilken grad mål og tiltak for å forbygge og bekjempe barnefattigdom har blitt fulgt opp av Iveland kommune. Revisjonen har her sett på kommunens egne planer, hvor mål og tiltak for å forebygge og bekjempe barnefattigdom fremkommer. I tillegg har revisjonene sett på disse i sammenheng med nasjonale føringer og veiledere. Barnefattigdom er en kompleks utfordring. Det gjør at det ofte er behov for at kommunen ser på komplekse løsninger. Revisjonen har derfor også sett på det tverrfaglige samarbeidet i kommunen, jf. Bufdirs

veileder. Vi har gjennom samtale med ansatte og frivillige i kommunene sett på hvilke tiltak som er blitt gjennomført og hvordan tjenestene har samarbeidet tverrfaglig og samarbeidet med frivilligheten. Revisjonen finner at flere tiltak er blitt gjennomført og at det er høyt fokus på barnefattigdom i kommunen. Av tiltakene som er skissert i *Handlingsplan for folkehelse i Iveland kommune år 2020* er tre av fem tiltak blitt iverksatt. Vi har i samtalene stilt spørsmål om en *aktivitetspakke* som er formulert som et tiltak i *Handlingsplan for å forebygge barnefattigdom i Iveland kommune*. Det er ingen som kjenner til denne, men det kommer frem at tjenestene og frivilligheten bidrar til å gi barn og unge en meningsfull fritid gjennom mange ulike aktiviteter. Revisjonen tolker dette som en del av en *aktivitetspakke*. Revisjonen finner videre at det foregår noe formelt tverrfaglig samarbeid. *Sammen Iveland* og *tverrfaglig familieteam* er eksempler på slikt samarbeid. Dette er samarbeid på individnivå. På systemnivå har Iveland kommune iverksatt *Sosial Entreprenørskap* som skal jobbe for å forhindre utenforskap. Revisjonene vurderer disse samarbeidene til å være i tråd med nasjonale føringer. Revisjonen vil også trekke frem at Iveland kommune i november 2022 har tatt initiativ til å opprette et *Frivillighetsråd* for å styrke kontakten mellom kommunen og frivilligheten. Revisjonene vurderer at Iveland kommune nyter godt av å være en liten kommune med korte avstander mellom ansatte og frivillige. Dermed er det mye uformell kontakt mellom tjenestene og frivilligheten. Revisjonen finner ingen plan for hvordan kommunen skal rapportere på oppfølging av kommunale planer.

Revisjonen vurderer at Iveland kommune har fulgt opp sine mål og tiltak for å forebygge og bekjempe barnefattigdom i middels til høy grad. Mange av kommunens egne mål og tiltak er blitt fulgt opp, men ikke alle.

Revisjonen vil påpeke at kommunestyret vedtok kommunedelplanen *Kvalifisert for fremtida 2022*, sak 52/22, 20.oktober 2022. Denne planen har flere tiltak for å forebygge og bekjempe barnefattigdom i Iveland kommune. I budsjettet for 2023 har Iveland kommune bevilget midler til flere av tiltakene i kommunedelplanen.

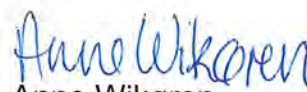
Med dette utgangspunktet anbefaler Agder Kommunerevisjon IKS at;

1. Iveland kommune bør sikre at NAV Midt-Agder utarbeider rutiner for hvordan de innhenter informasjon om barn og unges behov i forbindelse med saksbehandling av søknader om økonomisk sosialhjelp jf. sosialtjenesteloven § 4.
2. Iveland kommune bør kontrollere at NAV Midt-Agder utarbeider rutiner for hvordan internkontroll skal utføres og dokumenteres jf. sosialtjenesteloven § 5 om internkontroll etter reglene i kommuneloven § 25-1.
3. Iveland kommune bør styrke oppfølging av kommuneplaner og rapportering på iverksettelse / måloppnåelse, jf. kommuneloven § 25-1.
4. Iveland kommune bør årlig vurdere om kommunedelplanen *Kvalifisert for fremtida 2022* dekker tematikken barnefattigdom godt nok.
5. Iveland kommune bør evaluere *Frivillighetsrådet* innen utgangen av 2023, for å vurdere samarbeidet mellom kommunen og frivilligheten.

Kristiansand, 18.01.2023

Tor Ole Holbek
Revisjonsdirektør

Anne Wikøren
Forvaltningsrevisor

INNHALDSFORTEGNELSE

SAMMENDRAG	2
INNLEDNING	7
1.1 Bestilling.....	7
1.2 Forhold som er av betydning for prosjektet.....	7
1.3 Om fattigdom og barn i lavinntektsfamilier	8
1.3.1 Hvordan måles barnefattigdom?.....	8
1.3.2 Konsekvenser av barnefattigdom	9
1.3.3 Hvilke barn er utsatt for fattigdom?	11
1.3.4 Fattigdomsbekjempelse på nasjonalt og lokalt nivå	11
1.4 Formål og problemstillinger	12
1.5 Avgrensninger	13
2. METODE.....	14
2.1 Dokumentgjennomgang	14
2.2 Statistikkgjennomgang	14
2.3 Saksgjennomgang.....	14
2.4 Intervjuer	15
3. REVISJONSKRITERIER.....	16
3.1 Lovverk	16
3.1.1 Overordnet; Barnekonvensjonen og Grunnloven	16
3.1.2 Folkehelseloven	16
3.1.3 Sosialtjenesteloven.....	17
3.2 Kommunale planer, strategier mv.....	20
3.2.1 Kommuneplan; Iveland kommune fram mot 2026.....	20
3.2.2 Handlingsplan for folkehelse i Iveland kommune	20
3.2.3 Handlingsplan for å forebygge barnefattigdom i Iveland kommune (2014).....	20
3.2.4 Plan for tverrfaglig samarbeid i Iveland kommune (2022)	21
3.3 Nasjonale føringer og veiledere.....	21
4. BARNEFATTIGDOM I NORGE, AGDER OG IVELAND	23
4.1 Barn i husholdninger uten yrkestilknytning	24
4.2 Barn i husholdninger hvor hovedinntektstaker har lav utdanning.....	24
4.3 Barn med enslige forsørgere.....	24
4.4 Barn i husholdninger som mottar over halvparten av samlet inntekt gjennom offentlige overføringer	25
4.5 Barn med innvandrerbakgrunn.....	25
4.6 Utenforskap	26
5. DATA / UNDERSØKELSE	27
5.1 Oversikt over barn og unges levekår.....	27
5.1.1 Offentlig statistikk og informasjon i kommunale planer	27
5.1.2 Kommunens egne undersøkelser	28

5.1.3 Samtale med ansatte i kommunen	29
5.2 Oppsummering og vurdering.....	29
5.3 Barn og unges behov ved søknad om økonomisk stønad	31
5.3.1 Om NAV Midt-Agder og økonomisk sosialhjelp	31
5.3.2 Gjennomgang av enkeltsaker	32
5.3.3 Kartlegging av barn og unges behov	33
5.4 Vurdering	35
5.4.1 Internkontroll.....	35
5.5 Oppsummering og vurdering.....	36
5.6 Oppfølging av vedtatte planer, mål og tiltak.....	37
5.6.1 Innledning.....	37
5.6.2 Mål og tiltak for å forebygge og bekjempe barnefattigdom i Iveland kommune	37
5.6.3 Organiseringen i Iveland kommune	39
5.7 Data.....	39
5.7.1 Tiltak i barnehage og skole.....	39
5.7.2 Tiltak i helse og velferd.....	41
5.7.3 Tiltak i kultur og fritid.....	43
5.8 Vurdering	46
5.9 Tverrfaglig samarbeid	47
5.10 Vurdering	49
5.11 Oppsummering og vurdering.....	50
6. KONKLUSJONER OG ANBEFALINGER	51
6.1 Problemstilling 1: Har Iveland kommune tilstrekkelig oversikt over levekårene til barn og unge?.....	51
6.2 Problemstilling 2: I hvilken grad hensyntas barn og unges behov ved behandling av søknad om økonomisk sosialhjelp?	51
6.3 Problemstilling 3: I hvilken grad har mål og tiltak for å forebygge og bekjempe barnefattigdom blitt fulgt opp av Iveland kommune?	52
7. REVISJONENS ANBEFALINGER OPPSUMMERT	53
8. HØRINGSUTTALELSE	54
9. LITTERATURLISTE	55
10. VEDLEGG	57

INNLEDNING

1.1 Bestilling

Agder Kommunerevisjon IKS har utarbeidet en risiko- og vesentlighetsvurdering for Iveland kommune (valgperioden 2019-2023). I analysen peker revisjonen på ulike områder hvor det kan være aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjonsprosjekter. Plan for forvaltningsrevisjon ble vedtatt av kommunestyret i sak 64/20.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i sak 10/21:

Kontrollutvalget ber Agder Kommunerevisjon IKS om å gjennomføre forvaltningsrevisjonsprosjektet «Barn i lavinntektsfamilier i Iveland kommune» basert på de problemstillinger som kommer frem av prosjektplanen og innenfor kontrollutvalgets budsjetttramme.

1.2 Forhold som er av betydning for prosjektet

Kontrollutvalget bestilte forvaltningsrevisjonsprosjektet i oktober-21. I forbindelse med behandlingen av kommunens budsjett og økonomiplan for perioden 2022-2025, fremgår det følgende av vedtaket som er særlig relevant for dette forvaltningsrevisjonsprosjektet:

«Kommunestyret ønsker en tydeligere satsing på bekjempelse av barnefattigdom og ber rådmannen utrede flere treffsikre tiltak som bekjemper eller kompenserer en vanskelig situasjon for barn i familier i vedvarende lavinntekt. Ungdomsrådet må involveres i dette arbeidet. Iveland kommune skal tilby gratis eller sterkt subsidierte leielokaler som kan egne seg for barnebursdager ol. Arbeidet med utstyrssentralen skal videreutvikles og gjøres mer tilgjengelig for barn og unge. Det skal utredes samarbeid med BUA og søkes tilskudd for finansiering av ordningen, gjerne i samarbeid med Midt-Agder Friluftsråd. Det skal utredes et forsøksprosjekt som skolemåltid i skolene våre i samarbeid med frivilligheten og eventuelt andre aktører. Det må undersøkes om det finnes tilskuddsordninger og om dette kan innføres gratis i Ivelandsskolene i ulike klassetrinn. Saken bør legges fram til behandling innen budsjettbehandling for 2023¹.»

Kommunen har valgt å svare på denne bestillingen gjennom kommunedelplanen kvalifisert for fremtida 2022. I handlingsplanen til kommunedelplanen er det skissert en rekke tiltak som skal imøtekomme kommunestyrets vedtak. Kvalifisert for fremtida 2022 ble endelig vedtatt 20.oktober 2022, sak 52/22.²

¹ Iveland kommune, Møteprotokoll kommunestyret 09.12.21, hentet fra <http://159.171.48.136/elInnsynIveland/DmbHandling/Details/1635?sourceDatabase=>

² Iveland kommune, Møteprotokoll kommunestyre 20.10.22, hentet fra <http://159.171.48.136/elInnsynIveland/Dmb/ShowDmbDocument?mld=192&documentTypeld=MP>

1.3 Om fattigdom og barn i lavinntektsfamilier

I et land som Norge, hvor den generelle levestandarden er høy, er det vanlig å bruke definisjoner av fattigdom som handler om noe mer enn det å mangle helt grunnleggende ting i livet og leve på et eksistensminimum (*absolutt fattigdom*). Ved å ta utgangspunkt i et *relativt fattigdomsbegrep*, handler fattigdom om *ulikheter i samfunnet*:

*En person er fattig dersom vedkommende mangler ressurser til å delta i samfunnets aktiviteter og å opprettholde den levestandarden som er vanlig i dette samfunnet.*³

Med denne definisjonen som utgangspunkt, kan vi snakke om fattigdom blant barn både som et uttrykk for *ressursknapphet* og som et uttrykk for *manglende muligheter*⁴.

1.3.1 Hvordan måles barnefattigdom?

I Norge har man ikke et offisielt mål på fattigdom eller en fattigdomsgrense. En sentral indikator for å måle barnefattigdom er **andelen barn (0-17 år) i husholdninger med vedvarende lavinntekt**. I EU og i norsk statistikk settes grensen for lavinntekt til 60 % av medianinntekten i samfunnet. Husholdninger som har en inntekt som er lavere enn 60 % av medianinntekten over tre år, regnes som husholdninger med vedvarende lavinntekt⁵.

Barnefattigdommen i Norge har vært økende siden starten av 2000-tallet, og statistikken viser nå at over 1 av 10 barn i Norge bor i husstander med vedvarende lavinntekt. Tabellen viser at Iveland kommune har en høy andel barn i familier med vedvarende lavinntekt, og kommunen har over tid ligget høyere enn både landsgjennomsnittet og snittet i fylket.

Barn (0-17år) i husholdninger med vedvarende lavinntekt								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ive-land	12,5 %	9,6 %	10,3 %	14,1 %	18,1 %	19,9 %	20,7 %	18,6 %
Agder	9,4 %	10,2 %	10,9 %	11,2 %	12 %	12,9 %	13,5 %	13,5 %
Norge	8,6 %	9,4 %	10 %	10,3 %	10,7 %	11,3 %	11,7 %	11,7 %

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) presiserer at ikke alle barn i lavinntektsfamilier opplever fattigdom. Det å vokse opp i familier med vedvarende økonomiske vansker innebærer imidlertid *økt risiko* for å oppleve negative konsekvenser av fattigdom.

³ Bufdir, *Fattigdom – veiler for tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom*, hentet fra https://bufdir.no/fagstotte/produkter/fattigdom_veileder_for_tverrsektorielt_arbeid_for_barn_som_lever_i_fattigdom/

⁴ Bufdir, *Hva er fattigdom*, hentet fra https://www.bufdir.no/Familie/Fattigdom/Veileder/Om_fattigdom1/Hva_er_fattigdom/

⁵ Les mer om dette her https://bufdir.no/Familie/Fattigdom/Ny_Barnefattigdom_i_Norge/ og se vedlegg 1 for lavinntektsgrenser i 2019.

1.3.2 Konsekvenser av barnefattigdom

Å vokse opp i fattigdom påvirker livene til barn og unge. Forskingen viser at det er systematiske forskjeller mellom barn som vokser opp i familier med lav inntekt og andre barn på flere områder. Det kan nevnes følgende⁶;

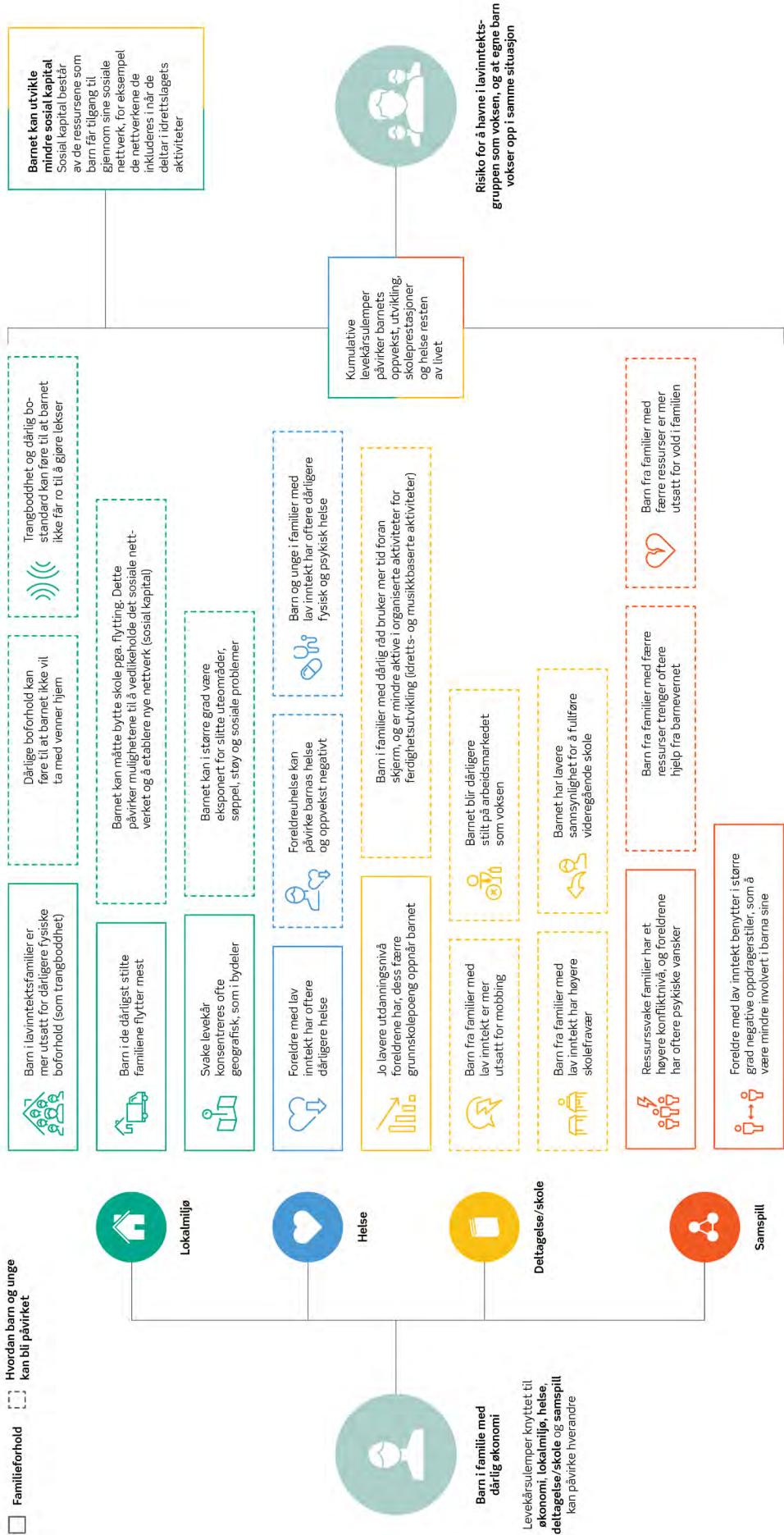
- **Organiserte aktiviteter:** Barn i familier med lav inntekt deltar i mindre grad i organiserte aktiviteter enn andre barn. De går dermed glipp av en viktig arena der barn og unge kan treffe andre og får mulighet til å utvikle ulike ferdigheter.
- **Utenforskap:** Ensomhet og opplevelse av utenforskap kan være en konsekvens av fattigdom. Bufdir viser at ungdom fra lavere sosiale lag i større grad mangler fortrolige venner enn andre, og de er mer utsatt for mobbing.
- **Skole:** Blant elever som oppgir at de ikke trives så godt på skolen (både som læringsarena og som sosial arena), er andelen med lav sosioøkonomisk status dobbelt så stor sammenlignet med de med høy sosioøkonomisk status.
- **Bomiljø:** Barn i familier med lav inntekt opplever oftere enn andre å måtte flytte bort fra nærmiljøet. Videre fremgår det at de ofte bor dårligere og trangere enn andre, og at de sjeldnere eier bolig selv. Barnefamilier som bor i kommunale utleieboliger har ofte dårlig bostandard, og noen har bomiljøer som oppleves som utrygge for barn.
- **Psykisk helse:** Det er sammenheng mellom dårlig familieøkonomi og psykiske helsetilstander hos barn. Jo høyere inntekt og utdanning hos foreldrene, dess lavere er skåren på symptomer for psykiske plager.
- **Fremtiden:** Det å leve i fattigdom kan ha konsekvenser for situasjonen her og nå, men også for fremtiden. Bufdir viser at barn som vokser opp i husholdninger med lave inntekter, har økt sannsynlighet for selv å få lav inntekt når de blir voksne.

Figuren på neste side illustrerer at barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt er utsatt for mange ulike levekårsulemper:

⁶ Bufdir, *Barn i lavinntektsfamilier*, hentet fra https://www.bufdir.no/Familie/Fattigdom/Ny_Barnefattigdom_i_Norge/

Barnefattigdom og marginalisering

Barn i husholdninger med lav inntekt er utsatt for mange ulike levekårsulemp

1.3.3 Hvilke barn er utsatt for fattigdom?

Buudir peker på at barnefattigdom rammer noen grupper mer enn andre. Husholdninger med barn i risiko for fattigdom faller ofte inn under minst én av følgende grupper;

- **Barn i husholdninger uten yrkestilknytning:** At foreldrene er i arbeid er det som beskytter mest mot lavinntekt i familien. 6 av 10 barn i familier med lavinntekt bor i en husholdning som mangler yrkestilknytning.
- **Barn i husholdninger hvor hovedinntektstaker har lav utdanning:** Lav utdanning har sammenheng med risiko for vedvarende lavinntekt. 6 av 10 barn hvor hovedinntektstaker har lav utdanning (her forstått som ikke gjennomført videregående skole), opplever lavinntekt.
- **Barn med enslige forsørgere:** 4 av 10 barn som vokser opp i lavinntekt har en eneforsørger – i hovedsak kvinnelige eneforsørgere. En betydelig andel enslige forsørgere har lav yrkestilknytning.
- **Barn i husholdninger som mottar over halvparten av samlet inntekt gjennom offentlige overføringer:** Det fremgår videre at barn i familier hvor offentlige overføringer utgjør minst halvparten av husholdningens samlede inntekt før skatt, har økt risiko for å vokse opp med lavinntekt. 6 av 10 barn med lavinntekt bor i slike husholdninger.
- **Barn med innvandrerbakgrunn:** Barnefattigdom rammer særlig barn med innvandrerbakgrunn. Å vokse opp med lavinntekt kan gjøre det vanskeligere for barn med innvandrerbakgrunn å bli integrert i Norge. utfordringer knyttet til språk og kjennskap til formelle og uformelle systemer i det norske samfunnet kan øke når man ikke har tilgang til viktige sosiale arenaer. Kombinasjonen av svak yrkestilknytning hos foreldrene og familier med mange barn, har ført til at mange innvandrerfamilier har hatt en dårligere inntektsutvikling enn befolkningen generelt. Over halvparten av barna i familier med lav inntekt har innvandrerbakgrunn.

1.3.4 Fattigdomsbekjempelse på nasjonalt og lokalt nivå

Fattigdom og levekårsutfordringer er komplekse og sammensatte utfordringer. Forskningen viser at det ikke finnes én type tiltak eller virkemidler som kan løse dette, det kreves en helhetlig tilnærming for å bekjempe fattigdom.

- Den viktigste innsatsen mot fattigdom i barnefamilier skjer på **nasjonalt nivå** gjennom den bredt innrettede fordelingspolitikken⁷. Flere politikkområder er sentrale, eksempelvis arbeidsmarkedspolitikken, skattepolitikken, utdanningspolitikken og den generelle velferdspolitikken.
- Det er imidlertid **kommunene** som møter familiene, og som skal finne løsninger knyttet til arbeid, utdanning og deltagelse. Det pekes på at tjenesteapparatet i kommunene må jobbe sammen for å tilrettelegge for en helhetlig innsats med utgangspunkt i personens/familiens behov, samt at fattigdomsbekjempelsen skjer langs flere spor;
 - styrke inntektssituasjonen til familiene
 - dempe konsekvensene av fattigdom for barn her og nå

⁷ Buudir, *Fattigdom – veiler for tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom*, hentet fra https://buudir.no/fagstotte/produkter/fattigdom_veileder_for_tverrsektorielt_arbeid_for_barn_som_lever_i_fattigdom/

- *langsiktig forebyggende arbeid for å motvirke at fattigdom videreføres når barna blir voksne*⁸

Det fremgår videre at *universelle ordninger*, dvs. ordninger som retter seg mot alle, bør ligge til grunn for all fattigdomsbekjempelse. Samtidig kan det være behov for målrettede/selektive tiltak som støtter opp om de universelle ordningene, for eksempel ved å gjøre en ekstra innsats for å rekruttere en bestemt målgruppe til universelle tiltak.

1.4 Formål og problemstillinger

Forvaltningsrevisjonens overordnede formål vil være å undersøke hvordan Iveland kommune **arbeider for å forebygge og bekjempe barnefattigdom**. Dette er et omfattende tema, og revisjonen undersøker følgende problemstillinger nærmere:

- **Har Iveland kommune tilstrekkelig oversikt over levekårene til barn og unge?**

For å kunne arbeide med å forebygge og bekjempe barnefattigdom og iverksette hensiktsmessige tiltak, er det nødvendig å ha god oversikt over barn og unges levekår. Det fremgår av folkehelseloven og sosialtjenesteloven at kommunene skal ha oversikt over barn og unges levekår, og være særlig oppmerksomme på trekk som kan skape eller opprettholde sosiale problemer, herunder barnefattigdom. I den første problemstillingen vil revisjonen undersøke om kommunen har tilstrekkelig oversikt over barn og unges levekår i Iveland kommune.

- **I hvilken grad hensyntas barn og unges behov ved behandling av søknad om økonomisk sosialhjelp?**

Kommunen er ansvarlig for å yte økonomisk stønad til personer som ikke kan sørge for eget livsopphold, jf. sosialtjenesteloven §§ 18 og 19. Det er presisert i rundskrivet til loven at det særlig skal tas hensyn til barn og unges behov. Barn og unge skal sikres en trygg oppvekst og kunne delta i alminnelige skole- og fritidsaktiviteter, uavhengig av om foreldrene har en vanskelig økonomisk situasjon. Forskningen på barnefattigdom viser blant annet til at barn og unge selv uttaler at det verste med å være fattig er at man ikke kan delta på det andre kan⁹. Revisjonen vil i denne problemstillingen undersøke om NAV ivaretar barn og unges behov ved behandling av søknad om økonomisk sosialhjelp.

- **I hvilken grad har mål og tiltak for å forebygge og bekjempe barnefattigdom blitt fulgt opp av Iveland kommune?**

Å forebygge barnefattigdom og utjevne sosial ulikhet er et sentralt mål for Iveland kommune, det fremgår av flere kommunale styringsdokumenter. I kommuneplanen står det for eksempel at kommunen skal «*arbeide aktivt med å forebygge barnefattigdom*». Det

⁸ Bufdir, *Fattigdom – Veileder for tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom*, hentet fra https://www.bufdir.no/fags-totte/produkter/fattigdom_veileder_for_tverrsektorielt_arbeid_for_barn_som_lever_i_fattigdom/

⁹ Bufdir, *Barn i lavinntektsfamilier*, hentet fra https://www.bufdir.no/Familie/Fattigdom/Ny_Barnefattigdom_i_Norge/

er utarbeidet ulike tiltak / strategier¹⁰ for hvordan kommunen skal nå sine mål. I rapportens tredje problemstilling vil vi se nærmere på hvordan Iveland kommune har jobbet for å følge opp egne målsettinger i barnefattigdomsarbeidet.

1.5 Avgrensninger

Barnefattigdom er et komplekst og sammensatt tema. I denne rapporten har vi valgt å rette fokus mot hvordan kommunen som helhet arbeider for å forebygge og bekjempe barnefattigdom. Vi har i dette prosjektet hatt fokus på barna, og hvordan man arbeider for å forhindre at barn og unge opplever uheldige konsekvenser av å vokse opp i fattigdom samt hvordan kommunen jobber forebyggende for å motvirke at fattigdom videreføres når barna blir voksne.

Selv om vi i denne rapporten har lagt et barn-perspektiv til grunn, er det samtidig viktig å huske at det er de voksne som er fattige. Et helt sentralt virkemiddel er derfor å styrke inntektssituasjonen til de voksne. Vi har i denne rapporten ikke sett nærmere på hvordan kommunen arbeider for å få flere voksne ut i aktivitet og arbeid. Det vil være et for omfattende tema å se nærmere på i denne rapporten, men det kan være aktuelt å se nærmere på det i en egen forvaltningsrevisjon.

¹⁰ Les mer om disse i kapittel 2.1.

2. METODE

I det følgende gjennomgår vi metoden som vi har benyttet for å besvare problemstillingene. Revisjonen har i all hovedsak benyttet seg av kvalitative metoder for datainn-samling. Problemstillingene er blitt besvart gjennom dokumentanalyse, statistikkgjennomgang, saksgjennomgang og gjennom intervjuer med kommunens ansatte.

2.1 Dokumentgjennomgang

I arbeidet med rapporten har vi gjennomgått ulike dokumenter:

- Aktuelt lovverk
- Nasjonale føringer, veiledere og strategier på barnefattigdomsfeltet
- Vi har satt oss inn i relevant forskning og gjennomgått tidligere undersøkelser/studier som er utarbeidet.
- Videre har kommunens egne planer, målsettinger, strategier, handlingsprogram mv. vært svært sentrale.

2.2 Statistikkgjennomgang

Revisjonen har hentet inn relevant statistikk. Dette er statistikk som er utarbeidet av SSB (Statistisk Sentralbyrå), BUFDIR (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet) og andre offentlige aktører.

2.3 Saksgjennomgang

For å besvare forvaltningsrevisjonsprosjektets andre problemstilling vedrørende behandling av søknad om økonomisk sosialhjelp, har vi gjennomgått et utvalg saker. I alle sakene som er gjennomgått har søker hatt barn. Hensikten med gjennomgangen har ikke vært å overprøve NAVs vedtak i de konkrete enkeltsakene, men å undersøke hvorvidt barn og unges behov har blitt ivaretatt ved tildelingen av økonomisk sosialhjelp.

Revisjonen har gjennomgått til sammen 25 vedtak om økonomisk sosialhjelp fra perioden 2020-2022. Dette er saker hvor det både ble gitt økonomisk stønad og saker hvor det ble gitt avslag, og vi har sett på ordinære søknader og søknader om nødhjelp. Sakene vi har gjennomgått har vært ulike; i noen saker har det vært mye historikk og flere søknader, mens i andre saker har det kun vært den ene saken. I gjennomgangen har vi sett nærmere på søknad med vedlegg, journalnotater, postjournal og vedtak i saken. Vi har ikke sett nærmere på hvilken oppfølging som evt. er gitt av NAV i etterkant av vedtaket.

Det er viktig å huske at vi ved gjennomgangen av enkeltsakene ikke har sett nærmere på alle forhold ved behandlingen av saken. I gjennomgangen har vi hatt fokus på om kommunen sikrer forsvarlig kartlegging og at det gjøres individuelle vurderinger for å innvilge eller avslå økonomisk stønad. Det er barn og unges behov som har blitt undersøkt spesielt.

2.4 Intervjuer

Revisjonen avholdt oppstartsmøte med rådmannen i november 2021.

I revisjonens undersøkelser har vi intervjuet forskjellige tjenester og personer i Iveland kommune. Noen av intervjuene er gjennomført individuelt og andre i grupper. I intervjuene har alle problemstillingene i prosjektet vært tema. De ansatte som revisjonen har valgt ut til intervju er ansatte som har kontakt med barn og unge og gjerne deres familier gjennom sine stillinger. Revisjonen har vurdert at dette er ansatte som har kjennskap til tema barnefattigdom.

- Assisterende enhetsleder for barnehagene
- Enhetsleder skole og sosiallærer
- Rådgiver oppvekst
- Kulturleder
- Fagansvarlig helseavdelingen/helsesykepleier
- Flyktningskonsulent
- Psykisk helse
- NAV Midt-Agder
- Folkehelsekoordinator

Frivilligheten blir trukket frem som viktige i lokale planer og strategier, i nasjonale føringer og veiledere. De er med på å sikre barn og unge en god fritid uavhengig av økonomisk bakgrunn. Revisjonen har dermed funnet det relevant å gjennomføre intervjuer med aktører som ligger utenfor kommunen. Aktørene som revisjonen har valgt ut til intervju jobber alle med barn og unges fritid.

- Iveland idrettslag
- Iveland ungdomslag
- Iveland bedehus
- Iveland frivilligsentral

3. REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriterier er en samlebetegnelse på de krav, normer eller standarder som er relevante for det aktuelle forvaltningsrevisjonsprosjektet. Revisjonskriteriene danner grunnlaget for å vurdere om det foreligger avvik eller svakheter på området¹¹. I dette kapitlet presenterer vi kriteriene som er aktuelle for forvaltningsrevisjonsprosjektet:

3.1 Lovverk

3.1.1 Overordnet; Barnekonvensjonen og Grunnloven

Barns rettigheter fremkommer av barnekonvensjonen, som er en del av norsk lov. Her fremgår det blant annet at barn har rett til god nok levestandard og til økonomisk hjelp hvis de trenger det. Videre har barns rettigheter fått en egen bestemmelse i Grunnloven, § 104. Her beskrives barns rett til å bli hørt og at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle saker som angår barn. I tillegg påpekes barns rett til økonomisk, sosial og helsemessig trygghet.

3.1.2 Folkehelseloven

Det fremgår av folkehelseloven § 4 at

Kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen.

Oversikt over levekår

Folkehelsearbeid handler blant annet om å skape gode oppvekstvilkår for barn og unge. Det fremgår av folkehelseloven § 5 at kommunen skal ha en oversikt over helsetilstanden i befolkningen og positive og negative faktorer som kan virke inn på denne. Oversikten skal være skriftlig, og kommunen skal være særlig oppmerksom på trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale- eller helsemessige problemer eller sosiale helseforskjeller.

I forskrift om oversikt over folkehelsen er det gitt nærmere bestemmelser om hva oversikten skal inneholde. I § 3 er det presisert at oversikten skal inneholde opplysninger om *oppvekst- og levekårsforhold*. Det fremgår av merknader til forskriften at med oppvekst og levekårsforhold menes for eksempel økonomiske vilkår, bo- og arbeidsforhold og utdanningsforhold. Økonomiske forhold kan omfatte andel med høy- og lavinntekt og inntektsforskjeller. Med arbeid menes blant annet tilknytning til arbeidslivet, sykefravær og uføretrygdede. Utdanningsforhold innebærer blant annet andel med høyere utdanning og frafall fra videregående opplæring.

¹¹ NKRF, *Veileder i forvaltningsrevisjon*, s.49. Hentet fra http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_i_forvaltningsrevisjon_NKRF_2016_04_25.pdf

Det fremgår videre av folkehelseloven § 7 at kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer. Dette er blant annet knyttet til oppvekst og levekårsforhold.

3.1.3 Sosialtjenesteloven

Kommunene har ansvar for å fremme sosial og økonomisk trygghet, bedre levekårene til vanskeligstilte, bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud, bidra til likeverd og likestilling samt forebygge sosiale problemer, jf. sosialtjenesteloven § 1.

Oversikt over levekår

Det fremgår av sosialtjenesteloven § 12 at:

Kommunen skal gjøre seg kjent med innbyggernes levekår, vie spesiell oppmerksomhet til trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale problemer, og søke å finne tiltak som kan forebygge slike problemer.

Kommunen har etter bestemmelsen et ansvar for å skaffe nødvendig kunnskap om samfunnsmessige og sosiale forhold i lokalsamfunnet. Denne kunnskapen skal danne grunnlag for det forebyggende arbeidet og hvordan kommunen prioriterer oppgaver og utarbeider planer. Videre fremgår det at det skal rettes spesiell oppmerksomhet mot forhold som er av betydning for de som er sosialt vanskeligstilte, personer utenfor arbeidslivet og oppvekstvilkårene til barn og unge¹².

Revisjonen vil i denne rapporten undersøke om Iveland kommune har tilstrekkelig oversikt over levekårene til barn og unge i kommunen.

Økonomisk stønad

Kommunen har ansvar for å yte økonomisk stønad til innbyggere som ikke kan sørge for eget livsopphold, jf. sosialtjenesteloven § 18. Den som ikke har tilstrekkelig med penger til å dekke levekostnader gjennom arbeid, egne midler eller ved å gjøre gjeldende økonomiske rettigheter, har krav på økonomisk stønad. Det fremgår videre av sosialtjenesteloven § 19 at kommunen i særlige tilfeller kan yte økonomisk hjelp til personer som trenger det for å kunne overvinne eller tilpasse seg en vanskelig livssituasjon, selv om vilkårene i § 18 ikke er til stede.

Forsvarlig livsopphold

Økonomisk stønad skal sikre den enkelte tjenestemottaker et *forsvarlig livsopphold*. Det fremgår av rundskriv til lov om sosiale tjenester i NAV, at hjelp til forsvarlig livsopphold skal gis etter en individuell behovsprøving. NAV-kontoret må foreta en vurdering av den enkelte søkers situasjon, der det tas hensyn til inntekter og inntektsmuligheter, nødvendige utgifter til livsopphold og personlige forhold. Hva som er et forsvarlig livsopphold, vil kunne variere ut ifra for eksempel familiesituasjon, husstandens størrelse, bosted, bosituasjon, alder og helse¹³.

¹² Rundskriv til Lov om sosiale tjenester i NAV, hentet fra <https://lovdata.no/nav/rundskriv/r35-00#ref/lov/2009-12-18-131/%C2%A712>

¹³ Rundskriv til lov om sosiale tjenester i NAV, hentet fra https://lovdata.no/nav/rundskriv/r35-00#KAPITTEL_5-2

I rundskrivet til loven beskrives det videre hvilke utgifter som er eller kan være nødvendige for sikre et forsvarlig livsopphold. Kjerneområde i livsoppholdsbegrepet omfatter grunnleggende behov som mat, klær, bolig og oppvarming, men det tas også hensyn til andre sider ved dagliglivet som fritid og sosiale behov.

Særlig om barnefamilier

Dersom søker har barn, skal det tas særlig hensyn til deres behov i alle vurderinger som foretas. Barn og unge skal sikres en trygg oppvekst og kunne delta i alminnelig skole- og fritidsaktivitet, uavhengig av om foreldrene har økonomiske utfordringer. Dette innebærer at utgifter til barn og unge kan være en del av livsoppholdet, selv om tilsvarende utgifter for voksne ikke ville vært det.

Videre fremgår det at dersom søker ikke bor sammen med egne barn, skal utgifter til samvær inngå i livsoppholdet¹⁴.

Behandling av søknad om stønad

Avgjørelser om økonomisk stønad er et enkeltvedtak, jf. sosialtjenesteloven § 41, og NAV-kontoret må følge forvaltningslovens bestemmelser om saksbehandling. Det fremgår blant annet av forvaltningsloven § 17 at forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før det treffes vedtak i saken. Hvilke opplysninger som er nødvendige, vil avhenge av søkers situasjon og hva det søkes om. Hvis søker har barn, kan det være nødvendig å innhente nærmere opplysninger som har betydning for vurderingen av livsoppholdsbehovet. Dette kan for eksempel gjelde barnets behov i tilknytning til sosialt samvær eller fritidsaktiviteter¹⁵. I de tilfeller der søker befinner seg i en nødssituasjon, må vurderingen av hvilke opplysninger som er nødvendige tilpasses situasjonen. Opplysningene i saken skal være skriftlig, enten dette er i form av innhentede dokumenter eller nedtegnelser i søknad eller øvrige saksdokumenter.

Hovedprinsippet for behandling av søknad om økonomisk stønad er at det skal foretas *konkrete og individuelle vurderinger* av hjelpebehov, stønadsbeløp og stønadsform. Det fremgår av rundskrivet at NAV-kontoret både har rett og plikt til å foreta skjønnsmessige vurderinger i hver enkelt sak.

Stønadsnivå

Økonomisk stønad er en skjønnsmessig ytelse. NAV kontoret har både rett og plikt til å utøve skjønn ved utmåling av stønad. Dette innebærer ifølge rundskrivet at det skal foretas en konkret og individuell vurdering av hvilke utgifter som er nødvendige for å sikre tjenestemottaker et forsvarlig livsopphold.

Statlige retningslinjer og kommunalt fastsatte normer for økonomisk stønad skal bidra til å redusere forskjeller i stønadsnivået mellom kommuner og innad i den enkelte kommune. Slike retningslinjer og normer er kun veiledende, og kan ikke erstatte den individuelle vurderingen¹⁶. Økonomisk stønad skal ytes og utmåles på bakgrunn av en konkret vurdering og den enkeltes helhetlige situasjon og faktiske behov.

¹⁴ Rundskriv til Lov om sosiale tjenester i NAV, hentet fra https://lovdata.no/nav/rundskriv/r35-00#KAPITTEL_5-2

¹⁵ Rundskriv til Lov om sosiale tjenester i NAV, hentet fra <https://lovdata.no/nav/rundskriv/r35-00#ref/lov/2009-12-18-131%C2%A743>

¹⁶ Rundskriv til lov om sosiale tjenester i NAV, hentet fra <https://lovdata.no/nav/rundskriv/r35-00#ref/lov/2009-12-18-131%C2%A718>

Forsvarlige tjenester

Det fremgår av sosialtjenesteloven § 4 at tjenester som ytes etter denne loven skal være forsvarlige. Forsvarlighetskravet er en rettslig standard, og hva som regnes som forsvarlig kan endre seg over tid. Hva som er forsvarlige tjenester må vurderes med utgangspunkt i anerkjent faglig praksis, fagkunnskap fra utdannings- og forskningsinstitusjoner, faglige retningslinjer samt generelle samfunnsetiske normer.

I rundskriv til lov om sosiale tjenester i NAV, er det under § 4 *krav til forsvarlighet* presisert at «Hvis tjenestemottaker har barn, skal barnas behov vurderes og ivaretas særskilt»¹⁷

Internkontroll

Ifølge sosialtjenesteloven § 5 skal kommunen ha en internkontroll etter reglene i kommuneloven § 25-1. Det følger av kommuneloven § 25-1 at:

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Dette innebærer blant annet at kommunen skal ha nødvendige rutiner og prosedyrer samt avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik.

Revisjonen vil i denne rapporten undersøke hvorvidt barn og unges behov blir tilstrekkelig ivaretatt i behandlingen av søknader om økonomisk stønad.

¹⁷ Rundskriv til lov om sosiale tjenester i NAV, hentet fra https://lovdata.no/nav/rundskriv/r35-00#KAPITTEL_3-2

3.2 Kommunale planer, strategier mv.

Å forebygge barnefattigdom og utjevne sosial ulikhet er et sentralt mål for Iveland kommune, dette fremgår av flere kommunale styringsdokumenter.

3.2.1 Kommuneplan; Iveland kommune fram mot 2026

I kommuneplanens samfunnsdel fremgår det at Ivelands overordnede visjon er «Et godt sted å bo». Samfunnsdelen er delt inn i 7 forskjellige tema, der flere av temaene kan knyttes opp mot problematikken vi undersøker i dette prosjektet. Tema nr. 2; *Det gode livet – Et helsefremmede og inkluderende samfunn for alle*, er da relevant. Her er det formulert følgende mål:

Barn og unge i Iveland opplever å ha gode oppvekstsvilkår.

Det er beskrevet flere ulike strategier for hvordan kommunen skal oppnå dette målet, blant annet;

- *Sørge for tilrettelegging og igangsette tiltak med sikte på å utjevne sosial ulikhet innen helse og velferd*
- *Aktivt arbeid med å forebygge barnefattigdom*¹⁸

Revisjonen vil påpeke at kommunen nå arbeider med å lage en ny samfunnsdel. Etter planen skal denne vedtas våren 2024.

3.2.2 Handlingsplan for folkehelse i Iveland kommune

På bakgrunn av oversiktsdokumentet for folkehelsen i Iveland 2019, er det utarbeidet en handlingsplan for folkehelsearbeidet. I handlingsplan for folkehelse er det valgt ut 5 satsingsområder / utfordringsområder som det skal settes fokus på i perioden 2020-2023. Utfordring nummer 4, *sosial ulikhet*, er særlig relevant for forvaltningsrevisjonsprosjektet. Under dette punktet er det blant annet satt følgende mål:

1. *Øke utdanningsnivå og andel som fullfører utdanning*
2. *Redusere andel uføretrygdede*
3. *Utjevne sosiale ulikheter hos lavinntektsfamilier*¹⁹

Det er skissert ulike tiltak for hvordan kommunen skal nå disse målene og hvem som har hovedansvar for tiltakene.

3.2.3 Handlingsplan for å forebygge barnefattigdom i Iveland kommune (2014)²⁰

Iveland kommune utarbeidet i 2014 en handlingsplan for å forebygge barnefattigdom. Gjennom handlingsplanen ville kommunen på sikt forsøke å redusere andelen fattige

¹⁸ Iveland kommune, *Kommuneplanens del A; Samfunnsdelen*, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/planer-og-styrings-verktoey.294787.no.html>

¹⁹ Iveland kommune, *Handlingsplan for folkehelse i Iveland kommune år 2020*, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/get-file.php/4704607.2242.tutpwpzziljpb7/Handlingsplan+folkehelse+2020.pdf>

²⁰ Iveland kommune, *Handlingsplan for å forebygge barnefattigdom i Iveland kommune*. (planen er ikke tilgjengelig på kommunens nettside, se vedlegg 2 i denne rapporten)

innbyggere, samtidig som man ønsket å legge til rette for at barn skulle få gode opplevelser og meningsfull fritid - på tross av familiens økonomiske situasjon. I handlingsplanen er det utarbeidet flere aktivitetsmål for hvordan kommunen skal arbeide med de overordnede målene.

Revisjonen vil i dette forvaltningsrevisjonsprosjektet undersøke hvordan Iveland kommune jobber for å følge opp vedtatte mål og strategier på barnefattigdomsområdet.

3.2.4 Plan for tverrfaglig samarbeid i Iveland kommune (2022)²¹

På bakgrunn av den nye barnevernsreformen som tredde i kraft januar 2022 så har Iveland kommune utviklet en plan for tverrfaglig samarbeid. *Plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats for barn, unge og familier i Iveland kommune 2022-2026* ble vedtatt av kommunestyret 10. februar 2022.

Hovedformålet med planen er å sikre at flere utsatte barn og familier får den hjelpen de trenger på et tidligere tidspunkt. I planen så fordeles ansvaret mellom enhetene, hvor hver enhet har ansvar for sin del av samarbeidet. Det er satt inn en styringsgruppe som har ansvar, på vegne av rådmannen, for det overordnede helhetsbilde.

Plan for tverrfaglig samarbeid kan ses i sammenheng med Bufdis veileder for tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom, se rapportens kapittel 3.3.

Revisjonen vil i dette forvaltningsrevisjonsprosjektet undersøke hvordan Iveland kommune jobber tverrfaglig for å nå vedtatte mål og strategier på barnefattigdomsområdet.

3.3 Nasjonale føringer og veiledere

Det er generelt sett bred politisk enighet om at det er viktig å jobbe aktivt for å redusere sosial ulikhet. I tillegg til kommunens mål og strategier, vil det også være relevant å se nærmere på nasjonale strategier og veiledere for arbeidet med å redusere og forebygge barnefattigdom.

Like muligheter i oppveksten:

I 2020 ble strategien «like muligheter i oppveksten» lansert. Denne strategien er en videreføring av strategien «Barn som lever i fattigdom (2015-2017)». Av forordet fremgår det at:

Alle barn og unge i Norge skal ha de samme mulighetene og den samme friheten til å skape sin egen fremtid. De skal få god omsorg, bo trygt, kunne delta i sosiale fellesskap, etablere sosiale vennskap i oppveksten og føle seg verdifulle.²²

²¹ Iveland kommune, Saksfremlegg *plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats 2022 – 2026*, hentet fra <http://159.171.48.136/einnsyniveland/DmbHandling/ShowDmbHandlingDocument?dmbId=1711&caseType=CasesFremlegg®istryEntryId=33243>

²² Regjeringen, *Like muligheter i oppveksten, regjeringens samarbeidsstrategi for barn og ungdom i lavinntektsfamilier (2020-2023)*. Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/bb45eed3479549719fb14c78eba35bd4/strategi-mot-barnefattigdom_web.pdf

Bufdir - Veileder for tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom²³

Bufdir har utarbeidet en veileder for hvordan man kan arbeide for å bekjempe barnefattigdom i kommunene. Det presiseres at det ikke finnes én type tiltak eller et virkemiddel som kan løse problemene med fattigdom. Fattigdom og levekårsutfordringer er sammensatte og komplekse, og det er nødvendig å ha en *helhetlig tilnærming* til problematikken.

Videre fremgår det at for å lykkes med tiltak rettet mot barn i økonomisk utsatte familier, bør tiltakene omfatte:

- *Relevante tilbud og ta utgangspunkt i kjente arenaer*
- *Samarbeid og nettverk mellom kommunale tjenester og frivilligheten*
- *Åpent, tilgjengelig og attraktivt*
- *Tilgang til utstyr*
- *Mobilisering av foreldre*
- *Ikke-stigmatiserende tiltak*

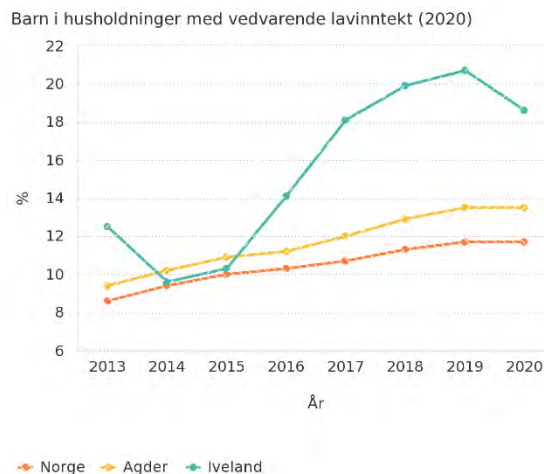
I veilederen blir det videre gitt en rekke eksempler og praktiske forslag til hvordan kommunene kan arbeide for å forbygge og bekjempe barnefattigdom. Dette vil være viktig i arbeidet med dette prosjektet.

²³ Bufdir, *Fattigdom – veiler for tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom*, hentet fra https://bufdir.no/fagstotte/produkter/fattigdom_veileder_for_tverrsektorielt_arbeid_for_barn_som_lever_i_fattigdom/

4. BARNEFATTIGDOM I NORGE, AGDER OG IVELAND

I dette kapitlet presenterer vi noen overordnede tall for å vise utbredelsen av barnefattigdom på landsbasis, fylkesnivå og i Iveland kommune. Statistikken er hentet fra Bufdir/SSB²⁴.

Barnefattigdom har vært økende på landsbasis siden begynnelsen av 2000-tallet. Tabellen under viser andelen barn i husholdninger med vedvarende lavinntekt de senere årene. Den viser at Iveland kommune har en høy andel barn i familier med vedvarende lavinntekt, og kommunen har over tid ligget høyere enn både landsgjennomsnittet og snittet i fylket.

Barn (0-17år) i husholdninger med vedvarende lavinntekt								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Iveland	12,5 %	9,6 %	10,3 %	14,1 %	18,1 %	19,9 %	20,7 %	18,6 %
Agder	9,4 %	10,2 %	10,9 %	11,2 %	12 %	12,9 %	13,5 %	13,5 %
Norge	8,6 %	9,4 %	10 %	10,3 %	10,7 %	11,3 %	11,7 %	11,7 %

Tallene over tar utgangspunkt i inntekten i kommunen sett i forhold til inntektene på landsbasis. En slik tilnærming innebærer at man forutsetter at like husholdninger med samme inntekt opplever den økonomiske situasjonen likt uavhengig av hvor de bor i landet. Dette stemmer ikke alltid, for eksempel kan det være høyere bokostnader i de store byene sammenlignet med mindre kommuner. Videre kan det å være fattig i en kommune der inntektene generelt sett er høye, oppleves som mer ekskluderende enn hvis man bor i en kommune med mer moderate inntekter. Det er derfor mulig å ta hensyn til lokale forhold ved at man regner lavinntekt ut ifra medianinntekten i den valgte kommunen og fylket. Dersom man justerer for dette, ser situasjonen slik ut:

Barn (0-17år) i husholdninger med vedvarende lavinntekt justert etter lokale lavinntektsgrenser								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Iveland	8,9 %	7,0 %	6,1 %	7,4 %	11,6 %	10,8 %	11,9 %	11,7 %
Agder	8,1 %	8,8 %	9,3 %	9,5 %	10,1 %	10,8 %	11,5 %	11,5 %
Norge	8,9 %	9,7 %	10,3 %	10,7 %	11,1 %	11,6 %	11,9 %	11,9 %

Ved å bruke lokal medianinntekt, ser vi at Iveland kommune ikke skiller seg like mye fra landsgjennomsnittet som ved forrige tabell. Bufdir skriver på sine sider at noe av fordelene ved en slik tilnærming er at man tar hensyn til lokale forhold, mens ulempen er at man kan undervurdere betydningen av at en kommune generelt har mange fattige barn og at dette kan være et problem i seg selv. Selv om man har justert for lokale

²⁴ Bufdir, Barnefattigdom, hentet fra https://bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Barnefattigdom/#/

lavinntektsgrenser, er det likevel over 1 av 10 barn som lever i vedvarende lavinntekt i kommunen.

Som beskrevet innledningsvis i rapporten, er det noen grupper som rammes mer av barnefattigdom enn andre. Revisjonen gir her en oversikt over noen av disse.

4.1 Barn i husholdninger uten yrkestilknytning

At foreldrene er i arbeid er det som beskytter best mot lavinntekt. Barnefamilier med lav eller ingen yrkestilknytning har høyest risiko for lavinntekt. Tabellen viser at for 2020 er det en høyere andel husholdninger med vedvarende lavinntekt uten yrkestilknytning i Iveland kommune enn i fylket og landet for øvrig.

Husholdninger med vedvarende lavinntekt uten yrkestilknyttede personer			
	2018	2019	2020
Iveland	47,4 %	52,5 %	66,7 %
Agder	53 %	53,5 %	52,7 %
Norge	48,6 %	48,3 %	48,2 %

4.2 Barn i husholdninger hvor hovedinntektstaker har lav utdanning

Lav utdanning har sammenheng med risiko for vedvarende lavinntekt. Personer med lav utdanning har opplevd økende sosiale forskjeller siden 2000-tallet. Personer med lavt utdanningsnivå har lavere yrkesdeltagelse enn personer med høyere utdanning. Lav utdanning regnes i denne sammenheng som ikke fullført mer enn grunnskolen, eller har uoppgitt utdanning.

Barn (0-17år) i husholdninger med vedvarende lavinntekt der hovedforsørger har lav utdanning			
	2018	2019	2020
Iveland	49,1 %	59 %	66,7 %
Agder	50,8%	50,4 %	49,8 %
Norge	55 %	52,8 %	52,9 %

4.3 Barn med enslige forsørgere

Barn i familier med enslige forsørgere har større risiko for å vokse opp med lavinntekt.

Barn (0-17år) i husholdninger med vedvarende lavinntekt med enslig forsørger			
	2018	2019	2020
Iveland	26,3 %	18 %	32,8 %
Agder	36,9 %	37,1 %	36,4 %
Norge	36,2 %	36,3 %	36,1 %

4.4 Barn i husholdninger som mottar over halvparten av samlet inntekt gjennom offentlige overføringer

Barn som bor i familier hvor offentlige overføringer (stønad) utgjør minst halvparten av husholdningens samlede inntekt før skatt, har økt risiko for å vokse opp i lavinntekt. Dersom over halvparten av husholdningens samlede inntekt kommer fra offentlig overføringer, anses familien å være avhengig av offentlige stønader.

Barn (0-17år) i husholdninger med vedvarende lavinntekt som mottar mer enn halvparten av samlet inntekt gjennom offentlige overføringer			
	2018	2019	2020
Iveland	47,4 %	45,9 %	72,7 %
Agder	57,2 %	57,2 %	59 %
Norge	51 %	51,2 %	55,1 %

Iveland kommune har over tid hatt en høyere andel uføre enn fylket og landet for øvrig. Statistikk fra nav.no viser at 21,3 % av befolkningen (18-67 år) var ufør pr. mars 22. For Agder var andelen 14,3 %, mens landsgjennomsnittet var 10,5 %.

4.5 Barn med innvandrerbakgrunn

Barnefattigdom rammer særlig barn med innvandrerbakgrunn. Å vokse opp med lav inntekt kan gjøre det enda vanskeligere for barn med innvandrerbakgrunn å bli integrert. Utfordringer knyttet til språk og kjennskap til formelle og uformelle systemer i samfunnet kan øke når man ikke har tilgang til viktige sosiale arenaer. På landsbasis utgjør barn med innvandrerbakgrunnen økende andel av barn i lavinntektsfamilier.

Barn (0-17år) i husholdninger med vedvarende lavinntekt, fra Afrika, Asia, Latin Amerika, Europa utenom EU/EFTA og Oseania utenom Australia og New Zealand

	2018	2019	2020
Iveland	100 %	100 %	87,9 %
Agder	51 %	53,7 %	52,5 %
Norge	43,6 %	44,4 %	43,5 %

Barn (0-17år) i husholdninger med vedvarende lavinntekt, fra EU, EFTA, USA, Canada, Australia, og New Zealand

	2018	2019	2020
Iveland	-	-	-
Agder	19,9 %	19,4 %	19 %
Norge	16,3 %	15,6 %	14,8 %

4.6 Utenforskap

NAV Midt-Agder har i årsrapporten for 2021 forsøkt å beregne det samlede utenforskapet – dvs. oversikt over hvor mange som står utenfor arbeidslivet. Det finnes ingen egen definisjon for dette, men de har forsøkt å gi en sammenstilling basert på et utvalg i aldersgruppen 18-67 år.

Grupper som er tatt med i utvalget:

- Mottakere av uføretrygd
- Mottakere av arbeidsavklaringspenger
- Antall helt ledige

Kommune	Befolkning (18-66)	Antall uføretrygd	Antall nedsatt arbeidsevne	Antall helt ledige	Antall utenfor	Andel utenfor
Vennesla	9729	1598	793	142	2533	26 %
Åseral	621	67	34	6	107	17 %
Iveland	840	174	73	12	259	31 %
Bygland	716	127	40	9	176	25 %
Valle	742	95	42	4	141	19 %
Bykle	675	33	27	9	69	10 %
Agder	192 995	27 363	13 585	3717	44 665	23 %

Dette er en oversikt over tall pr. november 21, og er en indikasjon på hvor mange som er permanent utenfor arbeidslivet (antall med uføretrygd) og hvor mange som er under oppfølging fra NAV med tanke på å få avklart arbeidsevne eller komme i inntektsgivende arbeid. Denne tabellen fanger imidlertid ikke opp hvor mange som står utenfor arbeidslivet som ikke er i kontakt med NAV (som for eksempel blir forsørget av foreldre eller andre).

Tabellen viser at Iveland kommune har høyest andel som står utenfor, 31 %.

5. DATA / UNDERSØKELSE

I dette kapitlet ser vi nærmere på rapportens tre problemstillinger. Problemstillingene har blitt besvart ved gjennomgang av dokumenter, statistikk, NAV saker og intervjuer med personer som arbeider innenfor tjenester som er sentrale for å kunne forebygge og bekjempe barnefattigdom i kommunen. Revisjonen har i tillegg snakket med deler av frivilligheten i kommunen som er viktige aktører i dette arbeidet.

5.1 Oversikt over barn og unges levekår

Det fremgår både av folkehelseloven og sosialtjenesteloven at kommunen skal ha oversikt over barn og unges levekår, og være særlig oppmerksomme på trekk som kan skape eller opprettholde sosiale problemer. I den første problemstilling ser vi nærmere på følgende:

Har Iveland kommune tilstrekkelig oversikt over levekårene til barn og unge?

I Bufdir sin veileder for hvordan kommunene kan jobbe mot fattigdom blant barn, fremgår det at det kan være hensiktsmessig å kartlegge status i egen kommune. For å danne seg et bilde av situasjonen for barn og unge som vokser opp i familier med levekårsutfordringer, kan det brukes flere metoder; det kan innhentes statistisk tallmateriale, det kan gjennomføres undersøkelser blant kommunens ansatte og det kan legges til rette for innspill fra barn, unge og deres foreldre²⁵.

I denne delen av rapporten har revisjonen undersøkt hva slags informasjon Iveland kommune har over levekårene til barn og unge som er bosatt i kommunen. Vi har sett nærmere på hvilken skriftlig informasjon kommunen har i eget planverk og eventuelt i interne dokumenter, og vi har snakket med ansatte som jobber innenfor ulike tjenester i kommunen.

5.1.1 Offentlig statistikk og informasjon i kommunale planer

Informasjon om levekårssituasjonen i kommunen fremkommer i flere av kommunens styringsdokumenter. Revisjonen har sett nærmere på planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2022-2034²⁶, høringsutkast for kommunedelplan «Kvalifisert for fremtida 2022»²⁷, kommunal planstrategi for Iveland kommune 2020-2023 og kommunens folkehelseoversikt fra 2019 med tilhørende handlingsprogram for 2020-2023. Kommunen har også andre relevante planer og dokumenter, men flere av disse er av eldre dato og det statistiske tallmaterialet som finnes her er gammelt.

I de gjennomgåtte planene presenteres det statistikk om ulike forhold som knytter seg opp mot barn og unges oppvekst- og levekårsforhold. Denne informasjonen er i all

²⁵ Bufdir, *Fattigdom – Veileder for tverrsektorielt arbeid for bar som lever i fattigdom*, hentet fra https://ny.bufdir.no/fagstotte/produkter/fattigdom_veileder_for_tverrsektorielt_arbeid_for_barn_som_lever_i_fattigdom/?_gl=1*10kpzjo*_ga*MzQ5NzI5ODk4LjE2NTI5NDA5NTE.*_ga_E0HBE1SMJD*MTY2Mzk0MjY2Ny40NC4xLjE2NjM5NDI2NzEuMC4wLjA.

²⁶ Bakgrunnen for at revisjonen har valgt å bruke planprogram for ny kommuneplan, er at kommuneplanens nåværende samfunnsdel ble vedtatt i 2014. Det statistikk materialet som ligger her er av eldre dato, og revisjonen har derfor valgt å ikke bruke dette.

²⁷ Kommunedelplan *Kvalifisert for fremtida 2022* var ikke vedtatt av kommunestyret da revisjonen arbeidet med problemstillingen.

hovedsak hentet fra offentlig tilgjengelig statistikker (for eksempel fra SSB, FHI mv.) og det vises også til ulike nasjonale undersøkelser som er blitt gjennomført i Iveland kommune, for eksempel ungdomsdata og folkehelseundersøkelsen. Det er imidlertid viktig å huske at Iveland kommune er en relativt liten kommune med få innbyggere, slik at enkeltsvar kan gi store utslag på statistikken.

Revisjonen har trukket frem det mest sentrale for dette forvaltningsrevisjonsprosjektet som fremkommer i de ulike dokumentene. Informasjonen forteller i korte trekk at Iveland kommune står overfor noen levekårsutfordringer. Det sies blant annet noe om følgende utfordringsbilde:

- Kommunen har en høyere andel husholdninger og barn som lever i vedvarende lavinntekt enn landsgjennomsnittet. Dersom man bruker lokale lavinntektsgrenser nyanseres bildet noe, da ligger kommunen relativt likt med landsgjennomsnittet og snittet i fylket.
- Kommunen har en høy andel innbyggere som mottar stønad til livsopphold, særlig er andelen unge 20-29 år som mottar stønad til livsopphold høy.
- Kommunen har over tid hatt en høyere andel mottakere av uføreytelser i aldersgruppen 18- 66 år sammenlignet med både fylket og landet for øvrig. Statistikken viser at i 2022 var over 30 % i aldersgruppen 45-66 år uføretrygdet i Iveland.
- Kommunen har et lavere utdanningsnivå enn landsgjennomsnittet og snittet i fylket. Færre innbyggere har høyere utdanning.
- Kommunen har hatt utfordringer knyttet til frafall i videregående opplæring, andelen som fullfører og består videregående opplæring er lavere enn snittet i fylket og landsgjennomsnittet.
- Undersøkelser viser at færre ungdom trives i lokalmiljøet og det er relativt få ungdommer som svarer at de kan tenke seg å bo i bygda som voksne.
- Det er noen utfordringer knyttet til psykisk helse, en høy andel ungdommer oppgir for eksempel at de er plaget av ensomhet.²⁸

Alle disse forholdene er relevante med tanke på barn og unges levekår, og særlig knyttet opp mot problematikken med barnefattigdom.

5.1.2 Kommunens egne undersøkelser

En annen måte å skaffe informasjon om barn og unges situasjon og levekår, er gjennom egne undersøkelser. Dette kan både omfatte informasjon fra barn og familier i kommunen og informasjon fra ansatte i kommunens tjenester.

Iveland kommune har ikke gjennomført egne levekårsundersøkelser blant innbyggerne i kommunen tidligere. I forbindelse med revidering av kommuneplanens samfunnsdel,

²⁸ Iveland kommune, *Handlingsplan for folkehelse i Iveland kommune*, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/getfile.php/4704607.2242.tutpwpzjiljpb7/Handlingsplan+folkehelse+2020.pdf>, Iveland kommune, *Kommuneplanens del A; Samfunnsdelen*, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/planer-og-styringsverktoy.294787.no.html>, Iveland kommune, *Møteprotokoll kommunestyre 20.10.22*, hentet fra <http://159.171.48.136/elnnsynIveland/Dmb/ShowDmbDocument?mId=192&documentTypeld=MP>, Iveland kommune, *Kommunal planstrategi for Iveland kommune 2020-2023*, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/getfile.php/4764469.2242.uamunmmijikpkb/Planstrategi+2020-2023.pdf>

har imidlertid kommunen laget en spørreundersøkelse som de ønsker å få svar på. De ønsker at innbyggerne skal få mulighet til å medvirke i hvordan Iveland skal utvikle seg i tiden fremover. Spørreundersøkelsen retter seg mot alle som bor, jobber eller besøker kommunen, og innspillene skal brukes i forbindelse med planarbeidet. Under revisjonens arbeid med problemstillingen forelå det ikke noen resultater fra denne. For å sikre medvirkning blant de ansatte i kommunen i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel, har det også blitt gjennomført en spørreundersøkelse blant ledere og ansatte i kommunen. I denne undersøkelsen var det fire spørsmål som skulle besvares, og det er utarbeidet en rapport der tilbakemeldingen fra de ansatte er samlet. Denne viser til flere relevante forhold knyttet opp mot barn og unges levekår i kommune, for eksempel utdanning, gjennomføring av videregående opplæring, at færre faller utenfor og flere kommer ut i jobb²⁹.

I tillegg til arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel, har kommunen over lengre tid jobbet med kommunedelplanen *Kvalifisert for fremtida 2022*. Planen ble endelig vedtatt av kommunestyret 20. oktober 2022. Her er det foreslått ulike satsingsområder på bakgrunn av analyser, statistikker, kjennskap til kommunens tjenester og innspill fra ansatte, barn og unge, lag / foreninger, eksterne samarbeidspartnere og innbyggere³⁰. Barn og unges oppvekstvilkår og levekår har stått helt sentralt i dette arbeidet.

5.1.3 Samtale med ansatte i kommunen

Gjennom prosjektet har revisjonen snakket med en rekke tjenester og ansatte i Iveland kommune. Vi har blant annet stilt spørsmål til hvilken kjennskap de har til barn og unges levekår i kommunen. Revisjonen opplever at alle tjenestene er kjent med de særlige levekårsutfordringene som Iveland kommune står ovenfor, og utfordringene knyttet til barnefattigdom. Hvor detaljert informasjon den enkelte tjenesten / ansatte har om barn og unges levekår, avhenger litt av hvilken tjeneste de jobber i og hvem de hovedsakelig jobber mot – om det er de foresatte eller barna. De som jobber tettest opp mot barna, for eksempel barnehage og skole som treffer barna i det daglige, har et større innblikk i denne tematikken og i det enkeltes barns situasjon – enn for eksempel de tjenestene som kun jobber med de voksne.

Iveland kommune er samtidig en relativt liten kommune og administrasjonen i kommunen er heller ikke så stor. Dette bidrar til at informasjon enklere kan deles på tvers av tjenestene. Revisjonens inntrykk er at barnefattigdom er et tema som det er høyt fokus på i kommunen.

5.2 Oppsummering og vurdering

Det fremgår både av folkehelseloven §§ 3 og 5 og sosialtjenesteloven § 12 at kommunene skal ha oversikt over barn og unges levekår, og være særlige oppmerksomme på trekk som kan skape eller opprettholde sosiale problemer. Denne kunnskapen skal benyttes som grunnlag for det forebyggende arbeidet i kommunen og de tiltak og planer som iverksettes for å forsøke å møte kommunes folkehelseutfordringer, jf. folkehelseloven § 7.

²⁹ Iveland kommune, *Medvirkningsrapport – medvirkning med kommunens ansatte, en rapport til arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel 2022-2024*, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/kommuneplanenes-samfunnsdel.570915.no.html>

³⁰ Iveland kommune, *Møteprotokoll kommunestyre 20.10.22*, hentet fra <http://159.171.48.136/elnnsynlve-land/Dmb/ShowDmbDocument?mld=192&documentTypeld=MP>

I denne problemstillingen har vi undersøkt om Iveland kommune har tilstrekkelig oversikt over levekårene til barn og unge, og vi har sett nærmere på hva slags informasjon kommunen har i eget planverk, i interne dokumenter og vi har snakket med ansatte som jobber i kommunen.

Revisjonens gjennomgang viser at Iveland kommune har kjennskap til relevant informasjon om barn og unges oppvekst- og levekårsforhold. Med oppvekst og levekårsforhold menes for eksempel økonomiske vilkår, bo- og arbeidsforhold og utdanningsforhold, jf. forskrift om oversikt over folkehelsen³¹. Gjennomgangen viser at informasjonen bygger på offentlig statistikker og undersøkelser, samt kommunens egne undersøkelser i kommunen. Iveland er en relativt liten kommune med en liten administrasjon, og revisjonen opplever at det er mye informasjonsutveksling på tvers av relevante tjenester der barn og unges levekår er tema.

Revisjonen vurderer at kommunen har tilstrekkelig oversikt over levekårene til barn og unge, og at dette er et godt utgangspunkt for videre arbeid med barnefattigdomstematikken. Kommunen har hatt noen kjente levekårsutfordringer over tid, og i tredje problemstilling ser vi nærmere på hvordan kommunen benytter kunnskapen om barn og unges levekår til å jobbe med å forebygge og bekjempe barnefattigdom i Iveland kommune.

³¹ Forskrift folkehelseloven § 3, hentet fra <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2012-06-28-692/%C2%A73?q=folkehelseloven%20%C2%A7%203#%C2%A73>

5.3 Barn og unges behov ved søknad om økonomisk stønad

Kommunen er ansvarlig for å yte økonomisk stønad til personer som ikke kan sørge for eget livsopphold, jf. sosialtjenesteloven §§ 18 og 19. Det er presisert i rundskrivet til loven at det særlig skal tas hensyn til barn og unges behov³². Barn og unge skal sikres en trygg oppvekst og kunne delta i alminnelige skole- og fritidsaktiviteter, uavhengig av om foreldrene har en vanskelig økonomisk situasjon. Revisjonen vil i denne problemstillingen undersøke følgende:

I hvilken grad hensyntas barn og unges behov ved behandling av søknad om økonomisk sosialhjelp?

Forskningen på barnefattigdom i Norge viser blant annet til at barn og unge selv uttaler at det verste med å være fattig, er at man ikke kan delta på det andre kan³³. Det vil derfor være relevant å undersøke hvorvidt NAV ivaretar barn og unges behov i behandlingen av søknad om økonomisk stønad.

5.3.1 Om NAV Midt-Agder og økonomisk sosialhjelp

Fra 01.01.2020 har Iveland kommune vært en del av NAV Midt-Agder. Dette er et samarbeid mellom kommunene Vennesla, Iveland, Åseral, Bygland, Valle og Bykle, med Vennesla som vertskommune. Samarbeidet innebærer at de nevnte kommunene har felles NAV-kontor som leverer tjenester for alle kommunene i samarbeidet. Det er lokalkontor i de øvrige kommunene, og NAV Midt-Agder forsøker å være til stede på lokalkontoret i Iveland 3 dager pr uke.

Økonomisk sosialhjelp skal sikre at alle har tilstrekkelig midler til livsopphold. Retten til sosialhjelp utløses først når alle andre muligheter til forsørgelse er vurdert, for eksempel gjennom arbeid, andre økonomiske rettigheter eller egne midler. Stønadene er i utgangspunktet midlertidig, og bør ta sikte på å gjøre mottaker selvhjulpen. Det fremgår av rundskriv til lov om sosiale tjenester i NAV at stønadsmottaker skal sikres et forsvarlig livsopphold, samtidig som stønadsnivået skal motivere til å skaffe inntektsgivende arbeid, delta i kvalifiseringsprogram, arbeidsmarkedstiltak eller andre aktiviteter som kan fremme overgang til arbeid³⁴.

Kommune	Økonomisk sosialhjelp (uten flyktninger)	Økonomisk sosialhjelp – flyktninger innenfor 5-års-perioden
Vennesla	9 190 421 (9 583 828)	2 087 985 (1 287 322)
Iveland	329 342 (668 250)	403 319 (316 895)
Åseral	129 203 (57 308)	237 269 (275 658)
Bygland	98 797 (331 914)	0 (91 272)
Valle	79 405 (262 768)	11 613 (0)
Bykle	180 161 (122 514)	0 (123 269)

Ifølge NAV Midt-Agders årsrapport for 2021 er det forskjeller mellom kommunene i samarbeidet i hvor mye økonomisk sosialhjelp som utbetales. Det fremgår at dette i hovedsak skyldes ulike sosiale, matrielle og demografiske forhold i kommunene. Spesielt i kommuner med få innbyggere, vil små endringer i antall enkeltfamilier og enkeltinnbyggere som strever sosialt og økonomisk, få relativt stor betydning

for hvor mye stønad som utbetales. Tabellen viser utbetalinger fordelt på kommunene i samarbeidet i 2021, 2020 tallene er satt i parentes.

³² Rundskriv til lov om sosiale tjenester i NAV, hentet fra https://lovdata.no/nav/rundskriv/r35-00#KAPITTEL_3-2

³³ Bufdir, *Barn i lavinntektsfamilier*, hentet fra https://www.bufdir.no/Familie/Fattigdom/Ny_Barnefattigdom_i_Norge/

³⁴ Rundskriv til lov om sosiale tjenester i NAV, hentet fra <https://lovdata.no/nav/rundskriv/r35-00#ref/lov/2009-12-18-131/%C2%A718>

NAV Midt-Agder har analysert utviklingen i tiltakene innenfor økonomisk sosialhjelp. Denne oversikten gjelder samlet for alle kommunene som deltar i samarbeidet:

	Livsopphold	Husleie	Strøm	Misligholdte garantier	Midlertidig botilbud	Nødhjelp	Tannbehandling	Helsetjenester
2021	5 439 709	3 808 539	1 094 458	135 284	71 680	75 470	1 131 196	68 450
2020	5 777 095	4 295 874	524 269	17 000	137 138	123 977	684 513	52 184

Oversikten viser at faktiske kostnader til livsopphold (mat og andre nødvendige daglige produkter) har gått ned i 2021 sammenlignet med 2020. Kostnader til strøm og tannlegebehandling har imidlertid økt betydelig.

NAV Midt-Agder forteller i samtale med revisjonen at de i 2022 ikke har sett en økning i antall som søker om økonomisk sosialhjelp, men de ser at de som søker har høyere utgifter enn tidligere³⁵.

NAV Midt-Agder har gjort et foreløpig estimat for 2022, pr 1.11.2022. Som ser slik ut:

	Livsopphold	Husleie	Strøm	Garantier	Midlertidig botilbud	Nødhjelp	Tannbehandling	Helsetjenester
2022	5 500 000	3 700 000	2 100 000	100 000	200 000	250 000	900 000	100 000

Det presiseres at tallene er høyst usikre. Dette estimatet viser en betydelig økning i søkerens strømutfgifter og nødhjelp.

NAV Midt-Agder påpeker at det i Iveland er større trykk på sosiale tjenester enn i de øvrige kommunene, og flere har mottatt stønad over tid. Det er mange, særlig unge og barnefamilier, på arbeidsavklaringspenger (AAP). Da er ofte økonomisk sosialhjelp en supplerende ytelse.

5.3.2 Gjennomgang av enkeltsaker

Revisjonen har gjennomgått noen enkeltsaker for å se i hvilken grad barn og unges behov blir ivaretatt i behandlingen av søknad om økonomisk stønad. Vi har gjennomgått til sammen 25 vedtak om økonomisk sosialhjelp fra perioden 2020-2022. Vi har både sett på ordinære søknader og søknader om nødhjelp. Hensikten med gjennomgangen har vært å undersøke hvorvidt barn og unges behov har blitt ivaretatt i behandlingen.

Det er viktig å huske at vi ved gjennomgangen av enkeltsakene ikke har sett nærmere på alle forhold som knytter seg til saksbehandlingen av saken. I gjennomgangen har vi hatt fokus på om kommunen sikrer en forsvarlig kartlegging og om det gjøres individuelle vurderinger for å innvilge eller avslå søknad om økonomisk stønad. Det er barn og unges behov som har blitt undersøkt spesielt.

³⁵ Samtalen fant sted 07.09.2022.

5.3.3 Kartlegging av barn og unges behov

Kommunen har ansvar for å yte økonomisk stønad til innbyggere som ikke kan sørge for eget livsopphold, jf. sosialtjenesteloven § 18. Den som ikke har tilstrekkelig med penger til å dekke levekostnader gjennom arbeid, egne midler eller ved å gjøre gjeldende økonomiske rettigheter, har krav på økonomisk stønad. Det fremgår videre av sosialtjenesteloven § 19 at kommunen i særlige tilfeller kan yte økonomisk hjelp til personer som trenger det for å kunne overvinne eller tilpasse seg en vanskelig livssituasjon, selv om vilkårene i § 18 ikke er til stede. Det presiseres i lovverket at dersom søker har forsørgeransvar, skal det tas særlig hensyn til barn og unges behov.

Avgjørelser om økonomisk stønad regnes som et enkeltvedtak, jf. sosialtjenesteloven § 41. Ved saksbehandlingen av søknader står derfor forvaltningslovens bestemmelser sentralt. Her fremgår det blant annet at en sak skal være tilstrekkelig opplyst før det tas en beslutning jf. forvaltningsloven § 17. Dette innebærer at NAV-kontoret må hente inn nødvendig informasjon før det treffes et vedtak i saken. Hvilke opplysninger som er nødvendige, vil avhenge av søkers situasjon og hva det søkes om. Av rundskriv til lov om sosiale tjenester³⁶ fremgår det at hvis søker har barn, kan det for eksempel være nødvendig å innhente nærmere opplysninger om barnets behov i tilknytning til sosialt samvær eller fritidsaktiviteter.

Statens helsetilsyn har besluttet at det skal gjennomføres et landsomfattende tilsyn med NAV-kontorenes ansvar for å ivareta barns behov når familien søker økonomisk stønad. Helsetilsynet har i denne forbindelse utarbeidet en veileder for tilsynet hvor det er gitt en rekke eksempler på hva som bør kartlegges³⁷.

Barnas særskilte behov og situasjon som må kartlegges (listen er ikke uttømmende):

- Antall barn og alder
- Sosial- og helsesituasjon – psykisk og fysisk
- Bosituasjon (eie/leie, antall rom, standard, beliggenhet og andre relevante forhold)
- Overgangs- og etableringsfase
- Omsorgssituasjon – samvær
- Familiens nettverk
- Kontakt med andre deler av kommunen/andre sektorer
- SFO/AKS/barnehage/annen barnepass
- Barnas skolesituasjon
- Fritidsaktiviteter
- Behov for utstyr (eks. PC og mobiltelefon) og klær
- Internettilgang og mobilabonnement
- Andre særlige behov (eks. bil)

Revisjonen har i sin gjennomgang av enkeltsaker sett nærmere på hvilken informasjon NAV-kontoret har om barn og unges situasjon.

³⁶ Rundskriv til Lov om sosiale tjenester i NAV, hentet fra <https://lovdata.no/nav/rundskriv/r35-00#ref/lov/2009-12-18-131/%C2%A743>

³⁷ Statens helsetilsyn, *Veileder for landsomfattende tilsyn 2022 -2023*, s. 14. Hentet fra https://www.helsetilsynet.no/globalassets/opplastinger/publikasjoner/internserien/2022/veileder_landsomfattende_tilsyn_sosiale_tjenester_internserien_4_2022.pdf

I sakene vi har gjennomgått, fremgår informasjonen om barn og unge i all hovedsak av selve søknadsskjemaet. I søknadsskjemaet skal søkeren oppgi hva det søkes om og gi en kort begrunnelse for dette. Videre skal det legges inn informasjon om antall barn, alder og kjønn, bo-situasjon, omsorgssituasjon og eventuelle utgifter til barna. I de fleste sakene revisjonen har gått gjennom, er det fra søker side gitt relativt lite informasjon om barnas særskilte behov / situasjon. Under punktet «utgifter knyttet til barn», blir dette oftest besvart med å vise til kostnader til barnehage eller SFO. I et par saker er det imidlertid gitt ytterligere opplysninger som knytter seg til barnas behov, for eksempel ved at det ble opplyst om at barna hadde behov for spesifikt utstyr knyttet til en fritidsaktivitet.

Det er imidlertid opp til NAV-kontoret å vurdere om saken er tilstrekkelig opplyst, jf. forvaltningsloven § 17. Dersom det ikke fremkommer tilstrekkelig informasjon av søknadsskjemaet til å fatte et vedtak i saken, må NAV-kontoret hente inn ytterligere informasjon. I de sakene revisjonen har gjennomgått, kan vi ikke se at NAV-kontoret har hentet inn ytterligere opplysninger om barnas behov / situasjon. I de gjennomgåtte sakene finnes det derfor ikke informasjon om barnas behov for klær, sko og utstyr, om de har spesielle behov knyttet til sosiale aktiviteter eller om de deltar på fritidsaktiviteter. Unntaket er i et par saker der søker selv har gitt spesifikk informasjon om at det er behov for nye vinterklær eller nye treningsklær / utstyr i forbindelse med fritidsaktiviteter.

I møte med NAV Midt-Agder stilte revisjonen spørsmål til saksbehandlingen av økonomisk stønad for personer med forsørgeransvar. NAV Midt-Agder forteller at hvis søker har barn, skal det undersøkes om barna deltar i aktiviteter. Ofte opplyser ikke søker om dette i søknaden, saksbehandler skal da ta kontakt med søker for å undersøke dette nærmere. Videre forteller NAV at de også tar kontakt med søker dersom søker har krysset av «ja» til at de har utgifter knyttet til barn - uten at de har spesifisert nærmere hva dette innebærer. Det påpekes imidlertid at det kan være vanskelig å komme i kontakt med søkeren når saksbehandler skal etterspørre supplerende informasjon, det kan være at søker ikke svarer på verken telefon eller e-post.

NAV Midt-Agder forteller videre at det er en del søkere som trenger hjelp / veiledning til å fylle ut søknaden. I disse tilfellene oppsøker søkerne velkomstsenteret, og ofte er det da lange samtaler med søker, blant annet om forhold som knytter seg til barnas behov / situasjon.

Det fremgår av rundskriv til lov om sosiale tjenester³⁸, at opplysningene i saken skal være skriftlig – enten dette er i form av innhentede dokumenter eller nedtegnelser i søknad eller øvrige saksdokumenter. Det foreligger ikke noe dokumentasjon i saksbehandlingssystemet som viser at NAV Midt-Agder har vært i kontakt med søker eller forsøkt å komme i kontakt med søker for å innhente ytterligere informasjon. Det foreligger heller ikke dokumentasjon på at det er foretatt kartlegging av barnas behov / situasjon når søker har fått bistand med søknaden på NAV-kontoret. NAV Midt-Agder forteller at de er klar over at relevante opplysninger skal nedtegnes i den enkelte sak, og at de trolig har et forbedringspotensial når det gjelder dokumentasjon.

³⁸ Rundskriv til lov om sosiale tjenester i NAV, hentet fra https://lovdata.no/nav/rundskriv/r35-00#KAPITTEL_6-3

5.4 Vurdering

Det fremgår videre av lovverket at hovedprinsippet for behandling av søknad om økonomisk stønad, er at det skal foretas *konkrete og individuelle vurderinger* av hjelpebehov, stønadsbeløp og stønadsform. NAV-kontoret har både rett og plikt til å foreta skjønnsmessige vurderinger i den enkelte sak. Det er utarbeidet statlig veiledende normer for økonomisk stønad, disse kan være et hjelpemiddel, men skal ikke erstatte den individuelle vurderingen³⁹. I NAV Midt-Agders årsrapport fremgår det at kontoret forholder seg til statlige veiledende normer for økonomisk sosialhjelp, samtidig som de skal ha individuelle vurderinger i hver enkelt sak⁴⁰.

Dersom det ikke er innhentet tilstrekkelig informasjon i saken, jf. forvaltningsloven § 17, vil det samtidig være vanskelig å foreta en individuell vurdering i saken samt vurdere størrelsen på stønadsbehovet. Som revisjonen har beskrevet i forrige avsnitt, er det i liten grad dokumentert at det er foretatt en kartlegging av barn og unges behov i den enkelte sak. Opplysninger som eventuelt har blitt innhentet via telefon eller ved oppmøte på NAV-kontoret, fremkommer ikke av selve vedtaket i saken. Revisjonens gjennomgang viser at vedtakene ofte er standardiserte, og at barn og unges behov ikke vektlegges i selve vurderingen, jf rundskriv sosialtjenesteloven § 4⁴¹. I de få sakene der søker selv har oppgitt spesielle forhold knyttet til behov for klær eller utstyr til barna, er det imidlertid foretatt mer konkrete og individuelle vurderinger av NAV Midt-Agder.

Videre viser revisjonens gjennomgang av enkeltsaker at det i all hovedsak er brukt veiledende satser for barnetillegg. Disse satsene skal være veiledende, og det fremkommer ikke at det er foretatt noen vurdering av hvorfor dette beløpet er gitt og om standardsatsen er dekkende. Vi ser at det i sakene gis lite ekstra utover veiledende sats. I de få sakene der søker har oppgitt at det er behov for ekstra klær eller utstyr til barna, har det derimot blitt gitt ekstra stønad.

5.4.1 Internkontroll

Det fremgår av sosialtjenesteloven § 5 at kommunen skal ha en internkontroll, jf. kommunelovens § 25-1. Dette innebærer at kommunen skal ha nødvendige rutiner og prosedyrer for å avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik.

Det er kommunedirektøren som er ansvarlig for internkontrollen. Kommunedirektøren har delegert den løpende kontrollen til den enkelte enhetsleder. NAV Midt-Agder er et interkommunalt samarbeid, hvor Vennesla kommune er vertskommune. Det er dermed kommunedirektøren i Vennesla som har ansvar for å følge opp internkontrollen. Det fremgår av kommuneloven § 25-1 at internkontroll skal dokumenteres.

Leder i NAV Midt-Agder skriver i en e-post til revisjonene⁴² at alle vedtak har totrinnsbehandling. Det er fagansvarlig som har ansvar for denne kontrollen. Revisjonen finner at alle vedtak har to signaturer. Det foreligger ingen dokumentasjon på hva som er

³⁹ Rundskriv til lov om sosiale tjenester i NAV, hentet fra <https://lovdata.no/nav/rundskriv/r35-00#ref/lov/2009-12-18-131/%C2%A718>

⁴⁰ NAV Midt-Agder, *Årsrapport for 2021 – Drift, fagområder og stønadsområder – samlet*, hentet fra <http://159.171.48.136/elnn-synlveland/DmbHandling/ShowDmbHandlingDocument?dmbId=1773&caseType=CasesFremlegg®istryEntryId=34782>

⁴¹ Rundskriv til lov om sosiale tjenester i NAV, hentet fra https://lovdata.no/nav/rundskriv/r35-00#KAPITTEL_3-2

⁴² E-post mottatt av revisjonen 18.09.22.

gjort av hver enkelt saksbehandler. Leder forteller at det ikke er lagt oppdaterte internkontrolldokumenter etter at kommunene gikk sammen i NAV Midt-Agder. Det fremstår for revisjonen som om det er noe uklart hvordan kommunen skal følges opp og dokumentere internkontrollen.

Revisjonen finner ikke dokumentasjon på internkontroll utover to signaturer på vedtak.

5.5 Oppsummering og vurdering

Revisjonen har i denne delen av rapporten sett nærmere på saksbehandlingen av søknader om økonomisk stønad for personer med forsørgeransvar. Kommunen (NAV) er ansvarlig for å yte økonomisk stønad til personer som ikke kan sørge for eget livsopphold, jf. sosialtjenesteloven §§ 18 og 19. Det er presisert i rundskrivet til loven at det særlig skal tas hensyn til barn og unges behov. Barn og unge skal sikres en trygg oppvekst og kunne delta i alminnelige skole- og fritidsaktiviteter, uavhengig av om foreldrene har en vanskelig økonomisk situasjon. Revisjonen har undersøkt hvordan dette har blitt ivaretatt av NAV Midt-Agder ved å gjennomgå utvalgte enkeltsaker.

Revisjonens gjennomgang viser i korte trekk at det er mangler ved kartleggingen av barn og unges behov / situasjon, jf. forvaltningsloven § 17. Det er i liten grad dokumentert at det er foretatt konkrete og individuelle vurderinger av barnas behov i den enkelte sak. Dette øker risiko for feil, og at familiens behov ikke blir tilstrekkelig ivaretatt i saksbehandlingen.

NAV Midt-Agder har ikke utarbeidet egne rutiner / retningslinjer for saksbehandlingen av økonomisk stønad etter sosialtjenestelovens §§ 18 og 19. Det foreligger ingen konkret plan / rutine for hvordan internkontroll skal utføres og dokumenteres. Vedtakene om økonomisk sosialhjelp foretas gjennom en to-trinns prosess som kontroll. Det fremgår ikke av saksdokumenter hva som er blitt gjort av de ulike saksbehandlerne. Økt fokus på internkontroll, etter kommunelovens § 25-1, i form av rutiner og sjekklister vil kunne bidra til å sikre og dokumentere at NAV Midt-Agder leverer forsvarlige tjenester etter sosialtjenesteloven § 4.

Revisjonen vurderer at det er behov for å styrke fokuset på barn og unges behov i behandlingen av søknad om økonomisk sosialhjelp. Revisjonen vurderer at internkontrollen bør styrkes og dokumenteres.

Revisjonen konkluderer at barn og unges behov i liten grad hensyntas i behandlingen av søknad om økonomisk sosial hjelp.

5.6 Oppfølging av vedtatte planer, mål og tiltak.

5.6.1 Innledning

Regjeringen har lenge hatt som uttalt mål at den ønsker å få bort barnefattigdom. Regjeringen har utarbeidet flere strategier for hvordan dette målet skal nås. Regjeringen er veldig tydelig på at barnefattigdom er en kompleks utfordring. Det gjør at det ofte er behov for at kommunen ser på komplekse løsninger. Regjeringens strategi, sammen med Bufdir sin rapport, er tydelig på at fattigdomsbekjempelse må foregå på tvers av sektorer. Strategiene legger vekt på økt deltakelse for barn, unge og foreldre på arenaer som barnehage, skole, SFO, fritidsaktiviteter og i arbeidslivet. Som nevnt tidligere så er fokuset til revisjonen barneperspektivet. Vi tar dermed ikke med noe om deltakelse i arbeidslivet for de voksne.

Å forebygge barnefattigdom og utjevne sosial ulikhet er et sentralt mål for Iveland kommune, dette fremgår av flere kommunale styringsdokumenter. I denne delen av rapporten undersøker revisjonen følgende problemstilling;

I hvilken grad har mål og tiltak for å forebygge og bekjempe barnefattigdom blitt fulgt opp av Iveland kommune?

Revisjonen vil belyse hvordan Iveland kommune jobber for å forebygge og bekjempe barnefattigdom. Barnefattigdom er, som nevnt, et komplekst og sammensatt tema, og det er flere tjenesteområder som er involvert i arbeidet for å forebygge og bekjempe barnefattigdom. For å lykkes bedre i arbeidet, er det ofte behov for samarbeid på tvers av sektorer og tjenester. Revisjonen har i arbeidet med rapporten hatt samtaler med flere kommunale tjenester, i tillegg til at vi har snakket med deler av frivilligheten i kommunen. Vi har også sett nærmere på ulike kommunale dokumenter og planer som er relevante for tematikken.

Vi vil videre belyse revisjonskriteriene, se på organiseringen av Iveland kommune og hvordan de ulike tjenesteområdene har jobbet med mål og tiltak for å forebygge og bekjempe barnefattigdom. Til slutt vil vi se på samarbeidet på tvers av enhetene i kommunen og kommunens samarbeid med frivilligheten.

5.6.2 Mål og tiltak for å forebygge og bekjempe barnefattigdom i Iveland kommune

Som beskrevet i denne rapportens kapittel 3.2 så vil revisjonene besvare problemstillingen ovenfor ved bruk av mål og tiltak som er beskrevet i kommunens egne planer. De tiltakene som er formulert her har vært tema for intervju med kommunens ulike enheter og frivilligheten. Revisjonen har tatt utgangspunkt i barneperspektivet, og kun sett på de mål og tiltak som er rettet direkte mot barn og unge.

I kommuneplanen, *Iveland kommune fram mot 2026*, trekkes det frem i samfunnsdelen, som mål, at alle: «*barn og unge i Iveland opplever å ha gode oppvekstvilkår*». I planen er det beskrevet ulike tiltak for å nå dette målet.

I kommuneplanens samfunnsdel første tema er det trukket frem ulike tiltak for å sikre alle barn og unge har grunnleggende ferdigheter som gjør dem kompetente for videre utdanning og arbeidsliv. Det kommer frem i kommuneplanen at oppvekstsektoren skal

ha fokus på å stimulere barn og unge til å fullføre videregående skole, ta høyere utdanning og komme seg inn i arbeidslivet.

Kommuneplanens samfunnsdel andre tema har som overordnet mål at innbyggerne i Iveland kommune opplever levevilkår og folkehelse minst på nivå med landsgjennomsnittet. En strategi her er at kommunen skal tilrettelegge for en aktiv og meningsfylt fritid i samarbeid med frivillige organisasjoner. Kommunen ønsker tilrettelegging og tiltak for tidlig intervensjon for utjevning av sosial ulikhet i helse og velferd.

Videre vil revisjonen se på målene i *Handlingsplan for folkehelse i Iveland kommune år 2020*. Som beskrevet i kapittel 3.2 så er det handlingsplanens fjerde tema; *Utjevne sosial ulikhet*, som er relevant for denne rapporten. I denne planen er det listet opp seks tiltak for å nå de tre overordna målene som beskrevet i kapittel 3.2. Av disse tiltakene har revisjonen sett på de tiltakene som er rettet mot barn og unge:

- «Årlige besøk i ungdomsskolen av lokale foreldre som har utdanning og jobb. Målet er å snakke varmt om utdanning og økt kompetanse.
- Utforske muligheten om å tilby/starte opp et fysisk aktivitetstilbud til unge utføre gjennom frisklivssentralen.
- Gratis ferietilbud til barn, ungdom og familier i samarbeid med Kilandsenteret.
- Øke bruk av utstys bua (gratis utlån av turutstyr til helårsbruk).
- Ivareta engasjement blant lokale initiativtakere. Bidra med støtte til å søke prosjektmidler fra folkehelsefondet»⁴³.

Iveland kommune har en *Handlingsplan for å forebygge barnefattigdom i Iveland kommune*. Denne handlingsplanen er forankret i FNs barnekonvensjon. Denne handlingsplanen trekker frem en arbeidsmetode. Her deles tilnærmingen til fattigdomsproblematikken i to. Den ene arbeidsmetoden retter seg mot å forhindre fattigdom, gjennom å tilby økonomisk veiledning til familiene og hjelpe dem til å kunne leve uavhengig av det offentlige hjelpeapparatet. Den andre arbeidsmetoden handler om å sørge for at barn skal få gode opplevelser og en meningsfull fritid, uavhengig av foreldrenes økonomiske situasjon. Det er i handlingsplanen trukket frem en *aktivitetspakke*.

Disse planene har vært tema for samtale med kommunens ansatte i de ulike sektorene og med frivilligheten.

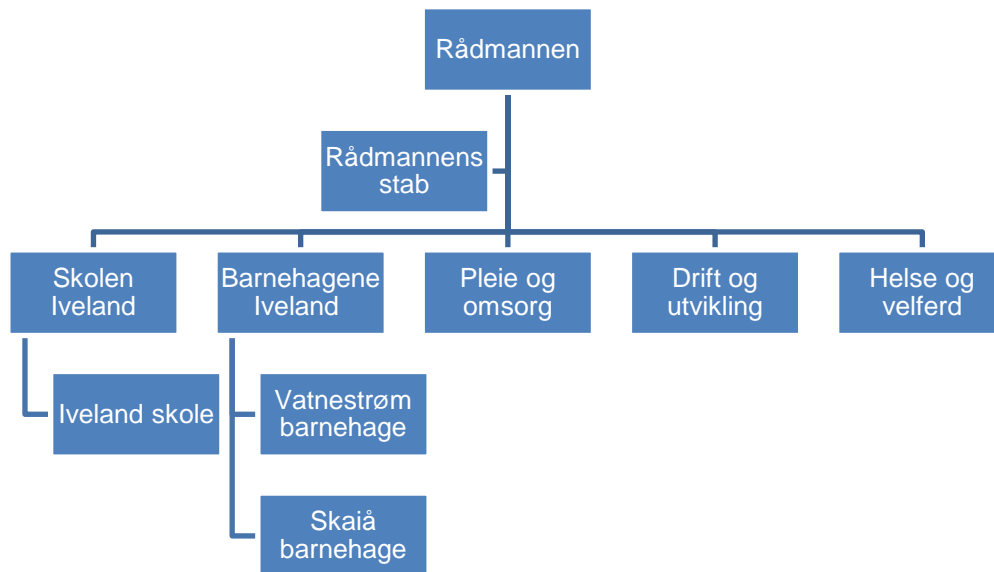
Revisjonen har også sett på tverrfaglig samarbeid. Fattigdomsproblematikken er sammensatt og det er dermed ofte behov for at flere jobber sammen for å finne løsninger på problematikken, jf. Bufdir sin veileder for *tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom*. Iveland kommunestyre vedtok 10.februar 2022, sak 3/22, *Plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggelse innsats for barn, unge og familier i Iveland Kommune 2022-2026*. Dette arbeidet vil bli sett på i denne rapportens kapittel 5.9.

Videre vil revisjonene vise en oversikt over organiseringen og vise til tiltak som er iverksatt av de ulike enhetene og frivilligheten i kommunen.

⁴³ Iveland kommune, *Handlingsplan for folkehelse i Iveland kommune år 2020*, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/get-file.php/4704607.2242.tutpwpzziljpb7/Handlingsplan+folkehelse+2020.pdf>

5.6.3 Organiseringen i Iveland kommune

Tjenesteytingen i Iveland er organisert i seks enheter:

Revisjonene vil i det kommende se på hvordan de ulike enhetene jobber med tiltakene for å nå målene i kommunens planer.

5.7 Data

Dette kapittelet vil ta for seg data innsamlet gjennom samtale med ansatte i kommunen og frivilligheten. Fokuset for disse samtalene har vært å få kartlagt tiltakene som er iverksatt for å nå målene i kommuneplanene, jf. kapittel 3.2 og 5.6.2

5.7.1 Tiltak i barnehage og skole

Oppvekst er et svært viktig satsingsområde for Iveland kommune. Barnehagene og skolen i Iveland spiller en sentral rolle i forebygging og bekjempelse av barnefattigdom i kommunen. Det fremkommer av regjeringens samarbeidsstrategi for barn og unge i lavinntektsfamilier at:

«Det er viktig at alle barn og unge har de samme mulighetene til å delta på de viktigste arenaene i samfunnet. Gjennom å delta i barnehage, skolefritidsordninger og fritidsaktiviteter utvikler barna sosiale ferdigheter, relasjoner og nettverk. Deltagelse gir sosial og kulturell kompetanse som etterspørres i dagens samfunn. Forskning viser at barn i familier med lav inntekt deltar i mindre grad enn andre barn på flere av disse arenaene. Lavere deltagelse kan føre til at man får færre muligheter senere i livet, og det kan i verste fall bidra til utenforskap og marginalisering. Dette er en stor utfordring, både for samfunnet og for de som rammes. Aktiv deltagelse kan føre til at barn i lavinntektsfamilier bryter dette mønsteret og at man dermed unngår at problemene overføres fra en generasjon til den neste.»⁴⁴

⁴⁴ Like muligheter i oppveksten, regjeringen samarbeidsstrategi for barn og ungdom i lavinntektsfamilier, s. 16-17, hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/bb45eed3479549719fb14c78eba35bd4/strategi-mot-barnefattigdom_web.pdf

Iveland har to barnehager og en skole, se organisasjonskart i kapittel 5.6.3. Både barnehagene, skolen og rådgiver oppvekst forteller at kommunen har stort fokus på barnefattigdomsproblematikken. De forteller at de jobber på forskjellige måter med problematikken. De arbeider med tiltak for å dempe konsekvensene for barn som lever i familier med lavinntekt, og tiltak som forebygger og bekjemper at barn og unge selv havner i lavinntekt.

Barnehagene og skolen jobber aktivt med gode relasjoner til familiene. De som er i kontakt med familiene opplever ofte at det er vanskelig å få informasjon om familiens økonomiske situasjon. Det kan dermed være vanskelig å avdekke hvem som trenger ekstra hjelp og ikke. En ansatt på skolen opplever å ha god relasjon til familier som sliter og opplever at kontakten dem imellom ikke er stigmatiserende.

Stigmatisering blir trukket frem som en utfordring av kommunen. De opplever ingen familier som selv tar initiativ til å fortelle at de trenger noe ekstra på grunn av sin økonomiske situasjon. Skolen opplever at økonomi er av liten betydning for elevene.

«Det er ikke noe merkepress på skolen, slik det gjerne kan være i større byer og på større skoler,» sier en ansatt på skolen.

Både barnehagene og skolen opplyser å ha mange «her og nå»-tiltak. Som for eksempel klær til utlån, mat som kjøpes inn og gis til barn som kommer uten niste. Alle kjenner til kommunens «utstyrsbua», som låner ut utstyr gratis. De henviser og markedsfører den til alle. Det kommer frem i intervjuene at hele kommunen har fokus på å ikke ha tiltak som virker stigmatiserende. I barnehagen får alle foreldre opplyst at det er muligheter for å søke om redusert foreldrebetaling og skolen driftes etter gratisprinsippet. Barnehagen har også sluttet med arrangementer som fører til et press om å bruke mer penger, som for eksempel «vise dag».

Skolen opplyser at de sørger for at elevene har alt av nødvendig utstyr. Skolen har i tillegg en ordning hvor ungdom får ta mopedlappen gjennom skolen (dette ligger det politisk vedtak på, og følger med midler til). Skolen arrangerer også trafikalt grunnkurs og leier inn opplæring til mørkekjøring. Kommunen vet at transport er en utfordring for ungdommene i kommunen.

Når skolen har arrangert «ski-dag» og noen av barna har lyst til å renne i bakken, så har skolen betalt for dette. Skolen forteller at det er for tidkrevende å be NAV om midler til de elevene det gjelder.

Det snakkes om økonomi og viktigheten av utdanning og arbeid jevnlig med barnehagebarn og på skolen. Alle elever i 10. klasse får tilbud om en ukes sommerjobb i kommunen, skolen organiserer dette, men betaler ikke for det⁴⁵. Dette ses på som en del av det langsiktige arbeidet. Det kommer frem at det er rådgiver oppvekst som jobber mest langsiktig, gjennom utvikling av kommunale planer.

Rådgiver oppvekst har vært involvert i utarbeidelsen av mål og tiltak som står i kommunedelplanen *Kvalifisert for fremtida 2022*. Det blir trukket frem viktigheten av at det følger med midler i kommunens budsjett til å følge opp denne planen.

⁴⁵ Kommunen betaler for dette.

5.7.2 Tiltak i helse og velferd

Inn under enhet for helse og velferd er det flere tjenester som er relevante med hensyn til barnefattigheds tematikken, blant annet NAV, psykisk helse, flykningtjenesten, folkehelsekoordinator og helsestasjon / skolehelsetjeneste.

Helse

Helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom har en sentral rolle i å kunne identifisere barn og unge som står i risiko for å oppleve negative konsekvenser av fattigdom. Disse helsetjenestene har både et forebyggende mandat og et «tidlig-inn-perspektiv»⁴⁶.

Helsestasjonen er for barn 0-5 år og deres foreldre. De ansatte på helsestasjonen møter gravide, foreldre og barn, og har mulighet til å gjennomføre hjemmebesøk. Helsestasjonen er den eneste offentlige helsetjenesten som møter barnet regelmessig det første leveåret, og har derfor en sentral rolle som barnets sikkerhetsnett⁴⁷. Regelmessige møter mellom helsepersonell og familier skaper et tillitsforhold som gir helsepersonell mulighet til å komme tidlig inn – styrke, veilede og støtte foreldrene i foreldrerollen. Ved å ha fokus på fattigdom som påvirkningsfaktor på helsen når helsestasjonen følger barns fysiske og psykososiale utvikling, kan de både bidra til å forebygge negative konsekvenser av fattigdom, samt identifisere barn som opplever konsekvenser av fattigdom.

Helsestasjonen på Iveland har pr.01.07.21⁴⁸:

- To helsesykepleiere (50 % og 70 %) med ansvarsområde 0-5 år og skolehelsetjenesten 1-10 klasse.
- Jordmor 30 %, til stede en dag i uka og 10 % tilpasset hjemmebesøk
- Helsestasjonslege 10 % stilling.

Helsestasjonen forteller at det eksisterer et tverrfaglig familieteam som skal ta hovedansvaret for familiene, altså kartlegger og henviser ut fra problemstilling. Problemstillingene handler ofte om økonomi. Helsestasjonen forteller at det blir mye «her og nå problemer» som løses, fremfor et langsiktig arbeid. Det tverrfaglige familieteamet er en pilot som det er lagt inn forslag til i *Kvalifisert for fremtida 2022*. Som pilot har det ikke fulgt økonomiske midler med. Det forventes å følge med midler når *Kvalifisert for fremtida 2022* er vedtatt⁴⁹.

Videre opplyser helsestasjonene at de har et universelt tiltak rettet mot barnefattigdom for alle i kommunen, det heter «*Sammen Iveland*». De ansatte på helsestasjonen opplever at økonomiske problemer ikke er noe familien selv forteller om i møte med helsepersonell. Det samme opplever psykisk helse og flykningtjenesten.

Psykisk helse og flykningtjenesten jobber primært med voksne. Men de kjenner til at kommunene for eksempel dekker en fritidsaktivitet for flykningbarn de to første årene fra de er 6 år og oppover, et tilbud de passer på å informere om.

⁴⁶ Bufdir, *Fattigdom – Veileder for tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom*, hentet fra https://bufdir.no/fagstotte/produkter/fattigdom_veileder_for_tverrsektorielt_arbeid_for_barn_som_lever_i_fattigdom/

⁴⁷ Ibid.

⁴⁸ Iveland kommune, *Virksomhetsplan for Iveland helsestasjon og skolehelsetjeneste*, s. 8, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/kommunale-planer.294787.no.html>

⁴⁹ I budsjettet for 2023 er det foreslått en tiltakspakke på 100 000 kr til familieteam, hentet fra [file:///C:/Users/AKO-an1207/Downloads/R%C3%A5dmannens+forslag+2023-2026+-+hele+dokumentet%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/AKO-an1207/Downloads/R%C3%A5dmannens+forslag+2023-2026+-+hele+dokumentet%20(1).pdf)

Folkehelsekoordinator arrangerer et fysisk aktivitetstilbud til unge uføre og andre brukere i kommunen gjennom Frisklivssentralen. Dette er primært et tilbud rettet mot voksne.

Tjenestene trekker frem mangel på offentlig transport som en utfordring, både knyttet til arbeidsliv, men mest relevant for denne rapporten er utfordringen knyttet til barns deltakelse i fritidsaktiviteter. Tjenestene er opptatt av at både foreldre og barn har godt av å delta på aktiviteter. Det trekkes også frem at foreldre er viktige bidragsyttere til fritidsaktiviteter i Iveland.

De ansatte i kommunen forteller at ressurser er en stor utfordring. Noen av de ansatte opplever å få flere og flere oppgaver. De savner tilstrekkelig med midler for å kunne jobbe mer målrettet enn de gjør i dag. Det presiseres i *Kvalifisert for fremtida 2022* hva som trengs av midler. Det forventes av de ansatte i helsetjenestene at politikerne følger opp planen med midler i budsjettet.

Tjenestene opplever at mange ansatte strekker seg langt og ofte ut over det som kan forventes, men at kommunen mangler spisskompetanse på mange felt for å møte problemstillingen på en helhetlig måte. Flere ansatte i tjenestene trekker frem at Iveland skal være en generalistkommune som en mulig forklaring på mangelen på spisskompetanse.

Velferd

Arbeids- og velferdsforvaltningen (NAV) skal innenfor sitt ansvarsområde bidra til å forebygge og redusere fattigdom, fremme sosial inkludering og bygge et sterkere sosialt sikkerhetsnett⁵⁰.

NAV forvalter ulike sosialtjenester, blant annet:

- **Opplysning, råd og veiledning:** Kommunen skal gi opplysning, råd og veiledning som kan bidra til å løse eller forebygge sosiale problemer.
- **Økonomisk stønad:** De som ikke kan sørge for sitt livsopphold gjennom arbeid eller økonomiske rettigheter, har krav på økonomisk stønad. Det skal tas særlig hensyn til barns behov. Utgifter til barn og unge kan være en del av livsoppholdet, selv om tilsvarende utgifter til voksne ikke er det.

I tillegg til å gi støtte i form av økonomisk sosialhjelp som vi har omtalt i denne rapportens andre problemstilling, har også NAV andre virkemidler som er sentrale for å kunne bidra til å bekjempe barnefattigdom – for eksempel opplysning, råd og veiledning.

Slik det fremgår av rapportens avgrensning i kapittel 1.5, har revisjonen valgt å legge et barneperspektiv til grunn for denne rapporten. Dette innebærer at vi ikke vil se grundig på hvordan kommunen jobber for å få voksne ut i arbeid og aktivitet. Styrket inntektssituasjon for de voksne er det viktigste virkemidlet for å løfte barn og familier ut av fattigdom, og det er derfor nødvendig å si noe om hvordan NAV opplever situasjonen i forhold til de voksne;

⁵⁰ Bufdir, *Fattigdom – Veileder for tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom*, hentet fra https://www.bufdir.no/fags-totte/produkter/fattigdom_veileder_for_tverrsektorielt_arbeid_for_barn_som_lever_i_fattigdom/

NAV Midt-Agder forteller i samtale med revisjonene at flere av de voksne i Iveland i større grad enn i nabokommunene er utenfor arbeidslivet. Dette er en problematikk som de opplever som todelt; Iveland kommune har bosatt mange store barnefamilier med flyktningbakgrunn, hvor kvinnen er hjemme med barna, mens mennene strever med å komme ut i arbeid. Den andre delen av problematikken er knyttet til fattigdom som går i arv mellom generasjoner.

NAV Midt-Agder opplever at avstandene i Iveland er store og at manglende transporttilbud gjør det vanskelig å få voksne som ikke disponerer egen bil ut i arbeid. Iveland kommune skiller seg her fra nabokommunene da innbyggerne i nabokommuner flytter til mer sentrale strøk for å få arbeid. Dette skjer ikke i Iveland. NAV Midt-Agder peker på kostnad knyttet til bolig som mulig årsak. Som en ansatt sier:

«Det er billig å bo i Iveland».

Transporttilbudet kan også gjøre det vanskelig for noen barn og unge å delta på fritidsaktiviteter.

NAV Midt-Agder peker også på at de voksne sliter med gjeld, lavt utdanningsnivå og at det er mange ressursvake i kommunen. NAVs veiledere opplever at noen innbyggere oppsøker velkomstsenteret kun for å slå av en prat. Iveland har også en høyere andel uføre, sammenlignet med resten av landet. De uføre må selv ta kontakt med NAV / kommunen for å komme tilbake i arbeid og aktivitet.

NAV Midt-Agder forteller også at når de forsøker å ta kontakt med sine brukere for å få informasjon om for eksempel barnets behov i en søknad om sosialhjelp så mottar de ofte ingen respons fra de voksne, hverken på telefon eller e-post.

NAV Midt-Agder jobber primært opp mot de voksne. De tilbys økonomisk rådgivning og veiledning, men NAV opplever at mange av de som takker ja til dette ikke møter opp til avtalene sine. NAV Midt-Agder er usikker på årsaken til dette. De strever også her med å få tak i familiene. Det gis videre informasjon og mulighet til å søke om startlån slik at familier kan få et fast bosted.

NAV informerer revisjonen om at de får ulike tilbakemeldinger, hvor noen opplever at NAV driver med for lite utadrettet virksomhet, mens andre opplever at NAV er på tilbudssiden.

5.7.3 Tiltak i kultur og fritid

Å delta i fritidsaktiviteter er viktig for barn og unge, og har betydning for en god oppvekst. Fritidsaktivitet gir blant annet barn og unges muligheter til å utvikle sosiale ferdigheter og er sentralt for sosial inkludering. Barn og unge som har foreldre med høy inntekt og høy utdanning deltar oftere i fritidsaktiviteter, enn barn og unge med foreldre med lavinntekt og lav / ingen utdanning.

Kommunen

Iveland kommune har en ansatt i ca. 30% stilling på kulturfeltet. Vedkommende har da ansvar for biblioteket, kulturskolen, er sekretær for ungdomsrådet, kontakt med frivilligheten og noe ansvar for «utstyrsbua».

Iveland kommune arrangerer ulike ferie- og fritidstilbud for barn og unge som er gratis. I sommer fikk rådgiver oppvekst midler til å arrangere flere fritidstilbud gjennom sommerferien, kulturenheten bidro da med markedsføring. Dette var et tilbud som gikk ut til alle og som fikk god respons. Kommunens ansatt forteller:

«Det er jo noe usikkert om de som trenger det mest, var de som benyttet seg av tilbudet».

Denne høsten tar kommunen barn og unge med på paintball, som et sosialt tilbud.

Kulturenheten forteller at de sammen med Vennesla kommune drifter ungdomsklubben Moonlight. Der treffes ungdom hver torsdag og annen hver fredag. Blåkors har tidligere driftet et busstilbud, men dette har falt bort. Dermed er ungdommene i Iveland avhengig av at foreldre kan kjøre. Moonlight driver forebyggende arbeid i forhold til rus, kriminalitet, psykisk helse og er generelt for de som er i risikogruppen for å havne i utenforskap. I tillegg til det faste opplegget, tilbys det aktiviteter og turer som ungdommene har mulighet til å delta på i skoleferier og enkelte helligdager⁵¹.

Kulturskolen er også en del av kommunenes tilbud. Iveland kommune kjøper da plasser på kulturskolen som driftes av Vennesla kommune. Iveland kommune har seks plasser totalt. Kommunen forteller at dette tilbudet er for å ha et mer variert tilbud med aktiviteter til barn og unge i kommunen. 10% av utgiftene til kulturskolen dekkes av Iveland kommune, mens resten dekkes gjennom en elevkontingent.

Kommunen har en oversikt over lag og foreninger i kommunen med kontaktpersoner som ligger på kommunens hjemmeside. Rådgiver forteller at det er mange familier som benytter seg av kommunens frivillige lag og foreninger. Kommunen har ikke en fast formell arena hvor de treffer frivilligheten. Det er imidlertid en liten kommune og kommunene forteller at det åpner muligheten for mye uformell kontakt. Rådgiver forteller at det er mye uformell kontakt, som blant annet førte til at det ble fremmet forslag til kommunestyret om en «frivilligpott» som frivilligheten kunne søke på.⁵² Når revisjonen var i samtale med kulturenheten eksisterte det ikke noen kulturmidler som det kunne søkes på.

Kulturenheten forteller at ungdomsrådet er verdsatt i kommunen. Ungdomsrådet opplever å bli hørt av kommunestyret.

Kommunen har også «utstyrsbua». Her kan man få lånt sports- og fritidsutstyr gratis. Målsettingen med utstyrsbua er å få innbyggere i alle aldre ut i mer variert aktivitet. Kommunen har ifølge kulturenheten et spesielt fokus på barn og unge.

Kulturenheten kjenner godt til kommunedelplanen *Kvalifisert for fremtida 2022*, og at det her er en del mål og tiltak knyttet opp til barnefattighedsproblematikken. I samtalen med revisjonen trekkes det frem at internkontroll i kommunen vil være viktig for å sikre at denne planen blir fulgt opp i fremover.

⁵¹ Iveland kommune, *Høringsutkast; Kvalifisert for fremtida*, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/kvalifisert-for-framtida-hoering.6536310-433121.html>

⁵² Det ble vedtatt av kommunestyret 08.12.22 å bevilge penger til en frivilligpott, jf. sak 63/22.

Frivilligheten

Frivillig sektor kan bidra inn i arbeidet mot barnefattigdom på flere måter. Fritidsaktiviteter gir tilgang til opplevelser, mestring, venner og sosial tilhørighet. En stor del av fritidstilbudet i Iveland ivaretas i dag av frivillig sektor. Revisjonen har derfor valgt å snakke med noen aktører som er sentrale i dette arbeidet i Iveland kommune; ungdomslaget, frivilligsentralen, bedehuset og idrettslaget.

De frivillige forteller at de har fokus på å holde kostnader for deltakere nede. Det kommer frem i samtale med revisjonen at de kjenner godt til utfordringene kommunen har knyttet til levekårene til barn og unge i kommunen, og tar hensyn til dette når pris på medlemskap og arrangementer settes. Kommunen bidrar med gratis leie av idrettshallen og andre lokaler som kommunen disponerer. For eksempel så drifter idrettslaget treningssenteret, men kommunen betaler for lokalet i bytte mot at treningssenteret kan benyttes av kommunens fysioterapeut.

De frivillige forteller at det er ulike forklaringer på hvorfor barn og unge ikke deltar i fritidsaktiviteter. Mange fritidsaktiviteter forutsetter foreldreengasjement og foreldrefrivillighet. Flere av de frivillige sier at det er vanskelig å rekruttere til dugnad. Ungdomslaget forteller for eksempel at enkelte har nølt med medlemskap for å slippe å binde seg til eventuell dugnad. Idrettslaget forteller at det er mange som vil bidra, men at det kun er et fåtall som vil binde seg til noe fast. Idrettslaget trekker frem at tilbudet kunne blitt bedre med flere frivillige. Bedehuset forteller at deres arrangementer ofte er todelte. Aktiviteten kommer først og det religiøse etterpå. Dette gjør de slik at flere kan delta, uavhengig av religiøs tilhørighet.

Økonomien til familier kan prege betalingsevne og mange aktiviteter forutsetter transport. Frivilligsentralen forteller at de eier en minibuss som kommunen har lånt til aktiviteter for barn og unge. Frivilligsentralen har også spilt inn flere forslag til kommunen om hvordan transportutfordringen i kommunen kan løses. De foreslår å selv administrere både transporten og kjøregodtgjørelse, men at kommunen må bevilge midler til dette. Frivilligsentralen peker også på at det er viktig at disse midlene blir lett tilgjengelig, uten en lang søknadsprosess, slik at de som kjører på dugnad ikke må bære kostnaden selv.⁵³

Frivilligheten forteller at de ikke har noen oversikt over hvem som er fattige i kommunen. Dermed vil de ikke vite om tilbudene treffer riktig målgruppe når de tilbyr ulike aktiviteter. Idrettslaget forteller at de tidligere har hatt tilbud om å sponse sko til trening for de som trengte det, men at ingen henvendte seg for den hjelpen. Frivilligsentralen opplever det samme knyttet til å levere mat til familier. Stigmatisering ser for frivilligheten ut til å være en stor utfordring. Frivilligheten uttrykker at NAVs taushetsplikt er en utfordring når det gjelder å kunne hjelpe de som strever. De er dermed avhengig av at NAV forteller om tilbudene til de det er aktuelt for.

Frivilligheten kjenner godt til «utstyrsbua» og henviser alle til denne. De er bevisste på at dette markedsføres som et universelt tiltak, slik at det å bruke tjenesten ikke virker stigmatiserende. Det er noe variert hvor aktuelt det har vært å benytte seg av det utstyret som lånes ut til arrangementer og aktiviteter.

⁵³ Det ble vedtatt av kommunestyret 08.12.22 å bevilge penger til en minibuss, jf. sak 63/22.

Det er noe ulikt hvordan frivilligheten opplever kontakten med kommunen. Idrettslaget, bedehuset og frivilligsentralen forteller om et veldig tett samarbeid med kommunen og jevnlig kontakt med kommunens ansatte. Idrettslaget forteller at de tidligere har samarbeidet tett med SLT-koordinator og fått hjelp til å søke om bla. frifondsmidler. De opplyser videre at det samarbeidet har opphørt, da det har vært mye utskiftninger i stillingen som SLT-koordinator. Mens ungdomslaget ikke vet hvem de kan kontakte i kommunen for å komme med innspill eller spør om midler.

5.8 Vurdering

Revisjonen ser at alle enhetene i kommunen har tiltak for å gjøre en innsats for å forebygge og bekjempe barnefattigdom. Det er noen av tiltakene som er såkalte «her og nå»-tiltak og noen tiltak som er ment å virke langsiktig. «Her og nå»-tiltakene bærer mer preg av å dempe konsekvensen av barnefattigdom fremfor å forebygge og bekjempe barnefattigdom. Revisjonen vurderer at disse tiltakene er i tråd med Bufdirs veileder for tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom.

Når vi ser på kommunens plan, *Iveland kommune fram mot 2026*, så kan vi se at en del av tiltakene som er skissert her er blitt fulgt opp av administrasjonen. I oppvekst forteller de om fokuset på økonomi, utdanning og arbeid, som er i tråd med første tema i kommuneplanens samfunnsdel. Revisjonen ser gjennom samtale med helsestasjonen at det er tilrettelagt for tidlig intervensjon i familier for å utjevne sosial ulikhet i helse og velferd, som er i henhold til kommuneplanen. Helsestasjonene er i kontakt med småbarnsfamilier helt fra starten og fungerer som barnas sikkerhetsnett. Piloten *Familieteam* og *Sammen Iveland* er en videre styrking i dette arbeidet.

I *Handlingsplan for folkehelse i Iveland kommune år 2020* så er det skissert noen tiltak for å utjevne sosial ulikhet. Her finner revisjonen at tre av fem tiltak er blitt gjennomført. Revisjonen savner tiltaket årlige besøk i ungdomsskolen av foreldre som har utdanning og jobb. Deler av frivilligheten sier at de ikke vet hvem de kan henvende seg til for å få hjelp til å søke prosjektmidler fra folkehelsefondet. Idrettslaget er her et unntak som forteller at de tidligere har fått god hjelp til dette av SLT-koordinator, men at det i denne stillingen har vært noe utskiftninger og perioder uten ansatt. Det har gjort at det arbeidet fra idrettslagets side har falt bort.

Revisjonen finner at det er iverksatt et fysisk aktivitetstilbud for unge uføre gjennom frisklivssentralen, at kommunen har hatt et gratis ferietilbud til barn, ungdom og familier og at «utstyrsbua» markedsføres bredt i kommunen.

I *Handlingsplan for å forebygge barnefattigdom i Iveland kommune 2014* er den ene delen rettet mot voksne og dermed ikke så relevant for denne forvaltningsrevisjonen. Revisjonen merker seg at det tilbys økonomisk veiledning til familier med mål om å gjøre familier uavhengige av det offentlige hjelpeapparatet. Videre i handlingsplanen står det at barn og unge skal få gode opplevelser og en meningsfull fritid. Handlingsplanen trekker frem en *aktivitetspakke*. Revisjonen finner ikke noen aktivitetspakke i samtale med kommunen, men kommunen har flere tilbud for å gi barn og unge en meningsfull fritid. Kommunen har gratis ferie og fritidstilbud som blir arrangert. Ungdomsklubben Moonlight er også et slikt tiltak i regi av kommunen. Kommunens tilbud om gratis leie av lokaler til idrettslaget og andre arrangementer tolkes av revisjonene som kommunens bidrag i å sikre barn og unge gode opplevelser og en meningsfull

fritid. Flyktning tjenesten forteller at kommunen dekker en fritidsaktivitet for flyktning-barn de to første årene, fra fylte 6 år og oppover. Revisjonen vurderer dette til å være innholdet i en skissert aktivitetspakke, selv om dette begrepet er uteblitt.

Gjennom samtalene med revisjonen kommer det frem at alle aktører ser positivt på den nye kommunedelplanen, *Kvalifisert for fremtida 2022*. Flere påpeker viktigheten av denne planen, og at den følges opp i budsjettene.

5.9 Tverrfaglig samarbeid

Barnefattigdom er, som nevnt, en kompleks og sammensatt problematikk. Flere tjenester spiller en rolle i arbeidet for å bekjempe og forebygge barnefattigdom. For å lykkes med arbeidet kreves det imidlertid samarbeid og nettverk mellom kommunale tjenester og frivilligheten⁵⁴.

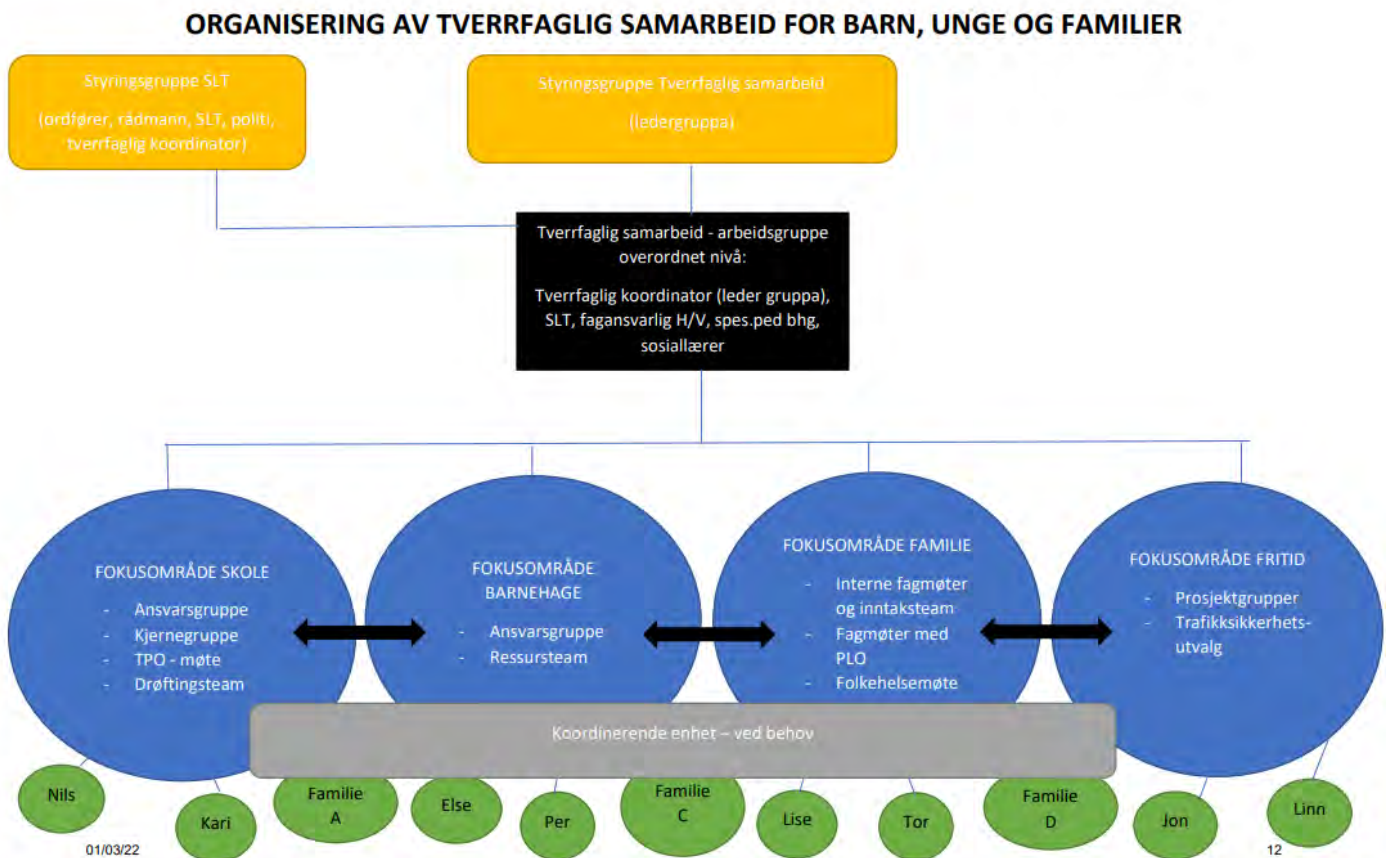
Iveland kommune vedtok i februar 2022 plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats for barn, unge og familier i Iveland kommune. Hensikten med planen er ifølge kommunen todelt;

1. *Oppfylle lovkrav og et godt tjenestetilbud på området forebyggende innsats for barn, unge og deres familier*
2. *Systematisere det tverrfaglige samarbeidet slik at dette blir best mulig både på et overordnet kommunalt plan, og i arbeidet med enkeltindivider og familier⁵⁵.*

⁵⁴ Bufdir, Veileder for tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom, hentet fra https://bufdir.no/fagstotte/produkter/fattigdom_veileder_for_tverrsektorielt_arbeid_for_barn_som_lever_i_fattigdom/

⁵⁵ Iveland kommune, Saksfremlegg plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats 2022 – 2026, hentet fra <http://159.171.48.136/eInnsynIveland/DmbHandling/ShowDmbHandlingDocument?dmbld=1711&caseType=CasesFremlegg®istryEntryId=33243>

I planen gjøres det rede for hvordan det tverrfaglige samarbeidet i kommunen skal gjennomføres, både på et overordnet nivå og i konkrete enkeltsaker. Dette kan oppsummeres med følgende figur⁵⁶; For mer utfyllende informasjon om denne figuren vises det til planen.

Revisjonen har fått opplyst at kommunen er i gang med å jobbe med barn og unge etter denne modellen / planen. Revisjonen kjenner til at det for eksempel gjennomføres tverrfaglige drøftingsmøter for å finne frem til riktige tiltak til familiene det gjelder.

I møtene med kommunens tjenester, er det flere som forteller at de har et godt tverrfaglig samarbeid i kommunen. Skolen forteller for eksempel;

- Opplever at de har et veldig godt tverrfaglig samarbeid i kommunen. De har strukturer for dette, samtidig som slikt samarbeid også kan være litt personavhengig. I Iveland opplever de at de ansatte har samme syn på barna, og samarbeidet blir lett. De har en felles vilje og forståelse for at den jobben de gjør er viktig, og at det er nødvendig å jobbe systematisk og langsiktig med disse tingene.

I tillegg er det flere som nevner at i forhold til det tverrfaglige samarbeidet, er det en fordel at kommunen / administrasjonen er liten. Dette bidrar til at det er lett å ta kontakt

⁵⁶ Iveland kommune, *Plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats for barn, unge og familier i Iveland kommune*, s.12, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/kommunale-planer.294787.no.html>

med hverandre på tvers av tjenestene, og de opplever også at det går raskt siden man ikke må gjennom mange ledd, som man kanskje må i en større kommune. Som en ansatt beskriver det:

«Hvis det er noe – så fikser vi det bare».

Mye av samarbeidet i kommunen skjer på individ nivå.

Det har i en periode pågått en pilot i kommunen. Det er en tverrfaglig arbeidsgruppe, et familieteam, som skal kartlegge og ta hovedansvaret for familier ut fra problemstillingen til familien. Dette har pågått i en prøveperiode, uten ekstra midler. Dette er et av forslagene i kommunedelplanen *Kvalifisert for fremtida 2022*. Den ble endelig vedtatt 20.oktober 2022 av kommunestyret.

Enkelte i kommunen opplever at NAV er en litt fjern aktør etter at de gikk over til NAV Midt-Agder. Kontoret er bemannet tre dager i uka og mange av enhetene kjenner ikke til at det er en fast kontaktperson for Iveland kommune. Andre opplever at NAV er på tilbudssiden og interessert i samarbeid.

Flere av aktørene informerer revisjonen om at tverrfaglig samarbeid i kommunene kan være litt personavhengig. Idrettslaget og bedehuset opplever god kontakt med kommunen, men her forteller lederne at de selv er veldig aktive, av eget ønske, og har deltatt i mange prosjekter og kjenner kommunen godt. Ungdomslaget er her et unntak, da de opplyser å kun kjenner til «utstyrsbua». Idrettslaget forteller også at mye av rekrutteringen skjer gjennom skolen, og ofte da fordi læreren også er trener i idrettslaget.

Det pågår også et prosjekt i Iveland kommune, *sosialt entreprenørskap*, som skal finne nye måter å jobbe med utenforskap på. Dette er et tverrfaglig samarbeid med NAV, frivilligheten (idrettslaget og bedehuset) og de ulike enhetene i kommunen. Dette er et arbeid på systemnivå.

Høsten 2022 gjøres det et forsøk på å opprette et *Frivillighetsråd*. Alle frivillige organisasjoner er da invitert og kommunen vil stille med representanter. Dette rådet vil kunne styrke samarbeid mellom kommunen og frivilligheten. Opprettelsen av *frivillighetsrådet* er satt til 21. november 2022.

5.10 Vurdering

Revisjonen finner i samtale med kommunen at det tverrfaglige samarbeidet fungerer delvis på grunn av kommunens størrelse. Det er kort avstand mellom aktørene og dermed enkelt å ta kontakt. *Plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats for barn, unge og familier i Iveland kommune* ser ut til å ha blitt iverksatt uten store utfordringer.

Revisjonene finner videre at kontakten med NAV Midt-Agder er mindre hyppig, uten at det peker seg ut en årsak til dette. NAV Midt-Agder erkjenner selv at de har et forbedringspotensial, slik at alle aktørene i Iveland skal vite hvem de kan kontakte.

Revisjonen vurderer at deler av det tverrfaglige samarbeidet fremstår som noe personavhengig. Spesielt gjelder dette kontakten mellom frivilligheten og kommunen. Mye av det tverrfaglige samarbeidet ser her for revisjonen ut til å være uformelt, og preget av

tilfeldighet. Det foreligger ingen rutine for hvordan kontakten mellom kommunen og frivilligheten skal foregå. Kommunen forsøker med *Frivillighetsrådet* å gjøre denne kontakten mer formell. Revisjonen vurderer dette som positivt, da et fast forum gjør at kommunen og frivilligheten kan utveksle tanker og erfaringer med hverandre. Forumet kan videre bidra til å bedre koordinere den frivillige innsatsen i kommunen. Revisjonene mener at *Frivillighetsrådet* bør evalueres innen utgangen av 2023 for å vurdere samarbeidet mellom kommunen og frivilligheten.

Revisjonen finner formalisert tverrfaglig samarbeid gjennom *familieteam* piloten, *Sammen Iveland*, som er på individnivå, og *sosialt entreprenørskap*, som er på systemnivå. Revisjonen vurderer dette til å være i tråd med nasjonale føringer for tverrsektorielt samarbeid, jf. Bufdirs veileder.

5.11 Oppsummering og vurdering

Fattigdom og levekårsutfordringer er komplekse og sammensatte problemer. Det handler ofte om mer enn inntektssituasjonen til familien, og det er derfor nødvendig med en helhetlig tilnærming for å kunne bekjempe fattigdom⁵⁷. Revisjonen har i denne delen av rapporten sett nærmere på hvordan Iveland kommune jobber med barnefattighedsproblematikken. Vi har snakket med ulike tjenester i kommunen for å høre hvordan de jobber med denne tematikken, og vi har sett nærmere på hvordan ulike planer / tiltak har blitt fulgt opp i kommunen.

Revisjonen opplever at temaet barnefattigdom er et område som det er høyt fokus på i kommunen. Kommunen har over lengre tid hatt utfordringer knyttet til utenforskap og høy andel innbyggere som er uføre, og de ser at dette er utfordringer som går over generasjoner. Enhetene i kommunen har dermed en bevisst tilnærming til barnefattigdom og jobber aktivt med å dempe konsekvensene, i henhold til kommunens styringsdokumenter. Når det kommer til forebyggende og bekjempende tiltak finner revisjonen at disse er blitt fulgt opp i noe varierende grad, som for eksempel tiltaket i ungdomsskolen med årlig besøk av en forelder med utdanning og jobb.

Det tverrfaglige samarbeidet er av en mer uformell karakter. Revisjonen vurderer at kommunen nyter godt av korte avstander og mye uformell kontakt mellom aktuelle aktører. Revisjonen finner tre formelle arenaer for tverrfaglig samarbeid: *piloten familieteam*, *Sammen Iveland* og *sosialt entreprenørskap*.⁵⁸ Når revisjonen ser dette i sammenheng med Bufdirs veileder for tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom, vurderes dette som høy grad av tverrsektorielt samarbeid. Behovet for samarbeid kan være av varierende karakter, jf. Bufdirs veileder.

⁵⁷ Bufdir, Fattigdom – Veileder for tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom, hentet fra https://ny.bufdir.no/fags-totte/produkter/fattigdom_veileder_for_tverrsektorielt_arbeid_for_barn_som_lever_i_fattigdom/?_gl=1*1unxa0*_ga*MzQ5NzI5ODk4LjE2NTI5NDA5NTE.*_ga_E0HBE1SMJD*MTY1OTQyOTU2NC4zMzMy4xLjE2NTk0Mjk1NzluMA

⁵⁸ Revisjonen vil påpeke at det i november 2022 ble opprettet et frivillighetsråd, dermed vil det fremover være også en formell arena for samarbeid mellom kommunen og frivillige.

6. KONKLUSJONER OG ANBEFALINGER

6.1 Problemstilling 1: Har Iveland kommune tilstrekkelig oversikt over levekårene til barn og unge?

I denne problemstillingen har vi undersøkt om Iveland kommune har tilstrekkelig oversikt over levekårene til barn og unge i kommunen. Vi har sett på hva slags informasjon kommunen har i eget planverk, i interne dokumenter og vi har snakket med ansatte som jobber i kommunen.

Revisjonens gjennomgang viser at Iveland kommune har kjennskap til relevant informasjon om barn og unges oppvekst- og levekårsforhold.

Revisjonen vurderer at kommunen har tilstrekkelig oversikt over levekårene til barn og unge. Revisjonen vurderer videre at dette er et godt utgangspunkt for videre arbeid med barnefattigdomstematikken.

6.2 Problemstilling 2: I hvilken grad hensyntas barn og unges behov ved behandling av søknad om økonomisk sosialhjelp?

Det fremgår av lovverket at hovedprinsippet for behandling av søknad om økonomisk stønad, er at det skal foretas *konkrete og individuelle vurderinger* av hjelpebehov, stønadsbeløp og stønadsform. NAV-kontoret har både rett og plikt til å foreta skjønnsmessige vurderinger i den enkelte sak.

Revisjonen har gjennomgått 25 vedtak om økonomisk sosialhjelp fra perioden 2020-2022. Revisjonen har her hatt fokus på hvorvidt barn og unges behov er vurdert i vedtaket, slik rundskriv til lov om sosiale tjenester i NAV § 4 presiserer. Revisjonens gjennomgang viser at vedtakene ofte er standardiserte, og at barn og unges behov ikke vektlegges i selve vurderingen.

Revisjonens gjennomgang av enkeltsaker viser at det i all hovedsak er brukt veiledende satser for barnetillegg. Disse satsene skal være veiledende, og det er ikke foretatt noen vurdering av hvorfor dette beløpet er gitt og om standardsatsen er dekkende, jf. rundskriv til lov om sosiale tjenester i NAV § 18. Vi ser at det i sakene gis lite ekstra utover veiledende sats.

Revisjonen finner at NAV Midt-Agder ikke har utarbeidet egne rutiner / retningslinjer for saksbehandlingen av økonomisk stønad etter sosialtjenesteloven §§ 18 og 19. Det foreligger ingen konkret modell for hvordan internkontroll, etter kommuneloven § 25-1 skal utføres. Vedtakene om økonomisk sosialhjelp foretas gjennom en to-trinns prosess som en kontroll. Det fremgår imidlertid ikke av saksdokumenter hva som er blitt gjort av de ulike saksbehandlerne.

Revisjonen anbefaler at

1. Iveland kommune bør sikre at NAV Midt-Agder utarbeider rutiner for hvordan de innhenter informasjon om barn og unges behov i forbindelse med saksbehandling av søknader om økonomisk sosialhjelp jf. sosialtjenesteloven § 4.

2. Iveland kommune bør kontrollere at NAV Midt-Agder utarbeider rutiner for hvordan internkontroll skal utføres og dokumenteres jf. sosialtjenesteloven § 5 om internkontroll etter reglene i kommuneloven § 25-1.

6.3 Problemstilling 3: I hvilken grad har mål og tiltak for å forebygge og bekjempe barnefattigdom blitt fulgt opp av Iveland kommune?

Revisjonen har for å besvare denne problemstillingen sett på kommunens egne planer for å finne fram til hvilke mål og tiltak kommunen har vedtatt å følge. Revisjonen har sett på mål og tiltak i følgende planer:

- *Iveland kommune fram mot 2026*
- *Handlingsplan for folkehelse i Iveland kommune år 2020.*
- *Handlingsplan for å forebygge barnefattigdom i Iveland kommune.*
- *Plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggelse innsats for barn, unge og familier i Iveland Kommune 2022-2026.*

Revisjonen finner gjennom samtale med enhetene i kommunen og frivilligheten at en del av disse målene og tiltakene er blitt fulgt, men ikke alle.

Revisjonen ser at planen for tverrfaglig samarbeid var ny i 2022, samme år som denne rapporten ble ferdigstilt, og legger dermed ikke for stor vekt på at det ikke er veldig synlig for revisjonen at denne planen er innarbeidet i alle delene av kommunen ennå. Revisjonen finner tverrfaglig samarbeid gjennom *familieteam*, *Sammen Iveland* og *socialt entreprenørskap*. Det som foregår av samarbeid utover dette er ikke formalisert, men alle aktørene opplyser at det er kontakt mellom enhetene i kommunen og mellom kommunen og frivilligheten av varierende grad. *Frivillighetsrådet* er opprettet og kan gi et mer formalisert samarbeid mellom frivilligheten og kommunen.

Revisjonen anbefaler at

3. Iveland kommune bør styrke oppfølging av kommuneplaner og rapportering på iverksettelse / måloppnåelse, jf. kommunelovens § 25-1.
4. Iveland kommune bør årlig vurdere om kommunedelplanen *Kvalifisert for fremtida 2022* dekker tematikken barnefattigdom godt nok.
5. Iveland kommune bør evaluere *Frivillighetsrådet* innen utgangen av 2023, for å vurdere samarbeidet mellom kommunen og frivilligheten.

7. REVISJONENS ANBEFALINGER OPPSUMMERT

1. Iveland kommune bør sikre at NAV Midt-Agder utarbeider rutiner for hvordan de innhenter informasjon om barn og unges behov i forbindelse med saksbehandling av søknader om økonomisk sosialhjelp jf. sosialtjenesteloven § 4.
2. Iveland kommune bør kontrollere at NAV Midt-Agder utarbeider rutiner for hvordan internkontroll skal utføres og dokumenteres jf. sosialtjenesteloven § 5 om internkontroll etter reglene i kommuneloven § 25-1.
3. Iveland kommune bør styrke oppfølging av kommuneplaner og utarbeide en plan for når og hvordan dette arbeidet skal gjøres, og hvordan det rapporteres jf. kommunelovens § 25-1.
4. Iveland kommune bør jevnlig vurdere om kommunedelplanen *Kvalifisert for fremtida 2022* dekker tematikken barnefattigdom godt nok.
5. Iveland kommune bør evaluere *Frivillighetsrådet* innen utgangen av 2023, for å vurdere samarbeidet mellom kommunen og frivilligheten.

8. HØRINGSUTTALELSE

Rapporten har blitt sendt på høring til Iveland kommune. Revisjonen mottok hørings-svar fra kommunen 12.januar 2023. Vedlagt følger kommunens høringsuttalelse:

Hei!

Jeg har ikke fått innspill som bør komme med i rapporten eller endre på noe av det som er belyst i rapporten.

Vi tar til etterretning det som framkommer.

Vi vil søke å løse de forhold som er nevnt i forhold til kontroll og vurderinger, sammen med NAV og i egen organisasjon.

Vi oppfatter også at rapporten underbygger/framhever mye av det administrasjonen har jobbet med, og ønsker å få inn som tjenestetilbud ovenfor denne gruppen.

Vi håper at rapporten kan bidra til at antallet i denne gruppen reduseres og får bedre «leve-kår» i kommunen.

Med vennlig hilsen

Sten A. Reisænen

Rådmann

M +47 91 85 95 11 | E Sten.Albert.Reisaenen@iveland.kommune.no

9. LITTERATURLISTE

Bufdir, *Fattigdom – Veileder for tverrsektorielt arbeid for barn som lever i fattigdom*, hentet fra https://bufdir.no/fagstotte/produkter/fattigdom_veileder_for_tverrsektorielt_arbeid_for_barn_som_lever_i_fattigdom/

Bufdir, *Hva er fattigdom*, hentet fra https://www.bufdir.no/Familie/Fattigdom/Veileder/Om_fattigdom1/Hva_er_fattigdom/

Bufdir, *Barn i lavinntektsfamilier*, hentet fra https://www.bufdir.no/Familie/Fattigdom/Ny_Barnefattigdom_i_Norge/

Bufdir, *Barnefattigdom*, hentet fra https://bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Barnefattigdom/#/

Forskrift om oversikt over folkehelsen, hentet fra <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2012-06-28-692>

Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven), hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1967-02-10>

Lov om folkehelsearbeid (Folkehelseloven), hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-29>

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven), hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>

Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven), hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-12-18-131>

Forskrift folkehelseloven § 3, hentet fra <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2012-06-28-692/%C2%A73?q=folkehelseloven%20%C2%A7%203#%C2%A73>

Iveland kommune, *Kommuneplanens del A; Samfunnsdelen*, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/planer-og-styringsverktøey.294787.no.html>

Iveland kommune, *Kommunal planstrategi for Iveland kommune 2020-2023*, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/getfile.php/4764469.2242.uamunmmjijkpkb/Planstrategi+2020-2023.pdf>

Iveland kommune, *Handlingsplan for folkehelse i Iveland kommune*, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/getfile.php/4704607.2242.tutpwpzzijpb7/Handlingsplan+folkehelse+2020.pdf>

Iveland kommune. *Handlingsplan for å forebygge barnefattigdom i Iveland kommune*. Se vedlegg i denne rapporten.

Iveland kommune. *Medvirkningsrapport – medvirkning med kommunens ansatte, en rapport til arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel 2022-2024*, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/kommuneplanenes-samfunnsdel.570915.no.html>

Iveland kommune. *Virksomhetsplan for Iveland helsestasjon og skolehelsetjeneste*, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/kommunale-planer.294787.no.html>

Iveland kommune. *Møteprotokoll kommunestyret 09.12.21*, hentet fra <http://159.171.48.136/eInnsynIveland/DmbHandling/Details/1635?sourceDatabase=>

Iveland kommune, Saksfremlegg *plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats 2022 – 2026*, hentet fra <http://159.171.48.136/eInnsynIveland/DmbHandling/ShowDmbHandlingDocument?dmbld=1711&caseType=CasesFremlegg®istryEntryId=33243>

Iveland kommune, *Plan for tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats for barn, unge og familier i Iveland kommune 2022-2026*, hentet fra <https://www.iveland.kommune.no/kommunale-planer.294787.no.html>

Iveland kommune, *Møteprotokoll kommunestyre 20.10.22*, hentet fra <http://159.171.48.136/eInnsynIveland/Dmb/ShowDmbDocument?mld=192&documentTypeId=MP>

Iveland kommune, *Møteprotokoll kommunestyre 08.12.22*, hentet fra <http://159.171.48.136/eInnsynIveland/Dmb/DmbMeetingDetail?meetingId=194>

NAV Midt-Agder, *Årsrapport for 2021 – Drift, fagområder og stønadsområder – samlet*, hentet fra <http://159.171.48.136/eInnsynIveland/DmbHandling/ShowDmbHandlingDocument?dmbld=1773&caseType=CasesFremlegg®istryEntryId=34782>

Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) (2016). *Veileder i forvaltningsrevisjon*. Hentet fra http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_i_forvaltningsrevisjon_NKRF_2016_04_25.pdf

NKRF, *Veileder i forvaltningsrevisjon*, s.49. Hentet fra http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_i_forvaltningsrevisjon_NKRF_2016_04_25.pdf

Regjeringen, *Like muligheter i oppveksten, regjeringens samarbeidsstrategi for barn og ungdom i lavinntektsfamilier (2020-2023)*, hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/bb45eed3479549719fb14c78eba35bd4/strategi-mot-barnefattigdom_web.pdf

Rundskriv til Lov om sosiale tjenester i NAV, hentet fra <https://lovdata.no/nav/rundskriv/r35-00>

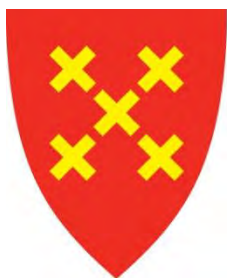
Statens helsetilsyn. *Veileder for landsomfattende tilsyn 2022 -2023*, hentet fra https://www.helsetilsynet.no/globalassets/opplastinger/publikasjoner/internserien/2022/veileder_landsomfattende_tilsyn_sosiale_tjenester_internserien_4_2022.pdf

10. VEDLEGG

Tabellen viser lavinntekstgrenser (årsinntekt etter skatt, EU-definisjon) i 2019 etter husholdningstype:

	EU-skala, 60 prosent (kr)
	2019
Enslig	237 600
Enslig forsørger med ett barn	308 800
Enslig forsørger med to barn	380 100
Enslig forsørger med tre barn	451 400
Par uten barn	356 400
Par med ett barn	427 600
Par med to barn	498 900
Par med tre barn	570 200
Par med fire barn	641 500

Kilde: SSB – inntekts – og formuesstatistikk for husholdninger

Valle kommune

Årsmelding 2022

Føreord.....	4
Politisk leiing.....	5
Overordna mål og planar	5
FN sine berekraftmål.....	6
Beredskap.....	8
Personal og organisasjon.....	9
Organisasjonskart.....	9
Etiske retningslinjer.....	10
Likestilling.....	10
HMS.....	11
Sjokefråvær	12
Samfunns- og befolkningsutvikling	14
Utvikling i befolkning per årsak.....	14
Næring/sysselsetjing	15
Fritidsbustader	15
Internkontroll	16
Internkontroll	16
Oppfølging av vedtak og oppdrag	19
Status oppdrag for kommunen	19
Økonomirapportering drift	27
Totaloversikt økonomi - Bevilgningsoversikt drift, § 5-4	27
Økonomisk oversikt etter art-drift - Bevilgningsskjema, § 5-6	29
Sentrale inntekter.....	30
Finansinntekter og -utgifter	30
Utvikling i netto driftsresultat	30
Totaloversikt drift - fordelt på rammeområde.....	31
Investeringar.....	35
Status investering og finansiering (2A) - bevilgningsoversikt investering, § 5-5, 1	35
Investeringar i varige driftsmidlar - Bevilgningsoversikt investering § 5-5, 2.....	35
Kommunen sine tenestoområde.....	38
Politisk styring	38
Kommunedirektøren	39
Næring.....	44
Kultur, bibliotek.....	45
IKT.....	54

Økonomiavdelinga	55
SVR.....	58
Velkomstsenter	59
Interkommunalt PPT	61
Interkommunalt barnevern.....	65
Skule	68
Barnehage	74
Helse.....	81
NAV.....	88
Pleie og omsorg.....	90
Teknisk.....	94

Føreord

Kommunedirektøren legg med dette fram årsmeldinga for 2022. Årsmeldinga byggjer på kommunestyret sitt økonomiplanvedtak for 2022 – 2025, politiske vedtak i løpet av året og andre endringar i dei økonomiske rammevilkåra for kommunen.

Året me har lagt bak oss har vore prega av høg aktivitet. Tilsette i heile kommuneorganisasjonen har ytt ein framifrå innsats for å løyse oppdraget frå politikarane våre og levere tenester av høg kvalitet til innbyggjarane. To år med pandemi har påverka arbeidsdagen og fokuset i kommunen, og det var difor etterlengta då me endeleg kunne lette på smittevernrestriksjonar i starten av 2022. Krigsutbrotet i Ukraina i februar gav oss eit nytt fokus. Millionar av ukrainarar måtte flykte frå russiske krigsherjingar, og nokre av dei har kome til Noreg. Valle kommune busette 15 flyktningar i året som gjekk, og kommunestyret sa i desember ja til å busetje 20 i 2023. Det gjev oss utfordringar når det gjeld språkopplæring, bemanning i barnehage og skule, bustadtilgang og arbeidsplassar. Utfordringar det krev godt samarbeid og målretta innsats for å løyse.

Kommuneplanen for Valle kommune gjev mål og retning for utviklinga framover. Vedteken planstrategi legg føringar for kva slags andre planar som skal utarbeidast. I 2022 er arbeidet med heilskapleg plan for oppvekst ferdigstilt, medan hovudplan for vatn og avlaup og trafikksikringsplanen vert slutthandsama i starten av 2023. Med det er dei fleste planoppgåvene nemnde i planstrategien for inneverande kommunevalperiode gjennomførte. For å fylgje opp politiske mål og ambisjonar må overordna planar gjerast om til daglege gjeremål og prioriteringar. Heilskapleg verksemdstyring er difor prioritert høgt i 2022 og arbeidet med dette held fram i 2023.

Dei rekordhøge energiprisane i Europa har påverka kommuneøkonomien. Kraftinntektene våre har auka på grunn av veksten i inntektene frå sal av konsesjonskraft og utbytet frå det som no heiter Å Energi. På den hi sida har høge straumprisar gjeve oss ein auke i driftskostnadene. For å finansiere nasjonalbudsjettet trekkjer staten inn ein del av dei ekstraordinært høge konsesjonskraftinntektene i 2023. For Valle kommune medførte dette eit trekk i rammetilskotet på 28,5 mill. kr. I løpet av året som gjekk vart det lagt fram nye offentlege utgreiingar som tilrår endringar i skattesystemet i kraftkommunar sin disfavour. Noko som føyer seg inn i rekkja av politiske initiativ med same føremål gjennom mange år. Det understrekar viktigheita av å arbeide for å oppretthalde rammevilkåra for vertskommunar for kraftutbygging framover. Rammevilkår som for Valle kommune sin del er heilt avgjerande for å sikre tilstrekkeleg handlefridom til å yte gode tenester og utvikle lokalsamfunnet vårt vidare.

Eg vil avslutte med å takke alle - tilsette, folkevalde, innbyggjarar, friviljugheita og næringslivet - for innsatsen for nettopp å utvikle lokalsamfunnet vårt. Me er kanskje ikkje så mange her i Valle, men om me alle trekkjer i same retninga kan me få til mykje. Godt samarbeid er ein nøkkel til å lukkast!

Vidar H. Homme
kommunedirektør

Politisk leiing

Politisk struktur:

Formannskapet har også rolla som administrasjonsutval, då utvida med to representantar frå arbeidstakarorganisasjonane. Møta i kommunestyret, formannskapet og levekårsutvalet er opne for publikum. I denne perioden er mandatfordelinga i kommunestyret slik: Arbeidarpartiet: 6 medlemmer, Høgre: 2 medlemmer, Senterpartiet: 6 medlemmer, Venstre: 1 medlem.

Arbeidarpartiet har ordføraren og Høgre varaordføraren i denne valperioden.

Overordna mål og planar

Regionplan Agder 2030

Regionplan Agder er Agder-regionens viktigaste overordna dokument for regional utvikling. Fylkestinga i Aust-Agder og Vest-Agder vedtok i juni 2019 nye Regionplan Agder 2030.

Hovudmålet med Regionplan Agder 2030 er å utvikle Agder til ein miljømessig, sosialt og økonomisk berekraftig region i 2030 – eit attraktivt lavutsleppssamfunn med gode levekår.

Planen har fem hovudsatsingsområde:

- Attraktive og livskraftige byer, tettsteder og distrikter
- Verdiskaping og bærekraft
- Utdanning og kompetanse
- Transport og kommunikasjon
- Kultur

I tillegg har planen tre gjennomgåande perspektiv:

- Næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplasser

- Levekår, likestilling, inkludering og mangfold
- Klima og miljø

Valle kommune legg Regionplan Agder til grunn for sitt planarbeid.

Kommuneplan for Valle kommune 2016 - 2028

Gjeldande kommuneplan for Valle kommune vart vedtekten 22.06.2016.

Overodna mål i kommuneplanen

Samfunnsutvikling

- kommunane skal medverke til å utvikle lokalsamfunnet og gjere det attraktivt å leve og bu der, mellom anna gjennom god planlegging

Tenesteyting

- kommunane har eit breitt ansvar for offentlege velferdstenester

Forvaltning

- kommunane forvaltar mynde i saker etter for eksempel sosial- og helselovgjevinga, plan- og bygningslova m.fl.

Kommunal planstrategi 2020-2023

Planstrategi for Valle kommune vart godkjend av kommunestyret 16. desember 2020

FN sine berekraftsmål

FN sine berekraftsmål er felles arbeidsplan for verda for å utrydde fattigdom, kjempe mot ulikeskap og stoppe klimaendringane innan 2030. Berekraftsmåla har tilsaman 17 mål og 169 delmål, og gjev ei felles global retning for land, næringsliv og lokal (sivil)samfunn

Berekraftig utvikling handlar om å ta vare på behova til menneske som lever idag, utan å øydelegge framtidige generasjonars moglegheiter til å dekke sine behov.

Berekraftsmåla gjeld for alle land, og regjeringa har forplikta Noreg til å arbeide for å nå måla. Kommunane er sentrale aktørar i arbeidet med berekraftsmåla, og regjeringa har kome med tydelege forventningar om at kommunane legg FN sine berekraftsmål til grunn for samfunns- og arealplanleggjnga.

Berekraftsmåla skal utgjere det overordna rammeverket for utvikling av Valle kommune og hjelpe oss til å lyfte blikket, styre i rett retning og utvikle gode løysingar som bidrar globalt, sjølv om vi er ein liten kommune.

Skal kommunen lukkast med å omsetje dei globale måla til lokal handling og praksis, må Valle kommune si administrative og politiske leiding arbeide med å få eigarskap til måla og sikre at måla vert integrerte i leiding, planlegging og styring av kommunen.

Klima og miljø

Klimaendringar påverkar Valle på mange vis, mellom anna i form av auka flaum- og rasfare. Valle må tilpasse seg klimaendringane, og samstundes gjere ein innsats for å redusere klimagassutslepp.

Valle kommune har sidan 2009 hatt ein nedgang i klimagassutslepp. Nedgangen har vore særleg stor frå vegtrafikken, noko som truleg har samanheng med fleire elbilar. Kommunane i Setesdal har tilrettelagt med god ladekapasitet langs riksveg 9.

Kommunen har fokus på energioekonomisering i eigne bygg. Tiltak er prioriterte i budsjettet. Kommunen har starta arbeidet med utskifting av kommunen sin bilpark til elektriske bilar. I tillegg har ein fått kompetanse på miljøsertifisering av eigne bygg.

I planstrategien for Valle kommune 2020-2030 vart det lagt inn temaplan for berekraft og klima i 2022. Denne er av kapasitetsomsyn ikkje prioritert.

Beredskap

Katastrofar, alvorlege ulykker og svikt i samfunnsviktige system avslører ofte at samfunnet ikkje er godt nok førebudd på å handtere vanskelege situasjonar på ein tilfredsstillande måte. Sjølv mindre forstyrringar kan føre til vesentlige tap for samfunn og miljø. God beredskap kan førebyggje mange slike situasjonar og redusere tap når ulykka er ute.

§1 i [forskrift om kommunal beredskapsplikt](#) av 22.08.2011 viser at kommunen har eit generelt og grunnleggjande ansvar for ivaretaking av befolkninga si sikkerheit og tryggleik innanfor sine geografiske område som myndigheit, verksemd og som pådrivar ovanfor andre aktørar.

Kommunen sitt ansvar ved kriser

Kommunen sitt ansvar i ein krisesituasjon er å delta i arbeidet med skadeavgrensande tiltak for å sikre menneske, miljø og økonomiske verdiar. Det kan også være situasjonar der kommunen sjølv er ansvarleg for å handtere hendingar, for eksempel ved smitteutbrot e.l.

Kommunen sitt mål for beredskapsarbeid er tryggleik for kommunen sine innbyggjarar og besøkande, samt bedrifter, med omsyn til liv, helse, miljø og eigedom. Dette blir sikra ved å:

- Redusere *sannsynet* for at krisesituasjonar kan oppstå
- Handtere uynskte hendingar og redusere *konsekvensar* av desse

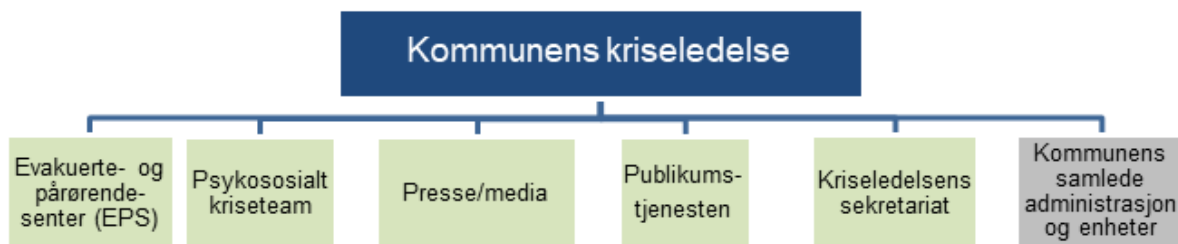
Plan for kriseleiing

Plan for kriseleiing (K.sak 30/17) er ein overordna plan for beredskap i kommunen. I tillegg til denne gjeld følgende beredskapsplanar:

- Plan for helsemessig og sosial beredskap med smittevernplaner og NAV
- Beredskapsplan for vannforsyning (siste kapittel i IK vannverk)
- Beredskapsplan ved akutt forurensing
- Beredskapsplaner for de kommunale skolene

Kommunens kriseorganisasjon

Kommunen si kriseleiing (sjå figur nedanfor) utgjer kommunen sin kriseorganisasjon. Andre tilsette vert involverte etter behov.

Kommunedirektøren er leiar for kriseleiinga og har eit overordna ansvar for kommunen sin beredskap. Ordførar representerer kommunestyret som er overordna kriseleiinga og skal i samråd med rådmann beslutte etablering av kriseleiinga. Beredskapskoordinator er kriseleiinga sin beredskapsfaglege rådgjever og har ansvar for internkontroll. I tillegg er leiar for pleie- og omsorg og informasjonansvarleg medlemmer i kommunen si kriseleiing. Kommuneoverlege og leiarar/ andre ressursar vert kalla inn ved behov avhengig av hending.

ROS analyse

ROS analyse - skjematisk analyse av moglege uynskte hendingar godkjend i 2020 (ks. 20/20).

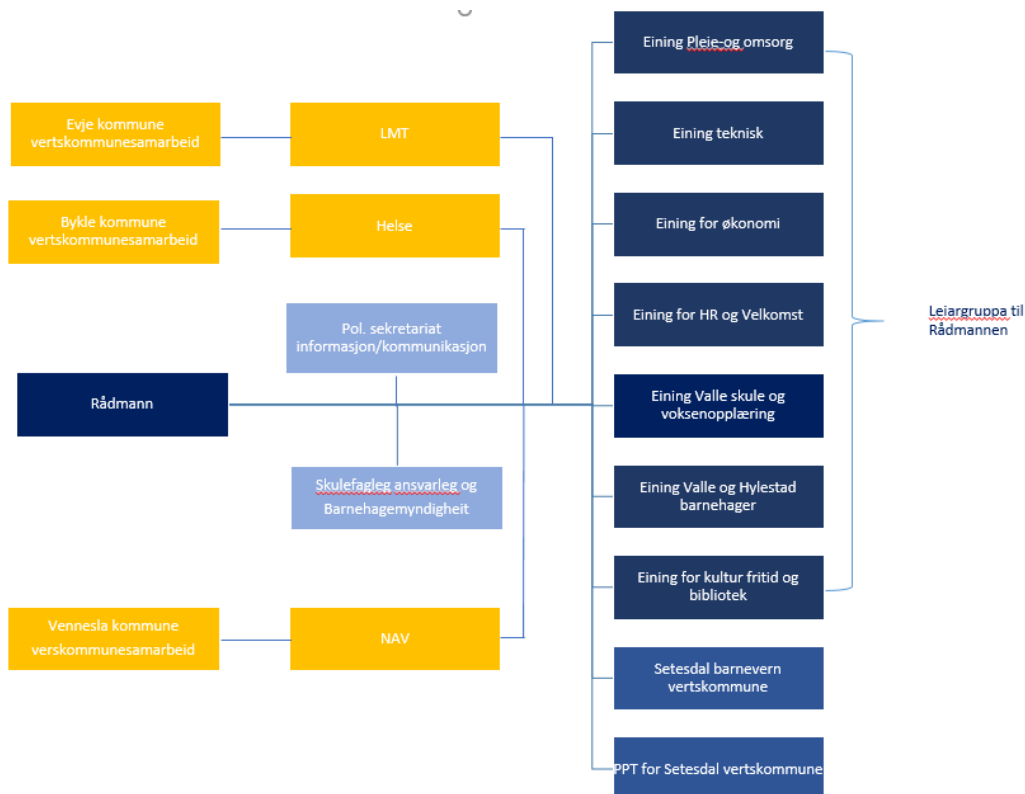
Fire faggrupper sammensett av fagpersonell fra Bykle, Valle, Bygland, Evje og Hornnes og Iveland kommuner har vurdert sannsyn, sårbarheit og konsekvensar knytt til 24 uynskte hendingar som kan inntreffe i ein kommune.

Covid pandemien

I 2020 og 2021 prega pandemien beredskapsarbeidet i kommunen. Kriseleiinga hadde jamlege møte. Etter at nasjonale smitteverntiltak vart fjerna i starten av 2022 har kommunen senka beredskapsnivået. Det vart gjennomført eit møte i kriseleiinga 10.10.22 med vekt på oppdaterte risikovurderingar i ljøs av krigsutviklinga i Ukraina og risiko for straumrasjonering.

Personal og organisasjon

Organisasjonskart

Etiske retningslinjer

Valle kommune har utarbeidd etiske retningslinjer for folkevalde og tilsette. Dei etiske retningslinjene handlar om korleis tilsette og folkevalde skal forvalte rollane sine. Dei etiske kjerneverdiane i Valle kommune er openheit, truverde, respekt og mot. Dokumentet som er utarbeidd om dette finn me i kvalitetssystemet vårt, Compilo, og folkevalde og tilsette har eit sjølvstendig ansvar for at eigne handlingar er i samsvar med desse retningslinjene. Brot på retningslinjene er kritikkverdig, og skal verte følgjast opp. Alle tilsette i Valle kommune skal oppleve at det er trygt å seie i frå om kritikkverdige tilhøve, og vert oppmoda om å varsle om kritikkverdige tilhøve i verksemda. Det er utarbeidd rutine for varsling og avvikshandtering i Valle kommune, og rutina for varsling vart oppdatert våren 2022 slik at rutine for varsling på kommunedirektør og ordførar og vart teken med.

Likestilling

Likestilling

Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold er eitt av fleire satsingsområde i Agder regionen. Likestillingsarbeidet skal fokusere på kjønn, etnisitet, funksjonsevne, alder, religion/livssyn, seksuell orientering/kjønnsuttrykk/ kjønnsidentitet og sosial bakgrunn. Valle kommune skal ha ei medviten haldning til desse momenta når me rekrutterar, og i tilhøvet til våre tilsette. Eit fokus på likestillings- og mangfaldsarbeid er viktig for å skape eit rettferdig og konkurransedyktig arbeidsmiljø og eit godt omdømme. Når vi rekrutterer nye medarbeidarar til kommunen oppmodar vi alle kvalifiserte kandidatar uansett alder, funksjonsevne, kjønn, seksuell orientering, religion eller etnisk bakgrunn til å søkje.

Kjønnsfordeling:

81% av medarbeidarane i Valle kommune er kvinner. Oppvekst, helse/pleie/omsorg og sentraladministrasjon er einingar med høg kvinneandel, medan Teknisk eining har ein liten overvekt av menn med 53%. Kommunen ynskjer å utjamne kjønnsfordelinga, og brukar rekrutteringsprosessen i ein viss grad til dette. Rekrutteringsprosessen gjev høve til at ein kan oppmode det underrepresenterte kjønn til å søke. Kvinneandelen i Valle kommune har gått ned med 1% samanlikna med 2021.

Etnisitet, religion, funksjonsevne m.m

Valle kommune har kvart år fleire personar inne i jobb for å gi språk- og arbeidstrening. Fleire av desse har blitt og blir tilsett på ordinære vilkår. Valle kommune har ikkje en total oversikt over antall tilsette med ulik etnisk, religiøs bakgrunn osv. På leiarnivå og i stillingar med krav til høgare utdanning er andelen låg. I stillingsannonsane er vi tydelege på at arbeidsplassar i Valle kommune skal vere prega av mangfald, og alle kvalifiserte søkjarar vert oppfordra til å søke.

Valle kommune har tilsette som har fått tilpassa si arbeidstid og sine arbeidsoppgåver etter funksjonsevne og/eller sin reduserte arbeidsevne. Arbeidsgjevar har ei plikt til å legge til rette arbeidstid, arbeidsoppgåver, arbeidsmetode og tilby hjelpemiddel. Dette følgjer av arbeidsmiljølova og anna sentralt lov- og avtaleverk som legg føringar på oss som arbeidsgjevar. Vi har eit tett og godt samarbeid med NAV og bedriftshelsetenesta når det gjeld tilrettelegging og tilpassing av arbeidsforholdet til tilsette med særskilte behov.

Likeløn

Kommunen har eit tariffsystem der majoriteten av dei tilsette får fastsatt løn etter krav til utdanning og ansiennitet. Dette gjeld tilsette innplassert i kapittel 4, tilsette i kapittel 3 og 5 er ikkje omfatta av garantilønssystemet i hovudtariffavtalen, og har ei lokal lønsdanning. Uavhengig av kapittelinnplassering vil kjønn, etnisitet, funksjonsevne, alder, religion/livssyn, seksuell orientering/kjønnsuttrykk/kjønnsidentitet, sosial bakgrunn eller andre utanforliggende omsyn ikkje ha innverknad på lønsplassering.

Grunnløna for kvinner var i 2022 på 98,1% av grunnløna for menn innanfor same stillingskode, medan det i 2021 låg på 100%. Innanfor same stillingsgruppe var grunnløna for kvinner 98,9% av grunnløna for menn i 2022, medan det i 2021 låg på 100,9%. Vi ser dermed at det ikkje er stor skilnad mellom kvinner og menn når det gjeld grunnløn i Valle kommune, men at prosentskilnaden har vorte omkring 2% større i 2022. I lokale lønsoppgjjer vert lønsmessig skeivskap teken omsyn til når det gjeld lønsauke.

HMS

HMS er eit lovpålagt satsingsområde innanfor norsk arbeidsliv. Valle kommune har som arbeidsgjevar eit ansvar for å arbeide systematisk med helse, miljø og sikkerhet for våre tilsette, og dei tenestene vi leverer. Arbeidstakarane har på si side ansvar for å bidra i dette arbeidet.

Innan 15. mai kvart år skal det gjennomførast vernerunde ved alle verneområda i kommunen. Det skal verte utarbeidd ein rapport basert på funn og avvik i vernerunda. Arbeidsmiljøutvalet handsamar alle rapportane frå verneområda for å vurdere særskilt oppfølging, og som ein kontroll på at avvika vert lukka og handtert. I 2022 vart det gjennomført vernerundar, men alle var ikkje gjennomførte innan fristen. Arbeidsmiljøutvalet handsama rapporten frå vernerundane på nyåret i 2023.

Arbeidsmiljøutvalet (AMU)

Arbeidsmiljøutvalet (AMU) er eit sluttande og rådgjevande samarbeidsorgan som skal verke for gjennomføringa av eit fullt forsvarleg arbeidsmiljø i verksemda. Utvalet skal delta i planlegginga av verne- og miljøarbeidet i verksemda, og følge nøye med på utviklinga av arbeidsmiljøet. AMU består av består av tre representantar frå arbeidsgivar og tre arbeidstakarrepresentantar:

Arbeidsgjevar: Kommunedirektør, leiar økonomi, leiar HR

Arbeidstakar: Hovudverneombod, hovudtillitsvald Utdanningsforbundet, hovudtillitsvald Fagforbundet

Representant frå bedriftshelsetenesta er fast medlem i utvalet, men har ikkje stemmerett.

AMU var sett opp med fire møte i 2022, og alle vart gjennomførte: 14. mars, 13. juni, 10. oktober og 15. november. AMU har blant anna hatt opp desse sakane:

- Avviksrapportering
- Sjukefråvær
- Status for arbeidet med resultat frå Great Place to Work (medarbeidarundersøking)
- Handlingsplan for 2022 bedriftshelsetenesta Medco dinHMS
- Årsrapport for AMU 2021
- Årsrekneskap og årsmelding 2021 for Valle kommune
- Budsjett 2023 og handlings- og økonomiplan 2023 - 2026

Bedriftshelseteneste

Bedriftshelsetenesta er ein viktig del av kommunens systematiske HMS-arbeid. Valle kommune utarbeidde i samråd med bedriftshelsetenesta ein handlingsplan for 2022. Planen inneheld sentrale aktivitetar der bedriftshelsetenesta skal bidra i løpet av året. Medco dinHMS bedriftshelseteneste er fast deltakarar i AMU samt i Møteplassen. Bedriftshelsetenesta skal være fagkyndige og rådgjevande innan førebyggjande helse-, miljø- og sikkerheitsarbeid, og skal bistå arbeidsgjevar og dei tilsette med å følge med, og følge opp, arbeidsmiljøet og kome med forslag til forbetringar.

Great place to work (GPTW)

Medarbeidarundersøkinga Great place to work (GPTW) var sett opp for gjennomføring hausten 2021. På grunn av sjukdom måtte denne utsettast til januar 2022. GPTW målar medarbeidarane si tillit til leiinga, stoltheit til jobben ein gjer, og fellesskapet til kollegaer. Dette er ikkje ei leiarevaluering, men ei evaluering av leiarskapet som heilskap i Valle kommunen – ei kartlegging av arbeidsmiljøet. Undersøkinga gir grunnlag for eit kontinuerleg forbetningsarbeid, dette arbeidet er pågåande i avdelingane og vart følgt opp i arbeidsmiljøutvalet sist 14. mars 2022. Målsettinga er å sjå at det forbetningsarbeidet som er sett i gang har ein effekt på arbeidsmiljøet i verksemda.

Velferdstiltak

- Bedriftsleilegheita i Kristiansand er eit svært positivt tiltak, og den er mykje nytta. I 2022 hadde ein totalt 125 overnattingsdøgn i leilegheita.

- Det er høve til å trimme i arbeidstida for alle tilsette med inntil ein time i veka.

- I 2021 vart det ikkje skipa til jolebord på grunn av corona- situasjonen. I staden for jolebord vart det kjøpt inn "gåveposar" til alle med tilsetningstilhøve i Valle kommune. I 2022 skipa me til jolebord for alle tilsette, og det var gratis å delta. Oppmøtet var godt med over 100 deltakarar.

- Arbeidstakarar som har gått av med AFP og alderspensjon har fått gåvekort til ein verdi av kr 3 000,-.

- Fast tilsette arbeidstakarar som har fylt 50, 60 og 70 år har fått gåvekort til verdi av kr 1 000,-

- To tilsette vart i 2022 hedra for å ha vore tilsett i 25 år i Valle kommune. Dei fekk gåvekort til verdi av kr 8 000,- kvar.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	0,49 %	6,87 %	7,36 %
Årleg sjukefråvær 2020	0,45 %	5,91 %	6,36 %
Årleg sjukefråvær 2021	0,70 %	12,00 %	12,70 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,51 %	6,68 %	7,19 %

Samla sjukefråvær, både eigenmeldt og sjukemeldt, i Valle kommune i perioden 2011-2020

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
6,0	6,8	6,0	7,4	7,32	7,69	5,86	5,98	8,52	6,36	12,70	7,19

I 2018 hadde Valle kommune det 5. lågaste sjukefråværet i landet samanlikna med kommune Noreg. I 2019 auka sjukefråværet, men låg stadig under landsgjennomsnittet som i 2019 var på 9,83% i kommunal sektor. Hausten 2019 vedtok arbeidsmiljøutvalet eit måltal på 5% sjukefråvær i verksemda. Dette målet vart ikkje nådd i 2020, men talet gjekk ned frå 2019. Hovudsakleg dreidde dette seg om langtidsjukemeldte.

I 2021 var det stort fråvær i organisasjonen, særleg i pleie og omsorgstenesta og i barnehagane. Dette var myke på grunn av Covid 19-pandemien, men og myke langtidsfravær, særleg i barnehagane.

I 2022 var det totale fråværet i organisasjonen 7,19%, og 6,39% av dette var langtidsfråvær. Dette er over måltalet på 5%, men det er vesentleg lågare enn i 2021. Tek ein omsyn til tal på tilsette i høve til sjukefråværet, var det barnehagane som hadde det største fråværet. Her vart bedriftshelsetenesta sett inn for å finne gode tiltak å forebygge sjukefråvær.

Kommunen meiner auka fokus på nærvær, meir involvering av bedriftshelsetenesta/tillitsvalde/verneombod, og tiltak som Møteplassen og Great place to work har positiv effekt på fråværet. Møteplassen er no reetablert som ein arena for sjukefråværsoppfølging, og er sett opp med ein dag i månaden kor leiarane kan melde inn behov for tverretatlege møte for å følgje opp sjukmelde tilsette.

Me har som ei hovudprioritering innan arbeidsgjevarområdet å redusere det totale sjukefråværet i organisasjonen. Å redusere sjukefråværet er ei viktig målsetting for kommunen. Auka nærvær bidrar til auka kvalitet i tenesteleveringa og eit betre arbeidsmiljø.

Samfunns- og befolkningsutvikling

Utvikling i befolkning per årsak

Folketelsutvikling siste 10 år:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Folketal ved inngangen av kvartalet	1 293	1 277	1 270	1 252	1 254	1 246	1 225	1 156	1 164	1 169	1 169
Fødde	9	8	4	9	15	7	11	10	7	14	14
Døde	12	18	13	17	12	18	16	7	14	17	16
Fødselsoverskot	-3	-10	-9	-8	3	-11	-5	3	-7	-3	-2
Innvandring	12	12	10	15	21	18	3	5	7	7	16
Utvandring	0	3	1	8	2	6	5	4	0	2	3
Innflytting, innanlands	48	46	39	47	39	42	43	48	44	64	56
Utflytting, innanlands	73	52	58	55	57	64	105	46	39	66	56
Netto innvandring og flytting	-13	3	-10	-1	1	-10	-64	3	12	3	13
Folkevekst	-16	-7	-19	-9	4	-21	-69	8	5	0	11
Folketalet ved utgangen av kvartalet	1 277	1 270	1 251	1 242	1 246	1 225	1 156	1 164	1 169	1 169	1 180

Tabellen ovanfor syner at folketalet i Valle kommune auka med 11 personar frå 2021-2022. Dei 4 siste åra har der ikkje vore nedgong i folketalet, då folkeveksten i 2019 og 2020 var positiv, medan den var nøytral i 2021. Fødselstalet har dei to siste åra vore høgare enn gjennomsnittet siste 10 år. I 2021 og 2022 vart det fødd 14 barn kvart av åra. Berre ei gong dei siste 10 åra har det blitt fødd fleire born enn i 2021 og 2022 - i 2016 vart der fødd 15 born.

Sjølv med 14 fødsjar er der likevel ikkje eit positivt fødselsoverskot i kommunen, då det døydde 16 personar samme året. Fødselsoverskotet var då på -2 i 2022 for kommunen. Det var likevel 13 fleire som flytta til Valle enn som flytta frå. Det ga ein vekst i folketalet på 11 personar. Det flytta til 16 personar frå utlandet i 2022, og majoriteten av desse kjem frå Ukraina.

Det vil vere krevjande å oppretthalde noverande folketal om fødselsunderskotet held fram, og ein samstundes ikkje får auka tilflytting.

Næring/sysselsetjing

Næring	Sysselsatte personar etter bustad, 4. kvartal – Valle kommune		
	2020	2021	2022
Jordbruk, skogbruk og fiske	43	41	34
Sekundærnæringar	207	207	212
Varehandel, hotell og restaurant, samferdsel, finansten., forretningsmessig ten., eigedom	144	147	152
Off.adm., forsvar, sosialforsikring	39	43	39
Undervisning	48	45	45
Helse- og sosialtenester	120	133	136
Personleg tenesteyting	23	19	27
Uoppgitt	4	8	9
Sum – alle næringar	628	643	654

SSB Tabell 13472: Sysselsatte per 4. kvartal, etter region, næring (SN2007), sektor, statistikkvariabel og år

Tabellen ovafor syner fordeling på antal arbeidsplassar/sysselsette personar etter bustad i ulike næringar. Summen av sysselsette personar fordelt på næringane i tabellen ovanfor syner ei auke frå 2021-2022 på 11, frå 2020-2022 er auken på 26.

Fritidsbustader

År	Eksisterande bygningar						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hytte	1241	1267	1308	1346	1376	1441	1536
Auke		+26	+41	+38	+30	+65	+95

Registreringane hjå SSB blir årleg gjort 1/1. Ein har difor her tatt med data for 2023, slik at ein får med data for heile året 2022.

Det vart i løpet av 2022 godkjent 95 nye hytter i kommunen.

Det er stor byggeaktivitet av fritidsbustader/hytter i Valle kommune. Der har vore ein jamn auke sidan 2017, men spesielt i 2021 og 2022 har der vore stor aktivitet. Dei to siste åra har der blitt bygd, og ferdigstilt 160 hytter, det er 25 hytter meir enn det vart bygd på alle dei 4 forutgåande åra 2017 – 2021. Dei fleste hyttene blir truleg bygd i Brokke, men byggeaktiviteten på Bjørnevatn har og tatt seg opp den seinare tid.

Internkontroll

Kommunelova § 25 tydeleggjer kva som er kommunen sine plikter i høve internkontroll. Valle kommune nyttar kvalitetssystemet Compilo som er eit modulbasert, heiskapleg kvalitetssystem. Alle tilsette i Valle kommune har tilgang til Compilo, og lesetilgang til samtlige dokument i systemet. Valle kommune nyttar følgjande modular: dokumenthandtering, avvikshandsaming og varsling, og desse ivaretar formelle tilhøve kring lovverket. i 2023 har ein planlagt å utvide med modul for "ROS-analyse" og "Årshjulsmodul," då ein ynskjer å styrkje kompetansen i høve ROS-analyse for å kunne vidareutvikle kvaliteten både på kommunenivå og einingsnivå.

Pleie og omsorg er den eininga som i størst grad nyttar avviksmodulen i Compilo. Lovverk, planar, prosedyrar, rutinar med meir skal arkiverast i Compilo, der det og er lagt inn faste intervall for revisjonar/oppdatering av dokument. Systemet Compilo, og modulane der, ivaretar lovverk knytt opp mot § 25 i kommunelova.

Internkontroll

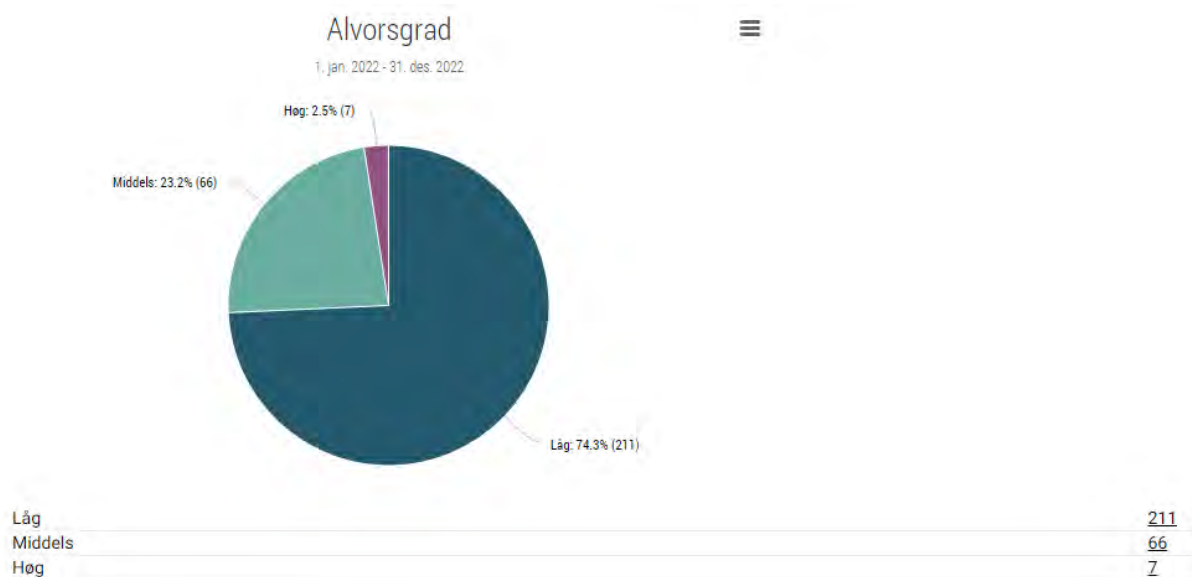
I 2022 vart det meldt inn 284 avvik. For dei siste 3 åra har det vore denne utviklinga i høve kor mange avvik som er melde inn i Compilo, som er kommunen sitt digitale system for innmelding og handsaming av avvik:

Talet på avvik siste 3 år:

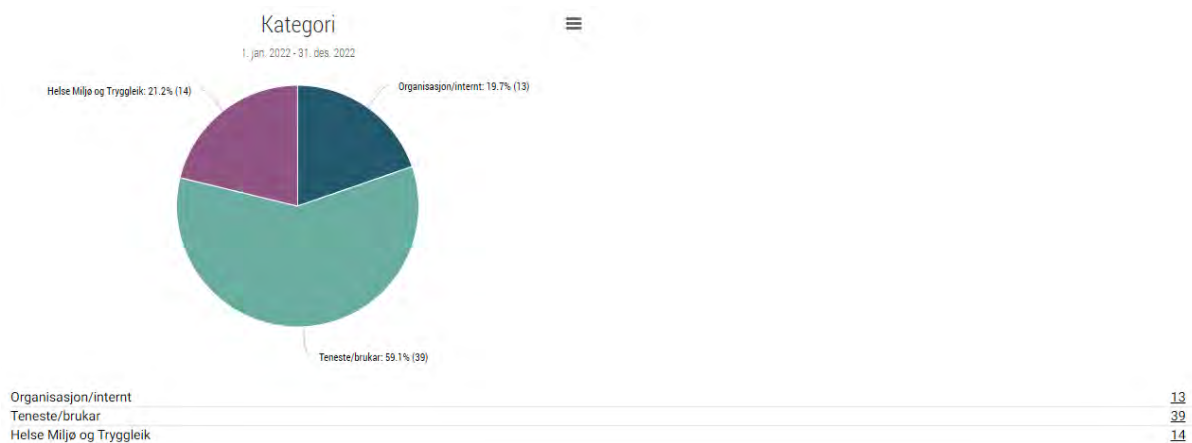
År	Talet på avvik
2020	431
2021	478
2022	284

Grafisk framstilling av korleis avvika er fordelte når det gjeld alvorgrad: Høg, middels eller låg:

Årsmelding 2022

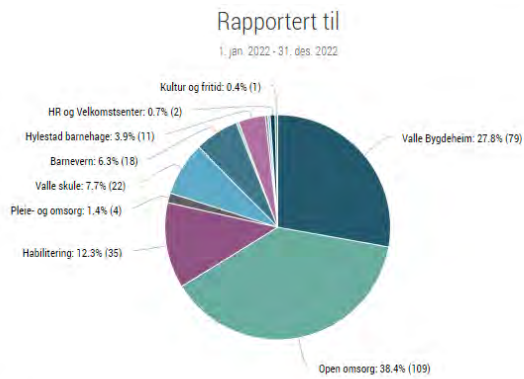

Grafisk framstilling av korleis avvika er fordelte når det gjeld kategori: HMS, teneste/brukar, organisasjon:

Grafisk framstilling som syner kva for eining som har mottatt avviksmelding/kor mange avvik kvar eining har mottatt:

Årsmelding 2022

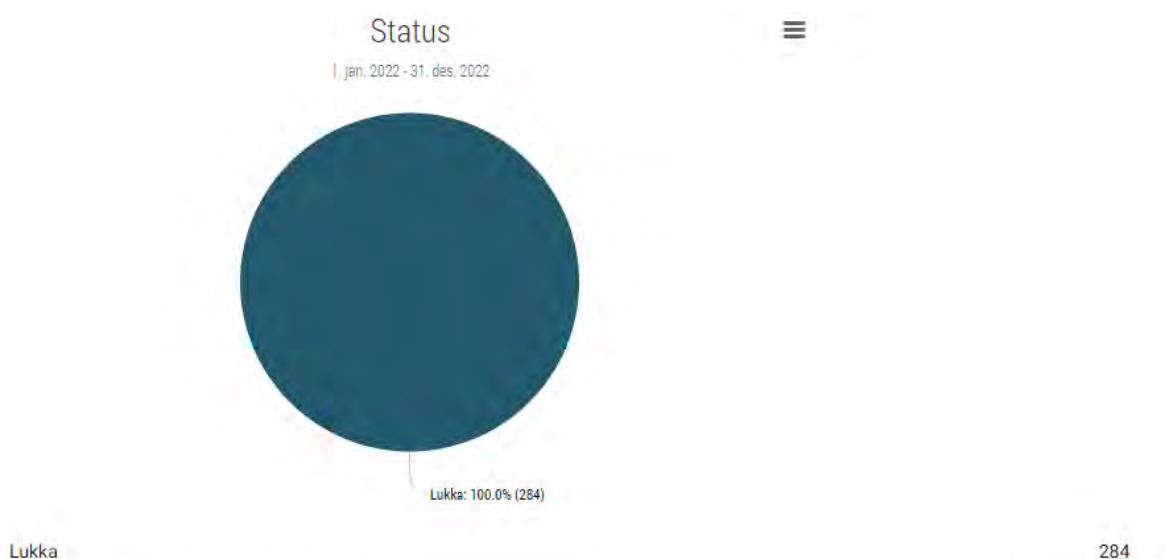

Valde Bygdeheim	79
Open omsorg	109
Habilitering	35
Pleie- og omsorg	4
Valle skule	22
Barnevern	18
Kommunedirektør	1
Hylestad barnehage	11
Valle barnehage	1
Teknisk	1
HR og Velkomstsenter	2
Kultur og fritid	1

Tabell som syner kor mange dagar før lukking av avvik:

1 dagar	52
2 dagar	23
3 dagar	128
4 dagar	1
5 dagar	2
6 dagar	4
7 dagar	1
9 dagar	4
10 dagar	12
11 dagar	12
13 dagar	3
14 dagar	4
16 dagar	2
17 dagar	1
20 dagar	5
21 dagar	1
27 dagar	1
29 dagar	1
38 dagar	5
43 dagar	1
63 dagar	1
64 dagar	1
65 dagar	1
68 dagar	1
72 dagar	1
76 dagar	2
80 dagar	1
86 dagar	1
87 dagar	1
90 dagar	1
91 dagar	1
98 dagar	1
102 dagar	1
103 dagar	1
111 dagar	1
131 dagar	1
140 dagar	1
151 dagar	1
155 dagar	1
254 dagar	1

Grafisk framstilling som syner kor mange/kor stor andel av dei meldte avvika i 2022 som er lukka:

Sektorovergripande internkontroll/eigenkontroll

Valle kommune har fleire sektorovergripande dokument/rutinar som er ein del av grunnlaget for internkontrollen/eigenkontrollen. Nedanfor fylgjer ei oversikt over nokre av desse:

- Delegeringsreglement frå kommunestyret til kommunedirektøren
- Delegering frå kommunedirektør
- Plan for kriseleiiing
- Økonomireglement
- Finansreglement
- Anskaffingsstrategi
- Anskaffingsreglement
- Etske retningsliner
- Arkivplan
- Datasikkerheit og handtering av personopplysningar
- Plan for Helse, miljø og sikkerheit
- Rutinar for varsling jf. Arbeidsmiljøloven
- Rutinar for systematisk avvikshandtering
- Rutinar som sikrar iverksetjing og oppfølging av politiske vedtak/verbalvedtak

Eventuelle statlege tilsyn vil bli omtalt på einingsnivå.

Oppfølging av vedtak og oppdrag

Politiske vedtak og oppdrag som ikkje har status "ferdig" vil bli overført til 2023.

Status oppdrag for kommunen

Verbalvedtak

Oppdrag	Beskriving	Status	Risiko	Beskriving av status	Saksreferanse
100 % fast stilling som miljøarbeidar på Valle skule	<p>Endring i drift med auke i driftsramme oppvekst:</p> <p>Valle skule får auke i bemanninga med 100% fast stilling som miljøarbeider med virkning 1.4.2022 Inndekning i 2022 (ca.kr 500.000) reduksjon i driftsramme Teknisk med fylgjande tiltak:</p> <p>Kommunedirektøren utfører reduserte driftskostnader og endringer på beredskapsordninga (PS.28/21). Ordninga videreføres og praktiseres slik Åseral kommune drifter tenesta. Driftskostnad og beskrivelse kva tenesta utfører med endringa legges inn og synleggjøres for kommunestyre i økonomiplan/budsjett.</p> <p>Ein legg også til grunn at det vert mindre innleie av eksterne konsulenttenester til planarbeid som del av finansieringa (Side 85 i budsjettframlegget) Det er viktig for kommunestyre og presisere at kommunedirektøren utfører naudsynte endringer og kompetanseheving på planarbeid i Teknisk avd.</p>	Ferdig	Låg risiko	Miljørettleiar 100 % stilling tiltret 01.04.23	91/21
Avtale om bruk av gymsal på folkehøgskulen på Nomeland	<p>Formannskapet: PS 5/21</p> <p>Margit Dale: Innbyggjarane på Hylestad vart lova at dei kunne bruke hallen på gamle Hylestad skule når skulen vart lagt ned. No er det kun satt av tid på onsdager og då er det ofte vanskelig å få plass. Er det ein avtale som regulerer bruken hallen?</p> <p>KD: Iflg. kommunestyrevedtak skal det utarbeidast avtale om bruk. Kommunedirektør følgjer opp dette.</p>	Ferdig	Låg risiko	Avtale godkjent i september	FM 5/21
Faktura kommunale avgifter	<p>Formannskapet ber kommunedirektøren innføre rutinar på innkrevjing av kommunale avgifter. Rutinane vert slik at kommunale avgifter vert å betale 20. i månaden i kvart kvartal eller 20 i kvar mnd. I dag varierer dato for betaling av kommunale avgifter.</p>	Ferdig	Låg risiko	Faktura forfall vert etter den 20. inneverande fakturamånad.	PS 26/22 Formannskapet
Forprosjekt WC-anlegg på Rygnestad	<p>Vedtak i k.styret 19/6-2019, PS.48/19.</p>	Ferdig	Låg risiko	Kommunen bidrag med budsjettløyvingar til Setesdalsmuseet sitt	PS 48/19

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskriving	Status	Risiko	Beskriving av status	Saksreferanse
	<p>«Kr. 50.000 kr vert løyvd til forprosjekt WC anlegg på Rygnestad. Kommunestyret ber adm utarbeide dette som ei eiga sak. Prosjektet kjem tilbake til kommunestyret slik at dette står ferdig sommaren 2020.»</p> <p>-Kva er status og utført arbeid med dette vedtaket?</p>			prosjekt for servicebygg på Rygnestad.	
Gebyrregulativ 2022	<p>Gebyrregulativ for 2022 (vedlegg 1) vert vedteke</p> <p>For private og landbrukseigedomar kan feieavgift for hytter/ driftsbygningar med eldstad berre fakturerast for inntil to einingar. Endringa vert innarbeid i økonomiplan med verknad frå 2023.</p> <p>-kostnaden dette vil medføre synleggjøres i kommedirektøren sitt forslag til budsjett og øk.plan 2023.</p> <p>Foreldrebetaling for SFO fordelast på 9,5 månadar. Dagsatts i feriar reknast ut frå månadleg sats.</p>	Forsinket	Låg risiko	Endringa vart ikkje innarbeidd i budsjett og økonomiplan for 2023 - 2026. Notat om saka og framlegg til korleis dette kan justerast vert lagt fram til formannskapet i februar 2023.	PS 31/22 Kommunestyret
Innandørs møteplassar for unge i begge kommunesentra	<p>Ein ber administrasjonen greie ut korleis kommunen kan leggje til rette for innandørs møteplassar for unge i begge kommunesentra. Ein ser også på moglegheitane for å utvide opningstider i Vallehalli i Valle, og vurderer moglegheitane for å opne delar av Soknehuset på Rysstad i periodar. Saka kjem attende til kommunestyret i desember. Vidare ber ein administrasjonen ta med ungdomsrådet på råd om korleis ein kan etablere ei form for styring/drift av desse møteplassane.</p>	Ferdig	Låg risiko	Viser til PS 107/22:Vedtak:1. Følgjande tiltak blir prioriterte å setje i gong innanfor vedtekne budsjettrammer: • Ta i bruk det gamle heradshuset, i prioritert rekkjefølgje 2.høgda og eventuelt 3. høgda, sommøteplass for ungdom drive på frivillig basis. Kommunedirektøren får fullmakt til å inngå avtale medforeldregruppa bak initiativet. • Etablere helgeope i Valle kultursenter, Vallehalli, i samarbeid med frivillige lag og foreldre. • Etablere eit tilbod for ungdom i samarbeid med Setesdalsmuseet på Bjugsbakk. • Vidareføre tilbodet kommunen har i Sæbyggjen kvar onsdag ettermiddag, arbeide vidare med å leggje til rette for ungdom.2. Auka mobilitet for ungdomane er avgjerande for at møteplassane skal fungere. Kommunedirektøren blir beden om å leggje fram ei eiga sak i februar om	PS 91/21

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskriving	Status	Risiko	Beskriving av status	Saksreferanse
				<p>samordning av ulike transportbehov i kommunen ogkorleis desse kan løysast.3. Kommunen må ta ansvaret for å sikre at kommunale, frivillige og kommersielle tilbud retta motungdom i størst mogleg grad blir samordna.</p>	
Kartleggingsprosjekt - Oppvekstreforma - Styringsdokument	<p>Prosjektets mål:</p> <p>Kartlegge kompetanse, tiltak og bruk av tiltak innenfor det forebyggende arbeidet blant barn-, unge og deres foreldre i Bykle, Valle og Bygland. Hensikten med kartleggingen er å skape et faktabasert grunnlag for å kunne harmonisere til et bredere regionalt samarbeid rundt oppvekstreformen.</p> <p>Få et grunnlagsdokument for arbeidet med et hovedprosjekt med mål om utvikling og organisering for det forebyggende arbeidet blant barn, unge og foreldre - et oppvekstsamarbeid i hele Setesdalsregionen.</p> <p>Kartlegge hvilke planer, retningslinjer og lovkrav som er og kommer innenfor helse-og oppvekstfeltet i årene fremover med sikte på å møte disse lovkravene med riktig kompetanse og forebyggende tiltak.</p>	Ferdig	Låg risiko	<p>I henhold til styringsdokument for prosjektet er rapporten for kartleggingsprosjekt ferdig og avlevert kommunedirektør for videre gjennomgang/behandling 38 Interkommunalt barnevernI henhold til styringsdokument for prosjektet er rapporten for kartleggingsprosjekt ferdig og avlevert kommunedirektør for videre gjennomgang/behandling</p>	
Konkret oppfølging av anbefalingane som framkjem i rapport frå BDO vedr. "Kommunehelse"	<p>Kommunestyret vil at rådmannen følger konkret opp dei anbefalingane som kjem fram i BDO rapporten vedrørende "Kommunehelse" 7.4 Anbefalingar:</p> <p>Innføre en klarere struktur i styringsgruppemøtene. Kommunene bør avgjøre hvor ofte det er hensiktsmessig at styringsgruppen skal møtes, samt sette konkrete agendaer og sakliste.</p> <p>Etablere et system for årlig evaluering og rapportering av kommunesamarbeidet, basert på oppsamlet informasjon om finansiering, aktivitet og ressursbruk, samt tjenestetilbud – kvalitet og – behov fordelt på kommunene.</p> <p>Bli enige om, og konkretisere, en plan for hvordan Valle kommune</p>	Ferdig	Middels risiko	Sak lagt fram til politisk handsaming i november 2022.	PS 87/20

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskriving	Status	Risiko	Beskriving av status	Saksreferanse
	<p>skal involveres i budsjettprosessen i helsetjenesten</p> <p>Konkretisere hva som er forventet av og hvilke arbeidsoppgaver tjenesteleder i Bykle skal ha overfor Valle kommune.</p> <p>Det bør utarbeides klare rutiner for ansvar – og oppgavefordeling i samarbeidet mellom psykisk helse og rus i helsetjenesten og pleie – og omsorgstjenesten i Valle kommune. Dette arbeidet bør involvere tjenesteledere fra begge områder, samt koordinerende enhet</p>				
Kostnadsoverslag, vatningsanlegg både kyrkjegardar	Kommunedirektøren utgreier eit kostnadsoverslag til vatningsanlegg til både kyrkjegardane i Valle kommune. Kostnaden legges inn som nytt forslag i øk.plan 2023-2024.	Ferdig	Låg risiko	Kostnadsoverslag ferdig og tatt med i økonomiplan.	PS 91/21
Kva gjer ein med det gamle herradshuset?	Kommunedirektøren kjem med ei sak til kommunestyret der ein utgreier kva ein kan skal gjere med det gamle Heradshuset, der ein blant anna vurderer om det skal leggjast ut for sal til høgstbydande. Saka kjem tilbake til kommunestyret i februar 2022. Vert det selt skal pengane brukast til å ruste opp kommunale boligar.	Ferdig	Låg risiko	Sak med tilråding om sal av eigedomen lagt fram til politisk handsaming i november. På grunn av privat initiativ om å nytte delar av heradshuset til møteplass for ungdom vart salet sett på vent og det vart i staden teikna ein leigeavtale med foreldregruppa bak initiativet. Lokala vert truleg også nytta som mellombels lokale for ungdomsklubben i byggjeperioden til Nye Valle kultursenter.	91/21
Oppretting av 100 % fagarbeidarstilling i barnehage	Det opprettast ei 100% fagarbeidarstilling i barnehagen med virkning frå 1.4. 2022. Den som vert tilsett har arbeidsstad i både barnehagane etter kor det er behov. Inndekning vert tatt av mindreforbruket i drift på 4 592 mill.	Ferdig	Låg risiko	Det har blitt ansatt ein person i 100% stilling.	PS 91/21
Overordna kompetansesplan for kommunen og kompetansehevingsplan for oppvekst	PS 2/21 Orienteringar Handsaming i Arbeidsmiljøutvalet av sak 2/2021 den 09.02.2021: OR 1/21 Kompetansehevingsplan for oppvekst Er i gang med plan. Kompetanseløftet legg føringar. Vil gjerne ha på plass overordna kompetanseplan for kommunen for å planlegge i samanheng med den	Forsinket	Låg risiko	Dette oppdraget er sett på vent, sidan det ikkje er med i noverande planstrategi.	AMU PS 2/21
Overordna vatn- og avlaupsplan	Vedtak i k.styret 18/12-2018. PS 54/18. «Overordna vatn og avløpsplan skal utarbeides osv»	Forsinket	Låg risiko	Plan ferdig til politisk handsaming i februar 23	PS 54/18

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskriving	Status	Risiko	Beskriving av status	Saksreferanse
	<p>Denne vert ikkje utført i 2019 og heller ikkje i 2020. Denne planen er på nytt vedteke av k.styre i des.2020 med planstrategien for 2021.»</p> <p>Dette er ein veldig viktig plan når det gjeld kommunen sine rettigheter i høve evt.påkoblinger i framtida. Det er også mange gamle ledninger i kommunen som snart må byttes ut. Itillegg er det store tiltak med nytt ledningsnett m.a frå Nomeland til Rysstad.</p> <p>-Kva er utført av arbeid med dette vedtaket?</p>				
Reduserte driftskostnader og endringar på beredskapsordninga samt endringar og kompetanseheving på planarbeid	<p>Kommunedirektøren utfører reduserte driftskostnader og endringer på beredskapsordninga (PS.28/21). Ordninga videreføres og praktiseres slik Åseral kommune drifter tenesta. Driftskostnad og beskrivelse kva tenesta utfører med endringa legges inn og synleggjøres for kommunestyre i økonomiplan/budsjett.</p> <p>Ein legg også til grunn at det vert mindre innleie av eksterne konsulenttenester til planarbeid som del av finansieringa (Side 85 i budsjettframlegget) Det er viktig for kommunestyre og presisere at kommunedirektøren utfører naudsynte endringer og kompetanseheving på planarbeid i Teknisk avd.</p>	Ferdig	Middels risiko	Sak vedteke i kommunestyret 29/2022 og 30/2022.	PS 91/21
Revidere varslingsrutine	<p>PS 5/21 Avviksrapportering Handsaming i Arbeidsmiljøutvalet av sak 5/2021 den 09.02.2021: Leiar HR orienterte. Når det gjeld varslingsrutinane ser ein at det ikkje er lagt inn det som gjeld varsling på kommunedirektør til ordførar og varsling på ordførar til kommunestyret. Dette er noko som gjeld i praksis, men som ikkje har kome med i rutina. Leiar HR syter for at dette vert gjort.</p>	Ferdig	Låg risiko	Revidering av varslingsrutina vil bli handsama i AMU 14. mars, med påfølgjande redigering av rutina i Compilo.	AMU PS 5/21
Støtte til Gamatuni/Rysstad aktivitetspark	<p>Gamatuni/Rysstad aktivitetspark får støtte på 25.000 kr. Pengane skal brukast på apparat for dei minste i parken. Støtta vert utbetalt og Initiativtakar sender inn ferdigstilling av arbeidet med parken.</p>	Ferdig	Låg risiko	Prosjekt ferdig.	PS 91/21
Tilskot til løypekøyning i Brokke, kostnader og forutsigbarheit	<p>Tilskott til løypekøyninga i Brokke og Bjørnevattn må revideres og utgreiast med eiga sak vedr kostnader og forutsigbarhet. Saka kjem til handsaming februar 2022.</p>	Ferdig	Låg risiko	Sak vedteke i kommunestyret 30.03.22 PS 20/22	91/21

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskriving	Status	Risiko	Beskriving av status	Saksreferanse
Turstiar langsmed elva	<p>Det vert sett i gang arbeid med turstiar i Valle og på Rysstad langsmed elva i henhold til høyringsuttala om Otra Elvepark frå Valle kommune. Dette skjer i samarbeid med Midt Agder friluftsråd. Det vert satt av kr 1.mill til arbeidet. Det er ein føresetnad at det og arbeidast med å hente inn framande midlar. Finansiering kr 1 mill. frå fond allmenne interesser 25 199 003</p> <p>Kommentar av leiar økonomi:</p> <p>Lagt inn som tiltak i drift, ligg på ansvar 3800. Kanskje det skal liggja på eit anna ansvar? Må vera samsvar mellom den om følger opp «prosjektet» og den som har det økonomiske ansvar/budsjett</p> <p>KD: Følg opp kommunesak 56/20 Gå i dialog med MAF (Midt-Agder friluftsråd) Framdriftsplan på tiltaket lagt fram for KD sept.</p>	Forsinket	Låg risiko	Aktuelle grunneigarar vert invitert til oppstartsmøre ila. mars.	87/20
Unngå samtidige møter i Levekår- og Plan og miljøutvalet	Levekår ynskjer at utvalsmøta for levekår og plan- og miljø ikkje er samtidig og at plan- og miljø endrar møtetidspunkt	Ferdig	Låg risiko	Møtetidspunkt sett til kl. 9 og kl. 12 aktuell møtedag.	PS 4/22 Levekår
Utarbeide plan for oppgradering/oppussing av Valle bygdeheim	<p>Det utarbeidast plan for oppgradering/oppussing av Valle bygdeheim. Planen er grunnlag for løyvingar i budsjettet for 2022</p> <p>KD: Definere behov Tiltaket må sjåast i samanheng med plan for pleie og omsorg</p>	Ferdig	Låg risiko	Prosjekt utsett. Sak PS 49/22	PS 87/20
Utarbeide plan for tilrettelegging for høyrselhemma i offentlege bygg	<p>Det må utarbeidast ein plan for korleis offentlege bygg kan tilretteleggjast for hørselshemma. Td ved bruk av teleslynge</p> <p>KD: Det er gjort noko arbeid. Definere behov som står igjen og kva for prosjekt som blir berørt av tiltaket Kjem tilbake med svar i neste kommunestyremøte (juni)</p>	Ferdig	Låg risiko	Plan vedteke i sak PS 07/22	87/20
Utbetaling av tilskot/kompensasjon til innbyggjarane for auka straumutgifter	<p>PS 84/21 Økonomirapport pr. 2. tertial 2021 - budsjettregulering i driftsbudsjett 2021 og investeringsbudsjett 2021:</p> <p>6. Ekstraintekt frå konsesjonskraft i 2021 på kr 2.3 mill som vert utbetalt til Valle kommune i desember vert disponert på</p>	Ferdig	Låg risiko	Kompensasjon for auka straumkostnader vart utbetalt 20. januar med kr 1 153 500.For praktisk gjennomføring av ordninga, for å få dei naudsynte opplysningane frå søkjar, vart det laga eit skjema for registrering - skjema var	PS 84/21

Årsmelding 2022

Oppdrag	Beskriving	Status	Risiko	Beskriving av status	Saksreferanse
	<p>fylgjande vis : 800 000 til kr å dekke kommunen sine auka straumutgifter 1 500 000 kr til å kompensere innbyggjarane sine auka straumutgifter .</p> <p>Valle kommune utbetaler 1 500 000 kr fordelt likt til alle fastbuende husstander i januar 2022. Det er kun kompensering for 1 målar pr husstand. Vedtaket er fatta med forbehold om at representantskapet i konsesjonskraftfondet i møtet i desember 2021 vedtek å ta ut overskotet. Finansiering - avsetning til disposisjonsfond vert redusert med kr. 1 500 000,-</p>			<p>tilgjengeleg både på papir og digitalt. 500 personar av dei som registrerte seg var kvalifisert til kompensasjonen. Utgangspunktet for kompensasjonen var at inntil 650 personer (antall husstandar) kvalifiserte til ordninga, difor vart beløpet satt til kr 2 307 pr. person.</p>	
Utgreiing av konsesjonsplikt i Valle kommune	Kommunestyret bed kommunedirektøren leggje fram ei sak om utgreiing av konsesjonsplikt, då ein ynskjer 0-konsesjon i Valle Kommune. Saka vert handsama våren 2022	Ferdig	Låg risiko	Utgreiing lagt fram til politisk handsaming i desember 2022. Kommunestyret vedtok at nullkonsesjon skal innførast og at det skal engasjerast juridisk bistand til å utarbeide ei lokal forskrift. Forskrifta vert lagt fram til politisk handsaming i løpet av fyrste kvartal 2023.	91/21
Utgreiing av skulemat	Kommunedirektøren kjem tilbake med ulike alternativ ifm budsjetthandsaming 2022, kor ein ser på ulike løysingar som er billegare ved f. eks. sjamanlikne løysinga til Bykle kommune. Ein kan i tillegg sjå på løysingar kor elevene blir involvert i større grad for læring i yrkesrelaterte fag (f.eks. valgfag) Ein kunne då også sjå på moglegheit for varmt måltid av og til. Med ei elevinvolvering vil ein og kunne ha ein lågare stillingsprosent enn 60 %	Iht. plan	Låg risiko	Levekårsutvalet 9.11.21.OR 22/21:Orientering om kantine/skulemat, PS 46/2021 frå Kommunestyret 22.juni 2021“Levekårsutvalet meiner at saka i høve skulemat skal på noverande tidspunkt settast på vent til det er meir avklart i høve mellom anna Storstoga.”	PS 46/21
Valle camping, opprusting av badeplass	Valle kommunestyre tilrår at administrasjonen går i dialog med eigar og drivar av Valle camping om å oppruste/oppgradere badeplass. Og at ein ser på rydding av skog og kratt i/og rundt innfallsporten til Valle sentrum	Ferdig	Låg risiko	Tilkomst og parkering avklart med grunneigarar. Opprusting av badeplassen og området rundt må skje som eige prosjekt.	?
Valle skule: investeringsprosjekt, utskifting av vindauge, forprosjekt og totalkostnader	Kommunestyret ber kommunedirektøren utarbeide forprosjekt og totalkostnader på heile investeringsprosjektet «Utskifting av vindauge Valle skule» Heile prosjektet vert innarbeid som prioritera tiltak i budsjett 2023.	Iht. plan	Låg risiko	Forprosjekt ferdig. Arbeidet har vore ute på anbod og arbeidet vil starte våren 23.	PS 91/21

Økonomirapportering drift

Årsmeldinga knyt kommentarar og vurderingar til drifta gjennom året og gir dessutan informasjon om økonomien og drift i dei ulike einingane. Dette framgjeng av omtale gitt for rammeområda, der også omtale om sjukefråvær og utfordringar vert gitt i tillegg til omtale av økonomi i einingane.

Totaloversikt økonomi - Bevilgningsoversikt drift, § 5-4

<u>BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT</u>		§ 5-4,1					
	Note	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021	Avvik mot regulert bud.	
						Beløp	Førbr. %
1		-43 422 943	-45 439 000	-44 170 000	-45 910 608	2 016 057	95,56 %
2		-44 113 112	-42 807 000	-39 869 000	-37 481 283	-1 306 112	103,05 %
3		-31 578 944	-31 500 000	-36 200 000	-36 161 175	-78 944	100,25 %
4		-32 351 498	-25 468 000	-25 468 000	-29 593 805	-6 883 498	127,03 %
5		-151 466 498	-145 214 000	-145 707 000	-149 146 871	-6 252 498	104,31 %
6		132 547 370	137 871 592	131 667 592	139 844 529	-5 324 222	96,14 %
7	4	12 045 751	0	0	12 088 610	12 045 751	#DIV/0!
8		144 593 121	137 871 592	131 667 592	151 933 138	6 721 529	104,88 %
9		-6 873 377	-7 342 408	-14 039 408	2 786 267	469 031	93,61 %
10		-982 531	-713 000	-713 000	-633 573	-269 531	137,80 %
11		-8 556 028	-8 630 000	-4 061 000	-3 929 426	73 972	99,14 %
12		0	0	0	0	0	
13		3 551 897	3 516 408	2 516 408	1 987 652	35 489	101,01 %
14	7	13 463 732	12 995 000	12 995 000	13 256 287	468 732	103,61 %
15		7 477 071	7 168 408	10 737 408	10 680 940	308 663	104,31 %
16		-12 045 751	0	0	-12 088 609	-12 045 751	
17		-11 442 057	-174 000	-3 302 000	1 378 598	-11 268 057	6575,89 %
Disponering eller delning av netto driftsresultat							
18		2 861 726	600 000	5 600 000	3 524 931	2 261 726	476,95 %
19	10	25 901 775	12 500 000	12 500 000	20 056 940	13 401 775	207,21 %
20	10	-17 512 751	-14 016 000	-13 000 000	-17 839 284	-3 496 751	124,95 %
21		1 993 967	2 936 000	3 802 000	0	-942 033	67,91 %
22		-1 802 660	-1 846 000	-5 600 000	-7 121 185	43 340	97,65 %
23		0	0	0	0	0	
24		11 442 057	174 000	3 302 000	-1 378 597	11 268 057	6575,89 %
25		0	0	0	0	0	#DIV/0!
<i>Differanse mot bokført resultat</i>		0	0	0	0		#DIV/0!
<i>Differanse sum bevilgninger drift, netto</i>		2	0	0	-408		

Syner til punktnummer i skjema:

18. Overføring til investering kr 2 861 726. kr 2 307 424 gjeld rulleskiløype i Brokke prosjekt 8905 og er finansiert ved bruk av løypefondet. Prosjektet er ført i investeringsrekneskapen og rest finansiering er med spelemidler, tilskot frå andre og lån.

Kr. 554 302 gjeld eigenkapitalinnskot KLP.

19 og 20. Netto avsetning til eller bruk av bundne fond kr 8 389 024. Samla avsetning til bundne fond kr 25 901 775, her inngår avsetning til sjølvkostfond med kr 469 909, øymerka statstilskot med kr 7 374 219 og utbyggingsavtaler med kr 3 777 641 og næringsfond med kr 14 280 005. Samla bruk av bundne fond kr 17 512 751, der kr 293 611, er bruk av sjølvkostfond, kr 5 219 135 er bruk av øymerka statstilskot og kr 12 000 000 er bruk av næringsfondet.

Økonomisk oversikt etter art-drift - Bevilgningskjema, § 5-6

	Note	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021	Avvik mot regulert bud.	
						Belop	Forbr. %
1 Rammetilskudd		-43 422 943	-45 439 000	-44 170 000	-45 910 608	2 016 057	95,56 %
2 Innteks- og formuesskatt		-44 113 112	-42 807 000	-39 869 000	-37 481 283	-1 306 112	103,05 %
3 Eiendomsskatt		-31 578 944	-31 500 000	-36 200 000	-36 161 175	-78 944	100,25 %
4 Andre skatteinntekter		-28 588 376	-25 000 000	-25 000 000	-28 270 642	-3 588 376	114,35 %
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		-8 324 778	-1 248 000	-1 248 000	-2 385 451	-7 076 778	667,05 %
6 Overføringer og tilskudd fra andre		-59 877 024	-37 752 768	-29 400 768	-48 193 279	-22 124 256	158,60 %
7 Brukerbetalinger		-4 459 449	-4 173 000	-4 173 000	-4 503 838	-286 449	106,86 %
8 Salgs- og leieinntekter		-18 242 376	-17 037 785	-17 037 785	-19 915 000	-1 204 591	107,07 %
9 Sum driftsinntekter		-238 607 003	-204 957 553	-197 098 553	-222 821 276	-33 649 450	116,42 %
10 Lønnsutgifter		93 992 859	85 854 691	85 224 691	91 291 502	8 138 168	109,48 %
11 Sosiale utgifter		22 587 308	20 081 087	20 081 087	20 805 980	2 506 221	112,48 %
12 Kjøp av varer og tjenester		75 882 738	72 846 376	66 420 376	65 011 392	3 036 362	104,17 %
13 Overføringer og tilskudd til andre		27 140 338	18 855 991	11 355 991	36 410 060	8 284 347	143,93 %
14 Avskrivninger	4	12 045 751	0	0	12 088 610	12 045 751	#DIV/0!
15 Sum driftsutgifter		231 648 993	197 638 145	183 082 145	225 607 543	34 010 848	117,21 %
16 Brutto driftsresultat		-6 958 010	-7 319 408	-14 016 408	2 786 267	361 398	95,06 %
17 Renteinntekter		-1 011 390	-736 000	-736 000	-633 573	-275 390	137,42 %
18 Utbytter		-8 556 028	-8 630 000	-4 061 000	-3 929 426	73 972	99,14 %
19 Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0	0	
20 Renteutgifter		3 604 826	3 516 408	2 516 408	1 987 652	88 418	102,51 %
21 Avdrag på lån	7	13 524 296	12 995 000	12 995 000	13 256 287	529 296	104,07 %
22 Netto finansutgifter		7 561 704	7 145 408	10 714 408	10 680 940	416 296	105,83 %
23 Motpost avskrivninger		-12 045 751	0	0	-12 088 609	-12 045 751	
24 Netto driftsresultat		-11 442 057	-174 000	-3 302 000	1 378 598	-11 268 057	6575,89 %
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
25 Overføring til investering		2 861 726	600 000	5 600 000	3 524 931	2 261 726	476,95 %
26 Avsetninger til bundne driftsfond	10	25 901 775	12 500 000	12 500 000	20 056 940	13 401 775	207,21 %
27 Bruk av bundne driftsfond	10	-17 512 751	-14 016 000	-13 000 000	-17 839 284	-3 496 751	124,95 %
28 Avsetninger til disposisjonsfond		1 993 967	2 936 000	3 802 000	0	-942 033	67,91 %
29 Bruk av disposisjonsfond		-1 802 660	-1 846 000	-5 600 000	-7 121 185	43 340	97,65 %
30 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0	0	
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		11 442 057	174 000	3 302 000	-1 378 597	11 268 057	6575,89 %
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0	0	#DIV/0!
<i>Differanse mot bokført resultat</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		
<i>Avvik netto driftsresultat oppstilling §5-4, 1 og § 5-6</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. bud.	Rev.bud. 2022	Rekneskap 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Frie disponible inntekter						
Rammetilskudd	-45 911	-44 170	-45 439	-43 423	-2 016	-4,4 %
Andre statlige overføringer	-936	0	0	-3338	3338	0,0 %
Skatt på inntekt og formue	-37 481	-39 869	-42 807	-44 113	1 306	3,1 %
Eiendomsskatt	-36 161	-36 200	-31 500	-31 579	79	0,3 %
Andre direkte eller indirekte skatter	-28 271	-25 000	-25 000	-28 588	3 588	14,4 %
Utbytte Agder Energi	-3929	-4061	-8630	-8556	-74	-0,9 %
Sum Frie disponible inntekter	-152 689	-149 300	-153 376	-159 598	6222	-4,1 %

Frie inntekter samla syner ei meirinntekt på omlag 5,3 mill. kroner i høve til budsjetten. Valle kommune har mottatt omlag kr 2 mill. mindre i rammetilskot enn budsjettert. Trekket i rammetilskotet for 2022 er gjort på 1. og 2. termin 2023 med vesentleg større beløp enn tidlegare år. Inntekts- og formuesskatten er omlag kr 1,3 mill. meir budsjetten. Rekneskapsført eigedomsskatt er i tråd med budsjetten. Andre direkte eller indirekte skattar i tabellen, er konsesjonsavgift, naturressursskatt og integreringstilskot. Årsaka til inntektene i denne gruppa vart høgare enn budsjetterte, er at integreringstilskott ikkje var lagt inn i budsjetten. Det utgjør 3,3 mill. Utgiftene er ført på ansvar 5520 Flyktningearbeid. Punkt 5 Andre statlege overføringer gjeld tilskot frå Statens Vegvesen til rundkøyring på RV 9 og midlar til kalkdosering.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Rekneskap 2021	Opph. bud.	Rev.bud. 2022	Rekneskap 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Finansinntekter/-utgifter						
Renteinntekter og utbytte	-562	-713	-713	-860	147	20,7 %
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	1 840	2 516	3 516	3 485	31	0,9 %
Avdrag på lån	13 154	12 995	12 995	13 464	-469	-3,6 %
Konsesjonskraftinntekter	-10 300	-10 300	-19 400	-19 400	0	0,0 %
Sum Finansinntekter/-utgifter	4131	4498	-3602	-3311	-290	8,1 %

Finansinntekter og finansutgifter syner samla eit negativt avvik på omlag kr 0,3 mill i høve til budsjetten. Avdraga på låna vart i underkant kr 0,5 mill meir enn i budsjetten. Samstundes er renteinntektene og utbytte noko høgare i rekneskopen samanlikna med budsjetten. Renteutgiftene er lågare enn budsjettera.

Utvikling i netto driftsresultat

Beløp i 1000

	Rekneskap i fjor	Opph. bud.	Rev. bud.	Rekneskap
Bruk av avsetninger				
Bruk av bundne driftsfond	-17 839	-13 000	-14 016	-17 513
Bruk av disposisjonsfond	-7 121	-5 600	-1 846	-1 803
Sum bruk av avsetnader	-24 960	-18 600	-15 862	-19 315
Avsetninger				
Overføring til investering	3 525	5 600	600	2862
Avsetninger til bundne driftsfond	20 057	12 500	12 500	25 902
Avsetninger til disposisjonsfond	0	3 802	2 936	1994
Sum avsetnader	23 582	21 902	16 036	30 757
Netto driftsresultat	1 379	-3 302	-174	-11 442
Sum driftsinntekter	-222 821	-196 959	-204 958	-238 607

Årsmelding 2022

	Rekneskap i fjor	Opph. bud.	Rev. bud.	Rekneskap
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	-0,6 %	1,7 %	0,1 %	4,8 %

Kommunen sin finansielle stilling er ein viktig indikator på kva føresetnadar kommunen har for å kunne gje eit tenestetilbod på lang sikt. Valle kommune har satt tre indikatorar for å uttrykke kva økonomisk handlekraft, gjennom økonomiske måltal, kommunen har.

- Netto driftsresultat over tid i gjennomsnitt minst 2 %.
- Forsvarleg nivå på lånegjeld (i prosent av brutto driftsinntekter).
- Disposisjonsfond på omlag 20 mill. kroner.

Føresetnader for budsjett for 2022 som er lagt til grunn er ein deflator frå 2021 til 2022 på 2,5%. Årslønsveksten frå 2021 til 2022 i kommunesektoren er sett til 3,2% og den kommunale prisveksten er sett til 1,6%.

Rekneskapen for 2022 syner eit positivt resultat på kr 11,4 mill. Resultatet utgjer 4,8% av driftsinntekter, og ein oppnår kommunens målsetjing med snitt på 2%. Det positive resultatet er påverka av at kommunen har motteke tilskot til rundkøyring i Valle sentrum, tilskot til kalkdoseringsanlegg og innbetaling av utbyggjingsavtaler i Brokke. Heile overskotet vert avsett til fond. Det var budsjettert med avsetjing på 2,9 mill. kr til disposisjonsfond, her er det stroke 1 mill. kr og avsetjinga vart på 1,9 mill. kr, slik at rekneskapen går i balanse.

Endring i arbeidskapitalen går fram av Note 1 med ein auke på 20,6 mill frå 2021 til 2022. Arbeidskapitalen pr. 31.12.22 er på 112,4 mill. Arbeidskapitalen må vere tilstrekkeleg til å dekke daglege aktivitet i høve inn og utbetalingar gjennom året.

Likviditetsgraden bør vere større enn 1 og i 2022 er den på 2,9 (bankinnskot / kortsiktig gjeld)

Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter er 271% mens netto lånegjeld er på 66%

Disposisjonsfond på 12,5 mill pr. 31.12.22, det er under måлтаlet på 20 mill. For å oppnå måлтаlet er det budsjettert med avsetting til disposisjonsfond i budsjettet for 2023.

Totaloversikt drift - fordelt på rammeområde

Beløp i 1000

Tenesteområde	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Budsjett 2022	Rekneskap	Avvik i kr
Politisk styring	2 982	3 045	3 045	3 193	-148
Kommunedirektøren	4 263	4 490	3 690	3 747	-57
Næring	2 354	3 035	3 035	2 932	103
Kultur, bibliotek	5 017	5 160	5 160	5 197	-37
IKT	2 239	2 831	2 831	2 849	-18
Økonomiavdelinga	26 771	11 472	18 972	17 357	1 614
SVR	0	0	0	0	0
Velkomstsenter	3 570	4 208	4 008	4 132	-124
Interkommunalt PPT	827	799	799	766	33
Interkommunalt barnevern	1 786	1 587	1 587	1 753	-166

Årsmelding 2022

Tenestoområde	Rekneskap 2021	Opph. budsjett 2022	Budsjett 2022	Rekneskap	Avvik i kr
Skule	20 138	19 893	20 243	20 324	-81
Barnehage	9 492	8 604	9 434	10 392	-958
Helse	15 028	13 473	14 473	15 993	-1 520
NAV	2 418	2 134	2 134	3 567	-1 433
Pleie og omsorg	40 818	37 314	39 062	42 106	-3 044
Teknisk	24 310	26 623	30 483	31 629	-1 146
Diverse pensjon	-719	0	0	2	-2
Finansiering	372	0	0	138	-138
Sum	161 666	144 668	158 956	166 077	-7 121

Avvik mellom rekneskap og regulera budsjett utgjer eit meirforbruk på kr 7,1 mill. Meirforbruket skuldast mellom anna auka pensjonskostnader og arbeidsgivaravgift som utgjer totalt kr 2,5 mill. Det er au ei overskriding på helse på kr 1,5 mill. Flyktningararbeid har au vorte høgare kostnad på enn budsjettera og utgjer kr 1,9 mill. Dette vert finansiera ved rammetilskot på ramme 8. Der er au eitt meirforbruk på innleige av vikarbyrå kr 1,1 mill samanlikna med budsjett.

Rammeområde: 10 Politisk styring

Rekneskapen syner eit meirforbruk på godtgjering.

Rammeområde: 20 Kommunedirektøren

Rekneskapen syner eit lite mindreforbruk på området. I realiteten er mindreforbruket i høve til opphavleg årsbudsjett ein del større på grunn av ei budsjettjustering i samband med andre tertialrapport. Årsaka til mindreforbruket er i hovudsak at langtidssjukefråvær ikkje vart erstatta med vikarar fullt ut.

Rammeområde: 22 Næring

Rekneskapen for 2022 syner eit lite overforbruk på området. Dette skuldast i hovudsak kostnader til dataverktøy.

Rammeområde: 23 Kultur, bibliotek

23 Kultur har eit resultat om lag i tråd med budsjett. Lønsauke i løpet av året er ikkje budsjettert på avd. men samla på ramme 33. Øyremerka tilskot som er motteke er anten nytta i drifta eller sett av på bundne fond.

Rammeområde: 32 IKT

Ingen avvik i høve budsjett

Rammeområde: 33 Økonomiavdeling og fellesutg.

Økonomiavdelinga samla har eit mindreforbruk i overkant av 1,6 mill. kr. Hovudårsaka til dette er skildra under 331 Div. inntekt/utgift. Dette har konsekvensar for dei andre rammeområda, og er kommenterte

under respektive kapittel. Det er også ført overføring av gang-/sykkelveg til staten med kr 0,6 mill lågare enn budsjettert.

Rammeormåde: 35 SVR

Netto forbruk er 0, mens heile prosjektet SVR-Villreinfjellet som verdiskaper er finansiert med bundne fond.

Rammeområde: 36 Velkomstsenter

Budsjettet har eit netto resultat på 103,1%, og dermed eit avvik på -3,1%. Det er naudsynt å kommentere resultatet når det gjeld lønnsutgifter, fordi her er det eit avvik på -17,2%. Dette skuldast i hovudsak ein vikar på Velkomstsenteret som gjeld ansvar 2000 og ein annan årsak er budsjettering av lønsoppgjeret (ligg på ansvar 3310).

Rammeområde: 37 Interkommunalt PPT og Barnevern

PPT for Setesdal har ein rekneskap som er omtrent i tråd med budsjett: Totalt for alle tre kommunane, kjem PPT for Setesdal ut med eit forbruk på 98,6% i høve til budsjett. For Valle kommune sin del, er forbruket på 95,8%, med eit overskot på 33414,-

Interkommunalt samarbeid på barnevern har eit overforbruk på 100 000 i høve budsjett for 2022. Dette skuldast at lønsoppgjeret er lagt inn på eit anna ansvar.

Rammeområde: 51 Oppvekst

I 2022 er det totalt sett eit meirforbruk på 0,4%/ 80 469 kr ihht budsjett.

Rammeområde: 54 Helse

Det er Bykle kommune som er vertskommune for helsesamarbeidet mellom Valle og Bykle. Det er eit meirforbruk på kr 1,5 mill på rammeområde for helse. Årsaka til meirforbruket er skildra på ansvara.

Rammeområde: 55 Sosial og NAV

Rammeområdet for NAV har eit meirforbruk på 1,4 mill. Det høge forbruket har sin årsak i mottak av flyktninger som det ikkje var budsjettert for. Dette er finansiert med integreringstilskot som er ført på ramme 80, rammetilskot.

Rammeområde: 56 Pleie- og omsorg

Meirforbruket skuldast i hovudsak at kostnadene med innleige av vikarar og vikarbyrå vart vesentleg høgare enn budsjettert (1,1 mill. kr), høgare pensjonskostnader enn budsjettert (1,6 mill. kr) og overtidsgodtgjering knytt til Covid-pandemien (0,5 mill. kr). I løpet av året er pleie og omsorg kompensert med 1 mill. kr for auka straumkostnader, men anna kostnadsauke er ikkje kompensert. Lønsoppgjeret er ikkje lagt inn på rammeområdet, men på ansvar 3310, og påverkar meirforbruket.

Ein sterkt medverkande årsak til kostnadsauken knytt til vikarinneleige er rekrutteringsutfordringane helse- og omsorgstenestene opplever, både i Valle og på nasjonalt nivå.

Rammeområde: 58 Teknisk drift og forvaltning

Det er eit forbruk på 103,8% totalt på teknisk. Det vil si meirforbruk på 1,1 mill. Det er tilført budsjettmidlar til auka straumkostnader på ramme 58, mens det er eit mindreforbruk på straum i høve justert budsjett på 1,6 mill. Forvaltning har eit mindreforbruk som skuldast stor saksmengd og tilsette som har vore i permisjon utan å verte erstatta.

Det er store avvik til både kanter på avdelingane. Syner til tekst på tre siffer.

Rammeområde: 60 Pensjon – premieavvik m.m.

Rekneskapen syner høgare inntekt enn budsjettert med 2 mill.

Rammeområde 65 konsesjonskraft

Inntekten er i samsvar med regulert budsjett.

Investeringar

Status investering og finansiering (2A) - bevilgningsoversikt investering, § 5-5, 1

	Note	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021	Avvik mot regulert bud. Beløp	Forbr. %
1 Investeringer i varige driftsmidler		20 493 317	21 283 000	28 163 000	32 014 899	-789 683	96,29 %
2 Tilskudd til andres investeringer		0	0	0	0	0	
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		554 302	600 000	600 000	531 119	-45 698	92,38 %
4 Utlån av egne midler		0	2 000 000	2 000 000	0	-2 000 000	
5 Avdrag på lån		781 955	0	0	772 012	781 955	#DIV/0!
6 Sum investeringsutgifter		21 829 574	23 883 000	30 763 000	33 318 030	-2 053 426	91,40 %
7 Kompensasjon for merverdiavgift		-2 951 530	-2 896 600	-4 592 600	-3 656 827	-54 930	101,90 %
8 Tilskudd fra andre		-6 750 279	-1 600 000	0	-3 421 872	-5 150 279	421,89 %
9 Salg av varige driftsmidler		-54 860	0	0	-15 946 138	-54 860	
10 Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0	0	
11 Utdeling fra selskaper		0	0	0	0	0	
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-12 535	0	0	-110 610	-12 535	
13 Bruk av lån		-8 416 689	-18 786 400	-20 570 400	-5 455 096	10 369 711	44,80 %
14 Sum investeringsinntekter		-18 185 893	-23 283 000	-25 163 000	-28 590 542	5 097 107	78,11 %
15 Videreutlån		0	0	0	2 000 000	0	
16 Bruk av lån til videreutlån		0	0	0	0	0	
17 Avdrag på lån til videreutlån	7	0	0	0	0	0	
18 Mottatte avdrag på videreutlån		-312 861	0	0	-543 239	-312 861	
19 Netto utgifter videreutlån		-312 861	0	0	1 456 761	-312 861	
20 Overføring fra drift		-2 861 726	-600 000	-5 600 000	-3 524 931	-2 261 726	476,95 %
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	10	0	0	0	0	0	
22 Bruk av bundne investeringsfond	10	-469 094	0	0	-659 316	-469 094	
23 Avsetning til ubundet investeringsfond		0	0	0	0	0	
24 Bruk av ubundet investeringsfond		0	0	0	-2 000 000	0	
25 Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0	0	
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-3 330 820	-600 000	-5 600 000	-6 184 248	-2 730 820	555,14 %
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0	0	0	1	0	
<i>Differanse mot bokført resultat</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>		

Kommentarar til tabell:

Det er motteke tilskot (spelemlidar) til tiltak som var avslutta og finansiert tidlegare. Desse er med på å redusere bruk av lån til årets investeringstiltak. Det er også overført eit større beløp frå drift til investering. Det gjeld rulleskiløypa som er finansiert med bruk av løypefondet. Total lånefinansiering i 2022 er på 8,4 mill mot budsjett 18,7 mill. Det vil seie at det er ledige lånemidlar til framtidige investeringar.

Investeringar i varige driftsmidlar - Bevilgningsoversikt investering § 5-5, 2

	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021	Avvik mot regulert bud, Beløp	Forbr. %
Investeringar i varige driftsmidlar						
2004 Adgangskontroll kommunale bygg	87 659	150 000	150 000	268 417	-62 341	58,44 %
2006 Ventilasjon Helsehuset	0	0	0	655 713	0	
2012 Ljos - ombygging til målt anlegg	734 916	300 000	300 000	293 441	434 916	244,97 %
2013 Leikeplass Rysstad - ljøs	0	0	0	205 716	0	
2015 Parkeringsplass - Kvisletoppen	0	200 000	200 000	0	-200 000	
2016 ENØK - varme - /kjøleanlegg kom/helseh.	0	0	6 100 000	122 013	0	
2017 Kommunehuset - nytt kjøkken	213 335	200 000	200 000	0	13 335	106,67 %
3016 Solavskjerming - Valle skule	0	0	0	126 306	0	
3017 Utskrifting av vinduer - Valle skule	120 116	0	0	0	120 116	#DIV/0!
3019 Valle skule omb./rehab. Skulekjøkken	0	0	0	446 103	0	
3504 Brannvarsling - Helsehusetq	0	125 000	125 000	0	-125 000	
4009 Valle bygdeheim rep/ ny heis	0	0	0	707 578	0	
4010 Bygdeheimen - ombygging/nye vinduer	223 000	400 000	400 000	0	-177 000	55,75 %
4016 Bygdeheimen nytt kjøkken på avd.	0	0	0	275 996	0	
4021 Ladestasjon - Valle bygdeheim	129 680	588 000	588 000	22 422	-458 320	22,05 %
414 Velferdsteknologi PLO	0	150 000	150 000	0	-150 000	
5501 Sjøppelbu Furustøl (Kvisle)	0	300 000	300 000	163 594	-300 000	
5503 Vassleidning til Straume	173 441	500 000	500 000	0	-326 559	34,69 %
560 Valle reinseanlegg	0	0	0	342 004	0	
6000 Kalkingsanlegg og kalkdosering	0	0	0	5 357 340	0	
6004 Garderobe - symjehallen	0	0	0	102 632	0	
6005 Kloakkanlegg Nomeland	5 023 883	5 700 000	4 100 000	768 428	-676 117	88,14 %
6512 Valle kultursenter - ombygging tetting tak	0	0	0	524 072	0	
724 Valle samfunnshus - oppgradere storstøga	411 881	500 000	500 000	422 247	-88 119	82,38 %
7601 Vegljøs bustadfelt Åsa, Homma, Leite, Brokk	436 382	300 000	300 000	0	136 382	145,46 %
7701 Ny bru til Straume	89 250	200 000	200 000	0	-110 750	44,63 %
7803 Klatrevegg Vallehallen	0	0	2 500 000	0	0	
7804 Områdereg. Rysstad Sentrum	37 139	200 000	200 000	2 067 379	-162 861	18,57 %
7808 Ramme - utvikling Valle sentrum	1 567 378	500 000	500 000	163 938	1 067 378	313,48 %
7809 Valle menighetshus- tilrettelegging parkering	0	0	0	650 660	0	
810 Utvide Leite bustadfelt	452 455	500 000	500 000	6 488 765	-47 545	90,49 %
835 Tomtesal	4 340	0	0	1 855	4 340	#DIV/0!
885 Garasje løypemaskin Bjørnevåtn	0	0	0	111 271	0	
8905 Rulleskøyte Brokke (kommunal)	7 968 645	6 000 000	6 000 000	11 727 012	1 968 645	132,81 %
8906 Oppgradering, Valle barnehage	1 260 476	1 000 000	1 000 000	0	260 476	126,05 %
8908 Oppgradering, Hylestad barnehage	0	1 000 000	1 000 000	0	-1 000 000	
8909 Oppgradering, Laugarhalli	219 517	150 000	150 000	0	69 517	146,34 %
8910 Oppgradering, Valle bygdeheim	136 190	1 000 000	1 000 000	0	-863 810	13,62 %
8913 HC-toalett, kommunehuset	148 470	200 000	200 000	0	-51 530	74,24 %
8915 Felles søppelbu m/pappesse Helseh. Kom.h	21 750	250 000	250 000	0	-228 250	8,70 %
8917 Gjerde/nett - tennisbane- Vlle stadion	274 825	270 000	150 000	0	4 825	101,79 %
8918 Lyd/lys kyrkjestoga, Sæbyggjen	154 983	150 000	150 000	0	4 983	103,32 %
8919 Tømmestasjon for bubilar	472 605	300 000	300 000	0	172 605	157,54 %
8923 Varmekablar v/inngangen til helsehuset	131 000	150 000	150 000	0	-19 000	87,33 %
Sum investeringar i varige driftsmidlar	20 493 317	21 283 000	28 163 000	32 014 902	-789 683	96,29 %

Årsmelding 2022

Tilskudd til andres investeringer						
Prosjekt x						0
Sum tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper						
Eigenkapitalinnskot KLP	554 302	600 000	600 000	531 119	-45 698	92,38 %
Sum investeringer i aksjer og andeleer	554 302	600 000	600 000	531 119	-45 698	92,38 %
Utlån av egne midler						
980 Startlån	0	2 000 000	2 000 000	0	-2 000 000	
Sum utlån av egne midler	0	2 000 000	2 000 000	0	-2 000 000	
<i>Differanse mot linje 1 i skjema §5-5, 1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-3</i>		
<i>Differanse mot linje 2 i skjema §5-5, 1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		
<i>Differanse mot linje 3 i skjema §5-5, 1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		
<i>Differanse mot linje 4 i skjema §5-5, 1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		

Kommentarar til tabell – bevilgningsoversikt investering:

- 2004: Avslutning av prosjekt som har gått gjennom fleire år.
- 2012: Statens vegvesen overtok i 2022 vegljosanlegga på Rv9 og i den forbindelse måtte fleire anlegg byggast om til målt anlegg. Anlegga som vart att på kommunal og fylkesveg er kommunens ansvar.
- 2015: utsett til neste år.
- 2017: Ferdig.
- 3017: Kostnader til prosjektering, med gjennomføring i 2023.
- 4010: Prosjektet ferdigstillast i 2023.
- 4021: Ferdig.
- 5501: Utsett til 2023.
- 5503: Prosjekteringskostnader - gjennomføring utsett til 2023.
- 6005: Kloakkledning Nomeland Syner til K.sak 8/20. Det er avtale med Otra kraft om tilskot til anlegget. Prosjektet går over 3 år og det er 4 mill i budsjett 2023. Forventa ferdig i 2023.
- 7601: Vegljøs Helle grendefelt ferdig.
- 7701: Kostnadar til forprosjektering/kostnadsoverslag.
- 7804: Kostnadane i 2022 gjeld omkostningar i samband med kjøp av "Kummehagen"
- 7808: Kr. 1.397.916,- inkl. mva gjeld opparbeiding av parkering/trafikkareal i sentrum - resten er oppgradering av leikeplassen. Prosjektet held fram i 2023 med parkeringsplass og ladestasjon. Budsjett 1 mill i 2023.
- 810: Ferdig.
- 8905: Tiltaket ferdigstilt - kostnadane utover budsjett er finansiert med bruk av fond (løypefond) og eksterne tilskot. Spelemidlar er inntektsført med 3,4 mill, krav på innbetaling blir sendt i 2023
- 8906: Meirforbuk skuldast at nytt golvbelegg vart ført på investering grunna standardheving med demping i golv, tilpassa barnehageborn.
- 8908: Oppgradering Hylestad barnehage er utsett til 2023. Budsjettert 1 mill i 2023.
- 8913: Ferdig
- 8915: Prosjekt fullførast i 2023.
- 8917-8923: Ferdig.

Kommunen sine tenesteområde

Politisk styring

Beskriving av tenesteområde

Rammeområdet omfattar all politisk verksemd i kommunen, så som godtgjering og løn til politikarar, reiseutgifter i samband med møte osv.

Politisk sekretariat er ivareteke av rådgjevar, som tilhører kommunedirektøren sin stab, og har også sekretærfunksjon for alle styre, råd og utval med unntak av arbeidsmiljøutvalet. I samband med langtidssjukemelding vikarierte arkivansvarleg som politisk sekretariat i delar av 2022.

Målet er å ha ei klar rollefordeling mellom folkevalde og administrasjon.

Utfordringar

Utfordringa er å yte god service og handsame politiske saker innafor tidsfristane, utan å må auke møtefrekvensen og med det få auka utgifter i høve møtegodtgjering og tapt arbeidsforteneste.

Utvalde resultat

UTVAL	2021	2022
Formannskapet	9	12
Levekår	8	7
Plan og miljø	9	11
Kommunestyret	8	11
ADM	6	3
AMU	3	4
Eldrerådet	5	4
Ungdomsråd	3	5
Takstutval for eigedomskatt	1	0

Årsmelding 2022

Rådet for personar med funksjonsnedsetting	4	1
---	----------	----------

	2021	2022
Saker handsama i kommunestyret	103	110

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
108-Utval	2 885	3 030	2 945	-85	-2,9 %
109-Ordførar	97	163	100	-63	-63,3 %
Sum	2 982	3 193	3 045	-148	-4,9 %

Kommentar til status økonomi

Rekneskapen syner eit lite meirforbruk i høve til budsjett. Hovudårsaka er noko høgare vekst i satsar for godtgjeringa inkl. pensjon og arbeidsgjevaravgift, og rekruttering av kommunedirektør.

Kommunedirektøren

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
200-Administrasjon	4 057	3 593	3 622	29	0,8 %
210-Beredskap	207	155	69	-86	-125,9 %
Sum	4 263	3 747	3 690	-57	-1,6 %

Status økonomiplaniltak

Rammeendringar i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak

Ramme år
1

Status Risiko Beskriving

Nye tiltak

Oppvekstreform	300	I arbeid	Førebels er arbeidet med oppvekstreforma gjort utan å kjøpe inn eksterne tenester/programvare. Arbeidet er ikkje slutført og held fram i 2023.
Sum	300		
Sum tiltak	300		

Sjukefråvær

Fråvær

Korttid

Langtid

Samla fråvær

Årleg sjukefråvær 2019	0,00 %	7,91 %	7,91 %
Årleg sjukefråvær 2021	0,00 %	1,66 %	1,66 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,00 %	43,76 %	43,76 %

Administrasjon

Beskriving av tenesteområde

Funksjon	Stillingar 2021	Stillingar 2022
Kommunedirektør	1,0	1,0
Rådgjevar	1,0	1,0
Skulefagleg ansvarleg/barnehagemynde	0,8	0,8
Sum	2,8	2,8

Området omfattar kommunedirektøren sine oppgåver innan administrasjon av verksemda. Kommunedirektøren er den øvste leiar for kommuneadministrasjonen, med dei unntak som følgjer av lov, og innafør dei rammer kommunestyret fastset.

Aud Sunniva Fuhr slutta som kommunedirektør i Valle kommune i desember 2021. Tidlegare rådmann Eivind Berg fungerte som vikar fram nyttilsett kommunedirektør Vidar H. Homme overtok 9.mai 2022.

Kommunedirektøren i Valle er med i kommunedirektørutvalet i Setesdal og deltek i kommunedirektørkollegiet i Agder.

Kommunedirektøren gjennomfører leiarmøte kvar fjortande dag og har individuelle oppfølgingssamtalar med leiarane annankvar månad. Formannskapet gjennomfører årleg utviklingsamtale med kommunedirektør. Kommunedirektør har månadleg møte med ordførar og varaordførar for å sikre god og tett kommunikasjon mellom politisk og administrativ leiing.

Rådgjevar har m.a. ansvaret for politisk sekretariat, informasjon og kommunikasjon og oppfølging av IKT Agder.

Skulefagleg ansvarleg og ansvarleg for barnehagemyndede

Funksjonen som skulefagleg ansvarleg og ansvarleg for barnehagemyndede er ei 80 % stilling med ein tilsett. Resten av stillinga (som er 100%) er prosjektfinansiert. Stillinga er direkte underlagt kommunedirektøren.

Barnehagelova ligg til grunn for barnehagemyndede si utøving av myndede. Kommunen er lokal barnehagemyndede og skal sjå til at barnehagane driv i samsvar med regelverket. Barnehagemyndede har tre verkemiddel til disposisjon; rettleiing, tilsyn og godkjenning.

Opplæringslova ligg til grunn for rolla som skulefagleg ansvarleg. Den seier at kommunen skal ha skulefagleg kompetanse i kommuneadministrasjonen over skulenivået. Funksjonen skal medverke til at kommunen utøver oppgåvene og ansvaret som skuleeigar i tråd med lovverket.

Skulefagleg ansvarleg og barnehagemyndede i Valle kommune deltek i Nettverk Setesdal oppvekst og fungerer som vara for leiar. Funksjonen er vararepresentant i RKG oppvekst og utdanning i Agder, er Setesdalsregionen sin representant i eksamenssamarbeidet i austre del av Agder, koordinerer lokalt gjeven eksamen i Setesdal, er koordinator for utviklingsarbeidet "Desentralisert kompetanseheving i skolen" i Bykle og Valle og deltek derfor i Samarbeidsforum saman med andre koordinatorar, Statsforvaltaren, Universitetet i Agder og lærarorganisasjonane.

Utvikling

I 2022 har ny kommunedirektør m.a. hatt fokus på:

- Gjere seg kjend med medarbeidarar og einingane i organisasjonen
- Etablere eit god samarbeid med politisk nivå
- Styrkje fokuset på arbeidet med næringsutvikling
- Sikre større grad av koordinert arbeid på oppvekstfeltet
- Gå i gjennom interne samarbeids- og møtестrukturar
- Vidareutvikle verksemdsstyringa og internkontrollarbeidet

Skulefagleg ansvarleg og barnehagemyndede

Ny kommunedirektør og skulefagleg ansvarleg/barnehagemyndede har i andre halvdel av 2022 hatt fokus på å avklare rolla og samarbeidet med skulen og barnehagane, og i tillegg sjå på korleis rolla kan bidra til å styrkje samhandling og koordinering på heile oppvekstfeltet. Heilskapleg plan for oppvekst vart handsama av kommunestyret i september og dannar grunnlaget for arbeidet på oppvekstfeltet.

Det har vorte arbeidd med å avklare samarbeidskonseptet knytt til innføringa av "Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderande praksis" i Setesdals-kommunane.

Utfordringar

Kommunedirektør:

- Sikre god nok koordinering av arbeidet på oppvekstfeltet i ein tonivå-kommune med interkommunalt samarbeid på barnevern, ppt, NAV og helse.
- Rekruttering av kompetent arbeidskraft

- Sikre tilstrekkeleg tid og ressursar til overordna og strategisk utviklingsarbeid

Skulefagleg ansvarleg og barnehagemynde:

- Rolleavklaring i høve til rektor og styrar
- Tilstrekkeleg struktur og effektivitet i det interkommunale samarbeidet på fagfelta - tidkrevjande å dekke alle møtearenaer

Utvalde resultat

Kommunedirektøren:

- Kommunedirektøren ansvarleg for resultat på alle tenesteområde, og det vert difor synt til omtalen av resultat på det enkelte tenesteområde.
- Det er vanskeleg å finne metodar som gjev ei rettviss framstilling av resultatata av verksemda i ein kommune. KOSTRA-data gjev eit grunnlag for å fylgje utviklinga i eigen kommune og i høve til samanliknbare kommunar. Kommunen endte på 316. plass i Kommunal Rapport si rangering av norske kommunar (Kommunebarometeret).

Av meir konkrete resultat knytt til kommunedirektøren si verksemd vert desse trekte fram:

- Kompetanseprogram for leiarar i kommunen om digital transformasjon i regi av Digi Agder gjennomført
- Næringssteam etablert med næringsrådgjevar, teknisk leiar og kommunedirektør. Forvaltningsrevisjon på næringsutvikling fylgd opp.

Skulefagleg ansvarleg og barnehagemynde

- Heilskapleg plan for oppvekst vedteken i september.
- Samarbeidsstruktur for kompetanseordningane vart konkludert mot slutten av 2022.
- Fullført vidareutdanning i digitalisering og leiing. 15 studiepoeng.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap	Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2021	2022	2022		
Sum	4 057	3 593	3 622	29	0,8 %

Kommentar til status økonomi

Rekneskapen syner eit lite mindreforbruk på området. I realiteten er mindreforbruket i høve til opphavleg årsbudsjett ein del større på grunn av ei budsjettjustering i samband med andre tertialrapport. Årsaka til mindreforbruket er i hovudsak at langtidssjukefråvær ikkje vart erstatta med vikarar fullt ut.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	0,00 %	7,91 %	7,91 %
Årleg sjukefråvær 2021	0,00 %	1,66 %	1,66 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,00 %	43,76 %	43,76 %

Status sjukefråvær og HMS

Sjukefråværet er høgt i 2022 på grunn av to langtidssjukmeldingar. Ingen HMS-avvik. Ved utgangen av året er det ikkje sjukefråvære.

Oppsummering tiltak sjukefråvær og HMS

Sjukefråværoppfølging er gjennomført i tråd med gjeldande rutinar.

Beredskap

Beskriving av tenesteområde

Valle kommune hadde kriseleiinga operativ gjennom heile covid-19 pandemien fram til starten av 2022. Kommunedirektør er leiar i kriseleiinga som i pandemien hadde møte ein til to ganger i månaden, samt etter behov.

Det er eigen beredskapskoordinator i kommunen. Vedkomande er tilsett i teknisk og har også andre oppgåver innanfor den eininga. Andre deltakarar i kriseleiinga er ordførar, kommuneoverlegen, leiar for pleie og omsorg og rådgjevar (ansvarleg for informasjon og kommunikasjon).

Utvikling

I 2022 vart det gjennomført eitt møte i kriseleiinga i oktober, fyrst og fremst på grunn av nyttilsetjinar (kommuneoverlege og kommunedirektør) og ei oppdatering på det generelle risikobiletet knytt til krigen i Ukraina og mogleg rasjonering på elektrisk kraft.

Det vart også gjennomført ei evaluering i kriseleiinga av ein større vasslekkasje i Valle sentrum i november.

Leiar for Velkomstsenter/HR har vikariert for rådgjevar i rolla som ansvarleg for informasjon og kommunikasjon, i samband med sjukefråvære.

Utfordringar

Etter fleire år der pandemi-handteringa har hatt hovudfokus er det no behov for revisjon av ROS-analyse og planverk. Statsforvaltaren har varsla tilsyn på beredskapsområdet i april. Resultatet av tilsynet vil danne grunnlaget for eventuelt forbetningsarbeid.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	207	155	69	-86	-125,9 %

Kommentar til status økonomi

Rekneskapen for 2022 syner eit lite overforbruk på området. Dette skuldast i hovudsak kostnader til dataverktøy.

Næring

Beskriving av tenesteområde

Valle kommune har eit breitt og inkluderande næringsliv, der verksemder innan kultur og handvert og naturbaserte verksemder står sterkt. Kommunen skal vere ein attraktiv "fritidskommune" for Sørvestlandet (Agder og Sør-Rogaland). Også i 2022 har der vore stor aktivitet med hyttebygging i Brokke. Dette gir positive ringverknadar for heile kommunen.

Funksjonen næring har fått ein dedikert ressurs i administrasjonen i 2022. Valle kommune deltek i Næringsnettverket i regi av Setesdal Interkommunale Politiske Råd (SIPR).

Utvikling

- Eige næringsteam etablert i kommuneadministrasjonen der næringsrådgjevar, teknisk leiar og kommunedirektør deltek.
- Rapporten frå forvaltningsrevisjonen av kommunen sitt arbeid med næringsutvikling er under oppfølging og vert fylgd opp innan fristen som er sett av kontrollutvalet til 01.04.2023.

Utfordringar

- Rekruttering av kompetanse og arbeidskraft
- Fleire verksemder manglar om bustadmangel
- Behov for ein ny næringsplan som peikar retning framover

Utvalde resultat

- Tiltaks- og næringsfondet fekk i 2022 11 søknadar om tilskot der 10 har vorte innvilga. Valle kommune har har 2022 utbetalt kr 813 000 frå fondet.
- Næringsfrokost arrangert i juni og september.
- Temakveld for næringslivet arrangert i samarbeid med Valle Sparebank og Valle Næringslag den 22.november.

Status økonomi

Beløp i 1000

Årsmelding 2022

Eining	Rekneskap	Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2021	2022	2022		
Sum	2 354	2 932	3 035	103	3,4 %

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	0,00 %	68,97 %	68,97 %
Årleg sjukefråvær 2020	0,00 %	75,47 %	75,47 %
Årleg sjukefråvær 2021	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Kultur, bibliotek

Beskriving av tenesteområde

Funksjon	Stillingar 2021	Stillingar 2022
Leiar	1,00	1,00
Lektor kulturskule	1,00	1,00
Lærarar folkemusikk, kulturskule	0,10	0,10
Fagarbeidar ungdomsarbeid	0,60	0,60
Fagarbeidar ungdomsklubb	0,04	0,04
Driftsoperatør symjehall	0,10	0,10
Driftsoperatør kino	0,05	0,05
Biblioteksjef	1,00	1,00
Bibliotekassistent	0,15	0,15
Sum	4,04	4,04

Tilsette: Leiar Kultur og fritid 100 %, biblioteksjef 100 %, bibliotekassistent 15 %, kulturskule 110 %, ungdomsarbeidar 60 %, assistent ungdomsklubb 4 %, badevakt/kinovakt 15 %.

Lovpålagde tenester: [Kulturskule](#) og [folkebibliotek](#). Sjå eiga årsmelding for biblioteket.

Andre tenesteområde: [Ungdomsarbeid og fritidsklubb](#), bygdekino, [fritidsbading](#), arrangement og markeringar, UNESCO-arbeid, prosjekt- og utviklingsarbeid (GORRLAUS, Prestefossen tursti), Den kulturelle spaserstokken, samarbeid med frivillige lag og organisasjonar, [kulturmidlar](#), [kulturprisen](#), [utviklingsstipend for ungdom](#), generell kulturdrift og diverse sakshandsaming.

Sjå elles eigne årsmeldingar for 230 Kultur og 231 Bibliotek.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap	Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2021	2022	2022		
230-Kultur	3 805	3 929	3 952	23	0,6 %
231-Bibliotek	1 212	1 268	1 208	-60	-5,0 %
Sum	5 017	5 197	5 160	-37	-0,7 %

Kommentar til status økonomi

23 Kultur har eit resultat om lag i tråd med budsjett. Lønsauke i løpet av året er ikkje budsjettert på avd. men samla på ramme 33. Øyremerka tilskot som er motteke er enten nytta i drifta eller sett av på bundne fond.

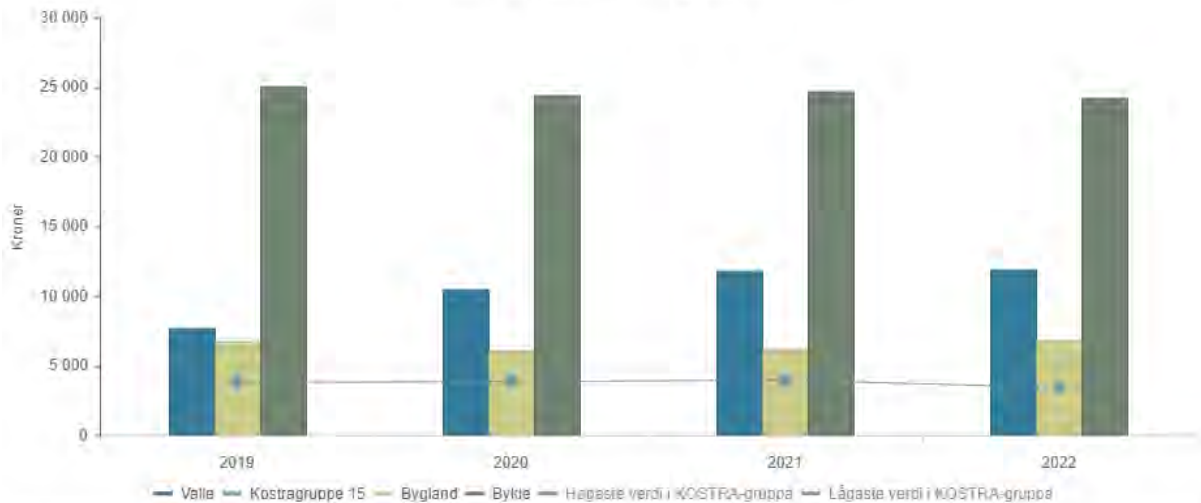
230 Kultur har eit rekneskapsmessig overskot, medan 231 Bibliotek har meirforbruk. Sjå årsmeldingar frå 230 Kultur og 231 Bibliotek for forklaringar, men generelt er det underbudsjettering av løn og pensjonskostnader som gir underskot.

Netto driftsutgifter pr. innbyggjar - samanlikna med KOSTRA-gruppe og nabokommunar

Netto driftsutgifter pr. innbyggjar til Kultur og idrett (B)

*) Tala er inflasjonsjustert med endeleg deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Valle	7 626	10 500	11 808	11 862
Kostragruppe 15	3 766	3 836	3 939	3 409
Bygland	6 762	6 041	6 204	6 834
Bykle	25 045	24 407	24 636	24 249

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringar i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak

Ramme år
1

Status Risiko Beskriving

Nye tiltak

Unesco

85

Ferdig

Beløpet svarer til om lag 10 % stilling i kulturskolen. Ressursen er øyremerkt folkemusikk.

Årsmelding 2022

Tiltak	Ramme år	Status Risiko	Beskriving
	1		
Justering ramme; stadnamnprosjekt + Unescobidrag	330	Ferdig	Stadnamnprosjektet er eksternt finansiert med kr. 160 000 frå Språkrådet. Desse midla er overført til Setesdalsmuseet, som driftar prosjektet v/innleigd prosjektmedarbeidar. Resterande beløp, kr. 170 000, svarer til 20 % stilling leiar Kultur og fritid, øyremerkt arbeid med UNESCO-relaterte aktivitetar.
Sum	415		
Sum tiltak	415		

UNESCO/UNESCO-bidrag:

Leiar Kultur og fritid har ansvar for folkemusikkprosjektet Gorrlaus i Bygland, Valle og Bykle kommunar, og elles å jobbe med UNESCO-relatert arbeid, i inntil 20 % stilling. Dette inneber organisering av opplæring i folkemusikk i barnehagar og grunnskular gjennom prosjektet Gorrlaus og lokal DKS, søknadsskriving, rapportering, deltaking i ressursgruppe UNESCO og ulik andre fora, strategisk og praktisk samarbeid med Setesdalsfolk, Setesdal Spelemannslag og andre, med meir.

Ein del av midla (tilsvarande 10 % stilling) skulle nyttast til å styrke folkemusikkopplæringa i kulturskulen. Dei vart nytta til drift at leikarringen og kompetansehevingstiltak.

Stadnamnprosjektet :

Innsamlinga og registrering av stadmann er slutført. Prosjektleiar vil jobbe noko vidare med prosjektet våren 2023, med fokus på ferdigstilling, tilgjengeleggjering og formidling av databasen for stadnamn. Prosjektet finansiering: Kr 160 000 (i tre år) frå Språkrådet, eigedel Valle kommune kr. 40 000.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	0,21 %	5,79 %	6,00 %
Årleg sjukefråvær 2021	0,27 %	1,38 %	1,65 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,32 %	3,02 %	3,34 %

Status sjukefråvær og HMS

Ingenting spesielt å kommentere.

Kultur

Beskriving av tenesteområde

Organisasjonskart

Oversikt over tilsette/funksjonar:

Funksjon	Stillingar 2021	Stillingar 2022
Leiar	1,0	1,0
Lektor kulturskule, klassisk og rytmisk musikk	1,0	1,0
Lærarar folkemusikk	0,10	0,10
Fagarbeidar ungdomsarbeid *	0,5	0,5
Fagarbeidar ungdomsklubb	0,04	0,04
Driftsoperatør symjehall	0,1	0,1
Driftsoperatør kino	0,05	0,05
Sum	2,79	2,79

* + 10 % knytt til ungdomsarbeid i biblioteket

Tenester:

Lovpålagde tenester: [Kulturskule](#) og [folkebibliotek](#). Sjå eiga årsmelding for bibliotek.

Andre tenesteområde:

- UNESCO-satsing, inkl. Gorrlaus - opplæring i folkemusikk i barnehagar og grunnskuler i Valle, Bygland og Bykle kommunar
- [Ungdomsarbeid og fritidsklubb](#)
- bygdekino
- [fritidsbading](#)
- arrangement, aktivitetar og markeringar
- Den kulturelle spaserstokken
- prosjekt- og utviklingsarbeid (t.d. Prestefossen tursti)
- samarbeid med frivillige lag og organisasjonar
- generell kulturdrift og diverse sakshandsaming
- [kulturmidlar og -tilskot](#), utviklingsstipend for ungdom
- tilskott til museum (Setesdalsmuseet, Sylvartun)

Kulturskule

Lowverk:

- Opplæringslova.
- "Rammeplan for kulturskolen - Mangfold og fordypning", som mellom anna seier:
 - *Kulturskolen skal samarbeide med skole- og kultursektor og medvirke til å styrke kompetanse og kulturell utfoldelse i lokalsamfunnet. Det innebærer et forpliktende samarbeid med barnehager, grunnskoler, videregående skoler, det lokale kulturlivet og profesjonelle aktører innen kunst- og kulturformidling.*
 - *Kulturskolen skal inngå i kommunens plandokumenter og kan være en del av kommunens strategiarbeid både innen utdanning, kultur og helse.*

Elevtal skuleåret 2021-2022:

43 elevar, altså nesten 40 % av alle elevar i grunnskolen (mot 36 året før). I tillegg kjem deltakarar på gratis gruppetilbod, som ikkje blir registrerte i GSI, grunnskolen sitt informasjonssystem. Dette fordi det skal vere lågterskeltilbod, og det oppnår vi mellom anna ved mindre krav om forplikting og formalitetar.

Aktivitetar:

- Undervising i dei fleste instrumentgrupper og sjantrar. Alle elevar har både individuell undervising og samspel. Søskenrabatt 50 %.
- Kortkurs innaføre andre disiplinar, som kunst og dans, i samarbeid med ungdomsarbeid. Ekstern finansiering, vanlegvis avgiftsfrie.
- Opne gruppetilbod: Babysong (Musikk i livets begynnelse), barnehagekor, Musikkarusell i SFO, allsongstund for vaksne, musikkstunder på bygdeheimen. Frå nasjonalt nivå er det eit aukande fokus på at kulturskolen skal bidra inn mot fleire brukargrupper enn berre barn og unge, noko Valle kulturskule har jobba med/for relativt lenge. Inga deltakaravgift.
- Konsertar, besøk på bygdeheimen, UKM (Ung Kultur Møtast) og andre oppdrag.

Utvikling

Generelt

I Kultur og fritid jobbar vi bevisst for å inkludere alle og bidra til å jamne ut sosiale skilnader. Deltaking på våre arrangement og aktivitetar skal koste minst mogeleg, og det skal vere enkelt å kunne delta. Familie-/aktivitetsdager i kultursenteret, med open idrettshall og gratisaktivitetar, er populært, og også nokre hyttebuarar finn vegen til desse arrangementa. Vi involverer ofte ungdomar som arrangørar, til dømes ved at dei står for rigging og kiosk.

Trend: Yngre ungdomar (5.-7.trinn) deltek i stor grad på aktivitetstilbod, medan ungdomsskuleelevar søker meir mot uorganisert eigenaktivitet. At barn og unge deltek i organiserte fritidstilbod er ein beskyttelsesfaktor, og kan verke inn på psykisk helse, sosiale relasjonar, trivsel og oppfatting av identitet og tilhøyrighet. Dialog og medverknad er viktig, for å kunne gi ungdomane eit tilbod dei vil nytte.

Kultur samarbeider med det frivillige. Dette kan vere i form av samarbeid om arrangement, hjelp/retteleing når det gjeld bruk av sosiale medium, marknadsføring og søknadsskriving, med meir. Det ligg eit stort og tydingsfullt potensial for vidare utvikling i dette samarbeidet.

Kulturskolen

Vi prøver å gjere deltaking i kulturskulen så smidig og lettvtint som mogeleg for både elevar og foreldre. Kulturskulen har eit tett samarbeid med SFO, då vi veit at det for mange barn og unge vil vere utfordrande å delta i kulturskulen dersom dei er avhengige av skyss til og frå undervising. Elevar som er i SFO får sine kulturskuletimar i SFO-tid, og dei aller fleste elevane har sine timar før kl. 16. Musikkarusell er eit ope tilbod i SFO-tid, der barna kan kome saman og prøve ut ulike instrument eller spele saman på eige initiativ i Spelestoga. Dersom dei heller har lyst til å måle eit bilete eller danse, kan dei det. I Spelestoga, kulturskulen sitt faste lokale, er det eit koseleg oppholdsrom med sofa, ulike instrument og storskjerm, der elevane kan møtast mellom og utanom timane.

Kulturskulen er synleg på mange arenaer, og vi har fleksible og engasjerte lærarar som deltek med elevene på arrangement og framsyningar både i helger og på kveldstid. Når vi arrangerer konsertar, startar vi med lydprøver i Storstoga rett etter skoletid, og elevene får mat og tid til å slappe av før vi går i gong. Vi prøver også å gjere desse konsertane til ein happening for heile familien, og inviterer gjerne til middag til ein billig pris og open idrettshall før konserten. I slike samanhengar er det ofte ungdommar som står for rigging, rydding, kiosk og matsal, med støtte av ein vaksen eller to.

Utfordringar

Den største utfordringa er å få til etterspurd og ønska aktivitet når vi er få tilsette.

Samanlikna med kostragruppe 15 ser vi at Valle kommune har høgt forbruk på kultur per innbyggjar. Hovudårsakene til at vi ligg høgt i utgifter per innbyggjar er

- tilskot til museum og frivillige lag og organisasjonar
- høge driftsutgifter på bibliotek og kommunale idretts- og kulturbygg
- driftsutgifter barn og unge ligg i mange kommunar heilt eller delvis under sosial eller oppvekst

Faste tilskot og kulturmidlar utgjer 40 % av budsjettet til Kultur og fritid, ansvar 5170, og 30 % av samla budsjett for eining 23.

Kulturskule

- Ønskelig med meir kapasitet til å tilby fleire disiplinær i kulturskulen, som til dømes innføre dans, kunst, e-sport.
- Auke rekrutteringa innføre folkemusikk.
- Motivere elevar til å halde fram i kulturskulen gjennom ungdomsskulen.
- Rekrutterie/motivere fleire gitarar til deltaking i kulturskulen.

Vi meiner vi kanskje kunne rekruttert fleire gitarar, og halde på nokre fleire elevar over i ungdomsskulealder, dersom vi hadde fleire tilbod som var tilpassa ulike interesser og alder. Dette kan, til ei viss grad, vegast litt opp ved kortkurs innføre ulike felt, men med få tilsette er det utfordring med kapasitet til planlegging og organisering.

Som nemnt har kulturskulen opne tilbod i barnehage, SFO og Pleie og omsorg. Det er viktig med forankring av desse tilboda i dei respektive andre einingar, noko vi jobbar kontinuerleg for. Vi ønskjer å optimalisere tilboda og sikre oss at vi tilbyr mest mogleg brukartilpassa tenester.

Utvalde resultat

Årsmelding 2022

Kultur og fritid i Valle kommune har eit hovudfokus på barn og unge, men ønskjer å tilby kultur til alle - heile livet.

Eininga består av berre drøye 4 årsverk, og ved å samarbeide med andre får vi til ting vi ikkje kan klare åleine. Vi søkjer derfor i stor grad å samarbeide på tvers av eininga og med andre avdelingar, frivillige og nabokommunar.

Som nemnt i førre kapittel har det vore ei jamn auke i elevtal deis siste åra, og skuleåret 2021-2022 deltok 40 % av alle elevar i grunnskulen i kulturskulen. Frå nasjonalt hald er det ei ønska utvikling at kulturskule skal femne om flest mogeleg av kommunen sine innbyggjarar (Kulturskule 3.0.), og her har Valle kulturskule vore i front. Tala frå Grunnskolens informasjonssystem (GSI) viser at det er svært god dekningsgrad i Valle kulturskule:

Kommune	Elevtal i grunnskulen, totalt	Sum elevar 1.-7. trinn i alt	Sum elevar 8.-10. trinn i alt	Elevtal i kulturskolen	Dekning %	Gutar %	Jenter %	Tal på elevar under grunnskulealder	Tal på elevar i gr.sk.alder	Tal på elevar over gr.sk.alder	Antal gutar	Antal jenter	Antal på venteliste	% andel timar musikk	% andel timar Visuell kunst	% andel timar tester	% andel timar dans
Arendal	4967	3377	1590	478	9,62 %	38,91 %	61,09 %	0	427	51	186	292	197	84 %	8 %	6 %	0 %
*Birkenes (BLINK)	2275	1540	735	182	8,00 %	35,71 %	64,29 %	40	158	17	65	117	108	84 %	0 %	6 %	10 %
Bykle	87	61	26	59	67,82 %	44,07 %	55,93 %	0	50	12	26	33	0	91 %	0 %	0 %	0 %
*Evje, Hornes og Bygland	645	452	193	98	15,19 %	45,92 %	54,08 %	0	67	10	45	53	10	85 %	0 %	3 %	0 %
Farsund	1228	815	413	231	18,81 %	37,66 %	62,34 %	3	202	28	87	144	12	69 %	14 %	0 %	16 %
Flekkefjord	1154	774	380	210	18,20 %	28,57 %	71,43 %	9	197	16	60	150	18	65 %	12 %	17 %	6 %
Froland	803	574	229	79	9,84 %	46,84 %	53,16 %	0	89	3	37	42	10	76 %	16 %	0 %	4 %
Grimstad	2902	2060	842	255	8,79 %	34,90 %	65,10 %	0	253	0	89	166	64	79 %	13 %	7 %	0 %
Hægebostad	169	169	0	20	11,83 %	45,00 %	55,00 %	0	19	0	9	11	0	100 %	0 %	0 %	0 %
Iveland	198	143	55	6	3,03 %	66,67 %	33,33 %	0	5	0	4	2	0	100 %	0 %	0 %	0 %
Kristiansand	13371	9251	4120	1791	13,39 %	35,79 %	64,21 %	14	1695	87	641	1150	454	70 %	10 %	9 %	3 %
Kvinesdal	780	547	233	82	10,51 %	28,05 %	71,95 %	2	82	12	23	59	20	71 %	18 %	0 %	11 %
Lindesnes	2868	1911	957	440	15,34 %	35,68 %	64,32 %	21	344	27	157	283	55	72 %	8 %	6 %	2 %
Lyngdal	1422	933	489	228	16,03 %	35,53 %	64,47 %	0	127	68	81	147	35	83 %	11 %	2 %	4 %
Sirdal	234	159	75	104	44,44 %	38,46 %	61,54 %	0	109	3	40	64	3	71 %	9 %	0 %	5 %
*Tvedestrand (Øst i Agder)	1903	1277	626	247	12,98 %	24,29 %	75,71 %	6	249	21	60	187	18	76 %	12 %	2 %	9 %
Valle	113	69	44	45	39,82 %	20,00 %	80,00 %	**0	39	2	9	36	0	89 %	0 %	0 %	11 %
Vennesla	1925	1323	602	242	12,57 %	17,36 %	82,64 %	10	238	2	42	200	59	50 %	8 %	10 %	25 %
Åmli	205	151	54	55	26,83 %	32,73 %	67,27 %	1	53	0	18	37	30	54 %	21 %	0 %	25 %
Åseral	111	82	29	38	34,23 %	31,58 %	68,42 %	0	38	0	12	26	0	51 %	49 %	0 %	0 %
Agder:	37249	25586	11663	4852	13,03 %			88	4460	342	1691	3199	1093	74 %	10 %	6 %	5 %
Hele landet	636934	437855	199079	97563	15,32 %	34,13 %	65,87 %	4354	84601	8608	33302	64261	23905	75 %	6 %	4 %	8 %

*Interkommunale kulturskuler

** Ope gratisstilbod i barnehagar utan deltakarregistrering

GSI-statistikk kulturskular i Agder 2022

I tillegg legg vi stor vekt på å legge til rette aktivitetene våre slik at dei kan femne om heile familien, noko vi har hatt mange gode positive erfaringar med i 2022. Dette gjeld til dømes aktivitetdagane i Valle kultursenter, måten vi organiserer konsertene våre på, tilrettelegging av foajeen som uformell møtestad for foreldre medan ungene er på kino, samarbeid mellom kulturskule og bibliotek om laurdagsaktivitetar i Sæbyggjen med meir. Einga er ikke så stor, men ved at vi jobbar på tvers, samarbeider med andre og løftar i flokk, klarer vi å få til mykje saman.

Leiar Kultur og fritid er involvert i ulike samarbeid med som t.d. Kulturveka, Sauesjåmarknaden med meir. I 2022 jobba Kultur og Teknisk saman om vidareutvikling av Prestefossen tursti.

Stadnamninnsamlinga, som kom i gong i 2020 og har vore drifta av Setesdsalsmuseet v/tilsett prosjektleiar, er ved utgangen av 2022 tilnærma fullført. Gjennom folkemusikkprosjektet Gorrlaus får alle barn og unge i Bygland, Valle og Bykle opplæring i folkemusikk, -dans og -song i barnehage og skule. Setesdal Spelemannslag har engasjert Valle kommune v/leiar Kultur og fritid til å organisere og koordinere aktivitetane i prosjektet i alle tre kommunane. Dette er eit vesentleg satsing frå Valle kommune si side inn i arbeidet med UNESCO i Setesdal. Ved utgangen av året vart samarbeidet mellom dei tre kommunene formalisert med likelydande politisk vedtak om

1. midlar til drift av Gorrlaus i budsjett 2023 og økonomiplan fram til 2026

2. oppretting av interkommunal kulturskulestilling for lærar i folkemusikk, med Valle som vertskommune.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap	Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2021	2022	2022		
Sum	3 805	3 929	3 952	23	0,6 %

Kommentar til status økonomi

Oppsummert har 230 Kultur ein rekneskap i tråd med budsjett.

- Løn: Tilsynelatende overforbruk på løn skuldast ubudsjetterte pensjonsutgifter. I realiteten mindreforbruk på løn, hovudsakleg pga. refusjon av sjukepengar.
- Drift: Årsakene til mindreforbruk er hovudsakleg lågare aktivitetsnivå pga. pandemi første tertial, litt sjukdom blant personalet siste tertial (utan tilsvarende utgifter til vikarar), færre reiser og meir bruk av digitale møte.
 - Eit lite meirforbruk skuldast hovudsakleg utgifter til bruk av konsulentar. Dette er eksterne tenester som til dømes lydteknikar, instruktørarar til aktivitetar for barn og unge, Bygdekino, pianostemming med meir. Denne budsjettposten må oppjusterast,
 - Overføringar: Mindreforbruk pga. mindre tilskott til museum enn budsjettert, då Aust-Agder museum og arkiv ikkje har indeksregulert tilskottet i påvente av reforhandling av avtale.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2021	0,37 %	1,92 %	2,29 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,45 %	3,99 %	4,43 %

Bibliotek

Beskriving av tenestoområde

Årsmelding 2022

Funksjon	Stillingar 2021	Stillingar 2022
Leiar	1,00	1,00
Assistent	0,16	0,16
Sum	1,16	1,16

Valle bibliotek er eit meirope bibliotek. Alle frå 15 år og oppover som signerer kontrakt kan nytte biblioteket kl. 07.00 til 23.00 alle dagar. Bemanna opningstider er måndag, tysdag og onsdag kl. 11.00 - 1600 , torsdag kl. 11.00-1700, fredag kl.11.00- 1500.

Onsdag kl.1600-1800 er biblioteket ope som møteplass for ungdommar, i regi av ungdomsarbeidar.

Biblioteket er også turistinformasjon, og hadde utvida opningstider i heile juli, i samarbeid med Velkomstsenter.

Om ein ser på statistikk over aktive lånarar, så er det 170 aktive lånarar med adresse i Valle kommune og 86 aktive lånarar med adresse i andre kommunar. Dette tydar på at biblioteket også er mykje brukt av hyttefolk.

Utvikling

Utvikling og utvalde resultat

Valle bibliotek er ein populær møteplass i kommunen.

Om ein ser på aldersfordelinga har det vore ei god auke i talet på innloggingar frå 2021 til 2022:

Aldersgruppe	2021 Antal innloggingar	2022 Antal innloggingar
17 - 44	136	204
45 - 100	151	220

Ein vil sjå at spesielt for aldersgruppa 35-44 er auka stor, og det har nok samanheng med at det har blitt eit populært stad for småbarnsforeldre å møtast.

Det har også vore auke av utlån: 4221 utlån i 2021 og 4814 i 2022 . Mykje av utlånet kan forklarast med at det er stor auke av familiar som brukar biblioteket.

I tillegg har biblioteket vore populært for studentar som brukar lesepassane, og for elevar ved Valle skule.

Frå hausten 2022 har også biblioteket vore ein møteplass for dei ukrainske flyktningane. Biblioteket har fungert som stad dei kan få informasjon og rettleiing, og kvar torsdag er det språkkafe, i samarbeid med frivillige.

Utfordringar

Det er utfordrande å få kompetente vikarar ved behov. Dette har blitt ekstra vanskelig sidan biblioteksystemet er utdatert og ikkje så enkelt å lære opp vikarar på.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	1 212	1 268	1 208	-60	-5,0 %

Kommentar til status økonomi

Biblioteket har eit lite meirforbruk i 2022. Det er ikkje tatt høgde for seniortillegg ved budsjettering av fast løn, og KLP/Pensjon er underbudsjettert. I løpet av året måtte biblioteket dessutan kjøpe inn ny sjølvbeteningsmaskin for innlevering og utlån av bøker, noko som ikkje var budsjettert.

Biblioteket har hatt godt sal av bøker gjennom året. I 2022 hadde vi det siste salet av bøker frå de gamle biblioteket, og fekk nokre ekstra inntekter frå dette. Det har også blitt selt ein del kart og klatreguidar.

Oppsummering tiltak

Det har ikkje vore spesielle tiltak i biblioteket i 2022.

Status økonomi

Me hadde håpa på at me skulle få det nye biblioteksystemet i 2022, men dette er i dag usikkert når det kjem.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	0,21 %	5,79 %	6,00 %
Årleg sjukefråvær 2021	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,00 %	0,53 %	0,53 %

Status sjukefråvær og HMS

Noko langtidsfråvær i 4. kvartal, ingenting å kommentere.

IKT

Beskriving av tenesteområde

Verksemda til Setesdal IKT er lagt inn i IKT Agder. Selskapet vert avvikla i løpet av 2023.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap	Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2021	2022	2022		
Sum	2 239	2 849	2 831	-18	-0,6 %

Økonomiavdelinga

Beskriving av tenesteområde

Økonomiavdelinga fører rekneskapen for Valle kommune og sel teneste med fakturamottak og føring av rekneskap for Valle og Hylestad Sokneråd, Setesdal Interkommunale Politiske råd (SIPS), Øyne Industribygg Valle KF og Setesdalsmusèet Eigedom IKS. Økonomiavdelinga har ansvar for budsjettarbeid, økonomioppfølging og saksutgreiing for alle politiske saker knytt til økonomiområdet i Valle kommune.

Avdelinga har ansvar for implementering, drift og opplæring av kvalitets- og internkontrollsystemet Compilo i Valle kommune. Opplæring og drift av system for rapportering- og verksemdstyring og analysearbeid ligg til avdelinga. All sakshandsaming av sal- og skjenkeløyver som kommunen gjev, søknader om startlån og utvalde søknader om ulike tilskot kommunen yt vert handsama i avdelinga.

Økonomiavdelinga har 5,4 stillingar.

Valle kommune er vertskommune for felles Barnevern for Bygland, Valle og Bykle og fører rekneskapen for dette samarbeidet. Likeeins er Valle kommune vertskommune for felles PPT og fører rekneskapen for også dette samarbeidet.

Økonomiavdelinga utfører også funksjonen løn for tilsette i Valle kommune, Valle og Hylestad Sokneråd, SIPR og Setesdalsmusèet Eigedom IKS.

Utvikling

Økonomisystem treng stadig fornying og oppgradering og krev mykje tid i avdelinga. Ansvar for implementering og opplæring av kvalitetssystem Compilo for heile organisasjonen krev kompetanse og ressursar.

Økonomisjef Siv Ragnhild Bjerga sa opp si stilling våren 2022, og arbeidet med å rekruttere ny leiar vart sett i gong like etter. Noko uti rekrutteringsprosessen vart det engasjere eksternt bemanningsbyrå til å bistå i dette arbeidet. I november vart det sendt tilbud om stilling til ny økonomisjef. Petra Marie Trydal takka ja til tilbud om stilling og tar til i jobben på nyåret.

Utfordringar

- Nytt økonomi- og personalsystem skal innførast frå 1.1.2024 (XLedger). Prosjektet krev grundig førebuing både i planleggings- og gjennomføringsfasen.
- Vidareutvikle bruken av system for internkontroll (Compilo) og verksemdstyring (Framsikt)
- Vidareutvikle samarbeidet mellom økonomiavdelinga og dei andre tenesteeiningane og bidra til høg kvalitet i økonomiplanlegging og - styring.

Utvalde resultat

Årsmelding 2022

Trass i at kommunen ikkje hadde økonomisjef i full stilling i store delar av året vart budsjettarbeidet og rapportering til politisk nivå gjennomført i tråd med rutinar og krav.

Økonomiavdelinga har hatt ansvar for opplæring, bruk og oppfølging i heile organisasjonen for sikring av kvalitetssystem gjennom Compilo og ved bruk av Framsikt i samband med budsjettarbeid, økonomirapportering og kvalitetsarbeid.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap	Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2021	2022	2022		
330-Økonomiavdelinga	4 686	4 965	4 383	-582	-13,3 %
331-Diverse felles inntekter/utgifter	19 029	9 394	11 566	2 172	18,8 %
332-Kyrkja	3 056	2 999	3 023	24	0,8 %
Sum	26 771	17 357	18 972	1 614	8,5 %

Kommentar til status økonomi

Økonomiavdelinga som rammeområde omhandlar også ansvar 3310 Div. inntekter/utgifter for organisasjonen Valle kommune og ansvar 3350 Kyrkjer og andre trussamfunn, i tillegg til drifta av sjølve økonomiavdelinga som ligg på ansvar 3300 Økonomiavdelinga.

Økonomiavdelinga samla har eit mindreforbruk i overkant av 1,6 mill. kr. Hovudårsaka til dette er skildra under 331 Div. inntekt/utgift. Dette har konsekvensar for dei andre rammeområda, og er kommentera under deira kapittel. Det er også ført overføring av gang-/sykkelveg til staten med kr 0,6 mill lågare enn budsjettet

Status økonomiplaniltak

Rammeendringar i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år	Status	Risiko	Beskriving
	1			
Nye tiltak				
Tenestegjennomgang PLO og Helse	300	Ikkje starta		Heilskapleg plan for pleie- og omsorg ligg til grunn for tiltaket som ligg i budsjettet for 2022. Investeringsprosjekt for ombygging/nybygg av Bygdeheimen vil også vera ein del av kunnskapsgrunnlaget for å finna gode økonomisk effektive modellar for drift av pleie- og omsorg i tida som kjem. Det er vurdert slik at det er for tidleg å gje ein slik analyse, dette i påvente av ytterlegare planlegging i høve til det bygningsmessige på Bygdeheimen. Av den grunn vil avsatte midler ikkje bli nytta i 2022.
Sum	300			

Politisk vedtak

Gamatunet/Rysstad aktivitetspark	25	Ferdig		Prosjektet er ferdig.
----------------------------------	----	--------	--	-----------------------

Årsmelding 2022

Tiltak	Ramme år	Status Risiko Beskriving
	1	
Sum	25	
Sum tiltak	325	

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	0,46 %	0,35 %	0,81 %
Årleg sjukefråvær 2020	0,38 %	0,00 %	0,38 %
Årleg sjukefråvær 2021	0,38 %	0,60 %	0,98 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,21 %	0,06 %	0,27 %

Økonomiavdelinga

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	4 686	4 965	4 383	-582	-13,3 %

Kommentar til status økonomi

Økonomiavdelinga er drift av fagområde med tilhøyrande stillingsheimlar.

Drifta syner eit meirforbruk på i underkant av 0,6 mill. kr. Dette avviket skuldast høgare variabel løn, pensjonskostnad, kostnader med kreditortenester, og kurskostnader enn budsjettera. Kostnader i samband med rekruttering av ny økonomisjef, er heller ikkje lagt inn i revidera budsjett og påverkar avviket.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	0,50 %	0,00 %	0,50 %
Årleg sjukefråvær 2020	0,40 %	0,00 %	0,40 %
Årleg sjukefråvær 2021	0,32 %	0,00 %	0,32 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,22 %	0,00 %	0,22 %

Diverse felles inntekter/utgifter

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	19 029	9 394	11 566	2 172	18,8 %

Kommentar til status økonomi

Under ansvar 3310 Div. inntekter/utgifter inngjeng 20% stilling til frikaup av HTV for Fagforbundet og Utdanningsforbundet.

Totalt er det eit mindreforbruk på i overkant av 2 mill. kr. Dette skuldast at det er budsjettera inn lønsauke for heile organisasjonen som fylgje av lønsoppgjeret. Lønsoppgjeret er rekneskapsført dei ulike einingane, og difor kjem differansen som mindreforbruk på ansvar 3310.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	0,00 %	4,65 %	4,65 %
Årleg sjukefråvær 2021	1,36 %	11,75 %	13,10 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,00 %	1,87 %	1,87 %

Kyrkja

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	3 056	2 999	3 023	24	0,8 %

Kommentar til status økonomi

Valle kommune si tenesteyting gjennom kyrkjegardsarbeid er belasta ansvar 3350, men budsjettert på rammeområde Teknisk. Ansvar 3350 har ein rekneskap i tråd med budsjett. Valle kommune har inngått ny tenestekjøpsavtale med Valle og Hylestad Sogn med verknad frå 01.01.2022, denne avtalen er justert i tråd med endringar som har skjedd dei siste åra og gir meir eksakte kostnader å halda eg til.

SVR

Beskriving av tenesteområde

Valle kommune har i perioden 2017 – 2022 hatt ansvaret for økonomistyring i prosjektet Villreinfjellet som verdiskapar, der verneområdestyret for SVR har vore prosjekteigar.

Netto forbruk er 0, mens heile prosjektet SVR-Villreinfjellet som verdiskaper er finansiert med bundne fond.

Prosjektet har vore finansiert med midlar frå Miljødirektoratet samt eigenfinansiering frå deltakande partar i prosjektet. I 2022 var dei største kostnadane knytt til etablering av nye utstillingar på Kvæven i Sirdal og Minne i Åseral. I tillegg utvikling av ny heimeside og informasjon og dagsturhytte på Hovdenuten i Bykle.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	0	0	0	0	0,0 %

Velkomstsenter

Velkomstsenter

Beskriving av tenestoområde

Stillingar:

Funksjon	Stillingar 2021	Stillingar 2022
Leiar	1,0	1,0
Arkivleiar	1,0	1,0
Konsulent	1,8	1,8

100% leiar HR og Velkomstsenter: driftsansvarlig for Velkomstsenteret, ansvar for personalfagleg område i organisasjonen

100% Arkivleiar: arkiv og innsyn, posthandsaming for kommunen

80% konsulent: sentralbord og publikumsmottak, postmottak for Velkomstsenteret, utføring av tjenester for Setesdal regionråd, sentralbord, andre merkantiloppgåver

80% konsulent: sentralbord og publikumsmottak, postmottak for Velkomstsenteret, ferdigattestar, infoland, fakturering, kyrkjegardsarbeid og andre merkantile tenester.

20% konsulent : sentralbord og publikumsmottak, postmottak for Velkomstsenteret, fráværregistrering, ansvarleg for drift av bedriftsleilegheit

Utvikling

Det er eit mål for Velkomstsenteret å få flest mogleg av innbyggjarane og andre brukarar av tenestene våre til å nytte digitale verktøy for å motta dokument og informasjon frå kommunen. Dette har vore ei utfordring, men ein ser at det går framover kvart år. Det er eit ønskje på Velkomstsenteret om å ta i bruk digitale løysingar mest mogleg for å effektivisere bruken av menneskjelege ressursar, då vi er få personar med ansvar for mange oppgåver og sårbare for frávær. Til dømes ville ein chatbot vere tilgjengelig heile døgnet og kunne handsame mange spørsmål frå brukarar veldig raskt, og vil kunne verte programert til å svare på mange spørsmål som gjeld alle einingene i kommunen. Dette ville henge godt saman med den digitale transformasjonen kommunen skal igjennom framover. I påvente av at kommunen skal byte IKT-leverandør til IKT-Agder, har me ikkje jobba særlig med dette i 2022. Velkomstsenteret ser fram til oppstart med IKT Agder med løysingar og moglegheiter som det vil føre med seg.

Utfordringar

I 2021 var det mykje frávær på Velkomstsenteret, og dermed fleire vikarar. Slik har det vore i 2022 og, spesielt i 1. og 2. kvartal. Det dreidde seg då om både sjukefrávær og foreldrepermisjon. I 3. og 4. kvartal har det ikkje vore sjukefrávær, men anna frávær som ikkje vert registrert i sjukefráværstatistikken. Det var og sjukefrávær på ei anna eining som gjorde at Velkomstsenteret måtte ta på seg ekstra oppgåver. Me måtte difor tilsette vikarar i 2022 og, og det vart gjort to gonger. Det var utfordrande for eininga både å få tak i og å bruke tid og ressursar til å få lært opp vikarar i alle oppgåvene til dei som var borte. Det har ført til ei meirbelastning på dei faste medarbeidarane på Velkomstsenteret, både på grunn av tida som har gått til opplæring og fordi dei har vore nøydde til å ta ansvar for nokre av oppgåvene i tillegg til sine egne. Hovudutfordringa for Velkomstsenteret er med andre ord å få til stabilitet når det gjeld bemanninga, og målet for 2023 er å auke stabiliteten.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap	Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2021	2022	2022		
Sum	3 570	4 132	4 008	-124	-3,1 %

Kommentar til status økonomi

Budsjettet har eit netto resultat på 103,1%, og dermed eit avvik på -3,1%. Det er naudsynt å kommentere resultatet når det gjeld lønnsutgifter, fordi her er det eit avvik på -17,2%. Dette skuldast i hovudsak ein vikar på velkomst som gjeld ansvar 2000 og ein annan årsak er budsjettering av lønsoppgjeret (ligg på ansvar 3310).

Sjukefrávær

Frávær	Korttid	Langtid	Samla frávær
Årleg sjukefrávær 2019	0,84 %	5,50 %	6,35 %
Årleg sjukefrávær 2020	0,00 %	14,36 %	14,36 %
Årleg sjukefrávær 2021	0,00 %	48,62 %	48,62 %
Årleg sjukefrávær 2022	1,34 %	6,90 %	8,24 %

Status sjukefrávær og HMS

Sjukefráværet i 1. og 2. kvartal 2022 var høgt. I 2. kvartal var korttidsfraværet på 3,41%, men elles dreidde fráværet seg om langtidsfrávær. Langtidsfráværet gjekk ned til 0% i 3. og 4. kvartal, og hadde samanheng med at ein person slutta i eit vikariat. I 2. og 3. kvartal har me heller ikkje hatt noko korttidsfrávær.

Oppsummering tiltak sjukefrávær og HMS

Andre tiltak enn vanleg oppfølging av sjukefravær har ikke vore aktuelt.

Interkommunalt PPT

PPT

Beskriving av tenesteområde

PPT Setesdal er eit interkommunalt samarbeid mellom kommunane Bykle, Valle og Bygland. Valle er vertskommune

PPT for Setesdal er sakkunnig instans i saker som gjeld spesialundervisning. PPT skal drive med saksutgreiing / sakshandsaming etter Opplæringslova §5 og Barnehagelova § 31, og tilrå bruk av spesialundervisning / spesialpedagogisk hjelp der det er naudsynt.

PPT er også pålagt å hjelpe skular og barnehagar med kompetanseutvikling og systemarbeid på det pedagogiske området. Dette kan vere oppgåver som rådgjeving, kurs, oppfølging av klasseleiing / systemretta tiltak i barnehagar og foreldrerettleiing. PPT arbeider også førebyggjande, for å hindre skeivutvikling og sikre tidleg hjelp / oppfølging.

PPT for Setesdal har hovudkontor i Valle, men også eit mindre avdelingskontor i Bygland kommune (Byglandsfjord)

Stillingsheimlar

PPT har totalt 2,3 stillingsheimlar til disposisjon:

- Leiar /PP-Rådgivar: 100% fagstilling (30% til leiing av kontoret)
- PP-Rådgivar: 100% fagstilling som PP-Rådgivar
- Merkantil: 20% stilling: Scanning, arkivarbeid

Talet på saker / brukarar PPT arbeider med kvart år:

Kommune	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bygland	31	34	33	26	30	30	30
Valle	41	38	37	34	34	28	33
Bykle	27	16	14	25	19	29	29
Sum	99	88	84	85	83	87	92

Talet på nye saker / brukarar årleg:

Kommune	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bygland	11	11	12	1	10	8	4
Valle	8	10	12	10	8	6	8
Bykle	7	2	3	9	5	7	9
Sum	26	23	27	20	23	21	21

Tal på brukarar fordelt på alder (samla for dei 3 kommunene):

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Barnehage	17	13	6	4	7	11	12
Barneskule	48	46	56	56	51	50	53
U-skule	29	25	17	21	20	21	25
Vaksen	5	4	5	4	5	5	2
Sum	99	88	84	85	83	87	92

Utvikling

- I 2022 har det samla vore ein svak auke i talet på brukarar, frå 87 i 2021 til 92 i 2022. Auken er innanfor det som er normale variasjonar.
- Når det gjeld nye tilmeldte i 2022, var dette heilt likt som i 2021, 21 tilviste. Det er relativt små tal og store variasjonar mellom kommunane frå år. Ein trend siste åra, har vore nokre fleire tilmeldingar frå Bykle kommune.
- Som ein ser av tabellen over, har det vore fleire saker i barnehagane dei siste 2 åra, noko som er vurdert som ein positiv trend (tidleg innsats / førebygge). Elles relativt stabile tal.
- PPT har sett i gang med Ressursteam i alle kommunane i barnehagane dette året (1-2 gonger i halvåret), Dette er faste møte med barnehagane med vurdering / tiltak rundt eventuelle bekymringar dei måtte ha. Dette er også eit tiltak i høve til førebygging og tidleg innsats.
- Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderande praksis har kome i gang i distriktet. Dette er ei nasjonal satsing for å auke den lokale kompetansen rundt barn som strever. Dei tre Setesdalskommunane skal samarbeide om utviklingsprosjekt, noko som er viktig med tanke på felles PPT og barnevern (j.fr. utfordring rapport 2021). Det er i første omgang søkt om kompetanse / opplæring i "Refleksjonsverktøyet" frå Stat-Ped som skal nyttast inn mot skular og barnehagar. Dette er eit reiskap for å auke medvit omkring inkludering og korleis

dette blir praktisert. Det skal også gjennomførast kartlegging av andre område som dei ulike einingane har behov for ny / oppdatert kunnskap.

- PPT har gjennomført ein ståstadsanalyse i 2022, og har kome fram til nokre område ein ønskjer å styrke kompetansen dei komande åra. Noko av dette er tenkt innanfor Kompetanseløftet. PPT har utarbeidd ein plan for kompetanseheving / kompetansebehov.

Utfordringar

- PPT har eit mål om å levere ei sakkunnig vurdering innan “rimeleg tid”, dvs. 3 mnd. frå saka startar opp. Pga høg saksmengde og fleire saker som har vore utfordrende og tatt mykje tid, har det ikkje vore mogleg å klare dette i alle saker. For 2022 har det vore 7 saker der dette har tatt lengre tid, ein auke på 3 saker frå 2021. I 2022 har ein sett i gang med å skrive sakkunnige vurderingar for fleire år i gonga, der vi meiner dette er forsvarleg (Inntil 3 år i følgje Statforvaltar). Dette kan ha ein effekt for 2023.

Utvalde resultat

Kvalitet, tidleg innsats, tett på.

1. PPT for Setesdal har som mål å jobbe mot god kvalitet i det sakkunnige arbeidet.

I dette ligg også at andel med spesialundervisning for dei 3 kommunane ikkje skal liggje høgare enn landsgjennomsnittet over tid (målsetting).

Dette er noko PPT må jobbe saman med skulane for å få til, gjennom å gjere den ordinære undervisninga så god og tilpassa som råd er, og i det redusere behov for spesialundervisning. Kostra-tala for 2022 er ikkje klare enno, men ligg for 2021 noko under tala for 2020 for alle dei 3 kommunane (små endringar). Samla sett for alle dei tre kommunane, ligg tala i nærleiken av landsgjennomsnittet:

Kommune	Bygland	Valle	Bykle	(Aust)-Agder	Kostra-gr. 06	Landet u/Oslo
2011	10,9	13,0	15,6	10,8	12,4	8,6
2012	8,2	15,3	15,6	10,5	11,6	8,6
2013	7,3	9,0	8,5	9,0	10,7	8,4
2014	9,0	8,4	9,3	8,9	10,4	8,1
2015	7,9	5,9	8,7	9,2	10,4	7,9
2016	5,7	5,3	10,1	9,1	10,3	7,8
2017	6,0	9,1	9,4	9,2	10,1	7,9
2018	8,1	8,3	8,2	9,1	10,1	7,9
2019	8,1	6,2	9,0	9,1	10,0	7,9
2020	9,1	9,3	10,9	7,3	9,6	7,8
2021	8,8	7,1	8,3	8,3	10,1	7,8

Årstimar til spesialundervisning per elev med spesialundervisning, Kostra tal:

	Bygland	Valle	Bykle	Agder	Kostragr. 06	Landet u/ Oslo
2015	118,8	269,7	236,4		167,8	131,0
2016	120,3	244,9	205,1		162,7	132,8
2017	99,9	125,1	231,8		167,9	135,4
2018	108,8	181,4	271,8		171,4	137,6
2019	85,6	266,0	281,2		179,7	139,9
2020	98,5	205,7	229,7	133,4	187,1	143,1
2021	102,6	190,0	303,6	129,4	191,9	144,2

Talet på timar per elev ligg relativt lågt i Bygland kommune (under landsgjennomsnittet), men høgare for dei to andre kommunane. Då statistikkgrunnlaget er lite, vil det naturleg vere variasjonar og fleire "tyngre saker" vil gje relativt store utslag. I utgangspunktet er det positivt at det blir sett inn ressursar der det er behov, så er det alltid viktig å vurdere effekten av tiltaket og om ressursane blir brukt på best mogleg måte.

2. PPT skal vere med å styrke det spesialpedagogiske feltet og gje rettleiing og kompetanseutvikling til skular og barnehagar.

- PPT har som mål å drive spesialpedagogisk nettverk for kommunane. Dette har vi ikke fått til i 2022 (stor saksmengde og mange krevjande saker).
- PPT har vore med å gjeve rettleiing på område som gjeld læringsmiljø / skulemiljø og klasseleiing i samband med einskildsaker som er tilmeldt.
- PPT har delteke på tverretaltelege team / miljøteam og ressursteam i kommunane for drøfting av både einskildsaker og tema knytta til utfordringar for barn og unge i Setesdal.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	827	766	799	33	4,2 %

Kommentar til status økonomi

PPT for Setesdal har ein rekneskap som er omtrent i tråd med budsjett: Totalt for alle tre kommunane, kjem PPT for Setesdal ut med eit forbruk på 98,6% i høve til budsjett. For Valle kommune sin del, er forbruket på 95,8%, med eit overskot på 33414,-

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2020	0,80 %	0,00 %	0,80 %
Årleg sjukefråvær 2021	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Status sjukefråvær og HMS

Det har vore svært lågt sjukefråvær i PPT for Setesdal også dette året, godt under 5 %, og då korttidsfråvær. Det vart ikke gjennomført vernerunde dette året. PPT har hatt kontormøte kvar 14. dag, og har derfor kunne ta opp utfordringar i arbeidet løpande. Det er gjennomført medarbeidersamtale.

Interkommunalt barnevern

Status økonomi

Beløp i 1000

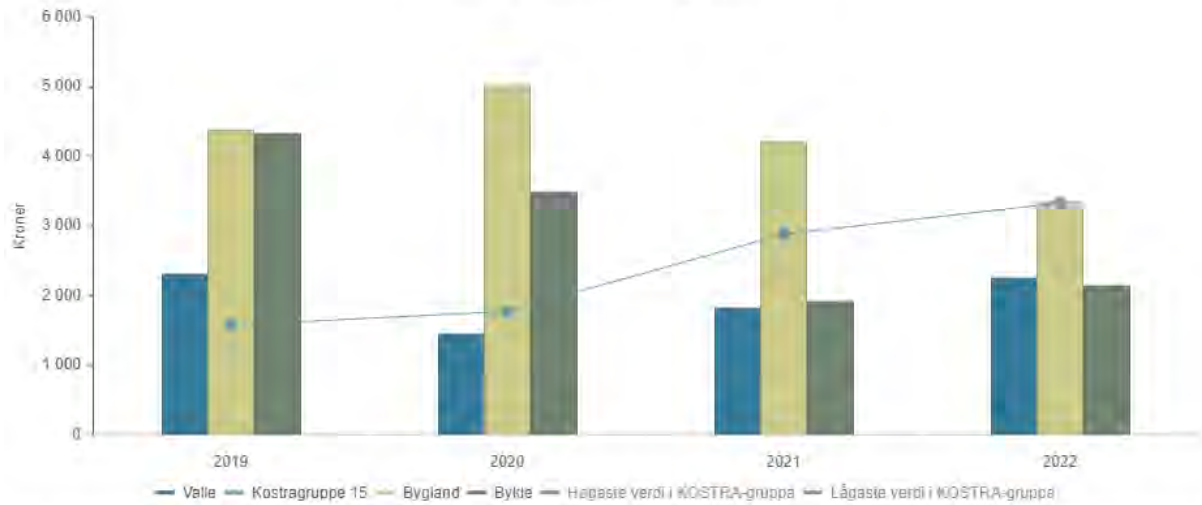
Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	1 786	1 753	1 587	-166	-10,4 %

Netto driftsutgifter pr. innbyggjar - samanlikna med KOSTRA-gruppe og nabokommunar

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B)

*) Tala er inflasjonsjustert med endeleg deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Valle	2 297	1 435	1 817	2 238
Kostragruppe 15	1 564	1 760	2 869	3 318
Bygland	4 382	5 008	4 203	3 352
Bykle	4 315	3 479	1 903	2 123

Barnevern

Beskriving av tenesteområde

Setesdal barnevern har 5,2 stillingar fordelt på tre kommunar. Det er 4 saksbehandlingsstillingar som jobbar med alle fasar av ei barnevernssak – mottak av melding, undersøkingar, tiltak, fosterheim, og ettervern i alle tre kommunane.

Utvikling

Setesdal barnevern har gjennom 2022 hatt fokus på utviklingsarbeid på systemnivå som følgje av oppvekstreforma. Barnevernet har mellom anna hatt det overordna ansvaret for kartleggingsprosjekt som kartla utfordringar, tiltak og utviklingspotensial på oppvekstfeltet. Prosjektet resulterte i eit politisk vedtak om å sjå på organiseringa av oppvekstfeltet.

Setesdal barnevern har gjennom 2022 hatt fokus på eit tettare samarbeid med andre barnevern. Det vart oppretta eit læringsnettverk på tvers av tenestene; Midt-Agder barnevern, Barnevern Sør (Lindesnes) og Lister barnevern. Det har vore ein prosjektmedarbeidar i 40 % i dette prosjektet. Lønsmidlane er finansiert gjennom midlar frå Statsforvaltaren. Det vart hausten 2022 bestemt at Læringsnettverket skulle jobbe vidare med kompetanseutvikling på tvers av tenestene og at Læringsnettverket i tillegg skulle sjå på moglegheita for å etablere eit felles ressursteam (felles ressursar) til dei mest kompliserte barnevernssakane. Det har i tillegg vore fokus på kompetanseutvikling internt i tenesta ved at tilsette er i ferd med å gjennomføre spesialiserte sertifiseringar innanfor ulike foreldrerettleggingsprogram. Dette som ledd i at tenesta har som mål om å

verte flinkare til å førebygge omsorgsovertakingar ved å sette inn spesialiserte tiltak inn mot foreldre og inn i heimen der barna bur.

Utfordringar

Setesdal barnevern ser tre hovudutfordringar i 2023:

- Organiseringa av oppvekstfeltet gjer det førebyggjande arbeidet krevjande både på system- og individnivå.
- Kommunen manglar førebyggjande systematiske tiltak utanfor barnevernstenesta.
- Sikre vidare implementering av systematiske tilbakemeldingsverktøy ovanfor barn og foreldre, og sikre forbetring av praksis som følgje av tilbakemeldingane.

Utvalde resultat

Reknskapen for Setesdal barnevern i Valle kommune ligg på estimert utgiftsbehov for kommunen.

Setesdal barnevern har ingen fristbrot i uromeldingar eller undersøkingar. Alle barn har tiltaksplan og evalueringar har vore gjennomført i høve lovverk.

Setesdal barnevern har gjennomført og tatt i bruk systematiske tilbakemeldingsverktøy ovenfor barn og foreldre.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap	Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2021	2022	2022		
Sum	1 786	1 753	1 587	-166	-10,4 %

Kommentar til status økonomi

Interkommunalt samarbeid på barnevern har eit overforbruk på 100 000 i høve budsjett for 2022. Dette skuldast at lønssoppgeret er lagt inn på eit anna ansvar.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	0,00 %	36,00 %	36,00 %
Årleg sjukefråvær 2020	0,00 %	10,03 %	10,03 %
Årleg sjukefråvær 2021	0,26 %	9,08 %	9,34 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,32 %	21,19 %	21,51 %

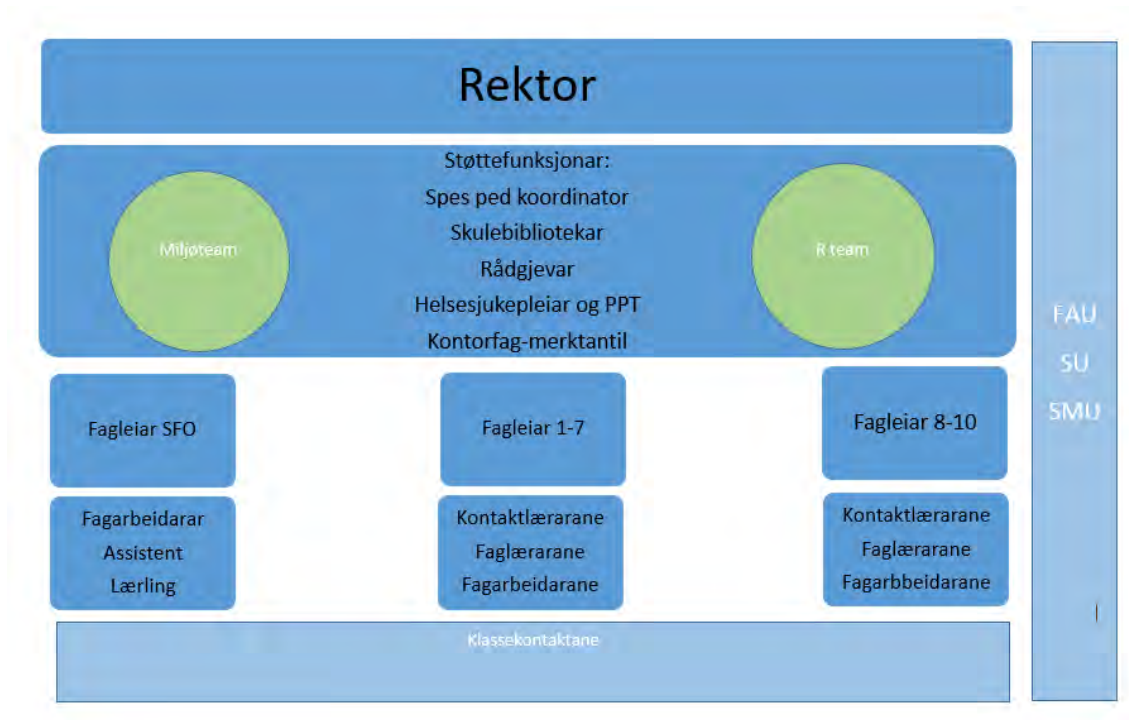
Status sjukefråvær og HMS

Det er ikkje meldt om avvik frå tilsette i innafør HMS-områda gjennom 2022.

Setesdal barnevern har høgt sjukefråvær samla sett, dette skuldast ei langtidsjukemelding.

Skule

Beskriving av tenestoområde

Funksjon	Stilling 2021	Stillingar 2022
Leiar/rektor (grunnskule og vaksenopplæring)	1,0	1,0
Fagleiar grunnskule	0,8	0,8
Fagleiar SFO	0,2	0,4
Pedagogar grunnskule inkl fagleiarar	17,0	17,0
Fagarbeidarar inkl fagleiar	4,8	4,8
Kontor/merktantil (grunnskule og vaksenopplæring)	0,3	0,4
Pedagogar vaksenopplæring		

Teneste:

Teneste	2021-2022	2022/2023
Antal elevar i grunnskulen 1-10 trinn	109	113
Antal barn i 1-4 trinn med plass i SFO	28	40
Barn i SFO (1-4 klasse) 100 % plass	32,1 %	20,0 %
Barn i SFO (1-4 klasse) 80 % plass	32,1 %	27,5 %
Barn i SFO (1-4 klasse) 60 % plass	35,8 %	47,5 %
Antal elevar med vedtak om spesialundervisning 1-7 trinn		2,8 %
Antal elevar med vedtak om spesialundervisning 8-10 trinn		11,3 %

Utvikling

Grunnbemanning har høg fagkompetanse i grunnskule og vaksenopplæring, men det er mangel på vikarar generelt og faglærarar spesielt. Gjennom året 2022 har skulen i større grad enn tidlegare år blitt utfordra på høgt og langvarig sjukefråvær. Rekruttering av kompetanse er krevjande og ein opplever konkurranse med andre nabokommunar.

Samarbeidet kring institusjonsplassert ungdom opplevdes som betrakteleg betre våren 22 då ansvaret for oppfølging av ungdom i institusjon blei flytta og lagt til SMI skolen i Kristiansand. Erfaringane no er at alle med ansvar "i laget kring ungdommen" hadde felles forståing og mål for vidare oppfølging.

Tilsetting av miljørettlear har tatt lengre tid enn planlagd då vi måtte lyse ut over fleire omgonger. Miljørettlear på skulen vil vere ein viktig bidragsytar i det tverrfaglege samarbeidet som skulen deltar i.

Fleire familiar nyttar skulefritidstilbodet enn tidlegare år. SFO er medvitne på at aktivitetstilbodet skal fokusere på tryggleik, omsorg, fysisk aktivitet og trivsel. SFO står opp om skulen sitt utviklingsarbeid og har fokus på leseglede og leselyst, symjeopplæring og vatntilvenning samt aktivitetar i nærmiljøet.

Utfordringar

Bemanning og rekruttering:

Vikar for pedagogar og fagarbeidarar er det stor mangel på. Det er utfordrande å drive fagleg forsvarleg ved sjukefråvær på kort og lang sikt. Løysing internt utløyser overtid.

Utvalde resultat

Kommunebarometeret:

Emne	2021 Valle	2022 Valle	2022 Nasjonalt
Grunnskulepoeng (snitt fire siste år)	42,8	43,8	
Andel elevar som har fullført vidaregåande opplæring innan fem år	78,10	78,95	
Andel lærarar som oppfylle kravene til undervisning 1-7 trinn		100 %	
Andel lærarar som oppfyller kaverne til undervisning 8-10 trinn		100 %	
Andel lærarar med kompetanse i norsk, matematikk og engelsk 1-7 trinn		94,74	
Andel lærarar med kompetanse i norsk, matematikk og engelsk 8-10 trinn		87,50	81,11
Trivsel på skulen- 10 trinn (snitt siste 5 år)		70,0	81,71
Andel elevar med spesialundervisning 1-4 trinn (snitt 4 siste år)		4,88%	6,17%
Andel elevar med spesialundervisning 5-7 trinn (snitt 4 siste år)		10,26%	10,57 5
Andel elevar med spesialundervisning 8-10 trinn (snitt 4 siste år)		10,29 %	11,12 %

Elevresultat grunnskulen

Tilstandsrapporten/kvalitetsmeldinga oppsummerer resultat gjennom tal og analyse, set nye mål og tiltak for utvikling.

Elevundersøkinga 2022

Elevundersøkinga gjennomførast kvart år på 5. tom 10. trinn på Valle skule. Resultat frå 7. og 10 trinn er offentlege. Føremålet med undersøkinga er å gje kunnskap om elevane si subjektive oppfatning av

skule- og læringsmiljø. Informasjonen skal danna grunnlag for kvalitetsutvikling på alle nivå i skulesystemet. 5 er beste score/skalapoeng

7.trinn

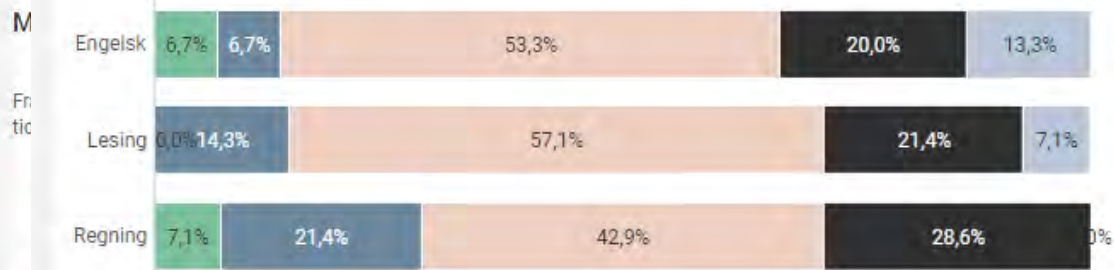
Nasjonale prøver 8. trinn 2022-23

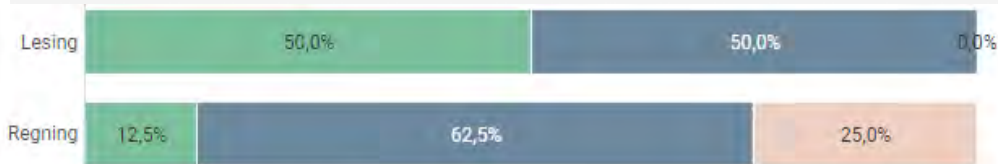
Mestringsnivåfordeling

Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

■ Mestringsnivå 1 ■ Mestringsnivå 2 ■ Mestringsnivå 3 ■ Mestringsnivå 4 ■ Mestringsnivå 5

2022-23, Valle skule (Valle), Alle eierformer

2022-23, Valle skule (Valle), Alle eierformer

Status

Økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	20 138	20 324	20 243	-81	-0,4 %

Kommentar til status økonomi

I 2022 er det totalt sett eit meirforbruk på 0,4%/ 80 469 kr ihht budsjett.

5110 Grunnskulen

Lønn:

Meirforbruk skuldast overtid ihht Covid-avtale våren 22, samt tariffesta tillegg som td kontaktlærartillegg som blir dobla når tilsett med funksjon blir sjukemeldt og vikar skal ha samt tillegg, turavtalar SFS 2210 med elevane (tur til Polen, fjellturar, leirskule)

Utgifter:

Meirforbruk:

Lisensar og programvare: Digitalisering og forbetring av styringsprosessen med sakshandsaming og arkiv med innføring av Visma program har hatt ein meirkostnad ihht budsjett. Skulen har hatt fokus på digitalisering av undervisning og kjøpt inn digitale læreverk som gir høve for betre tilpassing av undervisning for elevane.

Varierande, men auka straumprisar gir eit meirforbruk i høve til budsjett.

Inntekt:

Brukarbetaling SFO grunna statleg ordning; 12 timar gratis for alle i 1 klasse.

5152- Vaksenopplæringa

Løn:

Meirforbruk knytt til auka ressursbehov knytt til mottak av flyktningar med rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Inntekter:

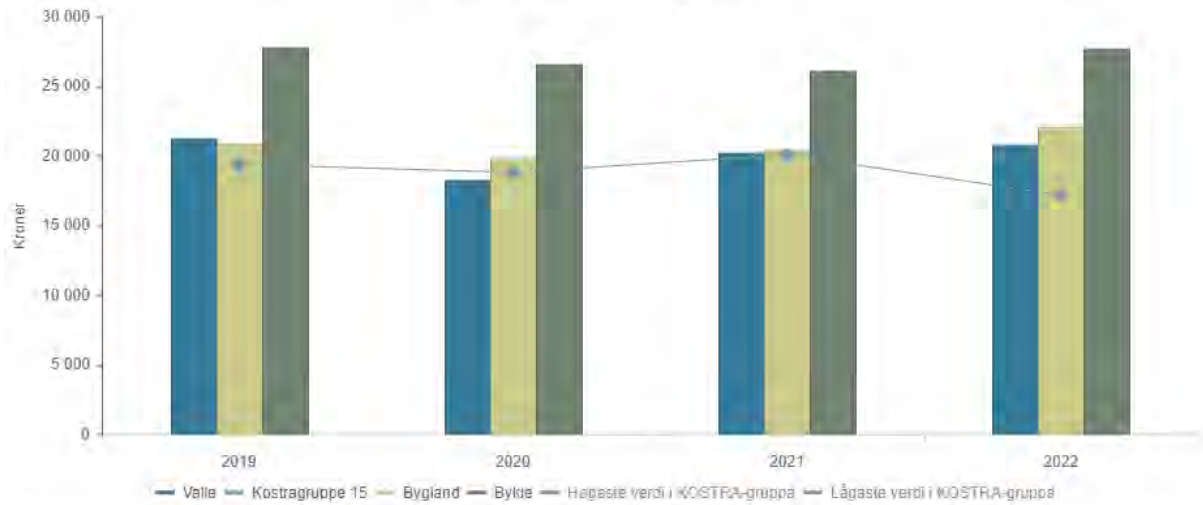
Refusjon frå staten knytt til flyktningar med midlertidig opphald var ikkje budsjettert for 2022.

Netto driftsutgifter pr. innbyggjar - samanlikna med KOSTRA-gruppe og nabokommunar

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B)

*) Tala er inflasjonsjustert med endeleg deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Valle	21 192	18 269	20 181	20 770
Kostragruppe 15	19 364	18 784	20 057	17 149
Bygland	20 855	19 860	20 402	22 092
Bykle	27 797	26 574	26 037	27 671

Status økonomiplaniltak

Rammeendringar i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år	Status	Risiko	Beskriving
	1			
Nye tiltak				
Vaksenopplæring	800	Ferdig		Ekstra stilling i samband med flyktningar er tilsett.
Sum	800			
Sum tiltak	800			

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	0,17 %	6,36 %	6,53 %
Årleg sjukefråvær 2020	0,37 %	9,34 %	9,70 %
Årleg sjukefråvær 2021	0,37 %	1,80 %	2,16 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,58 %	3,80 %	4,38 %

Status sjukefråvær og HMS

Sjukefråværet samla sett er høgare enn 2021, men under 5 % som er kommunen si målsetting. Grunnskulen har eit høgare sjukefråvær samanlikna med Vaksenopplæringa

Sjukefråværet har auka frå 1 kvartal til 4 kvartal. Sjukefråværet er langtidsjukemeldingar.

Oppsummering tiltak sjukefråvær og HMS

Følgjer opp sjukefråvær ihht gjeldande krav; nærværsfokus med telefonoppfølging i første veke, oppfølgingsplan med tiltak og evaluering av tiltak samt aktivt bruk av dialogmøter, ansvarsgruppe og møteplassen.

Bedriftshelsetenesta har vore delaktig i oppfølging av sjukmelding og rettleiing av tilsette som står i fare for sjukemelding.

Barnehage

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
520-Valle Barnehage	4 776	5 524	5 192	-332	-6,4 %
521-Hylestad Barnehage	4 717	4 868	4 242	-625	-14,7 %
Sum	9 492	10 392	9 434	-958	-10,2 %

Kommentar til status økonomi

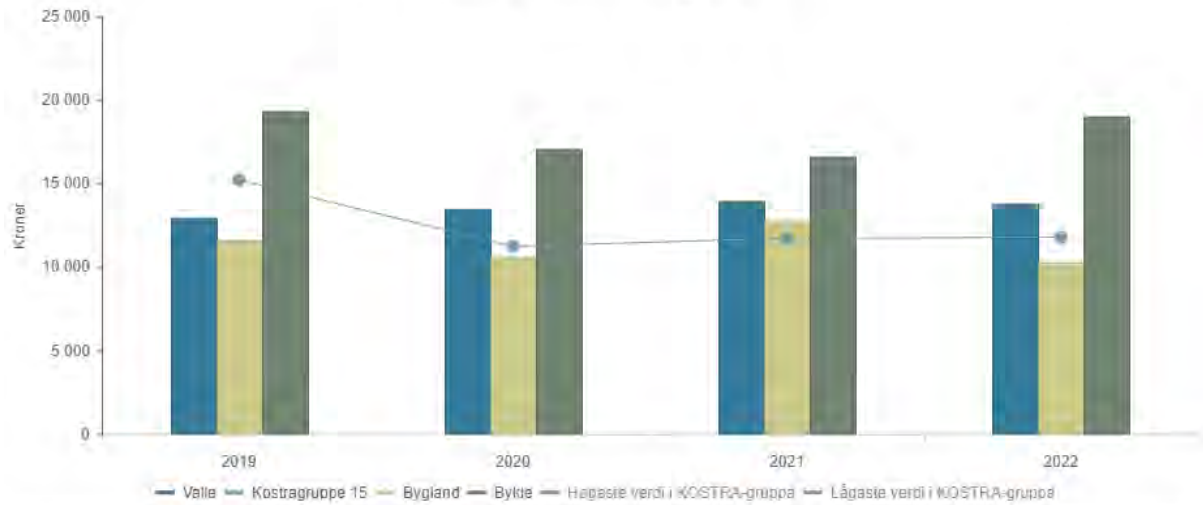
Rammeområdet for barnehage har eitt meirforbruk på 110,2%. Rekneskapstala er kommenterte under kvar enkelt barnehageeining.

Netto driftsutgifter pr. innbyggjar - samanlikna med KOSTRA-gruppe og nabokommunar

Barnehage nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr)

*) Tala er inflasjonsjustert med endeleg deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Valle	12 937	13 451	13 950	13 789
Kostragruppe 15	15 207	11 228	11 715	11 773
Bygland	11 579	10 559	12 798	10 285
Bykle	19 286	17 032	16 567	19 029

Status økonomiplaniltak

Rammeendringar i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Status	Risiko	Beskriving
Nye tiltak				
Barnehage	500	Ferdig		Stillinga som blei lagt inn pga auka barnetal er i henhold til bemanningsnormen
Sum	500			
Politisk vedtak				
Opprette 100 % fagarbeidarstilling i barnehagen	220	Ferdig		Politisk vedtak. Blei lagt inn ein 100% stilling fordelt på begge barnehagane. Grunnen for dette var å auke bemanning for å førebygge sårbarheten ved sjukdom
Sum	220			
Sum tiltak	720			

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	1,05 %	6,26 %	7,30 %
Årleg sjukefråvær 2020	1,77 %	7,27 %	9,03 %
Årleg sjukefråvær 2021	1,34 %	49,23 %	50,57 %

Fråvær

Korttid

Langtid

**Samla
fråvær**

Årleg sjukefråvær 2022

0,89 %

9,46 %

10,35 %

Valle Barnehage

Beskriving av tenesteområde

Valle barnehage har to avdelingar. Ei storbarnsavdeling med 18 barn og ein småbarnsavdeling med 12 barn. Det er mange år siden det har vore så mange barn på småbarnsavdelinga, så det har vore ein glede å ta imot så mange nye barn i august 2022. Mål for barnehagane i kommunen er barnehageplass med kvalifisert tilbod til alle og at barnehagen skal bidra til tidleg innsats og sosial utjamning. Satsningsområdet vårt er inkluderande barnehagemiljø og språkarbeid i barnehagen i form av prosjekt READ-Agder og Leselyst & Leseglede.

Bemanning

Funksjon	Stillingar 2021	Stillingar 2022
Leiar	0,5	0,5
Barnehagelærar	3,8	3,8
Barne og ungdomsarbeidar	2,50	3,7
Ekstra ressurs	0	1

Utvikling

Det blei veldig sårbart å drive barnehagen med minimumsbemanning 1:3 og 1:6. Det har vore vanskeleg å få tak i vikarar ved sjukdom og anna fråvær hos personalet derfor fekk barnehagen ein ekstra 50% stilling som skulle dekke plantid for pedagogane og gjer det mindre sårbart ved sjukdom i personalgruppa. Det blei tilsett ein ny fagarbeidar i stillinga 1.april 2022.

Barnehagen har i 2022 etablert faste møter med PPT i løpet av året. Ressursteam: R-team består av barnehagestyrar, PP- tenesta, avdelingsleiar/spesialpedagog, og ved behov psykolog, fysioterapeut og helsesjukepleiar. Dette er eit samarbeidsforum der barnehageansatte kan drøfte bekymringar, og få innspel på vegen vidare. Dette er eit lågterskel tilbod, der målet er å kome tidleg inn og kunne jobbe både forebyggande og med tidleg innsats.

Utfordringar

Personalet er barnehagen sin viktigaste ressurs og utfordringa er å knytte til seg gode vikarar. Det at me har løpande opptak gjer at me av og til står med utfordringa å skaffe gode faglege ressursar midt i barnehageåret.

Utvalde resultat

Foreldreundersøkinga 2022

Utval	År	Besvarte/inviterte
Valle barnehage	2022	21/29 (72,41%)

Ute- og innemiljø	4,1
Relasjon mellom barn og voksen	4,3
Barns trivsel	4,7
Informasjon	4,4
Barns utvikling	4,6
Medvirkning	4,1
Henting og levering	4,4
Tilfredshet	4,4

RØD 0,0 - 2,8	GUL 2,9 - 3,9	GRØN 3,9 - 5
---------------	---------------	--------------

Foreldreundersøkinga viser at foreldra er nøgd med barnehagen. Rapporten er lagt fram både i personalgruppa og samarbeidsutvalet for barnehagen.

Bemanning: Barnehagen har fylgt bemanningsnorm og pedagognorm i tråd med barnehagelova.

Visma Flyt Barnehage blei tatt i bruk mars 2021 og har blitt eit godt digitalt verkty som fungerer godt og er brukarvennleg. Kommunikasjon mellom foreldre og barnehagen skjer i appen Min Barnehage. Har fått god tilbakemelding frå foreldra.

Valle kommune har løpande opptak dvs at dei kan starte etter at barnehageåret har starta. 100% av søkjarane har fått plass i barnehagen.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap	Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2021	2022	2022		
Sum	4 776	5 524	5 192	-332	-6,4 %

Kommentar til status økonomi

Valle barnehage har lønsutgiftene i balanse. Det er lagt inn ein 100% stilling frå august 2022 grunna vedtak om styrking av pedagogisk tilbod for einskildbarn. Nettoresultat har barnehagen eit meirforbruk på 332 391,-. Det har vore 50% høgare straumkostnad enn budsjettert. Ekstra kostnad på straum var kr 159 331,-. Visma Flyt barnehage hadde ein ekstra kostnad på 30 000,- som ikkje var budsjettert.

Det låg inne ein innsparing på kr 440 890,- som ikkje kunne gjennomførast i 2022. Auka barnetal gir auka behov for bemanning når ein legg til grunn nasjonal norm for bemanning av pedagogar og anna personell. Det gjer at budsjettramma for 2022, som ligg til grunn i økonomiplanen for 2021-2024 ikkje er realistisk. Nedtrekk i ramme på 0,5 mill. kroner frå økonomiplanen 2021-2024 for 2022 vert med dette tiltaket reversert.

Oppsummering tiltak

Dei siste åra har det vore svært vanskelig å få tak i vikar ved sjukdom hos personalet, derfor blei det innvilga å auke bemanninga med 50% stilling for at drifta skulle bli mindre sårbar.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	1,05 %	6,26 %	7,30 %
Årleg sjukefråvær 2020	2,05 %	3,27 %	5,32 %
Årleg sjukefråvær 2021	0,34 %	60,87 %	61,22 %
Årleg sjukefråvær 2022	1,24 %	6,72 %	7,96 %

Status sjukefråvær og HMS

Langtidsjukemelding i Valle barnehage har gått ned. Jamnlege oppfølging av sjukmeldt med samtalar og spørsmål om tilrettelegging er gjennomført

Oppsummering tiltak sjukefråvær og HMS

Barnehagen har trivselstiltak som sosialt samvær i løpet av året. Har eit bevisst forhold til at alle blir sett og undersøker behov for tilrettelegging på arbeidsplassen. Jamnlege oppfølging av sjukmeldt med samtalar og spørsmål om tilrettelegging er gjennomført

Hylestad Barnehage

Beskriving av tenesteområde

Hylestad barnehage har to avdelingar. Ei storbarns avdeling med 14 barn /16plasser og ein småbarns avdeling med 9 barn. Det var fire nye barn som starta august 2022. Mål for barnehagane i kommunen er barnehageplass med kvalifisert tilbod til alle og at barnehagen skal bidra til tidleg innsats og sosial utjamning. Satsingsområdet vårt er inkluderande barnehagemiljø og språkarbeid i barnehagen i form av prosjekt READ-Agder og Leselyst & Leseglede.

Bemanning:

Funksjon	Stillingar 2021	Stillingar 2022
Leiar	0,5	0.5
Barnehagelærer	3	3
Barne og ungdomsarbeidar	3	3,6
Ekstra ressurs	1	1

Utvikling

Det er sårbart å drive barnehage med minimumsbemanning 1:3 og 1:6. Det har vore vanskeleg å få tak i vikarar ved sjukdom og anna fråvær hos personalet, derfor fekk barnehagen ein ekstra 50% stilling som skulle dekke plantid for pedagogane og gjere det meir forutsigbart og mindre sårbart ved sjukdom i personalgruppa. Det blei tilsett ein ny fagarbeidar i stillinga 1.april 2022.

Barnehagen har i 2022 etablert faste møte med PPT. Ressursteamet er sett saman av barnehagestyrar, PP- tenesta, avdelingsleiar/spesialpedagog, og ved behov psykolog, fysioterapeut og helsesjukepleiar. Dette er eit samarbeidsforum der barnehagetilsette kan drøfte bekymringar, og få innspel på vegen vidare. Dette er eit lågterskel tilbod, der målet er å jobbe både førebyggjande og med tidleg innsats.

Utfordringar

Personalet er barnehagen sin viktigaste ressurs og det er utfordrande å knytte til seg gode vikarar. Det at me har løpande opptak gjer at me av og til står med utfordringa å skaffe gode faglege ressursar midt i barnehageåret.

Utvalde resultat

Foreldreundersøkinga 2022

Utvalg	År	Besvarte/inviterte
Hylestad barnehage	2022	14/22 (64%)

Ute- og innemiljø	4,0
Relasjon mellom barn og voksen	4,3
Barns trivsel	4,6
Informasjon	4,5
Barns utvikling	4,5
Medvirkning	4,1
Henting og levering	4,3
Tilfredshet	4,5

RØD 0,0 - 2,8	GUL 2,9 - 3,9	GRØN 3,9 - 5
----------------------	----------------------	---------------------

Foreldreundersøkinga viser at foreldra er nøgd med barnehagen. Rapporten er lagt fram både i personalgruppa og samarbeidsutvalet for barnehagen.

Bemanning: Barnehagen har fylgt bemanningsnorm og pedagognorm i tråd med barnehagelova.

Visma Flyt Barnehage blei tatt i bruk mars 2021 og har blitt eit godt digitalt verkty som fungerer godt og er brukarvennleg. Kommunikasjon mellom foreldre og barnehagen skjer i appen Min Barnehage som har fått god tilbakemelding frå foreldra.

Løpande opptak: Valle kommune har løpande opptak dvs at dei kan starte etter at barnehageåret har starta. 100% av søkjarane har fått plass i barnehagen.

Status økonomi

Beløp i 1000

Årsmelding 2022

Eining	Rekneskap	Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2021	2022	2022		
Sum	4 717	4 868	4 242	-625	-14,7 %

Kommentar til status økonomi

Hylestad barnehage har eit meirforbruk på 625 486. I hovudsak skuldast meirforbruket høgare lønnskostnader enn budsjettert. Manglande refusjon frå NAV i samband med sjukefråvær og høge vikarkostnader har bidrege. Barnehagen har hatt 50% auke i straumutgifter på kr 69 972,- I tillegg er det meirkostnader knytt til utbetaling til Bykle kommune (gjestebarn), digitalt verktøy Visma Flyt Barnehage og mat.

Oppsummering tiltak

Dei siste åra har det vore svært vanskelig å få tak i vikar ved sjukdom. Det vart difor vedteke å auke bemanninga med 50% stilling for at drifta skulle bli mindre sårbar.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2020	0,72 %	22,20 %	22,92 %
Årleg sjukefråvær 2021	2,40 %	36,82 %	39,22 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,46 %	12,80 %	13,26 %

Status sjukefråvær og HMS

Langtidssjukefråværet er høgt. Å arbeide i barnehage er meir fysisk belastande enn f.eks kontorarbeid, noko som kan vere ein faktor som medverkar til det høge sjukefråværet. Det er lågt korttidsfråvær i barnehagen i 2022

Oppsummering tiltak sjukefråvær og HMS

Jamlege oppfølging av sjukmelde med samtalar og spørsmål om tilrettelegging er gjennomførte. Barnehagen har trivselstiltak som sosialt samvær i løpet av året.

Helse

Beskriving av tenesteområde

Helsetenesta og LMT Setesdal (Lokalmedisinske tenester)

Helsetenesta

Helsetenesta har ansvaret for å gi alle personar som oppheld seg i kommunen naudsynte og fagleg forsvarleg helsetilbod. Tenesteeininga omfattar fastlege, legevakt, kommuneoverlege, fysioterapi, ergoterapi, jordmor, helsestasjons- og skulehelseteneste, SLT (rus- og kriminalitetsførebyggjande arbeid) og psykisk helse og rustenesta. Det var i 2022 i alt 21,7 årsverk i Helsetenesta i Bykle og Valle.

Generelt

Koronapandemien har dominert fyrste delen av 2022, men har så flata seg ut og er nå gradvis gått over i ein endemisk fase. Dette vil seie at viruset kjem til å vera ein del av kvardagen, som me alle må leva med i framtida. Det vil alltid kunne komme større eller mindre bølger av Covid-19, på lik linje med influensa og andre endemiske sjukdommar.

Stort fråvær i dei fyrste månadene har ført til ei betydeleg belastning på dei som har vore att i tenestene. Mykje av overført ferie og opptente timer frå koronapandemien kunne så ikkje takast ut og kjem til å belaste drift og budsjett òg i 2023.

Pandemien og utfordringar med bemanning har ført til at kvalitetsutvikling, interkommunalt samarbeid, arbeidet med kartlegging og endring samt generell tenesteutvikling har stagnert i fyrste halvdel av året. Etter sumaren vart det så starta opp eit omfattande gjennomgang av helsetenesta med fokus på internkontroll, økonomi og styring. Dette arbeidet kjem til å prega 2023 i veldig stor grad og er heilt naudsynt for å tilpasse helsetenesta til aktuell standard og for å kunne oppretthalde ei effektiv og forsvarleg drift.

Legetenesta og helsehus

Legetenesta har hatt stort fråvær over fleire månad i byrjinga av året. Delvis var det berre éin lege i aktiv teneste, som måtte stille opp i heile døgeret. Fleire vikarar måtte hentast inn, og fråværet har difor ført til store meirutgifter, fordi me ikkje får refusjonar på sjukefråvær i denne yrkesgruppa som overstig 6G.

Psykisk helse og rus

Tenesta har i løpet av heile året hatt 2.5 klientretta stilling, 1.55 systemretta stilling (førebygging og helsefremming, inkludert SLT-koordinator), og ingen vakanse. Stillingane er delt på 5 tilsette. Permisjonar er årsak til vikarbruk på til saman 1,5 stilling ved utgangen av året. Per 100% klinisk stilling har det vore gjeve tilbod til 53 personar, til samanlikning med 51 personar i 2021.

Individretta tilbod

Totalt har tenesta hatt kontakt med 147 personar, kor 133 personar har motteke tilbod. 79 personar vart tilvist i meldingsåret. Det er 32% retilvising i 2022. Ved slutten av året var 51% av tilboda avslutta og 39% vart vidareført inn i 2023. 7% avslo tilbod og 2% sto på venteliste ved årsskiftet.

Snittet for talet av dagar frå tilvising vart motteken til første samtale, ligg samla for kommunane på 56 dagar, samanlikna med 54 dagar i 2021. Av folketalet har tenesta kontakt med 6.8% for begge kommunane. Fordelinga mellom kjønn ligg stabilt med kvinner på 64% og menn på 36%.

Aldersfordeling; auke bland 0-10år og 41-60 år. Nedgang for 21-40 år og uendra for 11-20 år og 61-100 år. Angst, depresjon og livssituasjon er dei vanlegaste årsakene til kontakt med tenesta. Vidare tilvising er mest hyppig til spesialisthelsetenesta. 9% av dei som har motteke tilbod i 2022 har betydelege økonomiske utfordringar.

Jordmortenesta

Jordmortenesta og beredskapen har fungert stabilt, trass i eit lengre fråvær. Det har vore mykje vaktberedskap og følgjeteneste, og totalt 10 fødsler i Bykle og 20 fødsler i Valle kommune. Det er tilnærma umogleg å få inn vikar i høve fråvær. Helseføretaket gir òg klåre signal på at dei slit med same problemet og ikkje har tilgang til vikar for jordmorberedskap. Einaste løysing vert her å sende gravide kvinner ned til pasienthotellet, slik at dei kan ligge i nærleiken til sjukehuset når dei skal føde.

Helsestasjons- og skulehelsetenesta

I Bykle har alle helsestasjonskontrollar vorte utførte, og ingen har dermed mista tilbodet sitt. Anbefalte arbeidsoppgåver har vore stabil og vorte følgt opp som planlagd, derunder mellom anna vaksinasjonar, helsesamtalar og undervisningar. Sjukefråvær har òg her påverka drifta.

Presset på tenesta opplevast som svært høg, og difor har Statsforvalter delt ut mange millionar kronar for å styrke helsestasjons- og skulehelsetenesta. Helsetenesta har motteke midlar tilsvarende 50% lønn til ein ny 100% helsesjukepleiarstilling, for ein periode på tre år. Ny helsesjukepleiar vart så tilsett i 2023.

Fysioterapitenesta

Tenesta vart brukt mykje i heile 2022. Fråvær har ikkje ført til eit redusert tilbod grunna tilsetting av vikar.

Ergoterapitenesta

Ergoterapeutressursen utgjer 60%, fordelt på Bykle og Valle kommunar, og er del av eit vertskommunesamarbeid om felles ergoterapeut med Valle, Bygland og Åseral kommune. Bygland er vertskommune. Ergoterapeuten har hittil jobba mest mot brukarar i pleie og omsorg, men er tilgjengeleg for heile kommunen.

Folkehelse

Folkehelseoversynet for Bykle kommune er sist oppdatert i 2016 og treng ei fornying. Folkehelsearbeidet i kommunen verkar å vera lite sett i system. En bør vera merksam på at folkehelse er berre 10% helse, og veldig mykje noko anna: skule, barnehage, teknisk etat, NAV og fleire andre har direkte påverknad på helsegradienten, som seier at folkehelsa følgjer ein gradient basert på yrke, status og inntekt.

Ny kommuneoverlege vart tilsett i mai 2022, og saman med skulefagleg ansvarleg og andre aktørar har han byrja på å etablere eit systematisk folkehelsearbeid, samt å utarbeide eit oppdatert folkehelseoversyn som kjem på plass i fyrste halvdel av 2023.

LMT

Det som blir skildra her er berre eit utdrag frå fullstendig årsmelding frå LMT Setesdal. Fullstendig årsmelding vil verte formidla som referatsak til kommunestyret.

Stillingar

Årsmelding 2022

Stillinger	Årsverk 2022	Merknad
Hele enheten	4,33	
Leder/samhandlingskoordinator	1,0	
Koordinator Psykisk helse og rus	1,0	
IKT/Systemansvarlig/PVO	1,0	Store deler av året kun 10 % stilling pga. overgang til IKT Agder
Kreftkoordinator	0,5	
Audiograf (Hørsel)	0,5 – 1,0	Ansatt 100 % i LMT Setesdal fra august. Arbeider 50% i Setesdal og 50% ved SSHF
Koordinator Hukommelsesteamet	0,5	
Sykepleier i Kardiologitjenesten	0,08	Også ansatt 92 % Sykepleier legekontor
Prosjektleder forprosjekt FACT	0,7	Midler fra Statsforvalteren

Medarbeidersamtaler og vernerunde gjennomføres årlig.

Utvalde resultat

Helse Valle/Bykle:

Systemretta arbeid

Det har vore gjennomført diverse systemretta arbeid, som omhandlar arbeid med førebygging, helsefremming, kompetansedeling og tenesteutvikling. Til dømes arbeid med:

- Kartleggingsprosjekt Oppvekstsreforma Bykle og Valle – avslutta
- Tverrfagleg rettleiing innan oppvekst (fagteam i Bykle, miljøteam i Valle) – er i gang
- Oppdatering av Tverrfagleg samarbeidsplan for barn og unge i Bykle – avslutta
- Revidering av rettleiaren Barn som bekymrar – er i gang
- FACT-prosjekt Setesdal – er i gang
- Tverrfagleg team – fast
- Rettleiing/samarbeid med helsestasjonane - fast

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	15 028	15 993	14 473	-1 520	-10,5 %

Kommentar til status økonomi

Helse og LMT Setesdal (Lokalmedisinske tenester)

Helse:

Valle:

Det er Bykle kommune som er vertskommune for helsesamarbeidet mellom Valle og Bykle. Det er eit meirforbruk på kr 1,5 mill på rammeområde for helse. Årsaka til meirforbruket er skildra på ansvara.

Valle og Bykle:

Helsetenesta har hatt eit meirforbruk på 2.5 millionar kroner, som er grunna både i store meirutgifter for handtering av koronapandemien, noko underbudsjettering og eit stort fråvær i legestaben. Auka lønsutgifter for vaksining, logistikk kring varebestilling, rapportering og eit auka behov for personalressursar har ført til eit meirforbruk på omtrent 1.2 millionar kroner relatert til koronapandemien. Helseministeren har lova at desse utgiftene vert i sin heilheit dekkja av Staten. Dette har så langt ikkje skjedd.

Omtrent ein million kroner er brukt for dekning av kort- og langtidsfråvær. Særleg fråværet i legestaben har drevet kostnadene her, då all planlagt legevakt i fråværsperioden måtte dekkjast opp for, med både løn til tilsett og vikar. Refusjonane her dekker ikkje opp for korkje fråvær eller meirutgiftene for vikar.

Resten av meirforbruket har sitt opphav i ein del underbudsjettering som ikkje kunne korrigerast grunna nullvekst i budsjettet.

LMT Setesdal

Økonomi:

Rammen som er satt er for å kunne dekke tjenestene uten tilskudd. Hvert år søkes det om tilskudd på stillinger og tiltak. Også i 2022 har LMT Setesdal fått tilskudd. Dette gjør at kommunene tilbakeføres noe midler. Fordeling av utgifter er 60 % etter folketall og 40 % fast.

Kommune	Folketall pr 01.07.21	Ramme 2022	Regnskap 2022
Bykle	930	646 100	509 111
Valle	1163	722 500	569 419
Bygland	1137	713 900	560 399
Evje og Hornnes	3648	1 550 965	1 209 610
Åseral	930	646 100	503 184
SUM	6925	4 279 565	3 351 723

Leder/samhandlingskoordinator:

Funksjonen går i positiv balanse med kr 51161,-.

Koordinator Hukommelsesteamet:

Det er søkt om og fått midler til å arrangere pårørendeskole på kr 45 000,- prosjekt 445 samt restmidler på kr 9737,- fra 2022. Pårørendeskolen har ikke klart å bruke opp midlene og restbeløpet på **26 387,62,- overføres til 2023**. Funksjonen har også fått tilskudd til lønn «Digi Hukommelse», prosjekt nr. 4029, på kr 70000,- som avsluttes i 2022. Funksjonen går i positiv balanse med kr 75 270,-.

Koordinator Psykisk helse og rus:

Funksjonen går i negativ balanse med kr 67 813,-. Dette hovedsaklig på grunn av overforbruk på Ung i Setesdal og lønnsutvikling.

Funksjonen har fått midler fra Statsforvalteren:

- 177 718,- Prosjektskjønn til rusforebyggende arbeid blant ungdom prosjekt 4023: Det er brukt 204 985,- Det vil si et overforbruk på 25 766,-
- 7756,- «Aldring og rus» prosjekt nr. 4024. Ingen midler er brukt. **7756,- overføres 2023**.
- **30 000,-** Tilskudd fra Statsforvalteren for å styrke kompetanse på personlighetsforstyrrelser **overføres til 2023**.

IKT Systemansvarlig og personvernombud:

Stillingen har vært bemannet i 100 % i januar og februar, deretter 10% i perioden 01.03 – 31.12. Arendal kommune har betalt ut godtgjøring for frikjøp av IKT systemansvarlig som kompetansemedarbeider KS e-komp Agder, prosjekt nr. 443, på kr 252 860,-

Funksjonen går i positiv balanse med kr 835 335,- (men da egenandelen til forprosjekt FACT på 106 341,- hentes fra dette ansvaret er funksjonen i positiv balanse med kr 717 051,-).

Sykepleier i Kardiologitjeneste:

Funksjonen går i negativ balanse med kr 2 677,-.

Fellesområdet interkommunal helseenget:

Refusjoner fra kommunene, husleie, samarbeid på Agder og andre fellesutgifter.

Kreftkoordinator

Funksjonen går i positiv balanse med kr 7 369,-.

Audiograf:

Det har vært vikar i mindre stillingsprosent første halvår.

Funksjonen går i positiv balanse med kr 61 564,-

Frisklivstiltak i Setesdal:

Det ble søkt om tilskuddsmidler i 2019. Vi fikk tilskuddsmidler på 220 000,- til frisklivstiltak i Setesdal i 2019. Disse midlene er fortsatt ikke brukt opp og vi søker om å få **overføre 40178,- til 2023**. I 2022 er følgende digitale frisklivstiltak laget: «Diabeteskurs» og «Hørselskurs». Disse ligger digitalt tilgjengelig for innbyggerne på nettsidene til Setesdalskommunene. I skrivende stund hadde diabetesundervisningen 30 avspillinger og hørselskurset 25 avspillinger. «Sov godt- lær meir om søvn», hadde åtte påmeldte og ble gjennomført i høst med fysisk oppmøte.

Prosjektleder forprosjekt FACT:

Prosjektet går fra september 2022 til mars 2023. Vi har fått tilskudd fra Statsforvalteren til forprosjektet på kr 600 000,-

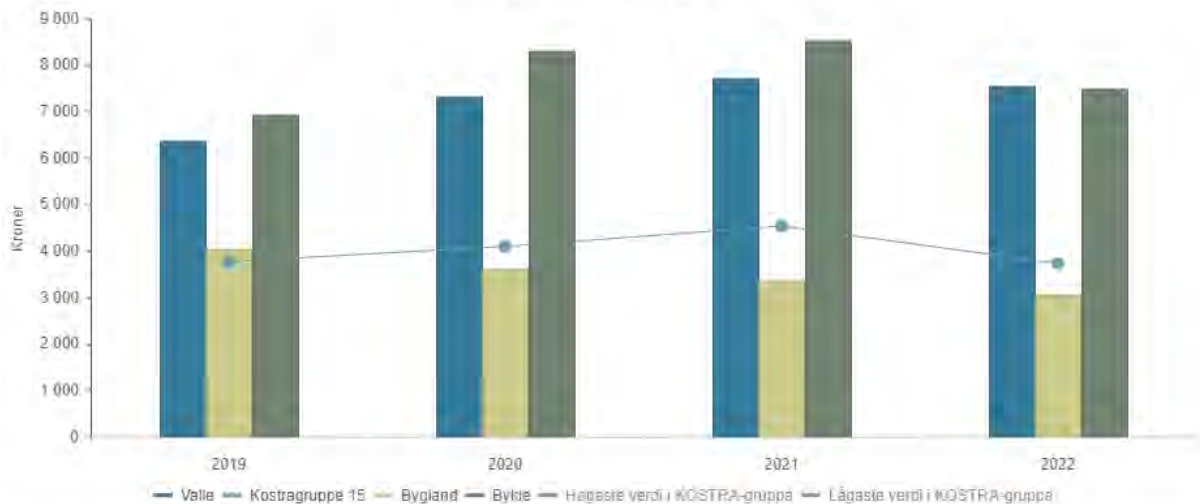
Funksjonen går i negativ balanse med kr 106 341,- men dette er egenandelen til kommunene på prosjektet og hentes fra ansvar 4904. **Det foretas en overføring på kr 309 219,- til 2023 for å dekke prosjektets utgifter i 2023.** Funksjonen går da i balanse.

Netto driftsutgifter pr. innbyggjar - samanlikna med KOSTRA-gruppe og nabokommunar

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)

*) Tala er inflasjonsjustert med endeleg deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Valle	6 355	7 323	7 699	7 549
Kostragruppe 15	3 765	4 093	4 531	3 725
Bygland	4 045	3 604	3 378	3 046
Bykle	6 930	8 307	8 532	7 488

NAV

Beskriving av tenesteområde

Fullstendig årsmelding frå NAV Midt-Agder har blitt lagt fram for kommunestyret i sak RS 5/23.

Under følgjer eit utdrag.

Litt om vertskommunesamarbeidet

Vertskommunesamarbeidet om NAV lokaltjenester for kommunene Vennesla (vertskommune), Iveland, Åseral, Bygland, Valle og Bykle ble etablert med virkning fra 01.01.2020, og har dermed fungert sammenhengende i tre år. Samarbeidet innebærer at de nevnte 6 kommunene har felles NAV kontor, som leverer tjenester for alle de 6 kommunene. I praksis er etableringen av vertskommunesamarbeidet gjennomført som en virksomhetsoverdragelse, der kommunalt ansatte i de 5 samarbeidskommunene fra og med 01.01.2020 har fått ansettelse i Vennesla kommune. For statlige ansatte er det ingen betydelig endring. Vennesla kommune leverer dermed tjenester innenfor enhetens fagområde for Vennesla samt de 5 samarbeidskommunene som er omfattet av avtalen.

De tjenestene som leveres gjennom dette samarbeidet er statlige oppfølgingstjenester (oppfølging av arbeidssøkere / brukere med ulike bistandsbehov), statlige arbeidsgivertjenester (rekrutteringsbistand, omstillingsbistand, oppfølgingsbistand, inkluderingsarbeid) og ulike kommunale tjenester (sosiale tjenester og bostøtte).

Vertskommunesamarbeidet er organisert med enhetsleder (Rolf Velle) og med 3 avdelingsledere. Avdelingslederne har delegert fag- og personalansvar for sine områder. Avdelingene i samarbeidet er:

- Økonomi og veiledning, med Cecilie Limm Pedersen som avdelingsleder (Kristin Rønning vikar fra og med februar 2023)
- Markeds og oppfølgingsavdeling, med Anne Beate Hagen Vetrhus som avdelingsleder
- Ungdoms- og inkluderingsavdeling, med Hilde Anita Wehus som avdelingsleder

NAV Midt-Agder har i tillegg ansvar for Vennesla kommunes flyktningsavdeling med Eirik Haanes som avdelingsleder.

Fra og med februar 2023 går Rolf Velle over i stilling som fengselsleder for Agder Fengsel, og fra samme dato er Cecilie Limm Pedersen konstituert som NAV leder, foreløpig til 31.10.2023. Kristin Rønning er midlertidig ansatt som avdelingsleder for økonomi- og veiledningsavdelingen.

NAV Midt-Agder er i tillegg til å være et vertskommunesamarbeid, et partnerskap mellom Vennesla kommune og NAV Agder. De administrative eierne av dette partnerskapet er kommunedirektør Svein Skisland og direktør for NAV Agder Øyvind Vedal. Marianne Wegge er kommunalsjef for oppvekst og inkludering i Vennesla kommune, og er enhets

Utvikling

Enheten har en bemanning som i 2022 har vært:

- Ca 18 årsverk på statlig side
I tillegg 4 årsverk med jobbspesialister / oppfølgingstiltak i egen regi, 1 prosjektårsverk kompetanse i sykefravær (fylkesfunksjon), 1 årsverk Helse i Arbeid ved Kongsgård sykehus (fylkesfunksjon)
- Ca 24 årsverk på kommunal side
I tillegg flykningavdeling og husbankfinansiering i Vennesla, som ligger utenfor vertskommunesamarbeidet

Enheten har hatt en betydelig reduksjon i budsjett på statlig side, med en reell nedbemanning på ca 3 årsverk gjennom 2022.

For 2023 har NAV Agder avsatt et budsjett til NAV Midt-Agder på ca 17 årsverk, som betyr ytterligere nedbemanning. Bemanningen ved inngangen til samarbeidet (2020) var 20 årsverk.

Det er fra statens side ikke tatt høyde for at enheten har 6 veiledningsentre. Det er heller ikke tatt høyde for at enheten leverer tjenester på tvers av 6 kommuner med de merkostnadene som følger med dette knyttet til administrasjon, reisekostnader og andre kostnader. Kommunene har gjennom det fremforhandlede 3% påslaget samt et tilskudd fra Vennesla kommune, fra 2023 avsatt 50% til administrasjonshjelp i samarbeidet.

Utvalde resultat

Enheten har i 2022 gjennomført kompetansehevingen og programmet Trygge veiledere i regi av RVTS, og gjennomfører i 2023 satsningen og programmet Alt det jeg er, som også handler om å trygge veiledere i sin veiledningsrolle.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap	Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2021	2022	2022		
Sum	2 418	3 567	2 134	-1 433	-67,2 %

Kommentar til status økonomi

Rammeområdet for NAV har eit meirforbruk på 1,4 mill. Det høge forbruket har sin årsak i mottak av flyktninger som det ikkje var budsjettert for. Dette er finansiert med integreringstilskot som er ført på ramme 80, rammetilskot.

Status sjukefråvær og HMS

Enheten hadde et sykefravær blant de statlige ansatte, på 12,1% i 2021 og 18,7% i 2022. På kommunal side var sykefraværet i 2021 på 4,8% og i 2022 på 11,4%.

Oppsummering tiltak sjukefråvær og HMS

Enheten etablerte fra mai 2022 AMU underlagt AMU i Vennesla kommune og AMU i NAV Agder. AMU NAV Midt-Agder har hatt tre møter i 2022, og sykefravær og nærværarbeid har vært et viktig tema for disse møtene. Fraværene har så langt enheten kjenner til ikke sammenheng med arbeidssted eller arbeidsoppgaver, men handler om langvarig sykdom og andre helsevansker. Samtidig er nok dette sammensatt, og noe som bør være gjenstand for fokus også i 2023. Vi har indikasjoner på at det er krevende for ansatte å basere mye av driften på reising mellom ulike NAV oppmøtesteder, og kan ikke utelukke at slitasje knyttet til dette også påvirker fraværet.

Pleie og omsorg

Beskriving av tenesteområde

Organisasjonskart

Årsmelding 2022

	2022 årsverk
Leiar	1,0
Sjukepleiar	12,0
Vernepleiar	1,0
Helsefagarbeidar/Hjelpepleiar	27,0
Assistent	7,4
Kjøkken	2,7
Dagsenter	1,2
Kontomedarbeidarar	0,8
Reinhald	1,4
Vaskeri	0,6

Utvikling

Tenestelevering	2021	2022
Langtidsplass	12	13
Korttidsplass	23	26
Korttidsplass akutt	15	16
Avlastning	1	2
Heimesjukepleie	61	58
Heimehjelp	32	34
Matombringning	83 pr/v	91 pr/v
Koordinator	9	6
Omsorgslønn	2	2
Fritidskontakt	2	1
Døgnbemanning/Ress.krevjande	3	3
Tryggleiksalarm	44	41
Dagsenter, lille	6-8 pr dag	7-8 pr dag
Dagsenter, store	18-22 pr dag	26-28 pr dag

Utfordringar

Hovudutfordringa for Pleie og omsorg er rekruttering/bemanning.

Det vil vere vanskelig å rekruttere nok folk framover. Det er viktig å legge til rette for at folk ønsker å busette seg og arbeide i Valle kommune.

Det er i 2022 brukt vikarbyrå. Det er dårleg tilgang på tilkallingsvikarar. Det er ikkje ufrivillig deltid blant fagarbeidarar.

Det er venta stor auke i talet på personar over 80 år og eldre fram mot 2030 og 2040. Ein må no setje inn tiltak som gjer at folk kan bu heime lengst mogleg, bl.a. med å leggje til rette for fleire sentrumsnære bustader og ha eit førebyggjande fokus i tenesta.

Utvalde resultat

Pleie og omsorg i Valle kommune har vridt tenestene frå institusjon til meir heimebasert tenester. 92% av bebruarane på institusjon har eit omfattande omsorgsbehov. Liggjedøgn på institusjon var i 2016 1246 dagar. Det er redusert til 700 dagar i 2022.

Heimebaserte tenester har auke i brukarar og det har vore opp mot 25% av brukarane som har omfattande behov.

Det har i 2022 også vore meir fokus på dei førebyggjande tenestene slik som kvardagsrehabilitering og aktivitetsven. Dette er tenester som vert tildelte før dei tradisjonelle tenestene og legg til rette for at folk kan klare seg i eigen bustad utan stort hjelpebehov.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	40 818	42 106	39 062	-3 044	-7,8 %

Kommentar til status økonomi

Meirforbruket skuldast i hovudsak at kostnadene med innleige av vikarar og vikarbyrå vart vesentleg høgare enn budsjettert (1,1 mill. kr), høgare pensjonskostnader enn budsjettert (1,6 mill. kr) og overtidsgodtgjering knytt til Covid-pandemien (0,5 mill. kr). I løpet av året er pleie og omsorg kompensert med 1 mill. kr for auka straumkostnader, men anna kostnadsauke er ikkje kompensert. Lønsoppgjeret er ikkje lagt inn på rammeområdet, men på ansvar 3310, og påverkar meirforbruket.

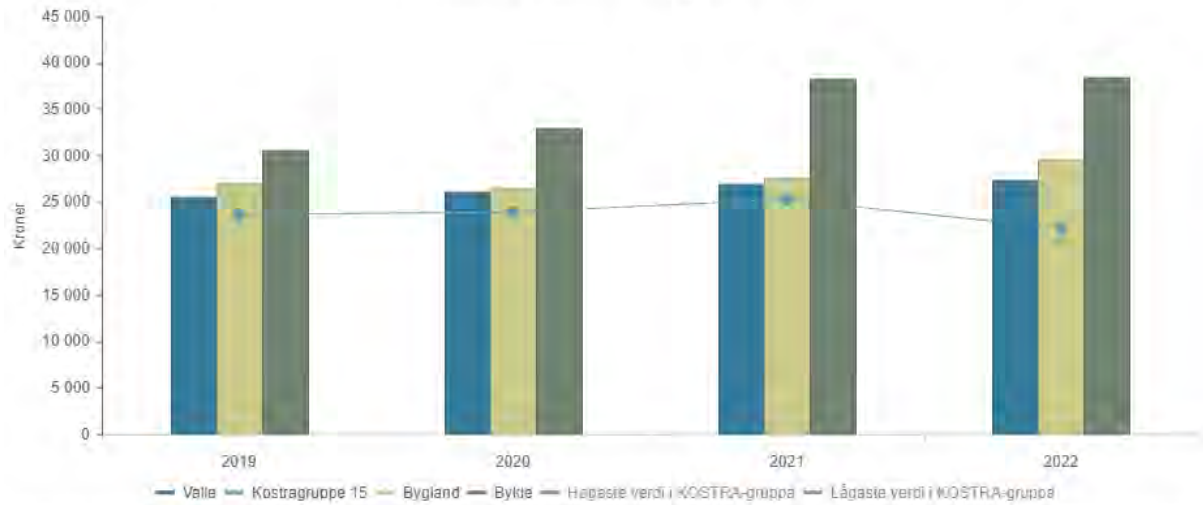
Ein sterkt medverkande årsak til kostnadsauken knytt til vikarinneleige er rekrutteringsutfordringane helse- og omsorgstenestene opplever, både i Valle og på nasjonalt nivå.

Netto driftsutgifter pr. innbyggjar - samanlikna med KOSTRA-gruppe og nabokommunar

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B)

*) Tala er inflasjonsjustert med endeleg deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Valle	25 504	26 017	26 879	27 272
Kostragruppe 15	23 650	23 901	25 261	22 132
Bygland	27 035	26 520	27 608	29 612
Bykle	30 550	32 910	38 212	38 450

Sjukefråvær

Fråvær

	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	0,72 %	5,58 %	6,30 %
Årleg sjukefråvær 2020	0,46 %	4,13 %	4,60 %
Årleg sjukefråvær 2021	0,99 %	14,17 %	15,16 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,58 %	4,20 %	4,78 %

Status sjukefråvær og HMS

Valle kommune har eit måltal på 5 % for sjukefråvær.

Pleie og omsorg ligg totalt rett i underkant av dette. I ein sektor som generell ligg høgt på sjukefråvær er dette bra. Særleg med tanke på at covid-pandemien påverka tenesta i starten av 2022. Ein vil uansett framleis jobbe for eit godt arbeidsmiljø der alle trivst på jobb og fylgje opp sjukmeldte i tråd med rutiane.

Teknisk

Beskriving av tenesteområde

Teknisk eining har ansvar for områda: teknisk sjef, teknisk drift, forvaltning, VAR, drift veg og reinhald.

Teknisk eining har 27,62 årsverk fordelt på 29 tilsette

Teknisk eining i Valle kommune har ansvaret for drift, vedlikehald og reinhald av kommunale bygningar og infrastruktur, og planlegg og gjennomfører større prosjekt.

Infrastrukturen som ligg under teknisk eining inkluderer vass- og avløpssystem, vegar, gangvegar og grøntområde. Samarbeid med andre kommunale einingar, entreprenørar og konsulentar er også ein del av arbeidet til teknisk eining for å sikre effektiv og trygg gjennomføring av prosjekta.

I Valle kommune ligg og forvaltning under teknisk eining. Forvaltning handsamar plan- og byggesaker, landbruk, viltforvaltning, kartverk og matrikkel.

Teknisk eining har og ansvaret for den kommunale veterinærdekkinga.

Utvikling

Utvikle god verksemdstyring, spesielt med fokus på kvalitet på riktige tenester, tenesteforbetring og utvikling, interntkontroll og økonomistyring i eininga.

Utfordringar

Rekruttering av relevant kompetanse er ei kontinuerlig utfordring for eininga.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap	Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2021	2022	2022		
580-Teknisk drift	8 271	12 978	15 435	2 457	15,9 %
585-Forvaltning	3 151	3 309	4 167	858	20,6 %
586-VAR	416	1 139	-594	-1 733	-291,8 %
587-Drift veg	3 784	5 284	4 277	-1 007	-23,6 %
588-Administrasjon - teknisk	3 114	2 788	2 185	-603	-27,6 %
589-Drift reinhald	5 574	6 131	5 013	-1 118	-22,3 %
Sum	24 310	31 629	30 483	-1 146	-3,8 %

Kommentar til status økonomi

Det er eit forbruk på 103,8% totalt på teknisk. Det vil si meirforbruk, k på 1,1 mill. Det er tilført budsjettmidlar til auka straumkostnader på ramme 58, mens det er eit mindreforbruk på straum i høve justert budsjett på 1,6 mill.

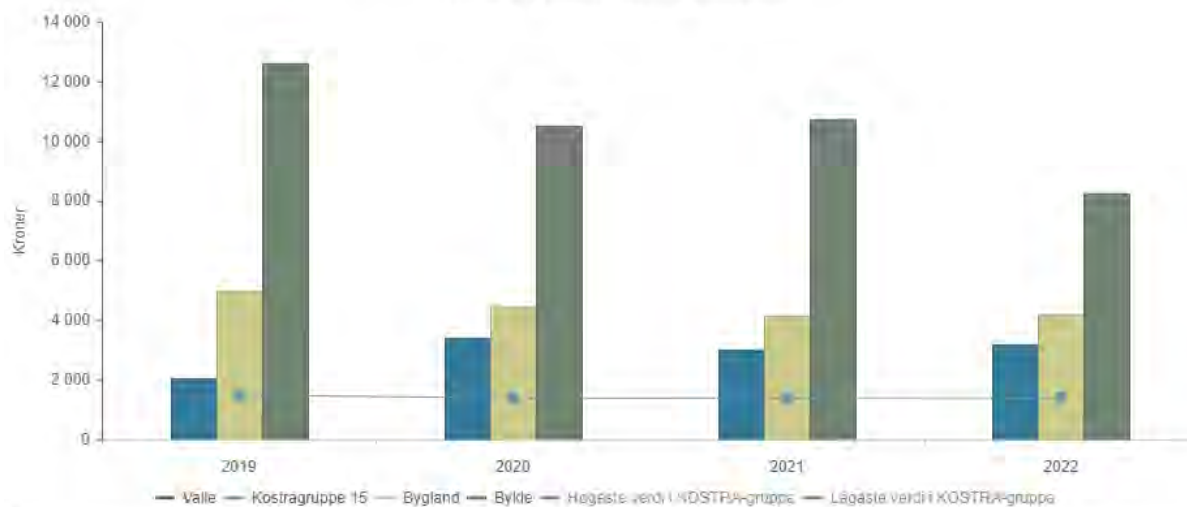
Det er store avvik til både kanter på avdelingane. Syner til tekst på tre siffer.

Netto driftsutgifter pr. innbyggjar - samanlikna med KOSTRA-gruppe og nabokommunar

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø (B)

*) Tala er inflasjonsjustert med endeleg deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

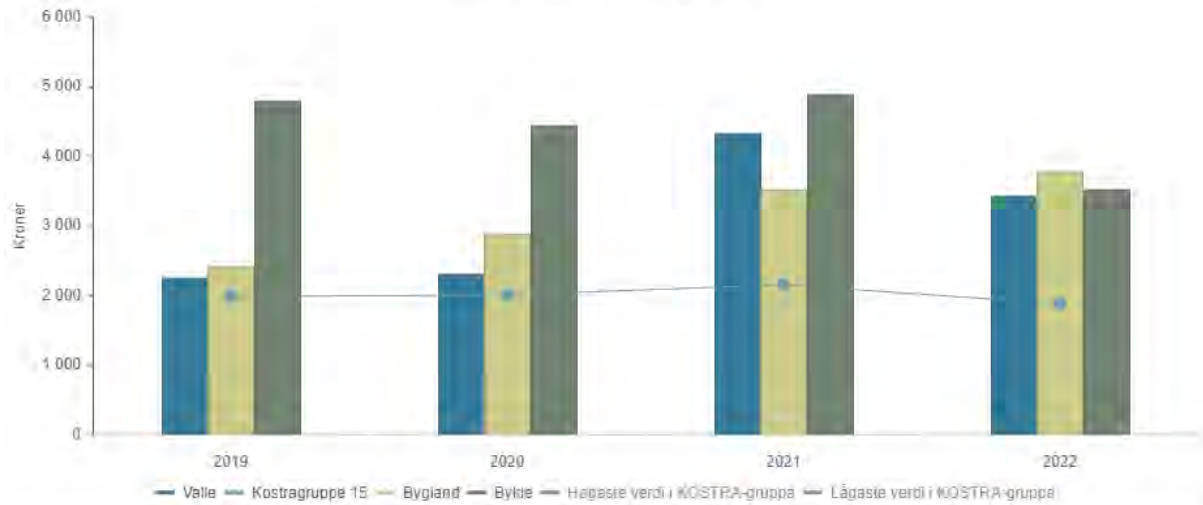

	2019	2020	2021	2022
Valle	2 071	3 389	3 026	3 198
Kostragruppe 15	1 481	1 378	1 376	1 396
Bygland	4 978	4 468	4 146	4 189
Bykle	12 605	10 509	10 713	8 243

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B)

*) Tala er inflasjonsjustert med endeleg deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

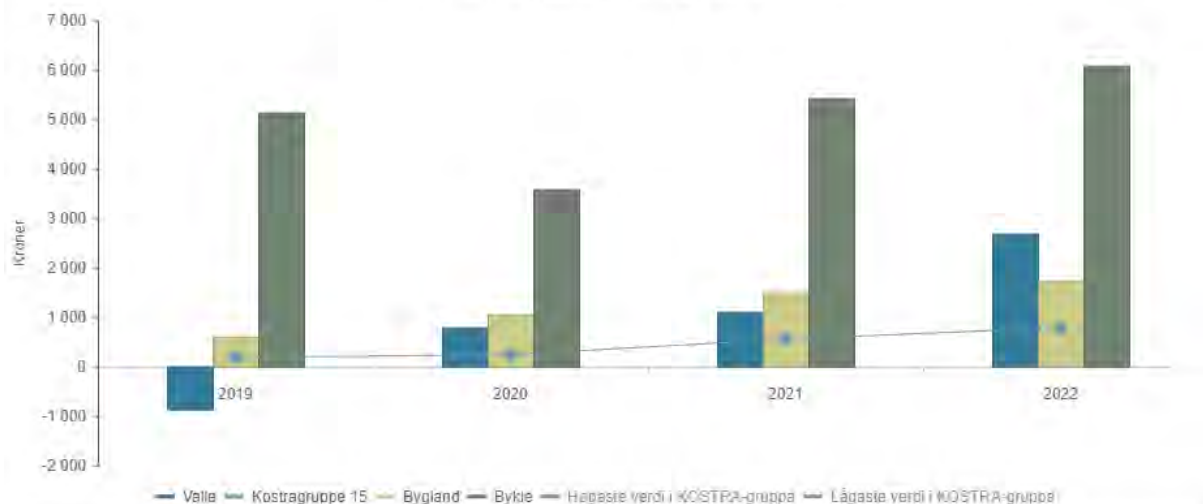

	2019	2020	2021	2022
Valle	2 238	2 294	4 309	3 425
Kostragruppe 15	1 973	1 997	2 144	1 869
Bygland	2 420	2 873	3 514	3 781
Bykle	4 785	4 434	4 879	3 522

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B)

*) Tala er inflasjonsjustert med endeleg deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

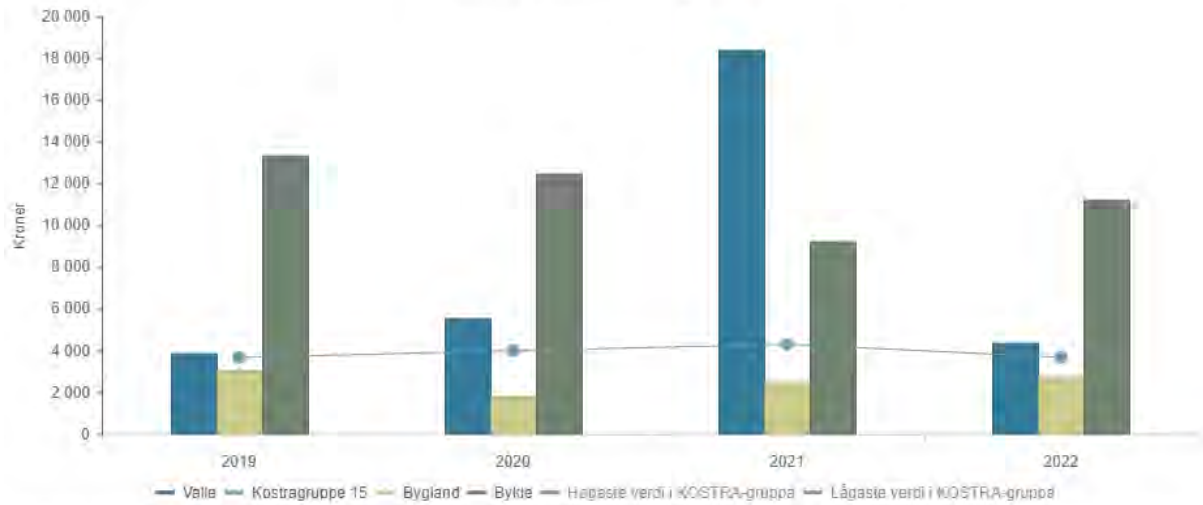

	2019	2020	2021	2022
Valle	-865	794	1 102	2 679
Kostragruppe 15	180	238	550	784
Bygland	617	1 063	1 495	1 735
Bykle	5 133	3 586	5 427	6 080

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B)

*) Tala er inflasjonsjustert med endeleg deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

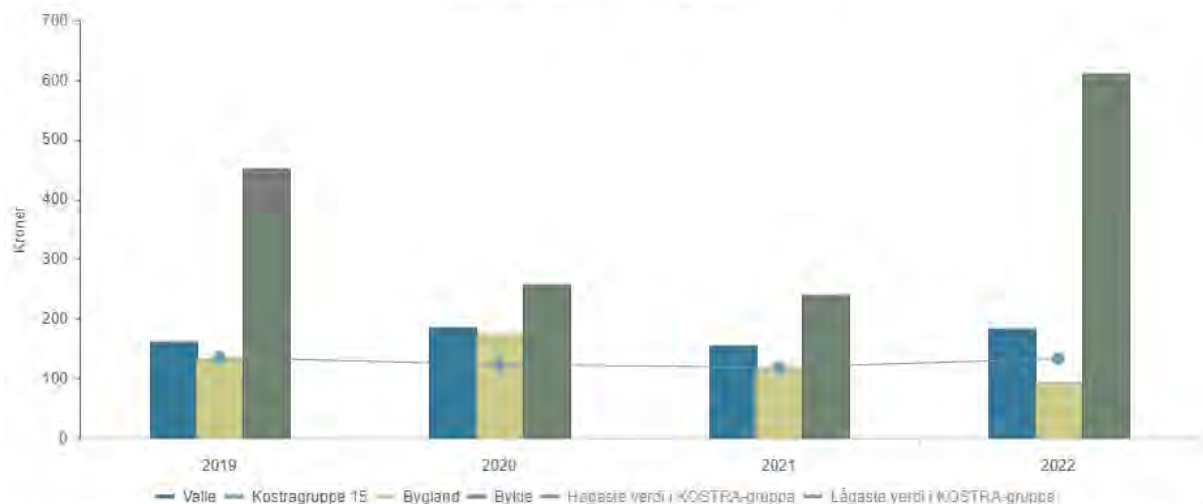

	2019	2020	2021	2022
Valle	3 841	5 574	18 393	4 359
Kostragruppe 15	3 659	3 986	4 293	3 670
Bygland	3 076	1 812	2 464	2 755
Bykle	13 319	12 470	9 235	11 229

Netto driftsutgifter pr. innbygger til Landbruk (B)

*) Tala er inflasjonsjustert med endeleg deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

	2019	2020	2021	2022
Valle	161	186	154	183
Kostragruppe 15	135	123	118	133
Bygland	133	175	116	94
Bykle	452	257	239	610

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringar i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Status Risiko	Beskriving
Vedtak forrige periode			
Driftsnivå for tenestoområde Teknisk	-1 000	Ferdig	Nedtrekk på 1 000 000 for budsjettåret 2022. Denne er fordelt over heile eininga.
Sum	-1 000		
Nye tiltak			
DWG-tegninger	100	Ferdig	Det er utarbeida teikningar for helsehuset og kommunehuset.
Vedlikehald av kommunale bygg i Valle kommune 2022-2025	1 500	Ferdig	Sjå kommentar under.
Sum	1 600		
Politisk vedtak			
50 % auke i stilling som arealplanleggar	325	Ferdig	Arealplanleggjar tilsett. Det meste av planarbeid vert no gjort internt.
Sum	325		
Sum tiltak	925		

Vedlikehald av kommunale bygg

Oppgradering Valle Barnehage.

Valle kommune har i 2022 gjennomført ei større oppgradering av Valle barnehage.

I alle 3 avdelingene er vegger, tak og vindauge måla.

Det er også lagt nytt golvbelegg med demping som er spesialtilpassa born som leikar mykje på golvet.

Ved inngangsparti er det lagt miljøtepper for å fange opp sand o.l.

Utanom dette er det kaupt inn nye garderobeinnreiingar, kjøkkeninnreiing, varmpumper, tørkeskap, flatskjermer i tillegg til mindre inventar og utstyr.

Det er brukt ca. 700 000 av driftsmidlane til dette i 2022.

Utvendig måling av kommunale bygg.

I 2022 er det gjennomført utvendig måling av Valle hybelbygg og 2 mannsbolig i Åsan grensefelt 1 og 3. Dette er i henhold til vedlikahaldsplanen for kommunale bygg.

Det er brukt ca. 150 000 av driftsmidlane til dette i 2022.

Me valgte å utsettje måling av kommunehuset, då dette har ein kostnad på ca. 600 000

Oppgradering av omsorgsbustadar.

Me har i 2022 oppgradert 2 omsorgsbustadar.

Det er også bytt vindu i 2 av dei eldste omsorgsbustadane.

Det er brukt ca. 350 000 av driftsmidlane til dette i 2022.

Reingjering av ventilasjonskanalar.

I 2022 er det utført reingjering av ventilasjonskanaler i Valle barnehage og Hylestad barnehage. Det er brukt ca. 100 000 av driftsmidlane til dette i 2022.

Mindreforbruk.

Årsaka til mindreforbruket på kr. 200 000 skuldast att kostnader til nytt golvbelegg i Valle barnehage er ført på driftsbudsjettet, då dette er å sjå på som ei større oppgradering grunna demping og att ein slepp det årlege vedlikehaldet med boning.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	0,00 %	10,63 %	10,63 %
Årleg sjukefråvær 2021	0,69 %	5,36 %	6,05 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,19 %	7,71 %	7,91 %

Status sjukefråvær og HMS

Samla sjukefråver på 7,91%. 7,71% av dette er langtidfråver og er ikke arbeidsrelatert.

Teknisk drift

Beskriving av tenesteområde

Teknisk drift

Teknisk drift har totalt 6 tilsette fordelt på 5,75% stilling innafor dei ulike ansvarsområda: kommunale bygg, bustader, grøntareal og kyrkjegardsdrift.

Kommunale bygg og bustader:

Vi forvaltar, driftar og vedlikeheld bortimot 80 bygningar med eit samla areal på omlag 35 000 m².

Park:

Ca. 75 000 m² med park/kyrkjegardsområde vert vedlikehalda i form av plenklipp (1 gong i veka), kantslått, samle lauv og kvist, felling av tre/busker og liknande.

Kommunale bustadfelt:

Flateland, Øyne, Homme, Leite, Brokke, Rysstadmo, Åsan, Helle.

Gjerding, rydding av vegetasjon, oppfølging av overflatevasskummar, kulvertar, ristar, grøfter m.m. er dei viktigaste faste gjeremåla her.

Vedlikehald av bade/rasteplassar:

Marhyl (bygg), Honnevje, redningsutstyr Halland.

Kommunale industriområder:

Rysstadmo, Øyne, Nomeland

Gjerding, rydding av vegetasjon oppfølging av overflatevasskummar, kulvertar, ristar, grøfter m.m. er dei viktigaste faste gjeremåla her.

Utanom teknisk drift sine ansvarsområde har vi ansvar for:

- Vaktmeistartenester, Setesdal VGS, avd. Valle.
- Trygghetsalarmer og alt av hjelpemidler, samt henting og levering til Evje.
- Måke snø, strø og bere ved for eldre heimebuande som treng denne hjelpa.
- Transport for til/frå dagsenter og psykisk helse til Valle bygdeheim.
- Transport av kister ved dødsfall frå Valle bygdeheim til bårehus.
- Frakte bord og benkar i samband med større arrangement som 17. mai, Sentrumsfrokost o.l.
- Lyd og ljøs ved ulike arrangement.

Utvikling

- Sjå på moglegheit for å effektivisere drift i form av ny teknologi.
- Oppgradering av eldre anlegg og bygg til dagens nivå når det gjeld: varme, ventilasjon, smartteknologi, LED m.m.
- Vurdere behov og sjå på moglegheit for arealeffektivisering av ulike bygg.
- Nytte vedlikeholdsplanen aktivt for oppgradering av bygningsmassen.
- I FDV systemet Plania er det pr. 31.12.22 lagt inn 345 faste rutiner, med ulik intervall frå 1 gong i måneden til ein gong i året. Mykje av desse rutinene er lovpålagte rutiner i forhold til internkontroll og brannforbygging i §13 bygg, men også ein del rutiner for å forebygge havari, skader og liknande som følge av manglande ettersyn.
Dette vil på lengre sikt vil føre til att ein får ein betre oversikt over dei ulike bygg, anlegg og maskiner.
Ein vil etter kvart kunne forvente att ein får mindre kostnader til akutte tiltak og reparasjonar.
- Vi har dei siste 2 åra gått til innkjøp av 2 stk. robotklipparar i året. Dette held fram dei neste åra for å frigjere arbeidskraft til anna førefallande arbeid.

Utfordringar

- Ein har over tid sett eit stadig større vedlikehaldsetterslep på den kommunale bygningsmasse. Det har vore satt av for lite midlar til vedlikehald og konsekvensen av dette vert meir og meir synleg. Store delar av midlane har vorte nytta til drift og akutte tiltak. For å få eit betre oversikt over etterslepet på bygningsmassa vart det i 2021 utarbeida ein vedlikehaldsplan for kommunale bygg. Vedlikehaldsplanen er meint som ein status over ulike tiltak som det er behov for å gjennomføre. Kva av tiltaka som vert gjennomført er avhengig både av økonomi, intern kapasitet, ekstern kapasitet og prioriteringar.
- Lite ledige interne ressursar til å gjennomføre vedlikehaldsoppgåver gjer at ein er avhengig av å kjøpe inn tenester. Særleg gjeld dette i sommarhalvåret då mykje av personellressursane er bundne opp i faste oppgåver.
- Stadig større kompleksitet i bygningsmassen med tanke på tekniske installasjonar som ventilasjonsanlegg, automatikkanlegg, varmeanlegg etc. med elektronisk styring og SD-anlegg krev aukande behov for teknisk driftspersonell med fagbrev og med brei kompetanse innan bygg og tekniske installasjonar. Lønnsnivået i kommunen ligg under privat sektor og dette gjer det utfordrande å rekruttere slikt personell.

Utvalde resultat

Gjennomførte driftiltak i 2022

- Utvendig måling av Valle hybelbygg.
- Utvendig måling av 2 mannsbolig i Åsan.
- ENØK tiltak som f.eks oppgradering til LED belysning.
- Oppgradering av Valle barnehage.
- Oppgradering av omsorgsbustad 124 og 125.
- Nye vindauge i omsorgsbustad 101 og 102.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	8 271	12 978	15 435	2 457	15,9 %

Kommentar til status økonomi

Årsresultatet for Teknisk drift syner eit overskot på kr. 2 457 174

Mindreforbruket skuldast i hovudsak at heile budsjettauken på kr 2 844 000 til auka straumutgifter er budsjettert på teknisk drift, og ikkje fordelt på dei enkelte tenesteområda. I tillegg til auka straumutgifter er også utgifter til vedlikehald av kommunale bygg og leige av gymsal ved Setesdal Folkehøgskule budsjettert her.

Dette medfører att ein har eit stort mindreforbruk på dette ansvarsområdet, mens store delar av dei faktiske utgiftene ligg på ansvarsområda 5803 Skule- og barnehagebygg, 5804 Idrett- og kulturbygg og 5808 Kommunale bustadar.

Status økonomi

Oppgradering Valle Barnehage.

Valle kommune har i 2022 gjennomført ei større oppgradering av Valle barnehage.

I alle 3 avdelingene er vegger, tak og vindauge måla.

Det er også lagt nytt golvbelegg med demping som er spesialtilpassa born som leikar mykje på golvet.

Ved inngongsparti er det lagt miljøtepper for å fange opp sand o.l.

Utanom dette er det kaupt inn nye garderobeinnreiingar, kjøkkeninnreiing, varmpumper, tørkeskap, flatskjermer i tillegg til mindre inventar og utstyr.

Det er brukt ca. 700 000 av driftsmiddlane til dette i 2022.

Utvendig måling av kommunale bygg.

I 2022 er det gjennomført utvendig måling av Valle hybelbygg og 2 mannsbolig i Åsan grensefelt 1 og 3.

Dette er i henhold til vedlikahaldsplanen for kommunale bygg.

Det er brukt ca. 150 000 av driftsmiddlane til dette i 2022.

Me valgte å utsettje måling av kommunehuset, då dette har ein kostnad på ca. 600 000

Oppgradering av omsorgsbustadar.

Me har i 2022 oppgradert 2 omsorgsbustadar.
Det er også bytt vindu i 2 av dei eldste omsorgsbustadane.
Det er brukt ca. 350 000 av driftsmidlane til dette i 2022.

Reingjering av ventilasjonskanalar.

I 2022 er det utført reingjering av ventilasjonskanalar i Valle barnehage og Hylestad barnehage.
Det er brukt ca. 100 000 av driftsmidlane til dette i 2022.

Mindreforbruk.

Årsaka til mindreforbruket på kr. 200 000 skuldast att kostnader til nytt golvbelegg i Valle barnehage er ført på driftsbudsjettet, då dette er å sjå på som ei større oppgradering grunna demping og att ein slepp det årlege vedlikehaldet med boning.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2021	0,43 %	0,00 %	0,43 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Status sjukefråvær og HMS

Samla sjukefråver for Teknisk drift i 2023 er 0,00%

Forvaltning

Beskriving av tenesteområde

Forvaltning har 7 tilsette fordelt på 6,1 % stillingar med ansvarsområde innan plan, landbruk og utmarksforvaltning, byggjesak, oppmåling, GIS og veterinær.

Det vart i februar tilsett ny landbruksrådgjevar og arealplanleggjar/næringsrådgjevar.

Det er felles skogbruksjef for Bygland, Valle og Bykle kommune med kontorstad i Bygland. Dette utgjer ei 20% stilling.

Det er felles veterinær for Valle og Bykle.

Årsmelding 2022

Funksjon	Stillingar 2021 (med desimaltal)	Stillingar 2022 (med desimaltal)
Rådgjevar	3	3,2
Konsulent	1,7	1,7
Veterinær	1	1
Skogbrukssjef	0,2	0,2
Sum	5,9	6,1

Utvikling

Pandemien førte til endring i saksmengde for forvaltninga. Interesse for kjøp av hyttetomter har auka og avdelinga hadde eit dobla antall oppmålingsforretningar. Dette roa seg noko i 2022, men det har framleis vore ei stor mengde saker.

Det vart tilsett arealplanleggjar i februar og me tek no det meste av planarbeid sjølv.

Valle er vertskommune for veterinærvakt setesdal og det vart utarbeidd ny vaktordning for veterinær i 2022.

Kommunen har auka satsinga på turløyper og dette arbeidet er lagt til landbruksrådgjevar som har fått si stilling auka med 20%.

Utfordringar

Det er utfordrende å sikre god kompetanse til avdelinga. Det vart lyst ut etter fødselsvikariat som byggjesakshandsamar, utan å lukkast. Denne tenesta vart kjøpt inn eksternt. Dette har ført til ei høg belastning hjå dei andre på avdelinga.

Sakene krev i større og større grad juridisk kompetanse.

Utvalde resultat

Forvaltning hadde i 2022 tilsyn av landbrukstenesta frå statsforvaltaren. Tilsynet avdekket eitt avvik som vart lukka i etterkant.

Valle kom på 127. plass i kommunebarometeret for 2021. Valle har låge sakshandsamingsgebyr, men får likevel trekk siden dei vart auka i 2021. Byggjetiltak i verneområda gir og trekk. Stor aktivitet i hytteområda gjer at andelen dispensasjonar går ned. Valle har normalt noko høg andel dispensasjonar.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap	Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2021	2022	2022		
Sum	3 151	3 309	4 167	858	20,6 %

Kommentar til status økonomi

Forvaltning har eit mindreforbruk som skuldast stor saksmengd og tilsette som har vore i permisjon utan å verte erstatta.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	0,00 %	36,43 %	36,43 %
Årleg sjukefråvær 2021	1,60 %	6,77 %	8,36 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,06 %	1,57 %	1,63 %

VAR

Beskriving av tenestoområde

Stillingar VAR:

- 2,35 stillinger fordelt på 4 personar:
- 100 % stilling Driftsoperatør - VA
- 70 % stilling Fagleiar - VA
- 40 % stilling Rådgjevar - VA
- 25 % stilling Konsulent - VA, renovasjon, feiing, slam utanfor off nett og renovasjon

Ansvarsområder for VAR:

- Drift og vedlikehold av 3 kloakkrenseanlegg - Valle, Rysstad og Brokke
- Drift og vedlikehold av 3 vassverk - Rysstad, Valle og Flateland
- Drift og vedlikehold av ledningsnett vatn og avløp (ca 40 km med vassledninger, ca 17 km med avløpsledningar og ca 350 VA kummar)
- Drift og vedlikehold av 13 pumpestasjonar/kummar for avløp
- Slamrenovasjon utanfor off. nett
- Pipefeiing
- Renovasjon

Utvikling

Utvikling

- Optimalisering og effektivisering av drift i form av ny teknologi.
- Automatisering.
- Oppgradering av eldre anlegg og bygg til dagens nivå når det gjeld: styring av varme og ventilasjon, smart-teknologi, LED m.m.

Utfordringar

Utfordringar:

- Låg bemanning på VA i forhold til arbeidsoppgåver gjer at ein i større grad må prioritere faste oppgåver til faste tider framfor å kunne utføre forebyggande vedlikehaldsarbeid. Dette medfører at ein kjem på etterskot med vedlikehald og faren for større reparasjonar eller havari er stor.

Utvalde resultat

VA drift bruker vedlikehaldsprogrammet PLANIA (som Ytre Teknisk bruker) i planlegging av vedlikehaldsoppgåver .

Ny PLS vart tekjen i bruk på Valle renseanlegg i 2022. Oppgradering av styresystemet medførde også styring av varme/ventilasjon for å få ned effektbehov på oppvarming (ENØK).

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap	Rekneskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2021	2022	2022		
Sum	416	1 139	-594	-1 733	-291,8 %

Kommentar til status økonomi

Samla for VAR-områda syner rekneskapen for 2022 eit avvik i høve budsjett og rekneskap på omlag 1,7 mill:

- Åleine utgjorde utgifter til straum eit meirforbruk på kr 529 581,-
- Meirforbruk på vedlikehold/reperasjonar pga fleire vassleidningsbrot/uforutsette hendelsar ledningsnett kr 304 533,-
- Utrykning på vakt på kr 127 122,- (budsjettet ligg på 5800)
- Lagerhavari, nye filterdukar og service på Rysstad renseanlegg kr 82 296,-
- Ny lisens på VA overvåkingssystem kr 82 921,-
- Forebygging av brann og andre ulykker kr 252 603,89,-
- Teknisk bistand/konsulenttenester kr 162 557,-
- Kjøp av andre private tenester kr 126 781,-

Meirforbruket skuldast i hovudsak auka utgifter til varer, tenester og straum i tillegg til uføresette hendingar på ledningsnett og havari på tekniske installasjonar.

Budsjettreguleringa på kr. 2 844 000 til auka straumutgifter er budsjettert på Teknisk drift og er ikkje fordelt ut på dei ulike ansvarsområda.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2021	0,00 %	5,63 %	5,63 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Drift veg

Beskriving av tenesteområde

Drift veg har 2 tilsette fordelt på 0,55 % stilling.

Har ansvar for:

- Drift av ca 36 km kommunal veg med sommar og vintervedlikehald. All snørydding/strøing er sett bort til private kontraktørar både på bilveggar, gang/sykkelvegar og parkeringsplassar.
- Driftsansvar for Lunden og Prestefossen hengjebuer
- Driftsansvar for 10 bruer på kommunale vegar
- Driftsansvar for vegljøs på kommunale og fylkeskommunale vegar
- Driftsansvar for ljøsløypa i Brokke inkl. ljøs
- Teknisk vakt er kontakttelefon både mot publikum og dei ulike entreprenørane

Utvikling

Det vart utført reparasjonsarbeid og reasfaltering på Haugelandsvegen og Øvre Besteland i 2022 i tillegg til flere mindre reparasjonar

Utfordringar

Valle kommune har etterslep på vedlikehald på kommunale vegar.

- Det er mange km med veg som må reasfalterast
- Det bør/må ryddast meir skog langs kommunale vegar. Det er sett av kr 200000,- til rydding i 2023

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	3 784	5 284	4 277	-1 007	-23,6 %

Kommentar til status økonomi

- Meirforbruket på Drift veg på kr 1007445,- skuldast i hovudsak auka kostnader til straum til strøsandlager og vegljøs, som åleine utgjorde kr 918892,-
- Budsjettreguleringa på kr 2 844 000,- til auka straumutgifter er budsjettert på Teknisk drift (5830 Administrasjonsbygg) og er ikke fordela ut på dei ulike ansvarsområda.

Oppsummering tiltak

Det vart ifrbm budsjett/økonomiplan utarbeida eit forprosjekt med kostnadsoverslag på ny bru til Straume.

- Alternativ 1: rehabilitering av eksisterende bru kr 3930000,- inkl mva
- Alternativ 2: Etablering av ny overbygning på eksisterende fundament: kr 8080000,- inkl mva

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2022	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Administrasjon - teknisk

Beskriving av tenesteområde

Teknisk leiar

Område teknisk leiar er på 2,45 årsverk fordelt på 4 tilsette innan ulike fagområde.

Utvikling

- Verksemdstyring, økonomistyring og oppfølging av budsjett er løfta opp
- Etablere og ta i bruk kvalitetsystem

Utfordringar

- Rekruttere nødvendig kompetanse innanfor dei ulike fagfelt.
- Avdelinga manglar spisskompetanse innafor ein del fagområdet og det er difor naudsynt å leige inn konsulenttenester ved ein del høve.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	3 114	2 788	2 185	-603	-27,6 %

Kommentar til status økonomi

Teknisk hadde i 2022 budsjettert med ei innsparing på 1 000 000. Denne er ikkje fordelt over eininga, men plassert på teknisk administrasjon. Dette gjev eit underskot på dette området.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2019	0,00 %	7,76 %	7,76 %
Årleg sjukefråvær 2021	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,00 %	0,00 %	0,00 %

Drift reinhald

Beskriving av tenesteområde

I teknisk avdeling - reinhald er det 10,19 årsverk. Det er seks fagarbeidere, fem assistenter og ein driftsleiar.

Avdelinga har ansvar for reingjering av kommunale bygg, så som skular, barnehagar, bygdeheimen, kultursenter, kommunehus og bibliotek. Det er tilsaman 14 908 m2 som vert reingjort.

Vår målsetting er å ha eit effektivt og godt reinhald, innafor dei rammer som til einkvar tid blir satt. Tilsette i reinhaldstenesta vektlegg service, høflighet, samarbeid og effektivitet.

Valle kommunes reinhaldsavdeling er oppteken av miljø, og skal være ein bidragsyter til at det vert minst mulig forureining frå vår kommune.

Utvikling

Teknisk avdeling- reinhald har en aldrende stab, med lang fartstid, og det vil tvinge seg fram nytenking, rekruttering og endringer.

Utfordringar

Rekruttering vil vert ein utfordring frametter. Dette syner seg og blant anna med at færre ungdom søker sommarjobb i reinhaldstenesta.

Uten flyktningane som bur i Valle hadde det vore svært krevjande å få tak i vikarar.

Status økonomi

Beløp i 1000

Eining	Rekneskap 2021	Rekneskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Sum	5 574	6 131	5 013	-1 118	-22,3 %

Kommentar til status økonomi

Årsmelding 2022

Rekneskapen syner eit stort underskot på området. Dette skuldast i hovudsak auka pensjonskostnader. Det er budsjettert med inntekt frå Setesdal vidaregåande skule som har vorte ført på teknisk drift.

Sjukefråvær

Fråvær	Korttid	Langtid	Samla fråvær
Årleg sjukefråvær 2021	0,73 %	9,97 %	10,70 %
Årleg sjukefråvær 2022	0,51 %	20,64 %	21,14 %

Status sjukefråvær og HMS

Det er høgt sjukefråver på avdelinga. Fråveret skuldast langtidssjukemeldingar og er ikkje arbeidsrelatert.

Valle kommune

Årsrekneskap 2022

Valle kommune

Og

Konsolidert rekneskap 2022

(Valle kommune og Øyne industribygg Valle KF)

Valle kommune

BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT

§ 5-4,1

	Note	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021
1 Rammetilskudd		-43 422 943	-45 439 000	-44 170 000	-45 910 608
2 Inntekts- og formuesskatt		-44 113 112	-42 807 000	-39 869 000	-37 481 283
3 Eiendomsskatt		-31 578 944	-31 500 000	-36 200 000	-36 161 175
4 Andre generelle driftsinntekter		-32 351 498	-25 468 000	-25 468 000	-29 593 805
5 Sum generelle driftsinntekter		-151 466 498	-145 214 000	-145 707 000	-149 146 871
6 Sum bevilgninger drift, netto		132 547 370	137 871 592	131 667 592	139 844 529
7 Avskrivninger	4	12 045 751	0	0	12 088 610
8 Sum netto driftsutgifter		144 593 121	137 871 592	131 667 592	151 933 138
9 Brutto driftsresultat		-6 873 377	-7 342 408	-14 039 408	2 786 267
10 Renteinntekter		-982 531	-713 000	-713 000	-633 573
11 Utbytter		-8 556 028	-8 630 000	-4 061 000	-3 929 426
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
13 Renteutgifter		3 551 897	3 516 408	2 516 408	1 987 652
14 Avdrag på lån	7	13 463 732	12 995 000	12 995 000	13 256 287
15 Netto finansutgifter		7 477 071	7 168 408	10 737 408	10 680 940
16 Motpost avskrivninger		-12 045 751	0	0	-12 088 609
17 Netto driftsresultat		-11 442 057	-174 000	-3 302 000	1 378 598
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
18 Overføring til investering		2 861 726	600 000	5 600 000	3 524 931
19 Avsetninger til bundne driftsfond	10	25 901 775	12 500 000	12 500 000	20 056 940
20 Bruk av bundne driftsfond	10	-17 512 751	-14 016 000	-13 000 000	-17 839 284
21 Avsetninger til disposisjonsfond		1 993 967	2 936 000	3 802 000	0
22 Bruk av disposisjonsfond		-1 802 660	-1 846 000	-5 600 000	-7 121 185
23 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
24 Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat		11 442 057	174 000	3 302 000	-1 378 597
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Valle kommune

BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT - BUDSJETTOMRÅDER

§ 5-4,2

	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021
Bevilgning drift, netto budsjettområde 10 Politisk leiing	3 192 928	3 045 000	3 045 000	3 093 523
Overføring til investering				0
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				-112 000
Sum budsjettområde Politisk leiing	3 192 928	3 045 000	3 045 000	2 981 523
Bevilgning drift, netto budsjettområde 20 Rådmannen	3 747 400	3 690 000	4 490 000	4 218 593
Overføring til investering				0
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				44 858
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde Rådmannen	3 747 400	3 690 000	4 490 000	4 263 451
Bevilgning drift, netto budsjettområde 22 Næring	3 286 159	3 035 000	3 035 000	2 692 508
Overføring til investering				100 000
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-354 000			-439 000
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde Næring	2 932 159	3 035 000	3 035 000	2 353 508
Bevilgning drift, netto budsjettområde 23 Kultur	5 149 463	5 160 000	5 160 000	4 916 173
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	48 324			89 692
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-776			
Sum budsjettområde Kultur	5 197 011	5 160 000	5 160 000	5 005 865
Bevilgning drift, netto budsjettområde 31 Personal				0
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde Personal	0	0	0	0
Bevilgning drift, netto budsjettområde 320IKT	2 849 130	2 831 000	2 831 000	2 239 260
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde IKT	2 849 130	2 831 000	2 831 000	2 239 260
Bevilgning drift, netto budsjettområde 33 Økonomiavdeli	12 857 357	18 971 592	11 471 592	26 860 207
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	4 500 000			
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde økonomiavd	17 357 357	18 971 592	11 471 592	26 860 207
Bevilgning drift, netto budsjettområde 36 Velkomstsenter	4 131 540	4 008 000	4 208 000	3 550 715
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde Velkomst	4 131 540	4 008 000	4 208 000	3 550 715
Bevilgning drift, netto budsjettområde 37 Interkommuna	2 518 359	2 386 000	2 386 000	2 602 158
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde interkommunalt	2 518 359	2 386 000	2 386 000	2 602 158

Bevilgning drift, netto budsjettområde 38 Frivillingsentrr	0	1 000 000	1 000 000	0
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond		-1 000 000	-1 000 000	
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde Frivillingsentral	0	0	0	0
Bevilgning drift, netto budsjettområde 51 Oppvekst	30 527 564	29 677 000	28 497 000	29 388 415
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	179 680			159 797
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	8 283			
Sum budsjettområde Oppvekst	30 715 527	29 677 000	28 497 000	29 548 212
Bevilgning drift, netto budsjettområde 54 Helse	15 954 432	14 473 000	13 473 000	15 028 210
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	39 000			
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde Helse	15 993 432	14 473 000	13 473 000	15 028 210
Bevilgning drift, netto budsjettområde 55 NAV	3 567 443	2 134 000	2 134 000	2 417 512
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde NAV	3 567 443	2 134 000	2 134 000	2 417 512
Bevilgning drift, netto budsjettområde 56 Pleie og omsorg	42 241 822	39 062 000	37 314 000	40 727 642
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-135 841			73 767
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde Helse	42 105 981	39 062 000	37 314 000	40 801 409
Bevilgning drift, netto budsjettområde 57 Teknisk	22 122 180	27 332 187	22 456 187	18 711 372
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	6 197 807	-1 016 000		3 924 062
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde Teknisk	28 319 987	26 316 187	22 456 187	22 635 434
Bevilgning drift, netto budsjettområde 58 Teknisk forvalt	3 114 105	4 166 813	4 166 813	1 869 758
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	194 600			1 281 144
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde teknisk forvatning	3 308 705	4 166 813	4 166 813	3 150 902
Bevilgning drift, netto budsjettområde 60 Pensjon	-5 287 428	-3 200 000	-3 200 000	-9 690 059
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde Pensjon	-5 287 428	-3 200 000	-3 200 000	-9 690 059
Bevilgning drift, netto budsjettområde 65 Konesjonskraft	-19 400 000	-19 400 000	-10 300 000	-10 300 000
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde Konesjonskraft	-19 400 000	-19 400 000	-10 300 000	-10 300 000
Bevilgning drift, netto budsjettområde 70 MVA komp				0
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde MVA komp	0	0	0	0

Bevilgning drift, netto budsjettområde 81 Skatt og frie in	-279 795	0	0	148 486
Overføring til investering				
utlån frå næringsfond				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond				
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde skatter (prosjekt)	-279 795	0	0	148 486
Bevilgning drift, netto budsjettområde 35 SVR	2 254 710	-500 000	-500 000	1 370 464
Overføring til investering				
Netto avsetning til eller bruk av bundne driftsfond	-2 254 710	500 000	500 000	-1 370 464
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond				
Sum budsjettområde SVR	0	0	0	0
Sum bevilgninger drift netto	132 547 368	137 871 592	131 667 592	139 844 937
Sum overføring til investering	0	0	0	100 000
Sum netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	8 414 860	-2 016 000	-1 000 000	3 763 856
Sum netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	7 507	0	0	-112 000
Sum budsjettområdene	140 969 735	135 855 592	130 667 592	143 596 793

Valle kommune

BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERING § 5-5,1

	Note	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021
1 Investeringer i varige driftsmidler		20 493 317	21 283 000	28 163 000	32 014 899
2 Tilskudd til andres investeringer		0	0	0	0
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		554 302	600 000	600 000	531 119
4 Utlån av egne midler		0	2 000 000	2 000 000	0
5 Avdrag på lån		781 955	0	0	772 012
6 Sum investeringsutgifter		21 829 574	23 883 000	30 763 000	33 318 030
7 Kompensasjon for merverdiavgift		-2 951 530	-2 896 600	-4 592 600	-3 656 827
8 Tilskudd fra andre		-6 750 279	-1 600 000	0	-3 421 872
9 Salg av varige driftsmidler		-54 860	0	0	-15 946 138
10 Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper		0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-12 535	0	0	-110 610
13 Bruk av lån		-8 416 689	-18 786 400	-20 570 400	-5 455 096
14 Sum investeringsinntekter		-18 185 893	-23 283 000	-25 163 000	-28 590 542
15 Videreutlån		0	0	0	2 000 000
16 Bruk av lån til videreutlån		0	0	0	0
17 Avdrag på lån til videreutlån	7	0	0	0	0
18 Mottatte avdrag på videreutlån		-312 861	0	0	-543 239
19 Netto utgifter videreutlån		-312 861	0	0	1 456 761
20 Overføring fra drift		-2 861 726	-600 000	-5 600 000	-3 524 931
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	10	0	0	0	0
22 Bruk av bundne investeringsfond	10	-469 094	0	0	-659 316
23 Avsetning til ubundet investeringsfond		0	0	0	0
24 Bruk av ubundet investeringsfond		0	0	0	-2 000 000
25 Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-3 330 820	-600 000	-5 600 000	-6 184 248
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0	0	0	1

Valle kommune

§ 5-5,2

BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERING - INVESTERINGER

	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021
Investeringer i varige driftsmidler				
2004 Adgangskontroll kommunale bygg	87 659	150 000	150 000	268 417
2006 Ventilasjon Helsehuset	0	0	0	655 713
2012 Ljos - ombygging til målt anlegg	734 916	300 000	300 000	293 441
2013 Leikeplass Rysstad - ljos	0	0	0	205 716
2015 Parkeringsplass - Kvisletoppen	0	200 000	200 000	0
2016 ENØK - varme - /kjøleanlegg kom/helseh.	0	0	6 100 000	122 013
2017 Kommunehuset - nytt kjøkken	213 335	200 000	200 000	0
3016 Solavskjerming - Valle skule	0	0	0	126 306
3017 Utskrifning av vinduer - Valle skule	120 116	0	0	0
3019 Valle skule omb./rehab. Skulekjøkken	0	0	0	446 103
3504 Brannvarsling - Helsehusetq	0	125 000	125 000	0
4009 Valle bygdeheim rep/ ny heis	0	0	0	707 578
4010 Bygdeheimen - ombygging/nye vinduer	223 000	400 000	400 000	0
4016 Bygdeheimen nytt kjøkken på avd.	0	0	0	275 996
4021 Ladestasjon - Valle bygdeheim	129 680	588 000	588 000	22 422
414 Velferdsteknologi PLO	0	150 000	150 000	0
5501 Sjøpelbu Furustøyl (Kvisle)	0	300 000	300 000	163 594
5503 Vassleidning til Straume	173 441	500 000	500 000	0
560 Valle reinseanlegg	0	0	0	342 004
6000 Kalkingsanlegg og kalkdosering	0	0	0	5 357 340
6004 Garderobe - symjehallen	0	0	0	102 632
6005 Kloakkanlegg Nomeland	5 023 883	5 700 000	4 100 000	768 428
6512 Valle kultursenter - ombygging tetting tak	0	0	0	524 072
724 Valle samfunnshus - oppgradere storstoga	411 881	500 000	500 000	422 247
7601 Vegljøs bustadfelt Åsa, Homme, Leite, Brokl	436 382	300 000	300 000	0
7701 Ny bru til Straume	89 250	200 000	200 000	0
7803 Klatrevegg Vallehallen	0	0	2 500 000	0
7804 Områdereg. Rysstad Sentrum	37 139	200 000	200 000	2 067 379
7808 Ramme - utvikling Valle sentrum	1 567 378	500 000	500 000	163 938
7809 Valle menighetshus- tilrettelegging parkering	0	0	0	650 660
810 Utvide Leite bustadfelt	452 455	500 000	500 000	6 488 765
835 Tomtesal	4 340	0	0	1 855
885 Garasje løypemaskin Bjørnevatn	0	0	0	111 271
8905 Rulleskiløype Brokke(kommunal)	7 968 645	6 000 000	6 000 000	11 727 012
8906 Oppgradering , Valle barnehage	1 260 476	1 000 000	1 000 000	0
8908 Oppgradering , Hylestad barnehage	0	1 000 000	1 000 000	0
8909 Oppgradering, Laugarhalli	219 517	150 000	150 000	0
8910 Oppgradering, Valle bygdeheim	136 190	1 000 000	1 000 000	0
8913 HC-toalett, kommunehuset	148 470	200 000	200 000	0
8915 Felles søppelbu m/pappesse Helseh. Kom.h	21 750	250 000	250 000	0
8917 Gjerde/nett - tennisbane- Vlle stadion	274 825	270 000	150 000	0
8918 Lyd/lys kyrkjestoga, Sæbyggjen	154 983	150 000	150 000	0
8919 Tømmestasjon for bubilar	472 605	300 000	300 000	0
8923 Varmekablar v/inggangen til helsehuset	131 000	150 000	150 000	0
Sum investeringer i varige driftsmidler	20 493 317	21 283 000	28 163 000	32 014 902
Tilskudd til andres investeringer				
Prosjekt x				
Sum tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0

Valle kommune

§ 5-5,2

BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERING - INVESTERINGER

	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper				
Eigenkapitalinnskot KLP	554 302	600 000	600 000	531 119
Sum investeringer i aksjer og andeleer	554 302	600 000	600 000	531 119
Utlån av egne midler				
980 Startlån	0	2 000 000	2 000 000	0
Sum utlån av egne midler	0	2 000 000	2 000 000	0

Valle kommune

ØKONOMISK OVERSIKT ETTER ART - DRIFT

§ 5-6

	Note	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021
1 Rammetilskudd		-43 422 943	-45 439 000	-44 170 000	-45 910 608
2 Inntekts- og formuesskatt		-44 113 112	-42 807 000	-39 869 000	-37 481 283
3 Eiendomsskatt		-31 578 944	-31 500 000	-36 200 000	-36 161 175
4 Andre skatteinntekter		-28 588 376	-25 000 000	-25 000 000	-28 270 642
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		-8 324 778	-1 248 000	-1 248 000	-2 385 451
6 Overføringer og tilskudd fra andre		-59 877 024	-37 752 768	-29 400 768	-48 193 279
7 Brukerbetalinger		-4 459 449	-4 173 000	-4 173 000	-4 503 838
8 Salgs- og leieinntekter		-18 242 376	-17 037 785	-17 037 785	-19 915 000
9 Sum driftsinntekter		-238 607 003	-204 957 553	-197 098 553	-222 821 276
10 Lønnsutgifter		93 992 859	85 854 691	85 224 691	91 291 502
11 Sosiale utgifter		22 587 308	20 081 087	20 081 087	20 805 980
12 Kjøp av varer og tjenester		75 882 738	72 846 376	66 420 376	65 011 392
13 Overføringer og tilskudd til andre		27 140 338	18 855 991	11 355 991	36 410 060
14 Avskrivninger	4	12 045 751	0	0	12 088 610
15 Sum driftsutgifter		231 648 993	197 638 145	183 082 145	225 607 543
16 Brutto driftsresultat		-6 958 010	-7 319 408	-14 016 408	2 786 267
17 Renteinntekter		-1 011 390	-736 000	-736 000	-633 573
18 Utbytter		-8 556 028	-8 630 000	-4 061 000	-3 929 426
19 Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
20 Renteutgifter		3 604 826	3 516 408	2 516 408	1 987 652
21 Avdrag på lån	7	13 524 296	12 995 000	12 995 000	13 256 287
22 Netto finansutgifter		7 561 704	7 145 408	10 714 408	10 680 940
23 Motpost avskrivninger		-12 045 751	0	0	-12 088 609
24 Netto driftsresultat		-11 442 057	-174 000	-3 302 000	1 378 598
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
25 Overføring til investering		2 861 726	600 000	5 600 000	3 524 931
26 Avsetninger til bundne driftsfond	10	25 901 775	12 500 000	12 500 000	20 056 940
27 Bruk av bundne driftsfond	10	-17 512 751	-14 016 000	-13 000 000	-17 839 284
28 Avsetninger til disposisjonsfond		1 993 967	2 936 000	3 802 000	0
29 Bruk av disposisjonsfond		-1 802 660	-1 846 000	-5 600 000	-7 121 185
30 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		11 442 057	174 000	3 302 000	-1 378 597
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Valle kommune

Balanseregnskapet §5-8

	Note	Regnskap 2022	Regnskap 2021
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		675 075 434	657 609 544
I. Varige driftsmidler		346 455 705	338 067 386
1. Faste eiendommer og anlegg	4	341 571 857	332 511 501
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	4	4 883 848	5 555 886
II. Finansielle anleggsmidler		24 276 610	24 253 227
1. Aksjer og andeler	5	11 639 368	11 085 067
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	6	12 637 242	13 168 161
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	8	304 343 119	295 288 930
B. Omløpsmidler		148 590 917	122 431 566
I. Bankinnskudd og kontanter		105 063 847	83 541 069
II. Finansielle omløpsmidler		0	0
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		43 527 070	38 890 496
1. Kundefordringer		3 377 809	4 051 713
2. Andre kortsiktige fordringer		17 283 937	11 609 278
3. Premieavvik	8	22 865 324	23 229 505
Sum eiendeler		823 666 351	780 041 109

EGENKAPITAL OG GJELD

C. Egenkapital		-309 674 834	-289 869 962
I. Egenkapital drift		-71 024 073	-62 443 744
1. Disposisjonsfond		-12 570 629	-12 379 322
2. Bundne driftsfond	10	-58 453 444	-50 064 420
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	-1
II. Egenkapital investering		-1 006 743	-1 475 838
1. Ubundet investeringsfond		-741 000	-741 000
2. Bundne investeringsfond	10	-265 743	-734 838
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	0

Valle kommune

Balanseregnskapet §5-8

	Note	Regnskap 2022	Regnskap 2021
III. Annen egenkapital		-237 644 018	-225 950 380
1. Kapitalkonto	2	-237 394 197	-225 700 559
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	3	-249 821	-249 821
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	3	0	0
D. Langsiktig gjeld		-477 884 513	-459 528 950
I. Lån		-170 920 806	-164 226 575
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	7	-170 920 806	-164 226 575
2. Obligasjonslån	7	0	0
3. Sertifikatlån	7	0	0
II. Pensjonsforpliktelse	8	-306 963 708	-295 302 375
E. Kortsiktig gjeld		-36 107 004	-30 642 198
I. Kortsiktig gjeld		-36 107 004	-30 642 198
1. Leverandørgjeld		-10 064 331	-8 137 214
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		-25 619 085	-22 046 719
5. Premieavvik	8	-423 588	-458 265
Sum egenkapital og gjeld		-823 666 351	-780 041 109
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler		40 560 703	27 977 393
II. Andre memoriakonti		600 000	600 000
III. Motkonto for memoriakontiene		-41 160 703	-28 577 393

kommunedirektør

Sted/dato

Valle 11.04.2023

Wendee Egundsen

for økonomisjef
regnskapsfører

Valle kommune

OVERSIKT OVER SAMLET BUDSJETTAVVIK OG ÅRSAVSLUTNINGSDISPOSISJONER

§ 5-9

Regnskap
2022

Driftsregnskapet

Disposisjoner som er foretatt i samsvar med § 4-1 til § 4-4 for driftsregnskapet:

1 Netto driftsresultat	-11 442 057
2 Avsetninger til bundne driftsfond	25 901 775
3 Bruk av bundne driftsfond	-17 512 751
4 Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	2 861 726
5 Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	2 944 284
6 Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-1 848 358
7 Budsjettet dekning av tidligere års merforbruk	0
8 Årets budsjettavvik (mer - eller mindreforbruk før strykninger)	904 619
9 Strykning av overføring til investering	0
10 Strykning av avsetninger til disposisjonsfond	-950 317
11 Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	0
12 Strykning av bruk av disposisjonsfond	45 698
13 Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0
14 Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	0
15 Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk	0
16 Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	0
17 Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	0
18 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0

Investeringsregnskapet

Disposisjoner som er foretatt i samsvar med § 4-1, § 4-5 og § 4-6 for investeringsregnskapet:

1 Sum utgifter og inntekter eksklusiv bruk av lån	11 747 509
2 Avsetninger til bundne investeringsfond	0
3 Bruk av bundne investeringsfond	-469 094
4 Budsjettet bruk av lån	-18 786 400
5 Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-2 861 726
6 Avsetninger til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
7 Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
8 Dekning av tidligere års udekket beløp	0
9 Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-10 369 711
10 Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	0
11 Styrkning av bruk av lån	10 369 711
12 Strykning av overføring fra drift	0
13 Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	0
14 Udisponert beløp etter strykninger	0
15 Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	0
16 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0

Valle kommune

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise all tilgang på og bruk av midler i året. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter og inntekter i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investerings-regnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling er beregner kommunen selvkost etter forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

Valle kommune

Organisering av kommunens virksomhet

	Type virksomhet	Type enhet	Kontor-/vertskommune
Vertskommunesamarbeid Setesdal Barnevern, § 20 Setesdal PPT, § 20 Helsesamarbeid, §20 Veterinærvakt, § 20 Veterinærsamarbeid Bykle, § 20 LMT, § 20 KØH, § 20	Barnevern Spesialpedagogiske tenester Helse Veterinær Veterinær Helse Øyeblikkelig hjelp		Valle Valle Bykle Valle Valle Evje Evje
Enheter som avlegger særregnskap Setesdal Interpolitiske Råd (SIPR) Agder Sekretariat Setesdal IKT ?Agder IKT? SVR	Næring Kontroll IKT tenester Verneområde	Interkom. Politisk råd interkom. Samarbeid	Valle Kvinesdal Bykle Agder Fylkeskom.
Andre rettssubjekter Setesdal Miljø og Gjenvinning IKS Konesjonskraft IKS Setesdal Brannvern IKS Setesdalmuseet IKS Setesdalmuseet Eigedom IKS AAMA IKS Agder kommunerevisjon IKS Øyne industribygg Valle KF Setpro AS	Renovasjon Kraft Brann og redning Kultur Museumsbygg Museumsdrift Revisjon og kontroll Bygg ASVO bedrift		Evje Valle Evje Valle Valle Agder Fylkeskom. Kristiansand Valle Evje

Valle kommune

Note 1 - Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet	2022	2021	Endring
2.1 Omløpsmidler	148 590 917	122 431 566	26 159 351
2.3 Kortsiktig gjeld	-36 107 004	-30 642 198	-5 464 806
Arbeidskapital	112 483 913	91 789 368	20 694 545

Drifts- og investeringsregnskapet	Beløp
Driftsregnskapet	
Sum driftsutgifter eksklusiv avskrivninger	219 603 242
Sum driftsinntekter	-238 607 003
Netto finansutgifter	7 561 704
Netto driftsresultat	-11 442 057
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	21 829 574
Sum investeringsinntekter	-18 185 893
Netto utgifter til videreutlån	-312 861
Netto utgifter i investeringsregnskapet	3 330 820
Netto tilgang (+)/bruk (-) i drifts- og investeringsregnskapet	8 111 237
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon -)	12 583 311
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	0
Endring i arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	20 694 547
Differanse (forklares nedenfor)	-2
Forklaring til differanse i arbeidskapital	Beløp
	0

Valle kommune

Note 2 - Kapitalkonto

Saldo 01.01	225 700 559
Økning av kapitalkonto (kreditposterings)	
Aktivisering av fast eiendom og anlegg	20 190 610
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	0
Aktivisering av utstyr, maskiner og transportmidler	298 318
Reversert nedskrivning utstyr, maskiner og transportmidler	0
Aktivisering av immaterielle eiendeler	0
Kjøp av aksjer og andeler	554 302
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	0
Utlån	122 152
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0
Reversert nedskrivning av egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0
Avdrag på eksterne lån	14 306 251
Økning pensjonsmidler	10 252 862
Reduksjon pensjonsforpliktelser	158 283
Reduksjon av kapitalkonto (debitposterings)	
Avgang fast eiendom og anlegg	54 860
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	11 075 394
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	0
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	970 356
Avgang immaterielle eiendeler	0
Av- og nedskrivning av immaterielle eiendeler	0
Avgang aksjer og andeler	0
Nedskrivning av aksjer og andeler	0
Avdrag på utlån	653 070
Avskrivning utlån	0
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0
Bruk av midler fra eksterne lån	8 416 689
Reduksjon pensjonsmidler	1 198 673
Økning pensjonsforpliktelser	11 819 616
Urealisert kurstap utenlandslån	0
Saldo 31.12	237 394 679

Valle kommune

Note 3 - Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp

Konto for endring av regnskapsprinsipp

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

Det er ingen endring i regnskapsprinsipp i 2022

Det står kr -249 821 på balansekonto 25810990 fra tidlegare

Valle kommune

Note 4 - Varige driftsmidler

Utstyr, maskiner og transportmidler

TEKST	Kunst etc..	IKT-utstyr, kontor- maskiner	Inventar, utstyr, kjøretøy	Brannbiler, anleggs- maskiner	SUM
Anskaffelseskost 01.01	0	1 207 898	20 044 738	1 511 524	22 764 160
Årets tilgang			298 318		298 318
Årets avgang					0
Anskaffelseskost 31.12	0	1 207 898	20 343 056	1 511 524	23 062 478
Akk. avskrivninger 01.01		919 093	16 197 567	91 614	17 208 274
Årets avskrivning		96 268	798 512	75 576	970 356
Årets avgang avskrivninger					0
Akk. avskrivninger 31.12	0	1 015 361	16 996 079	167 191	18 178 631
Akk. nedskrivninger 01.01					0
Årets nedskrivning					0
Årets reverserte nedskrivninger					0
Akk. nedskrivning 31.12	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12	0	192 537	3 346 977	1 344 334	4 883 848
Tap ved salg av anleggsmidler					0
Gevinst ved salg av anleggsmidler					0
Økonomisk levetid		5 år	10 år	20 år	
Avskrivningsplan	Ingen avskr.	Lineær	Lineær	Lineær	

Valle kommune

Note 4 - Varige driftsmidler

Faste eiendommer og anlegg

TEKST	Tomter	Tekn.anl. VAR	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	SUM
Anskaffelseskost 01.01	13 540 226	102 251 553	243 319 123	148 617 367	507 728 270
Årets tilgang	37 139	1 260 665	18 121 736	771 071	20 190 611
Årets avgang	54 860				54 860
Anskaffelseskost 31.12	13 522 505	103 512 218	261 440 859	149 388 438	527 864 021
Akk. avskrivninger 01.01		50 016 671	84 826 688	40 373 411	175 216 770
Årets avskrivning		2 686 475	5 466 890	2 922 029	11 075 394
Årets avgang avskrivninger					0
Akk. avskrivninger 31.12	0	52 703 146	90 293 579	43 295 440	186 292 165
Akk. nedskrivninger 01.01					0
Årets nedskrivning					0
Årets reverserte nedskrivninger					0
Akk. nedskrivning 31.12	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12	13 522 505	50 809 073	171 147 281	106 092 998	341 571 856
Tap ved salg av anleggsmidler					0
Gevinst ved salg av anleggsmidler					0
Økonomisk levetid		20 år	40 år	50 år	
Avskrivningsplan	Ingen avskr.	Lineær	Lineær	Lineær	

Valle kommune

Note 5 - Aksjer og andeler i varige eie

Selskapets navn	Eierandel i selskapet	Balanseført verdi 2022	Balanseført verdi 2021
KLP Samla verdi		9 121 564	8 567 262
Agder Sekretariat	6,25 %	40 000	40 000
Konsesjonskraft IKS	4,83 %	1	1
Setesdal Miljø og gjenvinning IKS	20,00 %	54 753	54 753
Setesdal Brannvesen IKS	20,80 %	1 216 740	1 216 740
Setesdalsmuseet Eigedom IKS	33,00 %	1	1
Aust-Agder Museum og Arkiv IKS	5,00 %	1	1
Agder Kommunerevisjon IKS	4,00 %	1	1
Setesdal Interpolitiske Råd (SIPR)	25,00 %	1	1
Setesdal IKT	20,00 %	1	1
Setpro AS	20,00 %	270 000	270 000
Aust-Agder Næringssselskap (10/3042)	0,33 %	10 000	10 000
Konsesjonskraft IKS (1/320)	0,31 %	1 000	1 000
Setesdalstunet	50,00 %	105 000	105 000
Agder Energi (konsern)	1,13 %	1	1
Valle husflidsbygg	60,00 %	600 000	600 000
Setesdal Bilruter LL (konsern)	4,29 %	140 300	140 300
Dampskipsselskapet Bjoren AS		1	1
Setesdal Informasjons- og kompetansesenter AS	2,40 %	50 000	50 000
USUS AS (tidligere Visit Sørlandet AS)	0,64 %	30 000	30 000
AT Skog		1	1
Sum		11 639 366	11 085 064

Vesentlige endringer i løpet av året i eierandel:

Nedskrivning av bokført verdi

Valle kommune

Note 6 - Utlån

Låntaker	Utlån (beløp)	Finansiert med egne midler	Finansiert med lån	Vesentlige tap på utlån
Setesdalstunet	1 199 353	1 199 353		0
Hylestad Kyrkjegard	488 970	488 970		0
Kvisle Eigedom AS	762 478	762 478		0
Startlån	10 325 791		10 325 791	0
Sosiale utlån	0	0		0
Lån av tiltaksfondet	160 651	160 651		0
Tapsavsetning utlån	-300 000			0
Sum	12 637 242	2 611 452	10 325 791	0

Valle kommune

Note 7 - Langsiktig gjeld

Fordeling av langsiktig gjeld:	2022	2021	Gj.snittlig gjenstående løpetid	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer	158 047 499	152 511 231		2,22 %
Lån til andres investeringer				
Innfrielse av kausjoner				
Videreutlån	12 760 555	11 542 028		1,17 %
Finansiell leasing	70 641	173 316		
Sum bokført langsiktig gjeld	170 878 695	164 226 575		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	2022	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente	70 000 000	1,53 %
Langsiktig gjeld med flytende rente	100 000 000	1,63 %
Sum	170 000 000	

Minimumsavdrag

	2022	2021
Utgiftsført avdrag i driftsregnskapet	13 524 296	13 256 287
Beregnet minimumsavdrag	5 914 227	5 652 790
Avvik	7 610 070	7 603 497

Beregningsgrunnlag minimumsavdrag:

Sum årets avskrivninger	12 045 751	12 088 610
Sum lånegjeld pr. 01.01 eks. lån til videre utlån	159 336 667	150 941 834
Avskrivbare anleggsmidler pr. 01.01	324 527 602	322 792 291

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

	2022	2021
Mottatte avdrag på startlån	-312 861	-543 239
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	781 955	772 012
Forskjell	469 094	228 773
Saldo avdragsfond 1.1	-725 299	-954 072
Avsetning til (+)/bruk av avdragsfond (-)	469 094	228 773
Saldo avdragsfond 31.12	-256 205	-725 299

Valle kommune

Note 8 - Pensjonsforpliktelser

SPK - Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

	2022	2021
Pensjonskostnad og premieavvik		
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	1 208 744	1 213 042
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	399 586	404 069
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-221 901	-254 006
Administrasjonskostnad	39 618	40 367
A Beregnet netto pensjonskostnad (eks. adm.)	1 426 047	1 403 472
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm. kostnader)	1 271 224	1 464 771
C Årets premieavvik (B-A)	-154 823	61 299
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2022	2021
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm. kostnader)	1 271 224	1 464 771
C Årets premieavvik	154 823	-61 299
D Amortisering av tidligere års premieavvik	-6 304	13 552
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	1 419 743	1 417 024
F Pensjonstrekk ansatte	262 606	254 734
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (E-F)	1 157 137	1 162 290
Akkumulert premieavvik	2022	2021
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01)	-108 271	-156 018
Årets premieavvik	-154 823	61 299
Sum amortisert premieavvik dette året	6 304	-13 552
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	-256 790	-108 271
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	-16 411	6 497
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	-273 201	-101 774
Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse UB - estimat	2022	2021
Brutto pensjonsforpliktelser IB 1.1 - estimat	15 086 142	22 255 517
Planendring forpliktelse IB 1.1		
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	-1 766 570	-8 786 486
Årets opptjening	1 208 744	1 213 042
Rentekostnad	399 586	404 069
Utbetalinger		
Brutto pensjonsforpliktelser UB 31.12	14 927 902	15 086 142
Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler UB - estimat	2022	2021
Brutto pensjonsmidler IB 1.1 - estimat	9 433 070	19 146 470
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	-2 652 180	-11 391 810
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	1 271 224	1 464 771
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-39 618	-40 367
Utbetalinger	0	0
Forventet avkastning	221 901	254 006
Brutto pensjonsmidler UB 31.12	8 234 397	9 433 070
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12	7 403 017	6 252 298
Herav:		
Brutto pensjonsforpliktelse	14 927 902	15 086 142
Pensjonsmidler	8 234 397	9 433 070
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	709 512	599 226

Valle kommune

Note 8 - Pensjonsforpliktelser

KLP - Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

	2022	2021
Pensjonskostnad og premieavvik		
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	8 766 359	7 902 462
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	8 673 338	8 314 116
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-10 019 325	-9 558 732
Administrasjonskostnad	447 116	451 015
A Beregnet netto pensjonskostnad (eks. adm.)	7 867 488	7 108 861
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm. kostnader)	12 092 869	17 339 298
C Årets premieavvik (B-A)	4 225 381	10 230 437
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2022	2021
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm. kostnader)	12 092 869	17 339 298
C Årets premieavvik	-4 225 381	-10 230 437
D Amortisering av tidligere års premieavvik	4 395 691	3 503 593
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	12 263 179	10 612 454
F Pensjonstrekk ansatte	1 351 081	1 190 747
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (E-F)	10 912 098	9 421 707
Akkumulert premieavvik	2022	2021
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01)	20 745 136	14 018 292
Årets premieavvik	4 225 381	10 230 437
Sum amortisert premieavvik dette året	-4 395 691	-3 503 593
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	20 574 826	20 745 136
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	447 890	1 084 426
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	21 022 716	21 829 562
Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse UB - estimat	2022	2021
Brutto pensjonsforpliktelser IB 1.1 - estimat	280 197 661	283 680 892
Planendring forpliktelse IB 1.1		
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	6 147 170	-9 192 520
Årets opptjening	8 766 359	7 902 462
Rentekostnad	8 673 338	8 314 116
Utbetalinger	-11 999 833	-10 507 289
Brutto pensjonsforpliktelser UB 31.12	291 784 695	280 197 661
Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler UB - estimat	2022	2021
Brutto pensjonsmidler IB 1.1 - estimat	285 855 861	275 024 025
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	587 617	-5 107 890
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	12 092 869	17 339 298
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-447 116	-451 015
Utbetalinger	-11 999 833	-10 507 289
Forventet avkastning	10 019 325	9 558 732
Brutto pensjonsmidler UB 31.12	296 108 723	285 855 861
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12	-4 782 375	-6 257 969
Herav:		
Brutto pensjonsforpliktelse	291 784 695	280 197 661
Pensjonsmidler	296 108 723	285 855 861
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	-458 347	-599 769

Valle kommune

Note 8 - Pensjonsforpliktelser

Total - Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

	2022	2021
Pensjonskostnad og premieavvik		
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	9 975 103	9 115 504
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	9 072 924	8 718 185
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-10 241 226	-9 812 738
Administrasjonskostnad	486 734	491 382
A Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	9 293 535	8 512 333
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm. kostnader)	13 364 093	18 804 069
C Årets premieavvik (B-A)	4 070 558	10 291 736
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2022	2021
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm. kostnader)	13 364 093	18 804 069
C Årets premieavvik	-4 070 558	-10 291 736
D Amortisering av tidligere års premieavvik	4 389 387	3 517 145
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	13 682 922	12 029 478
F Pensjonstrekk ansatte	1 613 687	1 445 481
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (E-F)	12 069 235	10 583 997
Akkumulert premieavvik	2022	2021
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01)	20 636 865	13 862 274
Årets premieavvik	4 070 558	10 291 736
Sum amortisert premieavvik dette året	-4 389 387	-3 517 145
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	20 318 036	20 636 865
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	431 479	1 090 923
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	20 749 515	21 727 788
Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse UB - estimat	2022	2021
Brutto pensjonsforpliktelser IB 1.1 - estimat	295 283 803	305 936 409
Planendring forpliktelse IB 1.1	0	0
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	4 380 600	-17 979 006
Årets opptjening	9 975 103	9 115 504
Rentekostnad	9 072 924	8 718 185
Utbetalinger	-11 999 833	-10 507 289
Brutto pensjonsforpliktelser UB 31.12	306 712 597	295 283 803
Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler UB - estimat	2022	2021
Brutto pensjonsmidler IB 1.1 - estimat	295 288 931	294 170 495
Estimatavvik forpliktelse IB 1.1	-2 064 563	-16 499 700
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	13 364 093	18 804 069
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-486 734	-491 382
Utbetalinger	-11 999 833	-10 507 289
Forventet avkastning	10 241 226	9 812 738
Brutto pensjonsmidler UB 31.12	304 343 120	295 288 931
Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12	2 620 642	-5 672
Herav:		
Brutto pensjonsforpliktelse	306 712 597	295 283 803
Pensjonsmidler	304 343 120	295 288 931
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	251 165	-544

Valle kommune

Note 8 - Pensjonsforpliktelser

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2022	2021
Innestående på premiefond 01.01	9 623 533	662 397
Tilført premiefondet i løpet av året	5 497 512	11 138 851
Bruk av premiefondet i løpet av året	6 667 252	2 177 715
Innestående på premiefond 31.12	8 453 793	9 623 533

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet.

Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2006 til 2010.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 14-6, 2. ledd nr c).

Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2022 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr 329501 høyere enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Diskonteringsrente	3,00 %	3,00 %
Lønnsvekst	1,98 %	1,98 %
G-regulering	1,98 %	1,98 %
Pensjonsregulering	1,22 %	
Forventet avkastning	3,50 %	3,00 %
Amortiseringstid		

Valle kommune

Note 9 - Garantiansvar

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garanti-ramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12	Forventet låneopptak (utover saldo 31.12)	Tillegg for renter og omk. o.l.	Godkjenning	Utløper
Startlån 25% av 10.325.790				2 581 447				
Setpro AS		Kausjonsansvar		2 610 000				02.07.43
Sum garantiansvar			0	5 191 447	0			

Valle kommune

Note 10 - Bundne fond

Bundne fond - formål	2021	Avsetninger	Bruk av fond	2022
<i>Bundne driftsfond</i>				
Selvkostfond 25199230 - 25199233	3 496 264	469 909	230 235	3 735 938
Øremerket statstilskudd - spesifiser *)	21 989 503	11 111 860	2 975 001	30 126 362
Næringsfond/kraftfond 25199000 - 25199008	24 538 653	14 280 005	12 000 000	26 818 658
Gavefond Ungdomsarbeid 25199916	40 000	40 000	0	80 000
løypefond brukt i investering *)			2 307 424	-2 307 424
.....				0
Øvrige bundne driftsfond				0
Sum	50 064 420	25 901 774	17 512 660	58 453 534
<i>Bundne investeringsfond</i>				
Øremerket statstilskudd - spesifiser	725 300	0	469 094	256 206
Gavefond	0			0
Avdragsfond husbankmidler	0			0
.....				0
Øvrige bundne investeringsfond	9 536	0	0	9 536
Sum	734 836	0	469 094	265 742

*)

25199400 Kalkingsanlegg prosj 6000

0 2 565 230

25199410 Rundkjøring RV 9 prosj 775

0 4 500 000

25199563 løypefond Furustøyl Aust/Kvisle

2 307 424

Valle kommune

Note 11 - Selykostområder

Utvikling i selvkostresultat

	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)
Utviklingen i selvkostresultat	2022	2021	2020	2019	2018
Reg-ulerings-planer	-1 000 773	-1 153 192	-1 401 962	-533 340	-274 028
Bygge og delingssak	-288 902	-148 324	-519 579	-458 369	-477 572
Kart og oppmåling	167 328	1 252 262	837 940	-658 738	-802 899
Utslipps-tillatelser og kontroll	-15 273	-11 347	0	0	0

Utviklingen i fond (+) og underskudd til fremføring (-)

	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)
Utgående balanse i fond (+) og underskudd til fremføring (-)	2022	2021	2020	2019	2018
Reg-ulerings-planer	-1 000 773	0			
Bygge og delingssak	-288 902	0			
Kart og oppmåling	2 377 275	2 131 613	850 469	0	0
Utslipps-tillatelser og kontroll	-15 273	0			
0					

Valle kommune

Note 11 - Selvkostområder

Utvikling i selvkostresultat

	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)	Over- (+) / underskudd (-)
Utviklingen i selvkostresultat	2022	2021	2020	2019	2018
Vann	-1 077 687	-832 851	-304 604	-678 057	-960 769
Avløp	-3 554 486	-2 638 069	-2 442 170	-3 179 520	-1 910 092
Renovasjon	99 038	129 906	540 263	-226 366	-105 360
Slamtømming	75 004	85 588	78 791	53 270	145 410
Feiing	-239 443	-67 138	299 730	-53 045	36 706

Utviklingen i fond (+) og underskudd til fremføring (-)

	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)	Positiv (+) / negativ (-)
Utgående balanse i fond (+) og underskudd til fremføring (-)	2022	2021	2020	2019	2018
Vann	-1 077 687	0			
Avløp	-3 554 486	0			
Renovasjon	712 934	591 238	452 524	-89 581	136 785
Slamtømming	483 482	393 246	300 937	218 560	160 975
Feiing	149 931	380 165	439 365	135 666	135 666

Valle kommune

Note 11 - Selvkostområder

Selvkostkalkyle	2022										2022	
	Vann	Avløp	Renovasjon	Slam- tømming	Feiing	Reg-ulerings- planer	Bygge og delingssak	Eierseksjoner ing	Kart og oppmåling	Utslipps- tillatelser og kontroll		
A. Direkte driftskostnader	2 474 787	2 982 669	3 523 596	331 462	1 132 431	1 277 539	1 327 221	32 634	1 379 005			
B. Henførbare indirekte driftskostnader	47 920	70 299	63 461	16 114	37 949	128 235	331 207	33 801	83 458	14 546		
C. Kalkulatoriske rentekostnader	268 976	885 020	61 588	0	0	0	0	0	0	0		
D. Kalkulatoriske avskrivninger	629 849	1 404 659	183 649	0	0	0	0	0	0	0		
E. Andre inntekter og kostnader	-4 716	-275 764	997	984	2 066	-148 755	-333 630	1 690	2 281	727		
F. Gebyrgrunnlag (A+B+C+D+E)	3 416 816	5 066 883	3 833 291	348 560	1 172 446	1 257 019	1 324 798	68 125	1 464 744	15 273		0
G. Gebyrinntekter	2 339 129	1 512 397	3 932 329	423 564	933 003	256 246	1 035 896	84 083	1 632 072			
H. Årets selvkostresultat (G-F)	-1 077 687	-3 554 486	99 038	75 004	-239 443	-1 000 773	-288 902	15 958	167 328	-15 273		0
Årets dekningsgrad	68,46 %	29,85 %	102,58 %	121,52 %	79,58 %	20,39 %	78,19 %	123,42 %	111,42 %	0,00 %		#DIV/0!
Vedtatt dekningsgrad			100,00 %	100,00 %								
kalk renteinntekt selvkostfond (3,54%)			22 658	15 232	9 209			214	78 334			
I. Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	0	0	99 038	75 004	0	0	0	15 958	167 328	0		0
J. Brnk av selvkostfond og fremføring av underskudd	1 077 687	3 554 486	0	0	239 443	1 000 773	288 902	0	0	15 273		0
K. Kontrollsum (subsidierting) (H-I+J)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
L. Saldo selvkostfond (+) og fremføring av underskudd (-) per 1.1 i rapporteringsåret	0	0	591 238	393 246	380 165	0	0	0	2 131 613			
M. Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd								-3 859				
N. Saldo selvkostfond (+) og fremføring av underskudd (-) per 31.12 i rapporteringsåret (L+M+I+J)	-1 077 687	-3 554 486	712 934	483 482	149 931	-1 000 773	-288 902	12 313	2 377 275	-15 273		0

Valle kommune

Note 12 - Ytelser til ledende personer og revisor

Tekst	2022	2021
Lønn kommunedirektør: - samlet lønn og annen fast godtgjørelse samt eventuelle bonusutbetalinger - godtgjørelse fra andre verv i kommunen - vesentlig tilleggsgodtgjørelse for tjenester utenfor normal funksjon - betalt eller skyldig vederlag i forbindelse med avslutning av ansettelsesforhold eller verv. - beregnet verdi av totale fordeler i annet enn kontanter som anses som godtgjørelse (naturalytelser)	1 134 730 4 392	1 137 400 4 392
Sum lønn kommunedirektør	1 139 122	1 141 792
Godtgjørelse ordfører: - samlet lønn og annen fast godtgjørelse samt eventuelle bonusutbetalinger - godtgjørelse fra andre verv i kommunen - vesentlig tilleggsgodtgjørelse for tjenester utenfor normal funksjon - betalt eller skyldig vederlag i forbindelse med avslutning av ansettelsesforhold eller verv. - beregnet verdi av totale fordeler i annet enn kontanter som anses som godtgjørelse (naturalytelser)	748 100 4 392	711 400 4 392
Sum godtgjørelse til ordfører	752 492	715 792
Godtgjøring revisor: - revisjonstjenester - rådgivning	787 800 	750 000
Sum godtgjørelse til revisor	787 800	750 000

Valle kommune

Note 13 - Usikre forpliktelser, betingede eiendeler og hendelser etter balansedagen

Usikre forpliktelser

Følgende usikre forpliktelser er regnskapsført:

Forpliktelsens art	Antatt oppgjørstidspunkt	Balanseført forpliktelse	Endring i året
ingen			
Sum usikre forpliktelser		0	0

Følgende usikre forpliktelser er ikke regnskapsført:

ingen

Betingede eiendeler

ingen

Hendelser etter balansedagen

ingen

Valle kommune

Note 14 - Spesifikasjon av vesentlige poster og transaksjoner

gang / sykkelveg Helle - Rysstad er overført til staten med kr 6 909 828.

Statens vegvesen har overført kr 4 500 000 i tilskot til Rundskjøring RV 9. Beløpet er satt på bundet fond for bruk i 2023. prosjekt 775.

Det er motteke kr 1 420 000 i spelemidler til oppgradering Hylestad sokenhus . Prosjekt 722 er ferdig avslutta tidlegare slik at denne inntekten reduserer bruk av lånemidler i 2022.

Selskostfond Returkraft $527\,489 * 14\% = 73\,848$

Valle kommune

Note 15 - Salg av finansielle anleggsmidler

Ved salg av kommunens aksjer klassifisert som anleggsmidler er en del av salgsinntekten regnet som avkastning på innskutt kapital og inntektsført som løpende inntekt i driftsregnskapet.

Avkastningen er beregnet som den delen av salgsinntekten som gjenspeiler resultatene som er opptjent i selskapet i løpet av kommunens eiertid.

	ABC AS	DEF AS
Antall solgte aksjer	0	0
Salgssum pr. aksje	0	0
Inntektsført i driftsregnskapet	0	0
Inntektsført i investeringsregnskapet	0	0
Sum inntektsført salgssum	0	0

Valle kommune

Note 16 - Markedsbaserte finansielle omløpsmidler, derivater og sikring

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Aktiva-klasse	Finansforvaltningsreglement	Anskaffelseskost	Balanseført verdi 01.01	Årets resultatførte verdiendring	Balanseført verdi 31.12.
Rentepapirer					0
Aksjefond					0
Aksjer					0
Sertifikater					0
Obligasjoner					0
Sum		0	0	0	0

Derivater som ikke inngår i sikring

Derivat	Verdsettelsesmetode	Anskaffelseskost	Balanseført verdi 01.01	Årets resultatførte verdiendring	Balanseført verdi 31.12.
					0
					0
					0
					0
Sum			0	0	0

Sikring av finansielle eiendeler

Aktiva-klasse		Verdsettelsesmetode	Sikringsinstrument	Formål med sikringen	Sikringens utløp (år)
Aksjefond		Notert kurs			
Aksjer		Børskurs			
Obligasjoner		Ligningsverdi			
Sertifikater					

Valle kommune

Note 19 - Vesentlige overføringer mottatt til finansiering av investeringer

Prosjekt nr.	Prosjekt navn	Inntektsført tidligere år	Inntektsført i år	Sum inntektsført	Klausuler om tilbakebetaling
6005	Kloakkanlegg Nomeland	75 000	2 117 926	2 192 926	Otra kraft DA
722	Hylestad Soknehus		1 420 000	1 420 000	spelemidler
8905	Rulleskiløype Brokke	1 000 000	3 650 000	4 650 000	spelemidler og banken
				0	
				0	
				0	
				0	
				0	
				0	
				0	
	SUM	1 075 000	7 187 926	8 262 926	

Valle kommune

Note 20 - Interkommunalt samarbeid kommuneloven kap 18 og 19 (som ikke avlegger særregnskap) samt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven kapittel 20

	Setesdal Barnevern ansv 3720	PPT Setesdal ansv 3700	Veterinær- vakt prosj 356	Veterinær- samarbeid Bykle/Valle prosj 3502
Overføring fra Valle kommune (kontorkommunen)	1 627 688	765 585	31 860	406 875
Overføring fra Bygland kommune	1 572 646	751 357	31 860	0
Overføring fra Bykle kommune	1 297 433	670 459	31 860	174 375
Overføring fra Evje og Hornnes kommune			31 860	
Overføring fra Iveland kommune			31 860	
Sum overføringer fra deltakerkommunene	4 497 767	2 187 401	159 302	581 251
Overføring til Valle kommune (kontorkommunen)				
Overføring til B kommune				
Overføring til C kommune				
Overføring til D kommune				
Sum overføringer til deltakerkommunene	0	0	0	0
Resultat av overføringer til/fra deltakerne	4 497 767	2 187 401	159 302	581 251
Samarbeidets egne inntekter				
Salgsinntekter				
Refusjoner	843 156	116 696	453 683	559 430
Overføringer				
Renteinntekter og utbytte				
Sum samarbeidets egen inntekter	843 156	116 696	453 683	559 430
Samarbeidets driftsutgifter				
Lønn inkl. sosiale utgifter	4 435 847	1 926 235	591 858	1 039 611
Kjøp av varer og tjenester	651 096	302 458	8 625	91 943
Overføringer	253 981	68 915	12 503	9 128
Avskrivinger renter og avdrag		6 490		
Sum samarbeidets driftsutgifter	5 340 924	2 304 099	612 985	1 140 681
Resultat av virksomheten	-1	-2	0	-1
Disponering av årets resultat:				
Tilbakeført deltaker kommunene				
Overført til neste driftsår				
Udekket underskudd				

Valle kommune - Konsolidert regnskap 2022

ØKONOMISK OVERSIKT ETTER ART - DRIFT

	Note	Konsolidert regnskap 2022	Konsolidert regnskap 2021
1 Rammetilskudd		-43 422 943	-45 910 608
2 Inntekts- og formuesskatt		-44 113 112	-37 481 283
3 Eiendomsskatt		-31 578 944	-36 161 175
4 Andre skatteinntekter		-28 588 376	-28 270 642
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		-8 324 778	-2 385 451
6 Overføringer og tilskudd fra andre		-60 043 209	-48 278 695
7 Brukerbetalinger		-4 459 449	-4 503 838
8 Salgs- og leieinntekter		-18 322 376	-19 995 000
9 Sum driftsinntekter		-238 853 187	-222 986 692
10 Lønnsutgifter		93 992 859	91 291 502
11 Sosiale utgifter		22 587 308	20 805 980
12 Kjøp av varer og tjenester		75 925 815	65 035 510
13 Overføringer og tilskudd til andre		27 140 338	36 330 060
14 Avskrivninger	2	12 145 522	12 187 525
15 Sum driftsutgifter		231 791 842	225 650 576
16 Brutto driftsresultat		-7 061 345	2 663 884
17 Renteinntekter		-1 016 094	-635 622
18 Utbytter		-8 556 028	-3 929 426
19 Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler		0	0
20 Renteutgifter		3 607 701	1 989 973
21 Avdrag på lån	3	13 624 296	13 406 287
22 Netto finansutgifter		7 659 875	10 831 212
23 Motpost avskrivninger		-12 145 522	-12 187 524
24 Netto driftsresultat		-11 546 992	1 307 572
Disponering eller dekning av netto driftsresultat			
25 Overføring til investering		2 864 544	3 564 931
26 Avsetninger til bundne driftsfond		25 901 775	20 056 940
27 Bruk av bundne driftsfond		-17 512 751	-17 839 284
28 Avsetninger til disposisjonsfond		2 096 085	71 026
29 Bruk av disposisjonsfond		-1 802 660	-7 161 185
30 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		11 546 993	-1 307 572
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0

Valle kommune - Konsolidert regnskap 2022

BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERING

	Note	Konsolidert regnskap 2022	Konsolidert regnskap 2021
1 Investeringer i varige driftsmidler	2	20 493 317	32 057 717
2 Tilskudd til andres investeringer		0	0
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		554 302	531 119
4 Utlån av egne midler		0	0
5 Avdrag på lån		781 955	772 012
6 Sum investeringsutgifter		21 829 574	33 360 848
7 Kompensasjon for merverdiavgift		-2 951 530	-3 656 827
8 Tilskudd fra andre		-6 750 279	-3 421 872
9 Salg av varige driftsmidler		-54 860	-15 946 138
10 Salg av finansielle anleggsmidler		0	0
11 Utdeling fra selskaper		0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-12 535	-110 610
13 Bruk av lån	3	-8 416 689	-5 455 096
14 Sum investeringsinntekter		-18 185 893	-28 590 542
15 Videreutlån		0	2 000 000
16 Bruk av lån til videreutlån		0	0
17 Avdrag på lån til videreutlån		0	0
18 Mottatte avdrag på videreutlån	3	-312 861	-543 239
19 Netto utgifter videreutlån		-312 861	1 456 761
20 Overføring fra drift		-2 864 544	-3 564 931
21 Avsetning til bundet investeringsfond		0	0
22 Bruk av bundne investeringsfond		-469 094	-659 316
23 Avsetning til ubundet investeringsfond		0	0
24 Bruk av ubundne investeringsfond		0	-2 000 000
25 Dekning av tidligere års udekket beløp		2 818	0
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-3 330 820	-6 224 248
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0	2 819

Valle kommune - Konsolidert regnskap 2022

Balanseregnskapet

	Note	Konsolidert regnskap 2022	Konsolidert regnskap 2021
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		678 295 536	660 929 417
I. Varige driftsmidler		349 675 807	341 387 259
1. Faste eiendommer og anlegg	2	344 791 959	335 831 374
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	2	4 883 848	5 555 886
II. Finansielle anleggsmidler		24 276 610	24 253 227
1. Aksjer og andeler		11 639 368	11 085 067
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån		12 637 242	13 168 161
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler		304 343 119	295 288 930
B. Omløpsmidler		149 127 793	0 122 853 807
I. Bankinnskudd og kontanter		105 602 865	83 957 892
II. Finansielle omløpsmidler		0	0
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		43 524 928	38 895 915
1. Kundefordringer		3 375 665	4 057 132
2. Andre kortsiktige fordringer		17 283 937	11 609 278
3. Premieavvik		22 865 326	23 229 505
Sum eiendeler		827 423 329	783 783 224
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		-312 792 969	-292 882 929
I. Egenkapital drift		-71 532 104	-62 849 656
1. Disposisjonsfond		-13 078 659	-12 785 234

2. Bundne driftsfond	-58 453 444	-50 064 420
3. Merforbruk i driftsregnskapet	-1	-1
II. Egenkapital investering	-1 006 744	-1 473 020
1. Ubundet investeringsfond	-741 000	-741 000
2. Bundne investeringsfond	-265 744	-734 838
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	0	2 818
III. Annen egenkapital	-240 254 121	-228 560 253
1. Kapitalkonto	-240 004 300	-228 310 432
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	-249 821	-249 821
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	0	0
D. Langsiktig gjeld	-478 494 514	-460 238 950
I. Lån	-171 530 806	-164 936 575
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	3 -171 530 806	-164 936 575
2. Obligasjonslån	0	0
3. Sertifikatlån	0	0
II. Pensjonsforpliktelse	-306 963 708	-295 302 375
E. Kortsiktig gjeld	-36 135 848	-30 661 347
I. Kortsiktig gjeld	-36 135 848	-30 661 347
1. Leverandørgjeld	-10 064 331	-8 137 214
2. Likviditetslån	0	0
3. Derivater	0	0
4. Annen kortsiktig gjeld	-25 647 929	-22 065 868
5. Premieavvik	-423 588	-458 265
Sum egenkapital og gjeld	-827 423 331	-783 783 226
F. Memoriakonti	0	0
I. Ubrukte lånemidler	40 560 703	27 977 393
II. Andre memoriakonti	600 000	600 000
III. Motkonto for memoriakontiene	-41 160 703	-28 577 393

Konsolidert regnskap 2022

Noter

Det konsoliderte regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i LOV-2018-06-22-83 Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven), tilhørende forskrifter og god kommunal regnskapsskikk. Bestemmelsene om konsolidering er fastsatt i Kapittel 10 i forskrift 2019-06-07-714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.

Det konsoliderte årsregnskapet etter kommuneloven § 14-6 første ledd bokstav d skal vise kommunen som én økonomisk enhet. I det konsoliderte regnskapet inngår Valle kommune og Øyne Industribygg Valle KF. Det er ingen andre selskaper som ikke er egne rettssubjekter. Ingen nye enheter kommet til eller har gått ut av det konsoliderte regnskapet siden forrige regnskapsår.

Det konsoliderte årsregnskapet utarbeides ved å slå sammen årsregnskapene til de enhetene som skal inngå i konsolideringen. Transaksjonene og mellomværendene mellom enhetene skal elimineres, men bare så langt det følger av god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsippene for det konsoliderte regnskapet er de samme som for kommunes regnskap.

Notehenvisninger

Notene er fortløpende nummerert med samme nummer i kommunens regnskap og i det konsoliderte regnskapet. Der det ikke er aktuelt med noteopplysninger i det konsoliderte regnskapet, er noten ikke tatt med.

Valle kommune - Konsolidert regnskap

Note 1 - Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet	2022	2021	Endring
2.1 Omløpsmidler	149 127 791	122 853 807	26 273 984
2.3 Kortsiktig gjeld	-36 135 843	-30 661 347	-5 474 496
Arbeidskapital	112 991 948	92 192 460	20 799 488

Valle kommune - Konsolidert regnskap

Note 2 - Varige driftsmidler

Kommunen - Utstyr, maskiner og transportmidler

TEKST	Kunst etc..	IKT-utstyr, kontor- maskiner	Inventar, utstyr, kjøretøy	Brannbiler, anleggs- maskiner	SUM
Anskaffelseskost 01.01	0	1 207 898	20 044 738	1 511 524	22 764 160
Årets tilgang			298 318		298 318
Årets avgang					0
Anskaffelseskost 31.12	0	1 207 898	20 343 056	1 511 524	23 062 478
Akk. avskrivninger 01.01		919 093	16 197 567	91 614	17 208 274
Årets avskrivning		96 268	798 512	75 576	970 356
Årets avgang avskrivninger					0
Akk. avskrivninger 31.12	0	1 015 361	16 996 079	167 191	18 178 631
Akk. nedskrivninger 01.01					0
Årets nedskrivning					0
Årets reverserte nedskrivninger					0
Akk. nedskrivning 31.12	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12	0	192 537	3 346 977	1 344 334	4 883 848
Tap ved salg av anleggsmidler					0
Gevinst ved salg av anleggsmidler					0
Økonomisk levetid		5 år	10 år	20 år	
Avskrivningsplan	Ingen avskr.	Lineær	Lineær	Lineær	

Kommunen - Faste eiendommer og anlegg

TEKST	Tomter	Tekn.anl. VAR	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	SUM
Anskaffelseskost 01.01	13 540 226	102 251 553	243 319 123	148 617 367	507 728 270
Årets tilgang	37 139	1 260 665	18 121 736	771 071	20 190 611
Årets avgang	54 860				54 860
Anskaffelseskost 31.12	13 522 505	103 512 218	261 440 859	149 388 438	527 864 021
Akk. avskrivninger 01.01		50 016 671	84 826 688	40 373 411	175 216 770
Årets avskrivning		2 686 475	5 466 890	2 922 029	11 075 394
Årets avgang avskrivninger					0

Akk. avskrivninger 31.12	0	52 703 146	90 293 579	43 295 440	186 292 165
Akk. nedskrivninger 01.01					0
Årets nedskrivning					0
Årets reverserte nedskrivninger					0
Akk. nedskrivning 31.12	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12	13 522 505	50 809 073	171 147 281	106 092 998	341 571 856
Tap ved salg av anleggsmidler					0
Gevinst ved salg av anleggsmidler					0
Økonomisk levetid		20 år	40 år	50 år	
Avskrivningsplan	Ingen avskr.	Lineær	Lineær	Lineær	

Øyne Industribygg Valle KF - Faste eiendommer

TEKST	Industribygg	Lager	Isolasjon lagerbygg	Vedlager	SUM
Anskaffelseskost 01.01	3 537 511	548 910	321 378	580 769	4 988 568
Årets tilgang					0
Årets avgang					0
Anskaffelseskost 31.12	3 537 511	548 910	321 378	580 769	4 988 568
Akk. avskrivninger 01.01	1 485 754	120 758	51 424	10 759	1 668 695
Årets avskrivning	70 750	10 978	6 428	11 615	99 771
Årets avgang avskrivninger					0
Akk. avskrivninger 31.12	1 556 504	131 736	57 852	22 374	1 768 466
Akk. nedskrivninger 01.01					0
Årets nedskrivning					0
Årets reverserte nedskrivninger					0
Akk. nedskrivning 31.12	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12	1 981 007	417 174	263 526	558 395	3 220 102
Tap ved salg av anleggsmidler					0
Gevinst ved salg av anleggsmidler					0
Økonomisk levetid	50 år	50 år	50 år	50 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

Valle kommune - Konsolidert regnskap

Note 3 - Langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld - Kommunen

Fordeling av langsiktig gjeld:	2022	2021	Gj.snittlig gjenstående løpetid	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer	158 047 499	152 511 231		2,23 %
Lån til andres investeringer				
Innfrielse av kausjoner				
Videreutlån	12 760 555	11 542 028		1,17 %
Finansiell leasing	70 641	173 316		
Sum bokført langsiktig gjeld	170 878 695	164 226 575		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	2022	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente	70 000 000	1,53 %
Langsiktig gjeld med flytende rente	100 000 000	1,63 %
Sum	164 053 259	

Minimumsavdrag - Kommunen

	2022	2021
Utgiftsført avdrag i driftsregnskapet	13 524 296	13 256 287
Beregnet minimumsavdrag	5 914 227	5 652 790
Avvik	7 610 069	7 603 497

Beregningsgrunnlag minimumsavdrag:

Sum årets avskrivninger	12 045 751	12 088 610
Sum lånegjeld pr. 01.01 eks. lån til videre utlån	159 336 667	150 941 834
Avskrivbare anleggsmidler pr. 01.01	324 527 602	322 792 291

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

	2022	2021
Mottatte avdrag på startlån	-312 861	-543 239
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	781 955	772 012
Forskjell	469 094	228 773
Saldo avdragsfond 1.1	-725 299	-954 072
Avsetning til (+)/bruk av avdragsfond (-)	469 094	228 773
Saldo avdragsfond 31.12	-256 205	-725 299

Langsiktig gjeld - Øyne Industribygg Valle KF

Fordeling av langsiktig gjeld:	2022	2021	Gj.snittlig gjenstående løpetid	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer	610 000	710 000		2,88 %
Lån til andres investeringer				
Innfrielse av kausjoner				
Videreutlån				
Finansiell leasing				
Sum bokført langsiktig gjeld	610 000	710 000		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	2022	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente	0	0
Langsiktig gjeld med flytende rente	0	2,88 %
Sum	610 000	

Minimumsavdrag - Øyne Industribygg Valle KF

	2022	2021
Utgiftsført avdrag i driftsregnskapet	100 000	150 000
Beregnet minimumsavdrag	21 337	25 198
Avvik	78 663	124 802

Beregningsgrunnlag minimumsavdrag:

Sum årets avskrivninger	99 771	98 915
Sum lånegjeld pr. 01.01 eks. lån til videre utlån	710 000	860 000
Avskrivbare anleggsmidler pr. 01.01	3 319 873	3 375 971

Øyne Industribygg Valle KF

ÅRSREGNSKAP

FOR

2022

Øyne Industribygg Valle KF

BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT

	Note	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021
4 Andre generelle driftsinntekter		0	0	0	0
5 Sum generelle driftsinntekter		0	0	0	0
6 Sum bevilgninger drift, netto		-203 108	-182 000	-187 000	-221 298
7 Avskrivninger	3	99 771	100 000	88 000	98 915
8 Sum netto driftsutgifter		-103 337	-82 000	-99 000	-122 383
9 Brutto driftsresultat		-103 337	-82 000	-99 000	-122 383
10 Renteinntekter	7	-4 704	-5 000	-8 000	-2 049
11 Utbytter		0	0	0	0
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
13 Renteutgifter	7	2 875	3 000	9 000	2 321
14 Avdrag på lån	4	100 000	100 000	100 000	150 000
15 Netto finansutgifter		98 171	98 000	101 000	150 272
16 Motpost avskrivninger	3	-99 771	-100 000	-88 000	-98 915
17 Netto driftsresultat		-104 936	-84 000	-86 000	-71 026
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
18 Overføring til investering		2 818	2 818	0	40 000
19 Avsetninger til bundne driftsfond		0	0	0	0
20 Bruk av bundne driftsfond		0	0	0	0
21 Avsetninger til disposisjonfond		102 118	81 182	86 000	71 026
22 Bruk av disposisjonsfond		0	0	0	-40 000
23 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
24 Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat		104 936	84 000	86 000	71 026
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Øyne Industribygg Valle KF

BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERING

	Note	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021
1		0	0	0	42 818
2		0	0	0	0
3		0	0	0	0
4		0	0	0	0
5		0	0	0	0
6	Sum investeringsutgifter	0	0	0	42 818
7	Kompensasjon for merverdiavgift	0	0	0	0
8	Tilskudd fra andre	0	0	0	0
9	Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
10	Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
11	Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
12	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0
13	Bruk av lån	0	0	0	0
14	Sum investeringsinntekter	0	0	0	0
15	Videreutlån	0	0	0	0
16	Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0
17	Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0
18	Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	0
19	Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0
20	Overføring fra drift	-2 818	-2 818	0	-40 000
21	Avsetning til bundne investeringsfond	0	0	0	0
22	Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0
23	Avsetning til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
24	Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
25	Dekning av tidligere års udekket beløp	2 818	2 818	0	0
26	Sum overføring fra drift og netto avsetninger	0	0	0	-40 000
27	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	2 818

Øyne Industribygg Valle KF

ØKONOMISK OVERSIKT ETTER ART - DRIFT

	Note	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		0	0	0	0
6 Overføringer og tilskudd fra andre	6,7	-166 185	-167 000	-167 000	-165 416
7 Brukerbetalinger		0	0	0	0
8 Salgs- og leieinntekter	7	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
9 Sum driftsinntekter		-246 185	-247 000	-247 000	-245 416
10 Lønnsutgifter		0	0	0	0
11 Sosiale utgifter		0	0	0	0
12 Kjøp av varer og tjenester	5	43 077	65 000	60 000	24 118
13 Overføringer og tilskudd til andre		0	0	0	0
14 Avskrivninger	3	99 771	100 000	88 000	98 915
15 Sum driftsutgifter		142 848	165 000	148 000	123 033
16 Brutto driftsresultat		-103 337	-82 000	-99 000	-122 383
17 Renteinntekter	7	-4 704	-5 000	-8 000	-2 049
18 Utbytter		0	0	0	0
19 Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler		0	0	0	0
20 Renteutgifter	7	2 875	3 000	9 000	2 321
21 Avdrag på lån	7	100 000	100 000	100 000	150 000
22 Netto finansutgifter		98 171	98 000	101 000	150 272
23 Motpost avskrivninger	3	-99 771	-100 000	-88 000	-98 915
24 Netto driftsresultat		-104 936	-84 000	-86 000	-71 026
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
25 Overføring til investering		2 818	2 818	0	40 000
26 Avsetninger til bundne driftsfond		0	0	0	0
27 Bruk av bundne driftsfond		0	0	0	0
28 Avsetninger til disposisjonsfond		102 118	81 182	86 000	71 026
29 Bruk av disposisjonsfond		0	0	0	-40 000
30 Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		104 936	84 000	86 000	71 026
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0

Øyne Industribygg Valle KF

Balanseregnskapet

	Note	Regnskap 2022	Regnskap 2021
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		3 220 102	3 319 873
I. Varige driftsmidler		3 220 102	3 319 873
1. Faste eiendommer og anlegg	3	3 220 102	3 319 873
2. Utstyr, maskiner og transportmidler		0	0
II. Finansielle anleggsmidler		0	0
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån		0	0
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler		0	0
B. Omløpsmidler		536 874	422 242
I. Bankinnskudd og kontanter		539 018	416 823
II. Finansielle omløpsmidler		0	0
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner		0	0
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		-2 144	5 419
1. Kundefordringer		-2 144	5 419
2. Andre kortsiktige fordringer		0	0
3. Premieavvik		0	0
Sum eiendeler		3 756 976	3 742 116

EGENKAPITAL OG GJELD

C. Egenkapital		-3 118 133	-3 012 967
I. Egenkapital drift		-508 030	-405 912
1. Disposisjonsfond		-508 030	-405 912
2. Bundne driftsfond		0	0
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital investering		0	2 818
1. Ubundet investeringsfond		0	0
2. Bundne investeringsfond		0	0
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	2 818

Øyne Industribygg Valle KF

Balanseregnskapet

	Note	Regnskap 2022	Regnskap 2021
III. Annen egenkapital		-2 610 102	-2 609 873
1. Kapitalkonto	2	-2 610 102	-2 609 873
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		0	0
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0	0
D. Langsiktig gjeld		-610 000	-710 000
I. Lån		-610 000	-710 000
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	4	-610 000	-710 000
2. Obligasjonslån		0	0
3. Sertifikatlån		0	0
II. Pensjonsforpliktelse		0	0
E. Kortsiktig gjeld		-28 844	-19 149
I. Kortsiktig gjeld		-28 844	-19 149
1. Leverandørgjeld		0	0
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		-28 844	-19 149
5. Premieavvik		0	0
Sum egenkapital og gjeld		-3 756 977	-3 742 116
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler		0	0
II. Andre memoriakonti		0	0
III. Motkonto for memoriakontiene		0	0

VALVE 27/3-23

Sted/dato

daglig leder

styrets leder

OVERSIKT OVER SAMLET BUDSJETTAVVIK OG ÅRSAVSLUTNINGSDISPOSISJONERRegnskap
2022**Driftsregnskapet**

Disposisjoner som er foretatt i samsvar med § 4-1 til § 4-4 for driftsregnskapet:

1 Netto driftsresultat	-104 936
2 Avsetninger til bundne driftsfond	0
3 Bruk av bundne driftsfond	0
4 Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	2 818
5 Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	81 182
6 Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
7 Budsjettetert dekning av tidligere års merforbruk	0
8 Årets budsjettavvik (mer - eller mindreforbruk før strykninger)	-20 936
9 Strykning av overføring til investering	0
10 Strykning av avsetninger til disposisjonsfond	0
11 Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	0
12 Strykning av bruk av disposisjonsfond	0
13 Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	-20 936
14 Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	0
15 Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk	0
16 Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	0
17 Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	20 936
18 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0

Investeringsregnskapet

Disposisjoner som er foretatt i samsvar med § 4-1, § 4-5 og § 4-6 for investeringsregnskapet:

1 Sum utgifter og inntekter eksklusiv bruk av lån	0
2 Avsetninger til bundne investeringsfond	0
3 Bruk av bundne investeringsfond	0
4 Budsjettetert bruk av lån	0
5 Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-2 818
6 Avsetninger til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
7 Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
8 Dekning av tidligere års udekket beløp	2 818
9 Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	0
10 Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	0
11 Strykning av bruk av lån	0
12 Strykning av overføring fra drift	0
13 Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	0
14 Udisponert beløp etter strykninger	0
15 Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	0
16 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0

Øyne Industribygg Valle KF

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise all tilgang på og bruk av midler i året. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter og inntekter i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investerings-regnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling beregner kommunen selvkost etter forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer.

Øyne Industribygg Valle KF

Note 1 - Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet	2022	2021	Endring
2.1 Omløpsmidler	536 874	422 242	114 631
2.3 Kortsiktig gjeld	-28 844	-19 149	-9 695
Arbeidskapital	508 030	403 094	104 936

Drifts- og investeringsregnskapet Beløp

Driftsregnskapet

Sum driftsutgifter eksklusiv avskrivninger	43 077
Sum driftsinntekter	-246 185
Netto finansutgifter	98 171
Netto driftsresultat	-104 936

Investeringsregnskapet

Sum investeringsutgifter	0
Sum investeringsinntekter	0
Netto utgifter til videreutlån	0
Netto utgifter i investeringsregnskapet	0

Netto tilgang (+)/bruk (-) i drifts- og investeringsregnskapet **104 936**

Endring ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon -)	0
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	0

Endring i arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet **104 936**

Differanse **-1**

Øyne Industribygg Valle KF

Note 2 - Kapitalkonto

Saldo 01.01	2 609 873
Økning av kapitalkonto (kreditposterings)	
Aktivisering av fast eiendom og anlegg	0
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	0
Aktivisering av utstyr, maskiner og transportmidler	0
Reversert nedskrivning utstyr, maskiner og transportmidler	0
Aktivisering av immaterielle eiendeler	0
Kjøp av aksjer og andeler	0
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	0
Utlån	0
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0
Reversert nedskrivning av egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0
Avdrag på eksterne lån	100 000
Økning pensjonsmidler	0
Reduksjon pensjonsforpliktelser	0
Reduksjon av kapitalkonto (debetposterings)	
Avgang fast eiendom og anlegg	0
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	99 771
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	0
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0
Avgang immaterielle eiendeler	0
Av- og nedskrivning av immaterielle eiendeler	0
Avgang aksjer og andeler	0
Nedskrivning av aksjer og andeler	0
Avdrag på utlån	0
Avskrivning utlån	0
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	0
Bruk av midler fra eksterne lån	0
Reduksjon pensjonsmidler	0
Økning pensjonsforpliktelser	0
Urealisert kurstap utenlandslån	0
Saldo 31.12	2 610 102

Øyne Industribygg Valle KF

Note 3 - Varige driftsmidler

Faste eiendommer og anlegg

TEKST	Industribygg	Lager	Isolasjon lagerbygg	Vedlager	SUM
Anskaffelseskost 01.01	3 537 511	548 910	321 378	580 769	4 988 568
Årets tilgang					0
Årets avgang					0
Anskaffelseskost 31.12	3 537 511	548 910	321 378	580 769	4 988 568
Akk. avskrivninger 01.01	1 485 754	120 758	51 424	10 759	1 668 695
Årets avskrivning	70 750	10 978	6 428	11 615	99 771
Årets avgang avskrivninger					0
Akk. avskrivninger 31.12	1 556 504	131 736	57 852	22 374	1 768 466
Akk. nedskrivninger 01.01					0
Årets nedskrivning					0
Årets reverserte nedskrivninger					0
Akk. nedskrivning 31.12	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12	1 981 007	417 174	263 526	558 395	3 220 102
Tap ved salg av anleggsmidler					0
Gevinst ved salg av anleggsmidler					0
Økonomisk levetid	50 år	50 år	50 år	50 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

Øyne Industribygg Valle KF

Note 4 - Langsiktig gjeld

Fordeling av langsiktig gjeld:	2022	2021	Gj.snittlig gjenstående løpetid	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer	610 000	710 000	-	2,88 %
Lån til andres investeringer				
Innfrielse av kausjoner				
Videreutlån				
Finansiell leasing				
Sum bokført langsiktig gjeld	610 000	710 000		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	2022	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente		
Langsiktig gjeld med flytende rente	610 000	2,88 %
Sum	610 000	

Minimumsavdrag

	2022	2021
Utgiftsført avdrag i driftsregnskapet	100 000	150 000
Beregnet minimumsavdrag	21 337	25 198
Avvik	78 663	124 802

Beregningsgrunnlag minimumsavdrag:

Sum årets avskrivninger	99 771	98 915
Sum lånegjeld pr. 01.01 eks. lån til videre utlån	710 000	860 000
Avskrivbare anleggsmidler pr. 01.01	3 319 873	3 375 971

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

	2022	2021
Mottatte avdrag på startlån	0	0
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	0	0
Forskjell	0	0
Saldo avdragsfond 1.1	0	
Avsetning til (+)/bruk av avdragsfond (-)		
Saldo avdragsfond 31.12	0	0

Øyne Industribygg Valle KF

Note 5 - Ytelser til ledende personer og revisor

Tekst	2022	2021
Lønn kommunedirektør: - samlet lønn og annen fast godtgjørelse samt eventuelle bonusutbetalinger - godtgjørelse fra andre verv i kommunen - vesentlig tilleggsgodtgjørelse for tjenester utenfor normal funksjon - betalt eller skyldig vederlag i forbindelse med avslutning av ansettelsesforhold eller verv. - beregnet verdi av totale fordeler i annet enn kontanter som anses som godtgjørelse (naturalytelser)		
Sum lønn kommunedirektør	0	0
Godtgjørelse ordfører: - samlet lønn og annen fast godtgjørelse samt eventuelle bonusutbetalinger - godtgjørelse fra andre verv i kommunen - vesentlig tilleggsgodtgjørelse for tjenester utenfor normal funksjon - betalt eller skyldig vederlag i forbindelse med avslutning av ansettelsesforhold eller verv. - beregnet verdi av totale fordeler i annet enn kontanter som anses som godtgjørelse (naturalytelser)		
Sum godtgjørelse til ordfører	0	0
Godtgjøring revisor: - revisjonstjenester - rådgivning	9 300	10 400
Sum godtgjørelse til revisor	9 300	10 400

Øyne Industribygg Valle KF

Note 6 - Spesifikasjon av overføringer mellom selskap og kommunen

	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021
Driftsinntekter				
Overføringer og tilskudd	-80000	-80000	-80000	-80000
Brukerbetalinger				
Salgs- og leieinntekter				
Sum driftsinntekter fra kommunen	-80000	-80000	-80000	-80000
Driftsutgifter				
Kjøp av varer og tjenester				
Overføringer og tilskudd				
Sum driftsutgifter til kommunen	0	0	0	0
Finansposter				
Renteinntekter				
Utbytter				
Renteutgifter				
Avdrag på lån				
Netto finansutgifter kommunen	0	0	0	0

Øyne Industribygg Valle KF

Note 7 - Eksterne inntekter og utgifter

	Regnskap 2022	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Regnskap 2021
Driftsinntekter				
Andre overføringer og tilskudd fra staten				
Overføringer og tilskudd fra andre	-80000	-80000	-80000	-80000
Brukerbetalinger				
Salgs- og leieinntekter	-80000	-80000	-80000	-80000
Sum driftsinntekter fra eksterne	-160000	-160000	-160000	-160000
Driftsutgifter				
Kjøp av varer og tjenester				
Overføringer og tilskudd til andre				
Sum driftsutgifter til eksterne	0	0	0	0
Finansposter				
Renteinntekter	-4703,71	-5000	-8000	-2049
Utbytter				
Renteutgifter	2875	3000	9000	2321
Avdrag på lån	100000	100000	100000	150000
Netto finansutgifter eksterne	98171,29	98000	101000	150272